

Qui fidelitate. sec^o in illicita. vt. s. e. l. c. h. i. s. sane. b Coges. sed quid si ceperit venire ptra pactu et post peniteat. Rñ. si fuit lis pte. nō pōt penitere et cō mittit in penā legis si nō est locus penitētie. vt. s. de in suo voc. l. qñis. et J. rem ra. ha. l. apli. et hoc si pmisit pe

ret qñ nō v̄f pete re nisi in iudicio perat. q si pñit vt daret ei penā: si qñtionē ei face rer: qñterchqz pe tatur vel moleste tur pmitit. vt. J. s. pe. he. sed et si. s. si ast. et C. d. rāsa. si quis ma. Item no. h. q si fiat no uatio sola pena petet. vt. ff. de ac. et ob l. obligatio nū fere. s. n. si nō fiat nouatio alter utra via vtendū est. vt. s. ti. i. referri pti. s. i. si ast ac tū est vt vtraz va leat stabit vtriqz vt h. sed qd si hoc casu qñ conuenit rato manēte pac to vellet stipula tor pene / penam omittit et tran sacionē rescinde re: reus pmissor pene nollit. rñ. p. ferēdus est actor id est stipulator pene / qz s̄sumit hoc pactū fauoe eius inductū. vñ nō dz in eius lesionē retoz qri. et sicut posset hoc si tale pactū ratum remane re nō cōuenisset: et ita nunc dz posse. forte dicit aliqz cōtra eū inter p̄tādū cū sit ambiguū et p eo introductā stipulationē pene. posset dici nō itroducti p eo tanqz fa uoz. sic. J. de peri. et cō. rei ven. l. si vina. Itē qñ eo casu vbi nō est facta nouatio nec cōuenit vt vtrunqz posset peti et pena et interesse: an exacta pena cū deficit aliquid ad interesse possit agi ad id qd deest: s̄t etis queritur si plus sit in pena q̄ in iteresse. ar. q possit. J. de ac. emp. l. pedia. Itē qñ si veniat aliqz p pactū et penā soluat si itez veniat p̄. an itez ad penā teneat vt sic sepius sti pulatio pmittat. qd dic vt. J. de ar. si duo. s. si. Accur.

Qui fidē licite^o transac tōis rupit nō ex ceptōe tñ summouebitur: s; et penā quā (si ptra placitū fecerit) ra to manēte pacto stipulanti re cte pmiserat p̄stare cogetur^o

Transactio facta cū debi toze ignorantē ab herede vē dente p̄iudicat emptori here ditatis et fideicommissario vni uersali. Bar.

Emptor hereditatis emptori mandat ac tionib; cū debitorē heredita rio q̄ ignorabat venditā esse hereditatem transegit. Si emptor hereditatis hoc debi tū ab eo^o exigere velit: exce ptio tranfacti negotij debito ri ppter ignorantia suā accō modanda est. Idē r̄ndenduz est et in eo q̄ fideicommissariay recepit hereditatem si heres cū ignorate d̄bitore^o trāsegit

Finis libri secundū di gestoz seu pandectarū. Incipit liber tertius.

Emptor hereditatis emptori mandat ac tionib; cū debitorē heredita rio q̄ ignorabat venditā esse hereditatem transegit. Si emptor hereditatis hoc debi tū ab eo^o exigere velit: exce ptio tranfacti negotij debito ri ppter ignorantia suā accō modanda est. Idē r̄ndenduz est et in eo q̄ fideicommissariay recepit hereditatem si heres cū ignorate d̄bitore^o trāsegit

Emptor hereditatis emptori mandat ac tionib; cū debitorē heredita rio q̄ ignorabat venditā esse hereditatem transegit. Si emptor hereditatis hoc debi tū ab eo^o exigere velit: exce ptio tranfacti negotij debito ri ppter ignorantia suā accō modanda est. Idē r̄ndenduz est et in eo q̄ fideicommissariay recepit hereditatem si heres cū ignorate d̄bitore^o trāsegit

De postulando. Dictum est. s. de editione libelloz

et actionib; vñ restat videre qui eas actiones pponat et excipiat: quod qz principales persone id facere ex de fectu scientie pleriqz nequeunt: et opus est eis vt ha beant aduocatos qui postulent pro eis: ideo ponitur de postulando.

De postulando. Et. Primo ponit cāz edicti. se cundo ponit summarū intel lectū. tertio illud explicat. se cūda ibi: ea p̄pter. tertia ibi: postulare. Bar.

Inc titu lum. ratiōis id est discretiois per sonarum. s. Dignitat. no. dignitas et au ctoritas seruāda est q̄tū ad mun dū: vt h. et s. s. of. pre. l. obseruādū. et J. de ven. in spi. l. i. s. si su^o heres. nō quo ad deum: cū ibi oēs sint eq les. vt ar. contra in aut. de mona. s. i. col. iij. h. Decoz. me dia correpta dz p ferri. et pro hono re ponit. eius p̄o p̄positū est dede cus. at qñ p̄ferē media pducta p dulcedine ponit. et d̄f decoz d̄cor. i. Delectu. hec duo passim / sine delectu idem s̄t ac si dicat indist cte. vt. J. s. ritu nu pti. l. palam. in punci.

Ordines. s. nō postulātium. pro se. scilicet tantum. Suum. quando pro se postulat. In iure. l. in loco in quo solet ius reddi. vt. s. de iust. et iure. l. p. s. si.

Jurisditiō. melius dixisset notioni vt delegatos iudices et arbitros p̄promissarios p̄prehēderet. vt. J. de re iudi. ait pretor. nā ap̄d istos postulat. vt. J. ea. l. s. itez senatus. et qz ad similitudinē iudiciorum sunt. vt. J. de arbi. l. l. et. C. de iudi. rem nō nouam. Et isti postulato res dicuntur aduocati. vt. J. de var. cog. l. i. s. aduocatos Itē patroni cause. vt. C. e. quisqz. itē rogati: qz forte ro gati incedebant. vt. C. e. l. si. qñqz tñ v̄ postulari id solū quod iudice pro tribunali sedente petitur. vt in dāno in secto. vt. J. de damno infecto. l. iij. s. postulare. Exponere. tam in iure q̄ in facto qd negotio expe diat. vt. C. e. l. qñquis. s. ante omnia. an ergo litteras scire teneat / videt q̄ sic: et quo de iure debet dicere. vt C. e. l. nec ceterozum. Sed dic contra: quia illiteratus pōt habere peritā et consuetudinē aduocādi sicut etiā iudex iudicandi. vt. C. de iudi. l. certi. et in aut. de iudi. s. i. colla. vi.

Contradicere. legibus assignando rōnē non p̄o bus. vt. C. e. quisquis. s. i.

Inc titu lum. ratiōis id est discretiois per sonarum.

Dignitat. no. dignitas et au ctoritas seruāda est q̄tū ad mun dū: vt h. et s. s. of. pre. l. obseruādū. et J. de ven. in spi. l. i. s. si su^o heres. nō quo ad deum: cū ibi oēs sint eq les. vt ar. contra in aut. de mona. s. i. col. iij.

Decoz. me dia correpta dz p ferri. et pro hono re ponit. eius p̄o p̄positū est dede cus. at qñ p̄ferē media pducta p dulcedine ponit. et d̄f decoz d̄cor. i. Delectu. hec duo passim / sine delectu idem s̄t ac si dicat indist cte. vt. J. s. ritu nu pti. l. palam. in punci.

Delectu. hec duo passim / sine delectu idem s̄t ac si dicat indist cte. vt. J. s. ritu nu pti. l. palam. in punci.

Aduo cas^o an debeat eē liter ratus.

a Casum, scilicet excepit pretor.
b Abauto, brutus em cu iudex esset sella suam aliq de causa auerterat, et cu cecus retro post eu remasisset nichilomin postularat a tergo iudicis, et sic hit est in
c Fungit, f. remanendo iudex, vt hic (derisu.

d Dedit edicto. Casum du ce cu vtrifq luminib ozbaru p tor: repellit, videlz q insignia magistratus videre et reuere ri no possit. Refert etiabeo publiu cecu asperrati nomi patre auersa sella a bauto de stitutiu cum vellet postulare. Quauis aut cec pro alio po stulare no possit: tñ et senato riu ordinē retinet: et iudicadi officio fungitur. Aliqd ergo et magistratus gerere possit Sz de hoc deliberatum: et extat qde exēplū ei⁹ qui ges sit Appi⁹ deniq claudi⁹ ce cus pilijs publicis intererat et in senatu seuerissimā dixit sniam de pirrhi captiuus non recipiendis. Sz meli⁹ ē vt re tinere dicam⁹ quidē iam acce ptū magistratū posse: a spira re aut ad nouū penit⁹ phibe ri: idqz multis cōprobat exem plis.

e Remouet aut a po stulādo pro alijs z eu qui cor pore suo mullebrā passus ē Si quis tñ vi pcedonū vl ho stium stupratus est: nō debet hoc edicto notari: vt z pom pon⁹ ait. Et q capitali crimie dānat⁹ est: nō dz pro alio po stulare. Item senatuscon

f Non recipiē dis. in vrbe. vt. Sz. de oug. in. l. ij. Sz. p⁹ hūc appi⁹. cū em greci romam obsedissent: z pir rhus achilleydos fili⁹ achillis mul tos ex romanis cepisset. z habe rent romani cōstlium an eos redi merent: Appius iste cecus iudica uit non redimen dos. quo audito durū grecis visū fuit et recesserūt. vel dic pirrh⁹ rex epirotaz. nā pirs rhus filius achil

g Exēplis. f. legū quibus dz q multa remanēt scā que fieri. phibent de nouo. vt diximus. Sz. de his qui sui vel ali. iur. sunt. l. patre. Uel dic iudicū: vt cōsonet ei qd dictum est de appio. et erit argu. contra. C. de sen. l. ne h Remouet. hoc scdo edicti ordie. (mo iudex. i passus est. hic ē ifamio ipso iure. vt. C. de adul. l. cū vir. Et no. q qdā dicit qz isti et duo sequētes nec pro se postulerent: eo qz qñ sunt dānati statim amittūt ciuitate: z qñqz libeat. vt. l. de pe. l. ij. z. l. qd ad statū. z. l. q vl eto. Sz dic q admittūt an sniaz pro se. f. vt hic dicit cū sint de ordine secundo. immo dic post sniam. nam ante nullā penam debent pari.

h Notari. vt. C. ad. l. iulias de adul. l. fedissime. l. Itē senatuscō. cuius nomē nō habem⁹.

i Facta tolerāt q d no: uo fieri phibēt.

m Dānatus. qd est cū iudex dicit eti caliniatus.

n Locauerit. hic est infamis ipso iure.

o Ex feritate. vt cum effectu fere sint. non ex aliquo fero genere. z sic accidō magis q natura inspicit. vt. Sz. de usufru. l. e. l. pe. z. Sz. de of. assef. l. si eadē. Sz. ar. Sz. C. Sz. hys q ve. era. l. pe. l. si. z. in lit. de re. diui. Sz. pauonum z. Sz. ad. l. aqul. l. q. Sz. si. sed hec magis est propria. Sz. Sz. māfuer⁹ tūc qdē nō nobif q Siue non. punit ergo affe: Affec⁹ trus etiā si nō seq punitur vt effect⁹. vt. C. l. si fues⁹ Sz. fur. z. ser. cor. si rit secu: qd puaferit. z. Sz. tus esse de calū. l. z. gnāl⁹ ctus. in pun. z. Sz. qdi. ob tur. cau. l. si of a suo. z. Sz. qd qz qz iur. l. ij. l. rñ. in si. secus aut est in eo q locauit opas artis ludicre cā. vt. Sz. i. l. i. l. ij. q ē Sz r Depugna: uit. sine locatōe. Sz. Virtut⁹. no. aliqd pmiti gra virtut⁹ qd a se nō permittit. vt. Sz. de alearo. l. solēt. Sz. senatus. z. Sz. ad. l. aqul. l. qua. actio ne. Sz. si quis l. col: luctatōe. z. Sz. i. l. l. athletas. i. rñ. Itē no. qdā fieri grati q nō grati fieri nō pnt. vt. Sz. z. Sz. de iure hf. l. ij. in pun. et. Sz. con di. ob tur. cau. l. si. in pinct.

p Bestias aut accipere de bemus ex feritate magis q ex aialis genere. Nā qd si leo sit māfuer⁹: vel alia denta ta māfuerat: ergo q locauit so lus notatur siue depugnae rit siue nō. Sz si depugna uerit cū nō locasset opas su as nō tenebitur. non em q cū bestijs depugnauit tenebit sed q opas suas in hoc loca uit. Sz Deniq eos q pntur ostēdēde cā hoc faciunt sine mercede non teneri a iurē vete res: nisi i arena passi sunt sese onerari: hos em puto notam nō euadere. Sz si qd opas su as locauerit vt feras venetur vel vt depugnaret ferā q re gioni nocet: extra arenā nō est notatus. Sz Ihs igit pso nis q nō pntur: cā cū bestijs pugnauerit: p se pntur pmittit allegare: p alio phibet. Sed est eqsimū si tutelā vel curaz hmōi psonē administrarent: postulare eis p his quoz curā gerūt cōcedi. Sz Qui ad

q Onerari. si habes honorari dicas coiona vl alio sili pmo. vt ar. C. q res pig. ob. pop. l. spem. z. Sz. de re iur. di. l. cōmodis. Si vero habeas onerari: dicit est nisi cō dēnati sint vt depugnarent cū bestijs in arena. nec ob quod dicit passi sunt zc. quasi sponte patiant: qz cū pti mo maleficium pmittebant videntur velle pati se postea in arenā dānari. si autem sponte sint arenarij qd nō esset infamis. vt ar. C. de inoff. test. l. in arenā. Itē no. fm pūmā lram q ipso facto qd est ifamio. sic. Sz. i. l. l. qd ergo Sz. quod dicit. et. C. de adul. l. es. et. Sz. de ritu nup. l. pa lam. in fi. Accursus.

r Extra arenā. i. cū nō cēt arenari. vl dic. l. cū non esset condemnatus. Sz Non virtutis. sed locatōis supple. Sz Prohibet. his sunt similes pabolani. vt. C. Sz. epi. et cle. l. parabolani. Accur.

s Concedi. nota rōne officij qdā pmitti que a se nō

Stratio
Stratio
aliquid
pmiti

mittant. vt. de iure ff. l. ex qbus d. in pu. et. s. d. ius vocan. l. questum.

s Pro alijs. nunc responder. Accur. **b** Dicterti. f. ordo q tractat. f. de illis psonis de qbus no in totu. r. que ordinē habes. J. pri. s. Accur.

c Capitibus id est supior capite. f. scdo. nā pmo nullus est in famis vt pote cū in pmo capite nō nisi puer et surd pntent. sic alibi ponit plurale pro singulari. vt. s. de orig. iur. l. ij. s. ex actis. et de pe. he. re. diuus. in fi. **d** Qui lege. da exēplū de lege vt in. l. iul. repe. vt. J. ad. l. iul. repe. l. eadē. s. i. De plebiscito nō inuenitur exemplū. s. d. h. R. ponit exēplū. s. de of. pre. l. plebiscito. et de off. procō. solent. Exēplū de senatuscō. dic. vt damnat. lege iul. abitus q ē ifamis. vt. J. ad. l. iul. ab. l. i. i. rñ. et. iō nō pōt postulare. vel meli. vt. J. ad. l. iul. de vi pu. l. i. De edicto dicas vt. J. ti. l. i. l. i. De decreto dicas. f. iudicis. vt. facit iudex. C. de postu. l. puidendum. s. si q. r. i. eo. l. ex ea. r. l. puto. s. i. r. C. eo. l. i. De placito pncipi vt p cōstitutionē aliquā principis. vt. C. de postu. l. fi. r. C. de aduo. diuer. iul. i. ubem. s. ad hoc. r. l. petitiones. s. ad hoc. r. C. de transac. si q maior. et de infra. l. improbus. fm. R. s. q. phibiti p dicitis legibus p aliquo admittunt. cū in dicitis legibus non inueniant aliquē psonē excepte. Rñ. talia exempla inueniri nō possent: sed eo ipso q inueniuntur. phibite a p dicitis legib. intelligit esse cōcessus p certis psonis. q psonē sunt. J. e. l. s. fi. et. l. seq. et est pro hoc. J. e. l. ex ea. De infamis. s. ubi dicas. eē vey. nisi sint infames ipso iure. vel dānati de publico iudicio. vel de cal. publici iudicij. qñ pro se tm admittuntur. vt. s. e. l. s. remouet. r. s. itē senatuscō. palis nō nisi p pupillis vel adultis suis. vt. s. e. l. s. his igit psonis. vt illa exceptio sed eqsimū r. refer. iā rñ ad locātes operas. Sed cū infamia etiā tpalis r perpetua esse possit: nūqd etiā ppetua notat. poterit p certis psonis postulare. Rñ. sciam omnes q in edicto. J. ti. i. pntent perpetuo sunt infames. et th pro certis psonis postulat. vt. J. pri. s. fed ar. J. J. e. l. ex ea. nā ibi innuit infamia ē ppetua p nullo postulet. s. ibi suband. nisi p certis psonis vt ibi dices.

e Qui lege. da exēplū de lege vt in. l. iul. repe. vt. J. ad. l. iul. repe. l. eadē. s. i. De plebiscito nō inuenitur exemplū. s. d. h. R. ponit exēplū. s. de of. pre. l. plebiscito. et de off. procō. solent. Exēplū de senatuscō. dic. vt damnat. lege iul. abitus q ē ifamis. vt. J. ad. l. iul. ab. l. i. i. rñ. et. iō nō pōt postulare. vel meli. vt. J. ad. l. iul. de vi pu. l. i. De edicto dicas vt. J. ti. l. i. l. i. De decreto dicas. f. iudicis. vt. facit iudex. C. de postu. l. puidendum. s. si q. r. i. eo. l. ex ea. r. l. puto. s. i. r. C. eo. l. i. De placito pncipi vt p cōstitutionē aliquā principis. vt. C. de postu. l. fi. r. C. de aduo. diuer. iul. i. ubem. s. ad hoc. r. l. petitiones. s. ad hoc. r. C. de transac. si q maior. et de infra. l. improbus. fm. R. s. q. phibiti p dicitis legibus p aliquo admittunt. cū in dicitis legibus non inueniant aliquē psonē excepte. Rñ. talia exempla inueniri nō possent: sed eo ipso q inueniuntur. phibite a p dicitis legib. intelligit esse cōcessus p certis psonis. q psonē sunt. J. e. l. s. fi. et. l. seq. et est pro hoc. J. e. l. ex ea. De infamis. s. ubi dicas. eē vey. nisi sint infames ipso iure. vel dānati de publico iudicio. vel de cal. publici iudicij. qñ pro se tm admittuntur. vt. s. e. l. s. remouet. r. s. itē senatuscō. palis nō nisi p pupillis vel adultis suis. vt. s. e. l. s. his igit psonis. vt illa exceptio sed eqsimū r. refer. iā rñ ad locātes operas. Sed cū infamia etiā tpalis r perpetua esse possit: nūqd etiā ppetua notat. poterit p certis psonis postulare. Rñ. sciam omnes q in edicto. J. ti. i. pntent perpetuo sunt infames. et th pro certis psonis postulat. vt. J. pri. s. fed ar. J. J. e. l. ex ea. nā ibi innuit infamia ē ppetua p nullo postulet. s. ibi suband. nisi p certis psonis vt ibi dices.

f Prohibitus postulare simpliciter / videtur prohiberi p oib. preterq. p psonis exceptis. h. d. Bal.

g Tit. pretor. q lege plebiscito: senatuscōsulto: edicto: decreto: principum placito: nisi pro certis personis postulare phibet: hi p alio q pro quo licebit in iure apd me ne postulet. hoc edicto pntentur etiā alij oēs: q edicto pretoris vt infames notant: qui

uerfus ea fecisse mōstret: r p alijs interdicta postulatione repellit: et pro estimatione iudicis extra ordinē pecuniaria pena mulctabit. **U**t in initio huius tituli dixim. tres ordines pretor. fecit nō postulatium quoz hic tertius ē qñ nō in totū denegat postulatū facultatez: sed ne pro oibus postularēt: quasi minus de liberis notantur.

h Tit. pretor. q lege plebiscito: senatuscōsulto: edicto: decreto: principum placito: nisi pro certis personis postulare phibet: hi p alio q pro quo licebit in iure apd me ne postulet. hoc edicto pntentur etiā alij oēs: q edicto pretoris vt infames notant: qui

uerfus ea fecisse mōstret: r p alijs interdicta postulatione repellit: et pro estimatione iudicis extra ordinē pecuniaria pena mulctabit. **U**t in initio huius tituli dixim. tres ordines pretor. fecit nō postulatium quoz hic tertius ē qñ nō in totū denegat postulatū facultatez: sed ne pro oibus postularēt: quasi minus de liberis notantur.

h Qui edicto. postu. J. ti. i. l. i. sed qre dicit hic r alij oēs. qñ aliqd accedat p dicitis q sunt. s. s. pri. nā ibi et de istis dicit. Rñ. fm quosdam non est ita. nec em dixit eos remoueri q edicto pretoris sunt infames. s. eos qui edicto pretoris postulare prohibent. Vel dic q ibi dicit

omēs nisi p se et certis psonis ne postulet. **W**einde adiecit pretor q ex oib. his q supra scripti sunt in integrum restitutus nō erit. **E**um q ex his q supra scripti sūt sic accipimus: si fuerit inter eos qui tertio edicto cōtinent: r nisi p certis psonis postulare phibent. **L**eterū si ex supiorib. difficile in integrū restitutio nē ipetrabit. **D**e qua aut restitutioe pretor loquitur: vtrū de ea q a pncipe dat vel a senatuscō. pōpo. qrit. **E**t putat d ea restoe sensuz quā piceps vel senatus indulsit. **E**n aut et pro restituere possit q ritur. et michi videt talia prorum decreta non esse seruanda: nisi si cui ex officio iurisdictionis sue subuenerit: vt in etate seruati si q minor deceptus sit. ceterisq. speciebus quas sub titulo de in integrum restitutione exequit.

di. sancio. s. eē pcuratorē on. ē honorez. ppter delictū ē pūad. nō onere relenad. vt. J. de interdi. et relega. l. relegatorum. s. h. r. l. seq.

i Non erit. apd me nō postulet nisi p certis psonis **k** Eum loquitur vlpianus

l Ex supiorib. i. ex supiori. f. scdo. nā ex pmo null. ē infamis. r sic ponit plurale p singulari. vt. s. e. l. i. s. vt in initio. **E**t sic no. hic q ghalis clausula in fine edicti postea ibi qui ex his r. non pprehendit oia pcedētia. sed ar. cōtra. J. de leg. i. talis scrip. in fi.

m Difficile. si th ptingat in integrū restitui in scdo vel tertio capite p oib. admittā ad postulādū. r nota q ab illo versu eū q r. sunt verba iuriscō. Ulpiani.

n Senat. f. tot. cetus: qui erat ex centū. vt sumitur C. de pe. he. l. fi. in prin. non tantū vn. **E**t no. hic q senat. parificat pncipi in dādo restitutionē vt hic. **J**te in vetādo aquā duci ex flumine publico. vt. J. de flu. l. dmi n. **J**te q a nro appellat. vt. J. a q. ap. nō li. l. i. s. scē d. s. **J**te et i pponēda lege. vt. J. de l. r. senatuscō. l. nō abig. r

o Decreta. q pcedūt. phibit postulare dādo restitutionē. vel dic simpliciter vt hic dicit.

p Subuenerit. f. pretor. als subuenit. f. a pretore. **q** Exequit. f. pretor vt de dolo et metu r s. l. b. nam tunc dat restitutionē lit. conte. r causa cognita: nō als. vt. J. de mino. l. i. s. pe. et. l. i. cause. s. cā ait. s. hāc restitutionē infamie dare nō pōt. vt hic dicit. **A**ccur.

exponi etiam alij oēs r. c. f. nō soluz qui in pma parte edicti postu. J. ti. i. l. i. pntent. s. etia alij inferiores. s. postu. **J**te intelli ge hic denotatis nō th summa ifamias. tūc est locū hz scdm edictum vt. s. e. l. s. remouet. r. s. itē senat. **h** Certis psonis. enumeratis J. e. l. s. de l. e. s. certe imo videt ghal. ifames p se postulare. vt in s. de excep. s. fi. q est J. So. ibi in pcuratore. hic in aduocato. Si infames qre diuersuz est in vno qñ in altero: Rñ. eē aduocatum honor. est. **A**duocatio ē vt. C. de aduocatis diuer. iudi. l. honor laudabile. i. rñ. iō sed. p. cu q eis multa dan ratio ē tur ptiulegia. vt C. de aduo. di. iur.

di. sancio. s. eē pcuratorē on. ē honorez. ppter delictū ē pūad. nō onere relenad. vt. J. de interdi. et relega. l. relegatorum. s. h. r. l. seq.

i Non erit. apd me nō postulet nisi p certis psonis **k** Eum loquitur vlpianus

l Ex supiorib. i. ex supiori. f. scdo. nā ex pmo null. ē infamis. r sic ponit plurale p singulari. vt. s. e. l. i. s. vt in initio. **E**t sic no. hic q ghalis clausula in fine edicti postea ibi qui ex his r. non pprehendit oia pcedētia. sed ar. cōtra. J. de leg. i. talis scrip. in fi.

m Difficile. si th ptingat in integrū restitui in scdo vel tertio capite p oib. admittā ad postulādū. r nota q ab illo versu eū q r. sunt verba iuriscō. Ulpiani.

n Senat. f. tot. cetus: qui erat ex centū. vt sumitur C. de pe. he. l. fi. in prin. non tantū vn. **E**t no. hic q senat. parificat pncipi in dādo restitutionē vt hic. **J**te in vetādo aquā duci ex flumine publico. vt. J. de flu. l. dmi n. **J**te q a nro appellat. vt. J. a q. ap. nō li. l. i. s. scē d. s. **J**te et i pponēda lege. vt. J. de l. r. senatuscō. l. nō abig. r

o Decreta. q pcedūt. phibit postulare dādo restitutionē. vel dic simpliciter vt hic dicit.

p Subuenerit. f. pretor. als subuenit. f. a pretore. **q** Exequit. f. pretor vt de dolo et metu r s. l. b. nam tunc dat restitutionē lit. conte. r causa cognita: nō als. vt. J. de mino. l. i. s. pe. et. l. i. cause. s. cā ait. s. hāc restitutionē infamie dare nō pōt. vt hic dicit. **A**ccur.

a Pro qua snia, i. huic snie applicat. r sic ad primu. vt. s. de iuri. om. iudi. l. si idem cu eode. in fi. l. Uel dic pr. qua. f. q. a pncipe vel senatu restitut' possit postula re. et sic no ad. primu. s. ad superius refertur. Accur. b Absolutus. f. a pncipe. alij dicit a ptoze. et dicit pponiuz de quo subijc. i. stati ma le dixisse.

c Eximi. imo videtur remane re ifam. s. q. a pe na restituitur. vt C. de gñali abol. l. fina. q. est cōtra solu. aliud est in restitutiōe q. om nino in statu pu stitui aliq. redu cit vt h. et aliud l indulgētia p quā sola pena remit titur r ifamia re manet. vt ibi. pro qua solutiōe est C. de sen. pas. l. i. r. i. d. vsur. l. vide am. s. i. fauiana. Alij distinguunt an dicat simpliciter restituo te: vt ibi/ an dicat resti tuo te in integrū vt hic. contra q. s. est p̄dicta lex. C. de sen. pas. l. i.

d Postulēt. q. tertio edicti ordi ne cōtinētur nō q scōo vel primo. nam qui primo pro nullo. qui scōo p fe tū. Sed quidā dicit hoc porrigi ad quosdā qui scōo or dine sunt r nulla sunt aspersi macula: vt ad mulierem et cecū. nā cū ad eos ifames q. sunt tertio edicti ordine porrigimus/ multo magis ad eos. vt ar. i. de. pec. femi ne. sed hoc nō placet: q. l. mulier r cecus non sint ifa mes: non tñ pro alijs admittunt: sicut nec puer vel sur dus q. sunt de ordine pmo. vt. s. e. l. s. nitiū. r. s. p̄p̄ ca sum. r. s. q. Et in illa. l. femine. nō vt aduocari: sed vt procuratrix: mulier admittitur.

e Pro parente. f. filius. f. Patrono. scilz libertus. g Diximus. f. de filijs r parētib' in. l. illa q. q. s. pa rētes. de libertis r patronis in. l. adoptiuū. s. patronū. h Liberisve suis. f. pater. i Soroze. f. frater. k Socero. scilicet gener. Accur. l Nouerca. f. p̄nign': q. loco est filij. vt insti. de nup. m P̄nigno. scilicet vitricus. (s. affinitatis. n Pupilla. scilicet tutor. o Furiosa. f. curator cuiusuis eorum.

Pro qua snia est q. si quis fa mofio iudicio p̄dēnar' p in ite grū restitutionē fuerit absolu tus' p̄p̄o. putat hunc infā mia eximit'. Deinde adiecit pto: p alio ne postulēt': p̄ter q̄z pro parēte': p̄fōno': pa trona: liberis: parētib'usq. pa troni vel patrone: de q̄b' p̄fo nis sub titulo de in ius vocan do plenius diximus'. Item adiecit liberisve' suis fratre: soroze: vrozē: socero': socru: genero: nuro vitrico: nouerca: p̄nigno': p̄nigna: pupillo: pupilla': furioso: furiosa'.

Etuo' / fatua / G alius cū' istis quoz psonis' curator datur. Alplan'. Al eoꝝ' a parente: aut maioris partis tutorū sententia/ aut ab eo cuius de ea re iurisditio fuit: ea tutela' curatiōe data erit. Affinita tes non eas accipere debem'

Pro qua snia est q. si quis fa mofio iudicio p̄dēnar' p in ite grū restitutionē fuerit absolu tus' p̄p̄o. putat hunc infā mia eximit'. Deinde adiecit pto: p alio ne postulēt': p̄ter q̄z pro parēte': p̄fōno': pa trona: liberis: parētib'usq. pa troni vel patrone: de q̄b' p̄fo nis sub titulo de in ius vocan do plenius diximus'. Item adiecit liberisve' suis fratre: soroze: vrozē: socero': socru: genero: nuro vitrico: nouerca: p̄nigno': p̄nigna: pupillo: pupilla': furioso: furiosa'.

Etuo' / fatua / G alius cū' istis quoz psonis' curator datur. Alplan'. Al eoꝝ' a parente: aut maioris partis tutorū sententia/ aut ab eo cuius de ea re iurisditio fuit: ea tutela' curatiōe data erit. Affinita tes non eas accipere debem'

Etuo' / fatua / G alius cū' istis quoz psonis' curator datur. Alplan'. Al eoꝝ' a parente: aut maioris partis tutorū sententia/ aut ab eo cuius de ea re iurisditio fuit: ea tutela' curatiōe data erit. Affinita tes non eas accipere debem'

Etuo' / fatua / G alius cū' istis quoz psonis' curator datur. Alplan'. Al eoꝝ' a parente: aut maioris partis tutorū sententia/ aut ab eo cuius de ea re iurisditio fuit: ea tutela' curatiōe data erit. Affinita tes non eas accipere debem'

Etuo' / fatua / G alius cū' istis quoz psonis' curator datur. Alplan'. Al eoꝝ' a parente: aut maioris partis tutorū sententia/ aut ab eo cuius de ea re iurisditio fuit: ea tutela' curatiōe data erit. Affinita tes non eas accipere debem'

Etuo' / fatua / G alius cū' istis quoz psonis' curator datur. Alplan'. Al eoꝝ' a parente: aut maioris partis tutorū sententia/ aut ab eo cuius de ea re iurisditio fuit: ea tutela' curatiōe data erit. Affinita tes non eas accipere debem'

Etuo' / fatua / G alius cū' istis quoz psonis' curator datur. Alplan'. Al eoꝝ' a parente: aut maioris partis tutorū sententia/ aut ab eo cuius de ea re iurisditio fuit: ea tutela' curatiōe data erit. Affinita tes non eas accipere debem'

Etuo' / fatua / G alius cū' istis quoz psonis' curator datur. Alplan'. Al eoꝝ' a parente: aut maioris partis tutorū sententia/ aut ab eo cuius de ea re iurisditio fuit: ea tutela' curatiōe data erit. Affinita tes non eas accipere debem'

Etuo' / fatua / G alius cū' istis quoz psonis' curator datur. Alplan'. Al eoꝝ' a parente: aut maioris partis tutorū sententia/ aut ab eo cuius de ea re iurisditio fuit: ea tutela' curatiōe data erit. Affinita tes non eas accipere debem'

Etuo' / fatua / G alius cū' istis quoz psonis' curator datur. Alplan'. Al eoꝝ' a parente: aut maioris partis tutorū sententia/ aut ab eo cuius de ea re iurisditio fuit: ea tutela' curatiōe data erit. Affinita tes non eas accipere debem'

Etuo' / fatua / G alius cū' istis quoz psonis' curator datur. Alplan'. Al eoꝝ' a parente: aut maioris partis tutorū sententia/ aut ab eo cuius de ea re iurisditio fuit: ea tutela' curatiōe data erit. Affinita tes non eas accipere debem'

Etuo' / fatua / G alius cū' istis quoz psonis' curator datur. Alplan'. Al eoꝝ' a parente: aut maioris partis tutorū sententia/ aut ab eo cuius de ea re iurisditio fuit: ea tutela' curatiōe data erit. Affinita tes non eas accipere debem'

Etuo' / fatua / G alius cū' istis quoz psonis' curator datur. Alplan'. Al eoꝝ' a parente: aut maioris partis tutorū sententia/ aut ab eo cuius de ea re iurisditio fuit: ea tutela' curatiōe data erit. Affinita tes non eas accipere debem'

Etuo' / fatua / G alius cū' istis quoz psonis' curator datur. Alplan'. Al eoꝝ' a parente: aut maioris partis tutorū sententia/ aut ab eo cuius de ea re iurisditio fuit: ea tutela' curatiōe data erit. Affinita tes non eas accipere debem'

Etuo' / fatua / G alius cū' istis quoz psonis' curator datur. Alplan'. Al eoꝝ' a parente: aut maioris partis tutorū sententia/ aut ab eo cuius de ea re iurisditio fuit: ea tutela' curatiōe data erit. Affinita tes non eas accipere debem'

Etuo' / fatua / G alius cū' istis quoz psonis' curator datur. Alplan'. Al eoꝝ' a parente: aut maioris partis tutorū sententia/ aut ab eo cuius de ea re iurisditio fuit: ea tutela' curatiōe data erit. Affinita tes non eas accipere debem'

gitimo. hic nichil dicit. s. dicas idē q. est eadē rō. vt i. ad le. ad. illud. r q. lex dat tales tutores. vt. i. s. le. giti. tute. l. legiti mos. cui est dare pmissum sicut iu dicit: vt h. dicit. vt dic q. omnē tute lā cōprehēdit. s. l. i. in fi. sed speci ficat hic de eo tu tore cui est cōmis sa administratio a testatore vel in dice vel a seipso. vt istitu. de satis da. tuto. s. q. t. Tutela. i. tu tele administratio. v. p̄sentes. No. p̄sentē inspi ci affinitatez. sec' eū tractat de nu ptijs ipediendis rōne affinitatis. vt istu. de nup. s. affinitat. Itē tes cis in suo q. etiā in p̄teritū dñz nō dz iterrogari. vt C. de questi. l. seruos. r. i. de q̄sti. l. vni'. s. pe. Itē in me retrice quondam p̄teritus stat' inspicatur. sic. i. de ri tu nup. l. palam. s. non solum. r. Quibus. i. quoz appellatiōis nobis designanti bus affinitatē p̄p̄positio rē. Et no. q. fm. Jo. nō dz hic esse. p. nā idē dicit si ab vel ad apponit. Alij habēt pro r supplem idē esse in similib' verbis. Itē nota hic q. non oēs p̄sone q. sunt hic: enumerātur. i. de. p̄cura. sed r. he. in pun. sed ibi r. he. intelligūtur arg. h̄arum legum. y. In curatorib'. f. dādis. i. cū de curatoribus dicit. z. Debitisse. imo forte nō debuit qz. p̄digo de quo hic subijcitur vel simili nemo dat/ sed lex. vt. C. de epis. au. l. de creatiōib'. Sed dic qz. de his hic subijcitur q̄bus a le ge nō dantur. et ideo merito reprehendit. Accur. s. Eum. scilicet p̄torē. b. Uti. hoc mō vti. put e. Solēt. f. curatores. (cui eoꝝ. ceterorumq. rē. e. qui subaudi. p̄o. cis qui rē. e. Nō p̄ht. subaudi eos p. fe. et p. certis p̄sonis postulare nō p̄hibeo. r. sic sep̄atum legif. Uel d̄t in p̄n. l. r. is qui rē. et continuatur cum superioribus. p. Uto. oēs. vt breuius dicā q. s. gñaliter dicta sunt. q. s. funguntur. vt tutores r. curatores. h. Edicti. f. scōi vel tertij fm. quosdā r. bñ. hic. vel dic tertij tñ. vt dixim'. s. l. i. s. pe. qd. est verū qñ nō ex. offō. i. Postulare possunt. vt. s. eo. l. i. s. his igitur. k. Apud se. f. prohibet' est. et sic videt' ei p̄missuz ap̄

est exponunt. l. genero. et. l. seq. Itē no. q. oēs p. dicit pte dicit capite minui. vt. i. de va. cog. l. cognitiōis. q. i. iust. de capi. dimi. in pti. fm. q. d. s. certe l. d. l. cog. gnitiōis nō de q. capite minuāt. p. p. infamia sed de m. nui famā vel plecti circa statū: no. q. sex casus sunt in hoc ultimo. s.

Uod ait pte nos. caligati supple etiā. r. die id et infimum et obscurū. vt. l. auf. q. mo. na. effi. le. s. quisquis.

Uosq. ascen sine r. inclusiue. vt. p. i. i. i. h. hoc amplius r.

Alie. vbi sūt triginta eqtes. sic dicit: q. regit pedes vice alari.

Uel tribunū. i. eum q. ex tribuni suffragio ē electus vt p. i. i. h. hoc hōti vel legioni. p. i. e. q. d. a p. i. e. q. d. e. l. i. g. b. a. d. ad. r. e. g. e. d. i. s. e. x. e. r. c. i. t. i. s. vt. s. de orig. iur. l. i. j. s. h. i. s. d. e. m.

Cohortis no. q. cohortis h. r. alas: legio habet septē milia et centum pedites et septingentos xxx. equites. et sic sūt decē cohortes p. ma vocatur miliaria et h. y. pedites mille cētū q. n. q. eqtes sociatos cxxvi. scba quin gentenaria d. f. et h. y. pedites q. n. gētos. r. lv. equites lxxvi. fm. vegetis qui tractant de re militari.

Insignib. q. p. sal discernēbat ab alijs.

Exercitū. in quo sunt sex legiones. q. exercit. est collectio totū milurie.

Et adierit. idē r. si non adiecerit. vt. i. de remil. l. milites. s. missionū. q. ē. s. i. i. b. i. fecit eq. pollēs.

Non tamen. sex notatur.

Aurilijs. i. auriliand. militib. q. legionib. sunt.

Sed hic. nota h. mirabile q. oditū apliat. nā hic nō remittitur ab exercitu: q. a nūero militū minoz remittitur. et tamen est infamis. et sic est ar. i. de lib. r. post hu. l. cum q. d. a. i. e. ar. s. c. de his q. nō i. p. l. e. s. i. l. i. n. s. i. h. e. m. i. e. m. i. t. i. s. l. r. r. an. vt. c. d. e. x. c. v. l. e. l. i. e. t. c. de re mil. l. a. r. c. de his qui nō imple. s. i. m. i. l. i. s. i. p. s. i. a. d. c. e. r. t. i. i. p. o. s. u. i. t. a. l. i. m. p. t. u. s. t. u. n. c. e. o. s. u. i. t. o.

Odium q. n. o. a. p. l. i. a. t.

Remittitur ab exercitu: q. a nūero militū minoz remittitur. et tamen est infamis. et sic est ar. i. de lib. r. post hu. l. cum q. d. a. i. e. ar. s. c. de his q. nō i. p. l. e. s. i. l. i. n. s. i. h. e. m. i. e. m. i. t. i. s. l. r. r. an. vt. c. d. e. x. c. v. l. e. l. i. e. t. c. de re mil. l. a. r. c. de his qui nō imple. s. i. m. i. l. i. s. i. p. s. i. a. d. c. e. r. t. i. i. p. o. s. u. i. t. a. l. i. m. p. t. u. s. t. u. n. c. e. o. s. u. i. t. o.

Propter valitudines. arg. p. dādo curatoze debili Epō de episcopo. sic insti. de cur. s. fi.

Cur miles. no. cām addēdā h. i. e. s. s. i. t. a. l. i. q. d. s. i. c. s. c. u. r. a. t. o. z. de trans. l. cū h. i. s. i. n. c. ā. r. c. d. t. e. s. t. i. l. i. r. i. s. s. u. s. p. e. c. t. u. l. i. i. i. j. i. n. p. n. r. c. d. i. u. d. i. p. p. e. r. ā. d. u. s. a. l. l. o. r. x. x. i. d. i. i. t. m. ar. p. t. r. a. e. f. d. s. e. n. t. e. r. r. e. i. u. d. i. s. i. c. u. t. i. t. e. s. i. t. e. r. e. m. i. l. i. l. m. i. l. i. t. e. s. s. m. i. s. s. i. o. n. u. z. i. n. f. i. s. o. n. o. n. ē. n. e. c. e. s. s. e. v. t. d. i. c. a. t. c. u. z. i. g. n. o. m. i. n. i. a. m. i. t. t. o. s. e. d. c. a. u. s. a. z. q. u. a. r. e. m. i. t. t. i. t. d. e. b. e. t. d. i. c. e. r. e. v. t. q. d. p. d. i. d. i. t. v. e. l. q. z. a. r. m. a. v. e. n. d. i. d. i. t. p. t. r. a. p. r. e. c. e. p. t. u. d. u. c. i. s. b. e. l. l. i. v. t. h. i. c. v. e. l. h. o. c. q. u. o. a. d. i. f. a. m. i. ā. n. o. q. u. o. a. d. c. e. t. e. r. a. v. t. i. b. i. s. e. d. q. d. s. i. n. e. q. z. e. x. a. u. c. t. o. r. a. u. e. r. i. t. n. e. q. z. c. a. u. s. a. e. x. p. s. i. t. v. i. d. e. t. u. r. i. f. a. m. i. s. v. t. d. l. m. i. l. i. t. e. s. s. m. i. s. s. i. o. n. u. s. s. e. d. t. u. d. i. s. t. i. g. u. e. q. d. m. i. l. i. t. i. o. b. i. s. c. i. a. t. d. o. l. u. s. a. n. c. u. l. p. a. v. t. r. d. i. c. i. m. u. s. d. e. t. u. t. o. z. e. v. t. i. d. e. s. u. s. p. e. c. t. u. t. o. l. h. e. e. n. i. m. q. d. s. i. n. o. a. p. p. a. r. e. a. t. t. u. n. c. i. m. i. n. o. r. e. p. a. r. t. e. p. r. e. s. u. m. ā. v. t. n. o. n. s. i. t. i. f. a. m. i. s. q. u. a. s. i. c. u. l. p. a. o. b. i. e. c. t. a. n. o. d. o. l. o. v. t. i. d. e. p. e. n. i. s. l. i. l. p. r. e. s. e. s.

ro militum missus est: quasi ab exercitu missus sic accipiemus.

Nota hic duo. primo q. in sententia debet inferi causa. sedo not. de degradatiōe seu exauctoratiōe. Bar.

Ignominie cā missū: hoc ideo adiectū est: qm multa genera sunt missionum. Est enī honesta q. emerit. stipēdijs vel añ ab impatore indulget. Est causaria q. p. p. valitudines a laborib. militie soluit. Est ignominiosa. Ignominiosa autem missio toties est quotiens is qui mittit adijcit noiatim ignominie cā se mittere/semper enī d. z. addere cur miles mittat. S. z. et si eū exauctorauerit. l. insignia militaria detraxerit int. infames efficit. l. z. nō addidit ignominie cā se euz exauctorasse. Est z. quartū gen. missionis: si q. euitandoz munerū cā militiā subiisset. hec autē missio estimationē nō ledit/ vt est sepil sine rescriptum.

Infamis militiam pdit et vbi est imperator ibi phibet adesse. h. d. Bal.

Miles q. lege tulia d. adulterijs fuerit damnatus ita infamis est: vt etiā ipa snia euz

etoratus q. p. p. t. e. r. e. l. i. t. e. v. i. t. ā. d. a. z. m. i. l. i. t. i. e. s. e. d. e. d. e. r. i. t. h. a. s. i. e. e. r. s. u. f. f. i. c. i. e. n. t. i. e. t. n. o. q. s. i. c. e. n. ā. e. p. u. s. d. e. g. r. a. d. a. t. c. l. e. r. i. c. u. z. s. u. s. i. a. d. q. d. e. s. t. i. n. a. u. t. e. n. v. t. c. l. e. a. p. u. d. p. p. r. i. o. s. e. p. i. s. c. o. p. o. s. s. i. c. o. l. l. a. i. i. t. e. n. o. q. t. a. n. t. u. v. a. l. e. t. q. u. i. d. f. i. e. r. i. f. a. c. t. o. q. u. ā. t. u. m. s. i. v. e. r. b. i. s. d. i. c. a. t. v. t. i. d. e. e. d. i. l. e. d. i. c. s. i. t. a. m. e. n. s. e. i. q. u. i. r. s. d. e. l. e. g. i. e. t. s. e. n. a. t. u. s. c. d. l. d. e. q. u. i. b. u. s. i. n. f. i.

Exauctorasse. i. a. militiā remouisse. vt. i. d. libe. cā. l. qui de libertate.

Ben. q. remittit vt misera subeat nō vt infamis fiat

Ledit. etiā si ob eā causaz fuerit exauctorat. vt. i. d. e. r. e. m. i. l. i. l. q. cū vno s. non oēs. r. s. seq.

Infamis. imo euz capite dānatur. vt. c. de adul. q. d. u. s. s. i. t. s. t. a. t. i. m. s. e. r. u. i. s. v. t. i. d. e. p. e. l. q. u. i. v. l. t. i. m. o. R. n. s. i. l. i. a. p. e. n. s. g. l. a. d. i. i. n. o. n. e. r. a. t. t. p. e. h. a. r. t. i. l. e. g. u. z. v. e. l. d. i. c. d. ā. n. a. t. u. e. x. a. l. i. o. c. a. p. i. t. e. l. i. n. l. q. d. e. a. d. u. l. t. i. o. cū i. n. d. a. s. i. n. t. c. a. p. i. t. a.

Epō de bilu dat

curator

tra e. f. d. sentē. r. re iudi. sicut. Itē i. d. re mili. l. milites. s. missionuz in fi. So. non ē ne cesse vt dicat euz ignominia mitto sed causaz quare mittit debet dicere. vt q. d. p. d. i. d. i. t. v. e. l. q. z. a. r. m. a. v. e. n. d. i. d. i. t. p. t. r. a. p. r. e. c. e. p. t. u. d. u. c. i. s. b. e. l. l. i. v. t. h. i. c. v. e. l. h. o. c. q. u. o. a. d. i. f. a. m. i. ā. n. o. q. u. o. a. d. c. e. t. e. r. a. v. t. i. b. i. s. e. d. q. d. s. i. n. e. q. z. e. x. a. u. c. t. o. r. a. u. e. r. i. t. n. e. q. z. c. a. u. s. a. e. x. p. s. i. t. v. i. d. e. t. u. r. i. f. a. m. i. s. v. t. d. l. m. i. l. i. t. e. s. s. m. i. s. s. i. o. n. u. s. s. e. d. t. u. d. i. s. t. i. g. u. e. q. d. m. i. l. i. t. i. o. b. i. s. c. i. a. t. d. o. l. u. s. a. n. c. u. l. p. a. v. t. r. d. i. c. i. m. u. s. d. e. t. u. t. o. z. e. v. t. i. d. e. s. u. s. p. e. c. t. u. t. o. l. h. e. e. n. i. m. q. d. s. i. n. o. a. p. p. a. r. e. a. t. t. u. n. c. i. m. i. n. o. r. e. p. a. r. t. e. p. r. e. s. u. m. ā. v. t. n. o. n. s. i. t. i. f. a. m. i. s. q. u. a. s. i. c. u. l. p. a. o. b. i. e. c. t. a. n. o. d. o. l. o. v. t. i. d. e. p. e. n. i. s. l. i. l. p. r. e. s. e. s.

Efficit. im. movidef exaucto ratus nō infamari. vt. i. d. e. r. e. m. i. l. i. l. q. u. i. cū s. exaucto rati. s. q. ē. p. t. r. a. Sol. ibi ex cā q. ē. i. n. s. u. f. f. i. c. i. e. n. s. a. d. i. n. f. a. m. i. a. z. f. u. i. t. e. x. a. u. c. t. o. r. a. t. u. s. q. z. p. p. t. e. r. l. i. t. e. v. i. t. ā. d. a. z. m. i. l. i. t. i. e. s. e. d. e. d. e. r. i. t. h. a. s. i. e. e. r. s. u. f. f. i. c. i. e. n. t. i. e. t. n. o. q. s. i. c. e. n. ā. e. p. u. s. d. e. g. r. a. d. a. t. c. l. e. r. i. c. u. z. s. u. s. i. a. d. q. d. e. s. t. i. n. a. u. t. e. n. v. t. c. l. e. a. p. u. d. p. p. r. i. o. s. e. p. i. s. c. o. p. o. s. s. i. c. o. l. l. a. i. i. t. e. n. o. q. t. a. n. t. u. v. a. l. e. t. q. u. i. d. f. i. e. r. i. f. a. c. t. o. q. u. ā. t. u. m. s. i. v. e. r. b. i. s. d. i. c. a. t. v. t. i. d. e. e. d. i. l. e. d. i. c. s. i. t. a. m. e. n. s. e. i. q. u. i. r. s. d. e. l. e. g. i. e. t. s. e. n. a. t. u. s. c. d. l. d. e. q. u. i. b. u. s. i. n. f. i.

Exauctorasse. i. a. militiā remouisse. vt. i. d. libe. cā. l. qui de libertate.

Ben. q. remittit vt misera subeat nō vt infamis fiat

Ledit. etiā si ob eā causaz fuerit exauctorat. vt. i. d. e. r. e. m. i. l. i. l. q. cū vno s. non oēs. r. s. seq.

Infamis. imo euz capite dānatur. vt. c. de adul. q. d. u. s. s. i. t. s. t. a. t. i. m. s. e. r. u. i. s. v. t. i. d. e. p. e. l. q. u. i. v. l. t. i. m. o. R. n. s. i. l. i. a. p. e. n. s. g. l. a. d. i. i. n. o. n. e. r. a. t. t. p. e. h. a. r. t. i. l. e. g. u. z. v. e. l. d. i. c. d. ā. n. a. t. u. e. x. a. l. i. o. c. a. p. i. t. e. l. i. n. l. q. d. e. a. d. u. l. t. i. o. cū i. n. d. a. s. i. n. t. c. a. p. i. t. a.

DICER

eius. vt. J. de mino. L. auxilii. verbi gra in stupro vbi publicatio bonoz fit: nisi qm in pueru vel a tutore in pupil la r aferuo in domina comisso. vt. l. i. de pub. iudi. §. q. et. C. si tutor pup. l. i. r de muli. que seruis proprijs. l. i. a

Sacfo. iurat em miles fz Uegetiu q moue no eui tabit ca reipubli ce: a q sacfo solui tur propter infam ia qua afficit: si ergo soluit a sa cramento milite secularis: multo magis ab ecclia stico. et ides forte in oi publico offi cio: et oi publico crimle ex quo qs est dānat. nā r q ifamis est nō fert

Infa- mis te- stis esse non pot

testionū. vt. J. de testis esse. l. iij. §. lege. non pot qd est publicū offi cū. vt. J. de testi. l. i. r. J. que admo. test. aper. l. si qs ex signatoribus. eadē ergo rōe ali qua publica offi cia nō exercebit. a dignitatibus aut cōstat eū esse res motū. vt. C. de di gni. l. ij. lib. xij.

In vbe. ex hoc facto penam patit et pmiss. qz a tutelis vbi cis excusaf: vt. J. et. J. de excu. tu. l. fz et miles. §. sed igno minia.

Proderit. ppter premiū fz quosdā. vt l. sine huius legis. **S**cena. diffinit. obsbratio cottinarū siue pānoz q possit sint in publico vel priuato loco. et dī scena a sce nō qd est corda qz ioculatores faciūt ire caballos p cor dā r similia. Et sic pz qz ioculatores oēs sunt infames scz ipo iure. qz oibus faciūt spectaculū sui. lz non semp faciunt cū obsbratione cottinarū. qz mercedis cā ludibū sui faciūt: qui vero ludit cū cythara vel sili lz corā plurib si tñ cā amenitat nō mercedis faciat: vt r Dauid faciebat nō infamabil. hmōi em ludi reseruantur. vt. C. de spectacu. l. i. lib. xi.

Scena qd sit. Jocula tores sunt in fames.

Spectaculi. i. vt videant qui volunt. **I**nfames. q. d. r inferiores infames sunt. **D**escendūt. vt pugnent cum bestia dentata. et isti sunt infames ipo iure. vt. §. ti. i. l. i. §. bestias. istis siles videtur pngiles. r sic infames. vel dic nō esse infames: quia gratia virtutis hoc faciunt. vt ar. J. ad le. aq. l. qua actione. §. si quis in colluctatione. **F**amosos. et si est miles dānatur capite. vt. J. de pe. l. quedam.

Sacramēto ignominie cā solu at. Ignominie qst cā missis neqz in vbe neqz alibi vbi i perator est morari lz. **A**lt pto: q in scenā pdierit infamis est. Scena autē est (vt la beo diffinit) q ludoz faciēdo rū cā quolibet loco vbi qs pfi stat moueaturqz spectaculū sui pbitur posita sit in publico priuato: vel in vico: quo tñ loco passim hoies specta culi cā admittantur. **E**os eni q questus cā in certamia descēdunt: r oēs ppter premiū in scenā pdeutes famo sos esse pegafus r nerua fi lius responderūt. **G**aius. **U**t aut opas suas loca uit vt pdiret artis ludi cre cā neqz pdijt nō notaf: qz non est ea res adeo turpis vt etiā consiliuz puniri debeat. **A**thletas aut. **A**lypi. **S**abin r cassius ride rūt oino artē ludicrā nō face re. virtutis em gra hoc face re. Et gñalit ita oēs opinant: et vtile videt vt neqz thymeli ci: neqz sexustici: nec agita tores: nec qui aquā eqs spar

Qui abt. puniri. qz cogitatiois rē. vt. J. de penis. l. co gitatiois. sed aliter est in eo q opas suas locauit vt cū bestijs pugnaret. vt. §. ti. i. l. i. §. bestias. q est §. ac.

Athletas aut. athletam appellat hic. i. depugna torē cū bestia detata gratis. vt. §. ti. i. l. i. §. qd si de

Qui abt. puniri. qz cogitatiois rē. vt. J. de penis. l. co gitatiois. sed aliter est in eo q opas suas locauit vt cū bestijs pugnaret. vt. §. ti. i. l. i. §. bestias. q est §. ac. **A**thletas aut. athletam appellat hic. i. depugna torē cū bestia detata gratis. vt. §. ti. i. l. i. §. qd si de

Qui abt. puniri. qz cogitatiois rē. vt. J. de penis. l. co gitatiois. sed aliter est in eo q opas suas locauit vt cū bestijs pugnaret. vt. §. ti. i. l. i. §. bestias. q est §. ac. **A**thletas aut. athletam appellat hic. i. depugna torē cū bestia detata gratis. vt. §. ti. i. l. i. §. qd si de

Qui abt. puniri. qz cogitatiois rē. vt. J. de penis. l. co gitatiois. sed aliter est in eo q opas suas locauit vt cū bestijs pugnaret. vt. §. ti. i. l. i. §. bestias. q est §. ac. **A**thletas aut. athletam appellat hic. i. depugna torē cū bestia detata gratis. vt. §. ti. i. l. i. §. qd si de

Qui abt. puniri. qz cogitatiois rē. vt. J. de penis. l. co gitatiois. sed aliter est in eo q opas suas locauit vt cū bestijs pugnaret. vt. §. ti. i. l. i. §. bestias. q est §. ac. **A**thletas aut. athletam appellat hic. i. depugna torē cū bestia detata gratis. vt. §. ti. i. l. i. §. qd si de

Qui abt. puniri. qz cogitatiois rē. vt. J. de penis. l. co gitatiois. sed aliter est in eo q opas suas locauit vt cū bestijs pugnaret. vt. §. ti. i. l. i. §. bestias. q est §. ac. **A**thletas aut. athletam appellat hic. i. depugna torē cū bestia detata gratis. vt. §. ti. i. l. i. §. qd si de

Qui abt. puniri. qz cogitatiois rē. vt. J. de penis. l. co gitatiois. sed aliter est in eo q opas suas locauit vt cū bestijs pugnaret. vt. §. ti. i. l. i. §. bestias. q est §. ac. **A**thletas aut. athletam appellat hic. i. depugna torē cū bestia detata gratis. vt. §. ti. i. l. i. §. qd si de

Qui abt. puniri. qz cogitatiois rē. vt. J. de penis. l. co gitatiois. sed aliter est in eo q opas suas locauit vt cū bestijs pugnaret. vt. §. ti. i. l. i. §. bestias. q est §. ac. **A**thletas aut. athletam appellat hic. i. depugna torē cū bestia detata gratis. vt. §. ti. i. l. i. §. qd si de

Qui abt. puniri. qz cogitatiois rē. vt. J. de penis. l. co gitatiois. sed aliter est in eo q opas suas locauit vt cū bestijs pugnaret. vt. §. ti. i. l. i. §. bestias. q est §. ac. **A**thletas aut. athletam appellat hic. i. depugna torē cū bestia detata gratis. vt. §. ti. i. l. i. §. qd si de

Qui abt. puniri. qz cogitatiois rē. vt. J. de penis. l. co gitatiois. sed aliter est in eo q opas suas locauit vt cū bestijs pugnaret. vt. §. ti. i. l. i. §. bestias. q est §. ac. **A**thletas aut. athletam appellat hic. i. depugna torē cū bestia detata gratis. vt. §. ti. i. l. i. §. qd si de

Qui abt. puniri. qz cogitatiois rē. vt. J. de penis. l. co gitatiois. sed aliter est in eo q opas suas locauit vt cū bestijs pugnaret. vt. §. ti. i. l. i. §. bestias. q est §. ac. **A**thletas aut. athletam appellat hic. i. depugna torē cū bestia detata gratis. vt. §. ti. i. l. i. §. qd si de

Qui abt. puniri. qz cogitatiois rē. vt. J. de penis. l. co gitatiois. sed aliter est in eo q opas suas locauit vt cū bestijs pugnaret. vt. §. ti. i. l. i. §. bestias. q est §. ac. **A**thletas aut. athletam appellat hic. i. depugna torē cū bestia detata gratis. vt. §. ti. i. l. i. §. qd si de

Arble

ta quid

Arble

ta quid

Arble

ta quid

Arble

ta quid

Arble

ta quid

Arble

ta quid

Arble

ta quid

Arble

ta quid

cōtra. Te. l. impator. vbi libertate nō nocet. Solu. ibi in se deliquit. hic laliū qđ plus est. qz tūc et se 2 alii corū pte. et ideo plus punitur. vt in aut. vt iudi. sine quoquo suffra. S. eos. col. ii.

Dammatur. si eni iudex dicit calūniat' es. notauit eū. si sic nō. pbat' pepat' ei. vt. f. ad turpil. l. i. §. i. 2 fa. cit. §. l. non alia. **I**te puaricato. tot. f. infamat' si de hoc sit dānat'. **S**ua. §. sed et q' secreta sua reuelat alteri pti. vt. f. de re mili. l. oē. §. exploratores. **E**rvtraqz. ex vna corpore. ex altera aio. et anim' pualet vt m' ex ea parte esse dicatur vt subijcit. vt. f. de

cap. l. nichil. Dic ergo q' p'prie dicit' puaricator accusator publici iudicij: et aduocatus improprie. et tñ vterqz extra ordinē ponit. 2 de vtroqz h' dicit. vt. f. de pua. l. i. ij. et ad turpil. l. i. §. puaricatozē. Ite no. q' calūniator est q' falsa crimina sciēter intēdit. vt. f. ad turpil. l. i. §. p. et dicit' qđ calūniari eoipso q' nō pbat qđ intēdit. vt. C. de aduo. diuer. iudi. l. i. et de pena iudi. in auten. nouo iure. 2. f. de testi. l. ij. §. idēz diuus. nisi officij necessitas eū excuset. vt. C. q' accu. nō pos. l. ij. 2. f. d. hys q' vt indig. l. tutorē. vel psonaz nūma. p'initas. vt. C. de calum. l. mater. 2. l. calūnie. v' auctoritas et' cui successit. vt. C. de calū. l. māt. §. si extrane'. 2. f. de bo. l. q' cū maior. §. si. v' dānū rei familiaris. vt p'dicta. l. qui cū maior. §. si patris. vel intimus dolor admitti criminos. vt in marito 2 eius cognato de adulterio accusantib'. vt. C. de adulf. l. quāuis adulter. vel delicti enormitas: vt facilius qđ ad accusationē p'siliat. vt. C. d' fal. mo. l. i. ibi: 2 cū accusatorib' 2 et in aut. de nō alie. §. si. col. ij. 2 in hys p'di cas' casib' 2 similib' pōt exaudiri qđ dicit. f. ad turpil. l. i. §. i. nō eni vtiqz q' nō pbat 2 ē. vt. C. de calū. l. q' nō pro baste. Vel ita intellige: nō vtiqz q' nō pbat 2 ē. q' dānon est necessariū argumētū: nō pbat/ ergo calūniatur: pōt eni esse p'tra l'z sit. p'abile argumētū. bñ dico nō esse necessariū. iudex eni reo absoluto incipit querere de cōsilio accusatoris: an aio calūnandi accusatur: et si inuenit eum fuisse in iusto errore absoluet eū. si vero l' calūnia euidēti cōdemmer eū in similitudinē supplicij si est ordinariū crimē de quo accusabat. vt. C. de accu. l. si. si extra ordinariū: tunc in similitudinē eius pene quā verisimile est iudicem reo imposuisse. vt. f. ad turpil. in p'iuatis. et de p'uaricari. l. ab impatore. sed alij dicūt neminē p'sumi calūniatorē nisi demū. p'bet cōtra quos sunt p'dicta argumēta. De hac autē calūnia p'uect officio iudicis incōtinenti cū reū absoluit: vt. f. ad turpil. l. i. §. calūniatib'. ibi reo absoluto 2 ē. nō postea ex litteruallo. vt. C. d' calū. l. i. nisi solēni accusatione. p'posita. nam que incōtinenti sunt vident' inesse. vt. f. si cer. pe. lecta. Vel dic in. d. §. calūniatibus absoluto reo 2 ē. f. quo ad animi destinatio nem. vt ar. f. de iureiuran. l. admonendi.

Suo nomine. hoc exponit. f. l. furti. §. i. **D**ammatus. sed qđ si fuerit p'denatus 2 in verita

te nō fecerat furtū. Respōdēt qđā vt. 20. nō esse infamē. nā l'z quātuz ad ius litigatoris talis sentētia p'udicet: nō tñ quo ad famā. et sic intelligūt. C. eo. si furti. in fi. f. tu dic' p'tra. qz sentētia. p' p'itate accipit ex quo appellatū nō est. vt. f. de statu hō. l. ingenus. 2. l. p'dicta. si furti

lo malo suo noie dānatus' pa ctusve erit. sili mō ifamis sit.

Quonia' intelli- p au. gitor cōfiteri' crimen' qui paciscitur. **A**lpianus.

Erti accipe siue manife sti. Sed si furti vel alijs famo sis actionibus qđ cōdēnatus puocauerit: pendēte iudicio nondū inter famosos' habef. Si autē oia tēpora puocatio nis' lapsa sint: retro ifamis est

intelligas q' duri' fuit dānat'. f. rei ven. vel ad exhi. qz in immensum actor in litē iurauit. Ite qđ si non fecerit furtū: s' vt litem euitet pepti git: an sit ifamis? Lex scđ videt q' sic vt hic ta q'uis subijcit. 2 est arg. dura f' q' lex scpta q'uis uāda ē. vt. f. qui 2 a qui. l. prosperit. Tu dic cas q' nō sit infamis. vt argu. f. de alie. in l. item. §.

potest. Item pactū intellige per pecuniā. vt. f. l. furti. §. pactus. dic ergo furti qđ stat esse factū. Accur.

Quonia' cōfiteri. i. p eo habet ac si cōfiteret' in iure crimē. qz sicut habere' pro cōfesso tūc sic 2 modo. Jacob' aut voluit intelligere sic quasi sic habere' p cōfesso ac si cōfiteret' crimen extra iudiciū. nā dicebat con fessionē extra iudiciū factā p'udicare 2 pro cōdemnato reum haberi: nisi p'bet cōtrariū. et p eo est. f. de iure fil. l. in fisci. 2. C. de interdico ma. l. si tutor. nos dicim' q' nō valet. vt. f. de inter. ac. l. i. in fi. 2. C. de iur. 2 fac. igno. l. cū falsa. et. f. de cōf. l. certū. §. sed si fundum. sed trās: actio etiā extra ius valet. vt hic 2. d. l. in fisci. Sed pone q' fur fuit cōprehēsus et rem restituit quā subtraxerat: an sit infamis? Quidā dicūt q' sic arg. h' uis. l. Sed di cas' nā nulla lege inueni' hoc casu infamari eū.

Crimen. quasi dicat hec duo paria sunt. p'fiteri cri men in iure 2 pacisci extra ius. f. transigendo.

Erti. puocauerit. infra decem dies. vt in aut. de appel. §. i. coll. iij.

Inter famosos. qz extinctū est. p'nucciatiū. vt. f. ad turpil. l. i. in fi. et ideo pōt etiā capitali crimine dānat' appel. pē. facere testm. vt. f. de testa. l. qui a latronib'. in fi. 2 de cā nichil interim est nouandū. vt. f. nil no. appel. pen. p totū. qui tñ emit a p'denato i oibus bonis incaute cimit etiā ap. pen. vt. f. d' admi. tuto. l. cyrographis. §. si. que est f. Sed ibi nō p'bauit se iuste appellasse. et iō fuit sentētia cōfirmata vt hic subijcit. ibi: nil noui fieri debuit appel. pen. vnde per officij iudicis reuocatur quicquid noui fuerit factum. prima nō placet.

Prouocationis. f. faciēde fm Jo. et fm hoc dic q' nō appellauit. vel si appellauit hoc post b'idiū fecit. et facit p eo littera retro infamis est. Alij dicunt exerce n de. 2 fm hoc dices retro infamis est: id est fingitur. pro istis est. C. de tempo. 2 re. app. l. si. §. illud. ibi et senten tia f' cuz 2 ē. patet ergo fm Jo. q' infra decē dies infra quos pōt appellari est infamis. qz sentētia statim suuz effectū operat. vt hic. 2. f. de pe. in seruo. §. q' ex causa. 2 l. qui vltimo. 2. f. de iniurio rup. test. si qđ filio. §. h' aut. 2. f. de fur. l. nō pōt. Sed hic effectus annihilat' 2 fingit nō fuisse appel. facta. vt. f. ad turpil. l. i. in fi. et qz cōstan te cā cessat effect'. vt. f. de excep. rei iudi. q' cuz herede. et

DICER

ea nō psecuta fingit nec facta. r sic fingit retro ifamias. Sed qd si interim pro aliquo fert testimoniu an valeat. arg. q nō valet. J. de car. edic. l. iij. §. due. alij dicūt sententia nō infamare nisi cū trāsierit in rem iudicatam. hoc est quādo remedio app. retractari nō pōt. vt argu. J. de re iud. l. i. Accur.

a **U**isa. p. exp. sam sententia iudicis appellatiōis. Accur. ius.

b **H**odie. f. cuz pfirmat pma sententia: r appellatio pnuācia in iustia. et sic dicim⁹ q ex secūda sententia nascit actio in factū non ex pma. vt hic. r. J. ad turpil. l. si quis. §. i. r isti. qu. mo. testa. infir. §. posteriore arg. ptra. J. de ad. muni. tuto. l. c. p. graphis. §. si. sed ibi re. iocaf fund⁹ p officiu iudicis/ nō p actionē in factū descendētē ex re iudicata: qz nichil debuerat notari appel. pen.

c **P**rocurator. actus. l. qn recō uenit actione famosa. vel cū mandato. sed defensor scilz rei: vel sine mandato. Sz quō

Quānis si iniusta appellatio eius visa sit: hodie notari puto non retro notatur.

Damnatus alieno noie nō infamat nec is quē defendit. h. d. Albericus de rosatis.

Si qd alieno noie condēnatus fuerit nō laborat infamia: et ideo nec pcurator⁹ meus vel defensor: vel curator: vel tutor: vel heres furti vel ex alia simili specie cōdēnat⁹ infamia notabūtur: nec ego si ab initio⁹ per pcuratorē causa agitata est. **P**actusue inquit erit: pactū sic accipim⁹ si cū precio quātocūqz pact⁹ est. alioquin r qui p cibis impetrauit ne secum ageretur: erit notatus: nec erit uenie vlla ratio: qd est inhumanū.

Iustus pretoris excusat r iuramentū nō hz vim trāfactio nis quo ad infamā. h. d. b.

Qui iussu pretoris precio dato pactus est: non notatur.

Procurator in delictis pcurator interuenit. vt. J. de publi. iudi. l. p. rator. §. i. que est. J. Solu. hic in puatis delictis r qn ciuilititer liter in ibi cum criminaliter agebat. Itēz quō alieno noie/ imo delictis suo noie: vt de fideiussoce dicit. C. de fideiuf. mi. l. ij. Sz interue aliud in fideiussoce qui ex sua obligatione cōuenit p̄ in istis. sed r ille ppter alienū factū tenet: sz ex sua obligatione. Itēz qd subijcat de herede quō heres tenet furti/ cū nō detur p̄ herede hec actio. vt in l. de perpe. ac. §. i. Rñ. h. fuit lis cōtestata cū defuncto. vt. C. ex delict. defun. l. i. Itēz quō alieno noie heres dicit dānari cū eadez sit psona cū defuncto. vt i. aut. de iureiur. a. mo. pzelh. in pn. colk. v. Rñ. ppter alienū factū vnde nō infamat. vt h. r. J. de dolo. fabinus. si aut ex suo posset ifamari. vt. J. e. l. §. illud. que est. J. et arg. J. de dam. infec. l. qui bona. §. i. **S**i ab uitio maxime. nam idē si ex postfacto interueniat. vt arg. J. eo. seruus. in fi. r. C. de pcur. l. nichil. cū sit talis damnandus. vt. J. de nego. gest. l. liberto. in fi. Itēz qz dicit me non infamari: verū est de infamia iuris. de facto tamen nō effugiā infamā. vt. J. de obse. l. ij. e. **A**gitata. i. defensa. **P**recio. vel alio loco precij. vt. J. de calū. r gñaliter. **E**rit notatus. et interrogatiue r plane legi potest: et idem est sensus. **I**nhumanū. et legi r euāgelio cōtrariuz. vt patet de seruo nequā cui omne debitū est dimissum. Et in pa-

ter noscer. vbi dicit. Dimitte nobis debita nostra rē. Et Gratia sic no. quēdā gratis licere q nō gratis non licent. vt hic. qdaz licet. J. de iure fisci. l. in fisci. et ad. l. iul. de vi pu. l. qui ceteri. ceter que. §. qui vacante. r. J. ad. l. iul. de adulte. l. mariti. §. plecti. alio non et. J. qd metus causa. l. isti. in pun. r. J. de condic. ob tur. licent. cam. l. fina. et. C. eo. l. nō dānatos.

Iuramentū nō irrogat infamiam sed purgat. h. d. bal.

Sed r si iureiurando delato iurauerit qz se nō deliquisset: nō erit notatus. nam quōdammodo inocētā suā iureiurando approbavit.

In directis actionibus de quibus loquit iste. §. qz regulariter ifamat i pcurarijs casualit. h. d. vsqz i fi. l. Alberi. de rosa.

Mādātū cōdēnatus p̄bis edicti notat: nō solū qui mandātū suscepit: sed et is qz fidei quaz adserarius secutus est nō prestat: vt puta fideiussi p te et solui: mādātū si te cōdem nauero/ famosum facio. Illud plane addendū est qz interdū et heres suo noie dānatus: et ideo infamis fit: si in deposito vel in mandato male⁹ verfat⁹ sit. Non tñ in tutela vl' pro socio heres suo nomine dānari pōt: qz hic heres neqz i tutela neqz in societate succedit:

eo. l. nō dānatos. i. C. p̄teritis. qd si iussu delegati iudicis: Rñ. Jo. se. cus videt qz non importat necessitatez iussus eius super quibus nō est delegat⁹. et iō dē ipse nil agere. vt C. si a nō cōpe. iu. l. i. Videt tñ qz nec ordinari⁹ pōt iudicare rāsi gero/ sed hostari. et sic etiā delegat⁹ pōt. Itēz qd i arbitro r Rñ. ibi forte feco: qz non infamat: qz nec ab ifamia excusabit ei⁹ auctoritas. vt. J. eo. l. qd ergo. §. et cōpōmissio. r sic no. hic qz iudicis iussus iudiciali facit licitū qd alio iussus nō liceret. vt. J. de facit licitū aqua plu. aren. tū quod l. qz in pun. r. J. alio non de re. eo. l. h. si p̄liceret. cum. §. i. et. J. qd fal. tu. auc. l. interduz. r. J. de admi.

tuto. l. tutor qui. §. i. r. J. de solu. l. si stipulat. §. si lance. **N**otatus. hz sacramentū loco p̄cij offerideat. vel hz obtineat vim trāfactiois. vt. J. de iureiurā. l. ij. h. i. nō. et hec vera sunt nisi postea nichilomin⁹ cōdemnet. vt. J. de iureiuran. l. nam r postea. §. si damnetur.

Innocentiā. no. iureiur. inocētā approbari. vt h. et. J. de iureiurā. si duo. §. idem iul. et sic est arg. qz de suspitione debeat que satisfaccere. vt. C. de his qui ad eccle. consu. l. presenn. §. p̄cul.

Cōdemnatus. scilz directā nō p̄traria actione. vt. J. §. si. nisi in casu. vt in fi. huius. §. item hoc qn p dōlū. vt in actione tutele diti. §. e. l. i. §. qui pro socio.

Non prestat. noli repetere oia supradicta. f. p̄bis edicti notant. nā p̄bis edicti iōria nō ifamat. vt. §. e. l. i. §. q. p socio. Dic ergo sed is qui rē. f. infamat nō p̄bis edicti: sed per sententiā. dānatur eni. ppter fraudem. sic et. J. de carbo. edic. l. scriptus heres.

Si te dēnuero. i. dēnari fecero. sic. C. de suspe. tu. l. p̄tratis. et de ca. di. l. nam. et. J. de ad mini. tuto. l. si tutor condemnatus.

Male. i. dolose: alis non infamaretur. **P**otest. t. mō ipse sit tutor vel socius: etiā si dolus cōmittat: sed vt alis gestor. et ideo non infamat. cū sole iste quatuor cause satisfaccere de dolo dānatum.

Succedit. nisi in societate p̄cti gāli. vt. J. p socio.

l. adeo. Sed quod magis succedit in mandato socii vel tutoris heres. nam sicut mandatum heres tenet exequi. et ita socii heres qui completa non sunt. ut pro socio. l. heres socii. r. l. veru. s. pater. r. l. actione. s. morte. item heres tutoris. ut de here. tuto. l. cum ostendim. in pn. q. est p. Rn. q. heres tutoris vel socii non est tutor vel socius. ut in super predictis legibus. unde magis alieno suo nomine dantur videtur. at heres mandatarii vel depositarii est mandatarius vel depositarius. ea ut credo ratio: quod eodem modo omnino tenentur quo defunctus in deposito de dolo et lata culpa. ut de deposi. si duo. r. i. mandato de dolo et lata culpa et leui et leuissima. s. i. herede tutoris salsum est. vt. C. arbi. tu. l. quicquid. et C. de here. tu. l. i. Item falsus est heredes socii qui tenentur vel socius qui de solo dolo tenentur. vt. l. p. socio. l. heres socii. aut si pro tenentur intantur tenentur ad plus quantum diligens est i. suis quod diu simile est ei ad quod defunctus tenentur. defunctus enim forte fuit negligens. heres vero diligentissimus.

Aliquo modo in es alienus defuncti. Contrario iudicio datus non erit infamis: nec imerito. nam i. contrariis non de perfidia agit sed de calculo quod fere iudicio solet dirimi. **P**aulus.

Actionibus que ex contrariis proficiscuntur: famose sunt et dantur notentur: attamen pactus non notatur. Merito quoniam ex his causis non tantum pactus est superioribus.

Hic incipit exponere tertiam pre edicti de his qui non infamia ipso facto. et breuiter. h. d. l. citius est allegare ignorantiam ad commodum ignorantis. h. d. **J**aco. butri. **T**lpianus.

Genero iquit mortuo merito adiecit pro: cum eius mortuum esse sciret: ne ignorantia puniatur. Sed cum tempus lucrum etiam est merito et ignorantia ceditur ex die mortis mariti: et tunc si post legitimum tempus cognouit.

In es alienum. ut soluatur. ut pro socio. l. actione distrahitur. s. morte. **N**on erit infamis. nisi in casu. vt. s. e. l. s. mandati. Sed quod si r. actus fuerit perfidia an semper damnatur fiet infamis: Quidam sic. **J**o. p. tra: quod in dubijs penes potius molliende sunt quam exasperande. vt. de penis. l. interpretatio. et odia restringenda. vt. de libe. r. posthu. l. cum quidam. et licende. quod non differant directe a contrariis quod pretor voluit. vt. l. differant. vt. s. eo. l. i. s. qui pro socio.

Calculo. i. computatione. q. d. si tria uentus dicat se uelle computare quod debet reddere non est perfidia. vt. hic. et. de dolo. sabinus. r. de deposi. l. ci. apud quem. i. r. n. q. calculus ut etiam per iudicem ut hic subiicit expeditur. et. de rei ven. l. que de tota. s. incerte. sed conuentus directa perfide agit si non seruat quod conuenit.

Fere. i. vit. potest tamen videtur rationes cum die r. p. sule. vt no. tauri. s. de eden. l. i. s. r. oes. r. arg. i. d. rei ven. q. de tota. s. i. **A**ctionibus. famose sunt. scilicet quedam. vt. s. an. l. i. s. qui pro socio. **S**uperioribus. i. furti. vi. bonorum rap. et iniuriarum de dolo malo. in quibus non solum damnatus sed etiam pactus infamatur. vt. s. e. athletas. s. fi.

Genero. sciret. de proximo. **N**e ignorantia. scilicet facti. secus si iuris. vt. l. e.

liberorum. s. notatur. Item no. hic ignorantia non puniri. vt. l. de tribu. l. illud. s. si tamen. et. l. de pub. l. e. i. resp. et. s. i. r. de ac. emp. tenetur. in pun. Sed arg. contra. l. de pigno. ac. tutor. s. i. in fine.

Ignorantia. s. socero. idem i. muliere vt statim subiicit. **C**edit. no. tunc igno. i. in pn. in eo quod ibi in iure errat. vt. de condi. insti. q. sub codi. s. fi. s. arg. s. insti. de excu. tut. s. qui autem. r. de edil. edic. l. cum fer. sed ibi fuit utile tempus saltem quo ad principium.

Uxor. sponsum non nocet. **S**trari ut intra legitimum tempus mulieri nubere liceat. **Q**ue virum eluget intra id tempus sponsum fuisse non nocet.

Liberorum. s. l. pia. **A**ut et parentum luctus impedimento nuptijs non est.

Quando aliquid prohibetur propter plures rationes sufficit quod una ratio prohibens uigeat licet alie cessent. quia illa sola reseruat prohibitionis effectum. hoc dicit s. m. **J**aco. butri. et alios.

Et si talis sit maritus quem more maiorum lugeri non oportet: non posse eam nuptijs intra legitimum tempus collocari. pretor enim ad id tempus se retulit:

Et si talis sit maritus quem more maiorum lugeri non oportet: non posse eam nuptijs intra legitimum tempus collocari. pretor enim ad id tempus se retulit:

Uxores. sponsi. i. mariti. r. sic idem est quod s. vel die quod sponsum non luget. et sic s. m. hoc est simile. l. de spon. l. oratio. et. l. de pac. do. l. lex iul. et. C. de bo. que liber. l. non sine. possit tamen intelligi finis et sonare vt. s. spon. sa non habeat necesse lugere sponsum. Et est ratio quod non timetur perturbatio sanguinis. Sed quod si accepta per verba de presenti non duxerit. Respon. idem quod erit infamis predicta ratione.

Solent licet. et tunc non patitur penas quas patitur alie. vt. C. de secun. nup. l. i. sed post infamiam potest petere a p. n. remissionem. vt. C. ad tertul. l. si qua. et in auten. de nup. s. pe. col. iij. et. s. de postu. l. i. s. de qua. item facit. s. de sena. l. fi.

Sponsam. scilicet per verba de futuro. **N**on nocet. ex hoc apparet quod ius quod est in vxore non trahit ad sponsum. r. no. odia restringenda. vt. l. d. liber. et posthu. l. cum quidam. itez no. alicubi posse esse sponsalia ubi matrimonium non potest esse. vt. hic. r. de ritu nuptia. l. q. s. offi. Sed arg. p. tra. l. de sponsa. l. oratio. Accursius.

Liberorum. non est. vt. l. eo. l. parentes. **E**t si talis. non oportet. vt. hostes r. similes. vt. l. eo. s. non solent.

Pretor enim. bona est ratio. q. d. q. est r. in vxore mariti lugendi. s. turbatio sanguinis. i. seminis. q. r. nefas ex quo marito nascetur quod post septem menses visus ad. xi. a

Pretor enim. bona est ratio. q. d. q. est r. in vxore mariti lugendi. s. turbatio sanguinis. i. seminis. q. r. nefas ex quo marito nascetur quod post septem menses visus ad. xi. a

Ignorantia que quos parat.

Ignorantia non cedit tempus.

Uxor sponsum non nocet.

Liberorum.

Legitimum tempus.

Quando aliquid prohibetur.

Et si talis sit maritus.

Uxor sponsum non nocet.

Liberorum.

Et si talis sit maritus.

Uxor sponsum non nocet.

Liberorum.

Et si talis sit maritus.

Uxor sponsum non nocet.

Liberorum.

Et si talis sit maritus.

Uxor sponsum non nocet.

Liberorum.

DICERET

tempore mortis mariti nascetur vt hic. 7. C. de repu. l. consensu. §. hoc nisi. in fi. §. hec eade ratio 7 in no lugē do locū h3; ergo idē ius statuēdū est vt hic. 7. J. ad. l. aq. l. illud. Est 7 alia ratio in vtroq; casu. f. ne qua maligna suspitio ex tali facto secundoviro presetur. vt in autem.

de resti. 7 ea que pa. §. fi. col. iij.

a **C** Legitimus. f. annum.

b **C** Collocare. cū vir nō est lugēdus f3 Jo. f3. 20. intellexit hunc. §. et in eo q̄ est lugēdus 7 in eo q̄ nō: quasi cesset ratio de perturbatione sanguinis. f3 hoc Jo. nō placet. qz nō illa sola est rō: f3 alia ne mala su spitio oriat. vt in aut. de resti. 7 ea q̄ §. fi. col. iij. als f3. 20. statim post quattuor menses a tpe mortis pūmi viri possit nubere: qz si ex tunc nubat non poterit eē incertū filio nato ex q̄ viro sit natus. 7 hoc iure ciuili: f3 iure cano nico statim nubere pōt mortuo pūmoyro. vt. ij. q. v. §. huic.

c **C** Hostes. ppli romani. vt. J. de cap. l. hostes.

d **C** Perduellio nis. q̄ aliqd in pūcipez vel in rēpu. sunt in liti. vt. J. de verbo. signi. l. quos nos.

e **C** Suspendiosus. vt iudas scarioth.

f **C** Cōsciētia. f. cōmissi criminis. vt. J. de bo. e. l. fi.

g **C** Si qua. infert ex §. et si talis. in pun.

h **C** Collocauerit. infra tempus luctus.

i **C** Notabitur. nisi primo peperit. vt. §. proxi. §.

k **C** Non iuris. vt. J. de iur. 7 fac. igno. l. ij. ut hoc in mare. in feminis aut etiā iuris error excusat. vt. J. de adul. si adulterii. §. fratres. Itēno. J. id qd dicim⁹ que de culpa etiā lata nō iframari. f3 ob dōlū tñ. vt liti. de suspic. tu. §. suspectus. 7 ignorare ius est etiā lata culpa nō do rare ē la ta culpa. ipso facto 7 sine sententia.

l **C** Notatur. ergo magis iubens.

m **C** Dignus. velle em nō 7c. vt. J. de reg. iur. l. velle. 7. l. ad eas. 7. J. ad legē fal. si tacitū. f3 hoc in atrociorib⁹ fal lit. vt. J. de bo. dam. l. fi. in. fi. 7 de actio. 7 oblig. l. seruus

Obediē Item no. obedienti parci. vt. 7. §. e. furti. §. qui iussu. ti parci n **C** passus. nō solū qui iussit f3 et q̄ patit. vt hic. 7 arg. J. de noxa. l. iij. in pun. 7. J. qd ergo. §. i. S3 an q̄ patien-

te quovir elugeres: q̄ solet elugeri ppter turbationē sanguinis **C** Pōponius eā q̄ intra legitimū tps pū ediderit putat statim posse se nuptijs collocare. qd vey puto. Nō solent aut lugeri (vt Herati⁹ ait) hostes: vel pduellionis dānati neq; suspēdiosi: neq; qui manus sibi intulerint nō tedio vi te f3 mala cōsciētia. Si qua ergo post hmōi exitus mariti se nuptijs collocauerit: infamia nō tabitur. Notatur etiā qui eam duxit: sed si sciens. Ignorātia em excusat: nō iuris sed facti. Excusat q̄ iussu eius in cui⁹ pūate erat duxerit 7 ipse q̄ passus est ducere notat: vtrūq; recte: nā 7 q̄ obrēperauerit venia dignus mē: 7 q̄ passus est ducere notat ignominia. **P**aulus.

Qui iussu patris duxit quis liberat⁹ potestate priā eā retinuit: nō notat⁹.

Quā p̄sentis requiritur certo tpe ratihabitio sequēs nō retrahitur vt actum confirmet. h. d. **P**lpianus.

Quid ergo si non ducere

te patre duxit ita excuset sicut q̄ eo iubente. Rñ. non quia et seruus q̄ dno patiente deliquit fact⁹ liber tenet. vt. J. de nor. l. iij. §. is q̄. 7 sic vterq; infamat. f3 videt q̄ iussus non excuset filiū cū cogi nō possit. vt. J. de ritu nup. nō cogit. q̄ est §. Sol. licet nō p̄cise cogatur habet tñ obedire.

re passus est: sed postea quā duxit ratus habuit: vtputa in initio ignorauit talē eē: postea scit: nō notabit. Pretor enim ad initium nuptiarū se retulit.

C Si q̄s alieno noie bina spōsalia cōstituerit: nō notat nisi eius nomine constituat: quem quamve i potestate haberet. Lerte qui filium vel filiam cōstituire patitur: quodammodo ipse videtur constituisse. Quod ait pretor: eodem tempore: non initium sponsaliorum eodem tempore factorum accipiendum est: sed et si in id tempus concurrant. Item si alterius sponsa alteri nupta sit: ex snia edicti puni.

Quando lex puni factum no curat de iuris effectu. h. d.

Cum autem factum notetur etiā si cum ea q̄s nuptias faciat vel sponsalia cōstituat quam vrorem ducere non potest vel fas non est: erit notatus. **E**x compromisso arbiter infamiam nō facit: quia non per omnia sententia est.

C Interlocutoria nō ifamat h. d. 7 sp allegat q̄ bānti non

Qui iussu. nō notat. imo vt q̄ notat. vt. C. de incest. nup. l. q̄ p̄tra. q̄ est §. solum. ibi icelhuosū erat hic nō. item vt q̄ hic filius nō sit excusar⁹. vt. J. de rit. nup. l. nō est. q̄ est p̄tra. fo. ibi filius filio volens. vel in alio casu dicit.

Quid ergo. retulit. h not. initium spectandū. qd dic vt dixi. §. de origi. iuris. l. i. itē no. q̄ ratihabitio nō trahitur retro. sic. J. de acqui. heredi. si q̄s michi bona. §. iussu. 7. §. de offi. p̄co. l. obseruare. §. fi. et rem ra. ha. bonorū. §. fina. f3 regulanter §. vt. C. ad macedo. l. fi.

C Sponsalia. spondendo duobus de vna q̄ sit vtriusq; vro.

C Constituisse. no. q̄ patit qd pōt phibere ipse facere videtur. vt. J. de nora. l. iij. 7. §. eo.

C Liberozum. in fi. iconomus. 7. J. de iurepa. adigere. in p̄n. 7. J. eo. non als. in fi.

C Accipiendum est. f. tantum.

C Cū ea. i. ea nāq; re nō iuris effect⁹ f3 animi destinatio cogitat. vt. C. de adul. l. eū q̄. 7. C. de excu. tuto. l. am plissimi. 7 sic no. sufficere aliqd factū ad penā 7 si de iure nō teneat. vt. J. de bo. lib. filius pa. 7. J. de euit. si per im prudentiam. §. pe. 7 ad turpil. l. delitisse. et de iure pa. adigere. 7 ad treb. sed si ante. 7. C. loca. l. fi. sed argu. contra. C. si inā. ita fu. ali. l. ea quidem.

C Non potest. de iure ciuili.

C Fas non est. f. de iure naturali.

C Nō fact. nam 7 ipse infamis esse pōt. vt. J. de arbi. l. parui. 7 sic no. q̄ de famosa etiā causa pōt compromitti si ciuilitat agat non si de delicto famoso. f. criminaliter. vt. J. de arbi. l. non distinguemus. §. iulius. S3 an si q̄s coram arbitro confessus se fecisse furtum: an sit infamis. Rñ. nō: cum nec sententia infamet.

C Sententia. nā ex ea non datur actio. vt. C. de arbi. l. i. nec exceptio. vt. J. de ar. l. ij. nec committitur euictio

Ius ig rare ē la ta culpa.

Cōp̄m̄tū f̄t de cā fa mola.

nis stipulatio. vt. de eue. l. si dicitur. §. si copromisero.
a Pronunciatum sit. p. per diffinitiuam sententiam.
b Sint elocuta. Interlocutio: vt qz dicit vt ad fru-

verbu. Et id est si p aliqua ignominiosa sba filio dixit. vt. C. e. l. i. z Lea q pater. z hec est infamia facti. id est si interdicto ynde vi vel condicione furtiua qd etia diffinitiuo dñe. qz tantu de facto no de iure infamatur. vt. f. de acti. z oblig. l. cessat. et de vi z vi arma. l. neg. vñ vi. Et huius infamie duo sunt effectus pum qz a dignitate repellit. vt. C. de digni. l. ij. nisi. ppter inopia. vt. f. de decu. l. gñaliter. §. spuros. ite l. qrela. vt. C. de inoffi. rate fa. l. fratres. Itz not. hic q que deliberate sunt ma-

ta ma: gnum sortitatur effectus alia non. vt hic. et. s. de trasfac. gñu for. l. cum h. §. si pretor. et de reb. eo. magis. §. no passim. et tuncur C. de repu. l. non dubium. et. C. de sen. ex peri. re. l. si. effectus. c. Pena. regulam ponit qua postea restringit.

d Debit. pone exeplo in eo q serui tradidit castra dam: q in dimidia parte bonoz punif. vt. f. ad. l. cor. de sicca. l. is qui. Itz in eo qui exercuit cam criminali in: fra duos annos z no copleuit. qz in quarta pre bonozu punif. vt. C. vt intra cer. tem. cri. quest. ter. l. i. z. ij. z hec vera sunt qñ hoc fuit ex pssuz q p pecuniaria pena imponat corporale: alioquin vtraz imponeret si tale esset crimē: ex q vtroqz no posset agi. vt in exeplo. C. de epi. audi. l. nemo. itez pena stupri. vt. l. de pub. iudi. §. ite ler. in fi. §. z ita est mirabile q h i alio dñat qz actu est.

e De exstimatione. f. seruada. z dic trasfactu. vt sicut transacione facta liberat qd a debito: ita ab infamia duriori eximif sentētia. no tñ specie trasacionis p oia tenet. nam p trasacionē notat. vt. s. e. athletas. §. h. cuiz hic euadat. Sed hic no sup delicto sed sup fama videt trasactum. vel dic trasactū videtur cū pretore. et ideo no notatur. vt. s. e. furti. §. qui iussu. Accursus.

f Cōseruasse. imo videt q sic. vt. C. e. l. furti. q est f. sol. hic deligrat: ibi no. s. z tātū res furtiua penes eū dep hēta fuit. vñ furti cepti ibi fuit dñatus durius q de: buit. et sic fama ei seruaf sim yme. et pla. hanc reprob. ba. qz hec actio furti cōcepti hodie sublata est. vt in l. de oblig. qz ex delict. naf. §. sed he. alij dicit vt. ad. dñat: tū furti ita demū infamem si iuste sit dñatus: alis licz quo ad cam de q agif sibi p iudicet: no tñ quo ad famā. vt ibi. z arg. f. d. publi. iudi. l. generi. sed certe illud spāle est in patre. secus in alijs vt hic. z f. de fur. non pot. Tu dic q in l. p raria fuit. pposita rei ven. vñ actio ad exhi. in qua delato sacramēto in lites fuit multo plus iuratū qbitas esset. sic eni lata snia sim iuramētū no infamat.

g Sum quem actio in pecunia debuit pdemnare. sed in primo casu fisco.

h Onerasset. scd quo potest penas iudex diminuerre vel augere: cū ex legis hoc pēdat potestate. vt f. ad tur

pil. l. i. §. snantē. et ad muni. ordine. circa pun. Rñ. hoc iudex verū est post sentētia. s. in ipsa sentētia pot vel minuerre an pos rōne forte iuueritis vel senectutis: vel qz sine dolo deli sit pena querat. vt. f. de penis. si qd aliqd §. instrumenta. et. l. ab: minue = sentē. §. si. z. l. respiciendū §. delinquit. z. f. de mino. au: re vt au

actū de exstimatione eius. z idcircoqz nō esse infamē. S3 si i cā furti nec manifesti i quadruplū iudex cōdemnauerit: oneravit qdē reū pena aucta. Nam ex furto nō manifesto i duplū conueniri debuit. verū hāc rē exstimatione ei nō cōseruasse. qzuis si in pena non pecuniaria eū onerasset trasactū cuiz eo uideret. Crimē stellationatus infamiaz irrogat damnato: qzuis publicū non est iudicium.

re. vt arg. f. de dā. infec. si finita. §. i. Et vt hec plene habeas: dic q pena pecuniaria aucta vel minuta infamia nō abolet: multo magis nō minuit si pro corporalē infstatur pecuniaria. sed si pro pecuniaria imponatur corporalē: sine distinctione remittitur infamia. vt hic. z. f. de penis. in seruozū §. si. sed si p corporalē imponit cor: poralis: aut maior. et tūc remittit infamia. vt. f. de decu. l. ad tēpus. et ad muni. ordine. in prin. aut minor: z tūc si cā cognita remittit infamia. vt. C. e. l. z si seuerior. z. l. si possidoneū. si sine caufe cognitione nō remittit. vt. s. ea. l. §. quantū. Si qras an interim dū patit maiorē penam vel minorē: tñ cā cognita sit infamis. dico q sic si pena ad certū tps imponat. vt predicta. l. et si seuerior. tñ ex trasacto tpe. z. c. Si qo dñat statim subeat pena: puta p pecuniaria fustiget: nec interim est infamis. vt in arg. f. de penis. l. in seruozū §. si. Sed si querat an relegatus vel ab ordine motus veterē recuperet honore: vel ad nouū aspiret: distingo: qz aut ex dānatione ppe

Relega tua perpetua subit infamia qd ex predictis colligi pot: tus an aut tēporalē. si ppetua: ad nullū aspirabit honore: lz cō possit tradicere videatur. f. de decu. l. gñaliter. ij. et. iij. respon. ad hos sed dic q loquitur vbi causa cognita minuta fuit pena: notes et sic infamia. et sic rñ debis ei qd est. f. de fal. l. falsi. §. or aspira dine. nā ibi ex eo crimine dānatus fuit qd ppetua irro: re. gare pot infamia. Et tēporalē interim dū est ifamius nō aspirat: sed tpe trasacto ad nouū nō aspirabit nisi tātū tps expectauerit quātū caruit dignitate. ppter penā. vt. f. ad muni. ordine. et de decu. l. ad tps. et. C. de his q in exiliū dam. l. ij. sed si veterē velit recuperare: aut vacat aut nō. si nō: veterē nō recuperat. et sunt hec vera in relegato z ab ordine moto. Et autē vacat: aut fuit hic relegatus: aut simpliciter ab ordine motus. pmo casu noua electioe admittitur. scdo. l. si remotus ab ordine suo iure recuperat. vt. f. de decu. l. ij.

k Publicū. imo est priuatū. vt hic. z. f. de cri. stel. l. i. sed videt q nō infamet. vt. f. de cri. stel. l. ij. que est ptra. Stello sol. ibi dicit ipso iure nō infamare. hic dicit infamare p nat? cri sentētia fm. ad. z. Bul. Sed tu dic fm Jo. distinguendū men au an cri. stel. descendat ex causa ex qua qd ciuilitate dāna: infamet tus infamatur. vt ex dolo. vt. f. de cri. stel. l. iij. vt patet per multa exempla. f. de dolo. quo casu infamat: vt hic.

Libertus Tertius.

an nō infamaretur ciuilitate condēnatus, et tunc nec de hoc crimine damnatus infamatur: vt in locū cōtrarie pigrioritatis actionis. vt. f. de pig. ac. tutor. §. p. trariam. et tunc hoc non infamat. vt in l. contraria, et probatur hec so. f. de pu. iud. l. infamem.

Seruus non suo. sed de functi. et est bona ratio. vt. §. e. l. fur ei §. si q̄s ali. p. tra enī videbat. qz p. pter suū factum fuit dānat. vt. l. mā. l. papi. §. r. cū illa erat accessoria: r. sua erat p. cipalis: videt dñi obligatio extin. gui. vt. f. de fideiuf. l. gñalter. Rñ. q. daz hic vtraqz est p. cipalis vnde nulla tollit. vt. f. de duo. re. si duo. sed tu dic qz hic p. cipalis erat natura lis tñ: vnde non tollit. vt. f. de fideiuf. heres. §. qz si hic fuus. §. nōne et hic ex sua p. na poterit cōueniri r. erit infamis. dic qz sic. vt in l. de nora. §. ois autem. siue non fuit aliqd inchoatum p. tra domini: siue fuit r. velit dimittere. §. vtraqz non potest cuz dēntur ad idem.

Ortatur. p. gnāte. sciēs se nō esse p. gnāte. vt. f. si mul. v. no. in pos. l. i. §. p. calūniā. Accur.

Oebuit. coer. tēri. nō vi §. actione in factuz quāti iterfuit ei⁹ qui experit. se. d. si filiafa. sit dabitur inquantū ad patre p. uenerit. vt. f. si mu. ven. no. in pos. p. tēre l. i. §. v. §. in fi. l. r. l. seq. in fi. Et no. hic nō impune p. decepe. tōre decepi. vt. hic. r. f. de interroga. actio. de etate §. q. ta re nō l. z. cuit. in fi. §.

Ofecit. si enī in potestate fuit tunc dic vt. l. nō alia. On alia. p. nunciatū. nō enim sufficit calūniatum nisi r. sit p. nunciatum. vt. hic. r. §. eo. l. ar. h. l. t. s. §.

Opassus est. no. patientis haberi. p. pcepto. Unde p. cepto dicit canon: negligere cū possis perturbare p. uerfos r. e.

Licet quis damnet suo nomine et ex suo facto ex instantia cepta cū alio non erit infamis. h. d. Paulus.

Seruus cui⁹ noie nora: deinde eūdē liberū et heredē instituerit: ex eodē iudicio dānatus nō est famosus: qz non suo⁹ noie condemnatur. quipē cū in initio lis in eum contestata non sit.

Ea que nō est p. gnans si vt p. gnans per calūniā in possessionē mittatur: per sententiam infamatur. h. d. bar.

Ortatur qz p. tripla. Calūniā vtrius noie in possessionē missa ē: dū se asseuerat p. gnate. Paulus.

Oim nō p. gnans esset: vel ex alio cōcepisset.

Oebuit enī p. tripla. Coerceri qz p. tōre decepit. Sed ea notat qz siue p. testatis esset hoc fecit.

Pena infamie imponit ratione calūnie nō rōne erroris: quod tene menti. h. d. bal.

A qz falsa existit. Calūniatioe decepta est: nō potest videri p. calūniā fuisse missa in possessionē. Paulus.

On alia autē notat qz dea de qua p. nunciatū est calūnie causa eaz fuisse in possessionē missaz. Idqz erit in patre seruādū: qz calūnie cā

et ad hoc. §. eo. l. libertorum. §. finali. g. Nomine. sed ipsa videtur excusari cū pater iubeat nō tamen cū patre. arg. §. eo. libertorum. in fi. O. hoc. sententie. vel diffinitue vel etiam interlocutorie. vt in fi. l. notatur.

passus est filia quā in potestate habebat in possessionē ventris nomine mitti.

Verba iudicis vituperiosa cā cognita nō plata infamā nō irrogat. h. d. Papias.

Odis puencie/ callido cōmēto videri/ accusatiōis instigator fuisse: pudor pot⁹ oneratur qz ignominia videt irrogari. non enim qui exhortat⁹ mandatoris opa fungitur.

Duas lec. h. §. fm p. mā. h. d. Si fides attestatiōib⁹ nō est habita: nō qz testes falsum dixerūt testes nō infamant. h. d. Sed fm aliā lecturam summa sic. Sententia lata cuz p. ducente falsos testes: nō potest testib⁹ infamā irrogare. Bar.

Ucius licet Paulus. Crimen intendit Gaio Seio qz in iuriā passus: atqz in eā rē testationē apud p. sectuz pretorio recitauit: p. fectus fide nō habita testationi nullam iniuriā Lucium Ticiū passum esse a Gaio Seio p. nunciavit. Quero an testes quozū testimoniū reprobatū est: quali ex falso testimonio inter ifames habeant⁹. Pau. respon. nichil proponi cur hi de quibus queritur infamium loco haberi debeant⁹: cū non oporteat ex sententia siue iusta siue iniusta pro alio habi-

dat. vt. f. de p. fectis. l. ij. l. fungit. no. aliud exhortari. aliud mādare. vt. h. et. f. man. l. ij. §. viti. et de tute. si filius. in fi. Sed arg. p. tra. a. f. de ser. cor. l. i. §. persuadere. U. uis. crimen. i. criminalē accusationē iniuriar. n. qz testationē. i. scripturā comprehendentem dicta testam. o. Reprobatū est. exp. se vt qz dixit nō adhibeo eis si dē qz falsi sunt. vel tacite: vt qz eoz dicta nō fecutus est. p. Debeant. sed qz nō cū siue exp. se siue tacite sint re

Irogari. imo damnatus ex istigatione est infamis: sicut ipse accusator. vt. f. ad turpil. l. i. §. i. dicit. qz est f. sol. hic in locutorie fuit dānat⁹ et sine cause cognitiōe. ibi diffinitue r. cū cause cognitiōe. ar. §. eo. quid ergo. §. quāsi. et. C. eo. l. verbū. r. l. interlocutio. Alij dicunt nō notat instigator. f. ex h. bis fena tusco. turpilliani vt hic. sed ex ista siue mente sic. vt ibi dicit. Vel dic mādator: indistin cte tenet: sed instigator ita demū si dat p. gnationes et instituat libelluz accusatiōis et p. moueat accusatiōne: nō als vt hic subijcit. r. in l. cōtraria.

Exhortatur. no. qz exhortat nō mādatur vt hic. qui monet nō mādatur. f. man. idē §. si qz. Itē qz cōmendat nō mādatur. vt eo. ti. si nō non re. §. cuz quidā. qui persuadet nō mādatur. vt. f. de pos. l. i. §. idē p. po. qz cōsultul p. mittit nō mādatur. vt. f. de leg. ij. cū pat. §. mādatur. qz demōstrat vt p. fectis nō mādatur.

inquantū ad patre p. uenerit. vt. f. si mu. ven. no. in pos. p. tēre l. i. §. v. §. in fi. l. r. l. seq. in fi. Et no. hic nō impune p. decepe. tōre decepi. vt. hic. r. f. de interroga. actio. de etate §. q. ta re nō l. z. cuit. in fi. §.

Ofecit. si enī in potestate fuit tunc dic vt. l. nō alia. On alia. p. nunciatū. nō enim sufficit calūniatum nisi r. sit p. nunciatum. vt. hic. r. §. eo. l. ar. h. l. t. s. §.

Opassus est. no. patientis haberi. p. pcepto. Unde p. cepto dicit canon: negligere cū possis perturbare p. uerfos r. e.

patien
tia h
pcepto

probatu habeant p falsis. vt. C. de fl. instru. l. si. s. fl. r. i. de pau. l. p. p. p. s. sed r. is. in si. s. r. C. de or. cog. l. si de hereditate. q. s. arg. r. Rn. potur esse q. no adhibus it fidet. no qz essent falsi. sed qz no dixerit plene factum. Uel dic q licet perurus sit expse vel tacite habit? no sequit in q sit ista

ta alium pregrauari. **B**reuter. h. d. s. p. ma lec. **E**xecutio pene corporalis ex causa famosa infamia irrogat lz sentetia no pcecesserit. h. d. fm alia lec. hoc intendit. Si in executioe imponitur pena corporalis p pecuniaria infamia no remittitur. h. d. bart.

Ictus fustiu? **M**arcel. infamia non importat. sed ca ppter qua id pati meruit si ea fuit q infamia dana to irrogat. In ceteris quoqz generibus penaru eadez forma statuta est. **U**lpianus.

Parentes r liberi vtriusqz sexus necno r ceteri agnati vel cognati fm pietatis ratione r animi sui pietati: put quisqz voluerit iugendi sunt. Qui autē eos no eluxerit: no notatur infamia.

Infamia ptra ca r tuitute abolet p libertate. h. d. bal. **M**porator Seue: **I**de. **R**us rescripsit non obfuisse mulieris fame questum eius in fuitute factu. **P**a pt.

Sed videt q huiusmodi ictus non infamet. vt. C. eo. l. nullu. q est ptra. Solu. ibi non suberat causa: imo fiebat ibi qstio vt veritas eruere. vt in l. i. C. e. n. hic in pene impositione ob delictu aliqd. Et ita est hic casus vbi ex genere pene qs infamat. Et sic no. q qnqz infamat qs per sentetia. qnqz ipso iure. vt. s. l. i. qnqz ex genere pene. vt hic. si autē q publico iudicio qs damnat infamis e. vt. s. pub. iudi. l. si. s. pub. iudi. l. si. Itēz pot intelligi hec lex i damnato actione furti r postea verberato: quia verbera no faciūt infamem: sed sentetia pus lata. Itēz est contra huic. l. s. titu. l. i. imperator. in eo q hic dicit inspici causaz ppter quaz ictus imponit. Sol. ibi grauior est pena imposita qz dz. et io eo reuerfo non habetur distinctio quo crimse fit ex liu irrogatur. sed vbi no fuit or habet distinctio fm quosdam. vt hic. Itēz ptra. s. d. vari. cog. l. penl. sol. vt ibi. Accursius.

Infamatur qnqz p suam qnqz ipso iure.

E hereditu quoqz filium actū habere ptes memorie placuit. Idemqz r in matre iuris est cui hereditas ad filiu no ptinet. Si qs i bello ceciderit r si corpus ei no compareat lugebitur.

De procuratoribus et defensoribus. **L**ij.

Primo ponit qd sit pcurator. scdo ad q pot pstitui pcurator. tertio ad quid est vtile. quarto qualiter constituit pcurator. quinto p que constituit. sexto qs constituit pcurator. septimo ponit de effectu constitutionis pcuratoris. scda ibi. procurator autem. tertia ibi. vltus aut. quarta ibi. dari aut. quinta in. l. filiussa. s. i. sexta in. s. ipe. qz. vij. in. s. pcuratorē. r s. illa vlt. tractat vsqz ad fi. ti.

A lphan. **P**rocurator est qui aliena negotia mādato dñi administrat. **P**rocura

periu

periu: Sed si qras an oia p. rus repellat a testimonio: dico rus ois q sic. qz psumit et alio. te piurare. vt. i. de accu. si cui. a testis. s. h. idem. et de sena. l. c. q. s. et in lombarda. in ti. de mo re. testi. r adde qd no. C. den. p. p. rialis. Accursius.

Preguarari. ad plenu iudicium. fit tamē quale quale p iudicium. ar. i. de ap. l. a. uenina. q est ptra.

Ictus fustiu. pone casuz in ducto ad ptozem q cognitione et sine re ab officialibus: vel erat notouū. v. s. extra iudiciū fitebat: talis qdez ictus no facit eū in. s. causa p pter qua patus est ictum simul cū ictu. si sit talis ex vt hic. et. C. d. fustib. r. s. eo. athletas. s. r. in furto. cuius ideo dix qz si in iudicio pteeret ordine dicitario eouētus vel: curat? ipso p fessione esset infam. q. vt. s. eo. quomā. et r. s. de interro. actio. l. i. in fi. no. p cou denato habetimo danda est sentetia. vt. i. de ci. r. re. si cofessio. Itēz pot poni in crimine stel. qd quoad qz ex actione famo descedit: vt ex dolo. vt. i. de dolo. si l. a. tanus. r. de l. stel. l. iij. in pn. hoc ergo casuz verberat ex ea causa crinfamis: no ex ictu sed ex cā vna cū te.

pena ictus. idem in similibus.

Parentes. voluerit. est ergo talis luct? voluntatis: r no necessitat. **H**o. vt h. r. s. eo. l. liberor. i. respō. **M**porator. factū. non omne punitur illicitum. **J**o. **I**tem. s. eo. athletas. s. pōponius ptra. sol. vt ibi. **M**licitu non sep punit.

E hereditu. placuit. pro motu animi sui. vt. s. eo. l. parentes.

Ceciderit. qui p gloriā viuere itelligit. vt insti. de h. lugebitur. ab vtoze. (circu. tuto. in prin.

De pcuratoribus? Quia pcuratores similes postulatoribus sunt: ponit de pcur. postitulu de postulādo. s. qd differt hic r. ab illo mādato. r. Rn. in duob. qz h de pcuratore ad iudicia loquit: nisi i qbus dā. ll. vt. i. e. l. pcurator. q. r. l. seq. s. ibi loquit ad negocia. Itēz hic de officio pcurator. ibi de actioe mādato pncipalif. lz et h de actioe r ibi de officio secundario qnqz mētionē faciat.

Procurator. procurator dicit ex parte actoris. defensor ex parte rei.

A aliena. s. nōne qnqz dicit in rē suā. vt. i. eo. si qs in rē suā. Rn. improprie dicitur ac si diceret hō mortu. vt dic dicit in rē suā. i. i vilitate vt dānu suū. vt. i. qn app. sit. l. i. s. in ppa. r. p. l. iij

DICERE

curator. f. alieni iur. nā in iurib' sit q̄ non p̄nt separari a cedentib'. vt. j. de pecu. l. q̄s ergo. in fi. l. r. siccaute d̄f in rem suā. pcurator. Itē q̄ dicit negocia. f. plura vel vñū. vt. j. e. l. s. i. Itē mādato idō dicit: q̄ si sine mādato h̄z lo cum. j. i. ij. Item iō dñi: vt remoueat tutores vel curato

res r. p̄latos ecclesie: r. admini stratores ciuitat̄ r. similes q̄ alios nō p̄nt facere pro curatores nisi lite cōtest. vt. j. e. l. nec ciuitatis. r. C. eo. l. neg. r. l. pcuratorib'. fallit in pcuratore in rē suā q̄ etiā añ litis p̄te. facit aliū pcuratores. vt. C. de do na. illā. s̄ an pos sum facere pcuratozē vt possit aliū facere procuratorē. arg. q̄ sic. j. de ser. r. i. h. p̄e. cum essent. s. i. et. j. qd cuiusq̄ vni. l. itez eoz. s. si decurio nes. qd pōt esse re r̄ si dixi q̄ face ret certū. vt. j. l. ij. S̄z nōne etiā seruus facit pcuratozē. r. tamen non est dñs. vt. j. e. seru um quoq̄. r. h̄.

Seruis pcuratorē cōstituit.

illud ad negocia. s̄z hic loquit̄ ad iudicia. nā r. pcurator tutor r. similes p̄nt facere pcuratores ad negocia. vt. j. mā. si procuratorē. s. si q̄s. Itē nōne hoc corrigi qd de p̄lato dixi. nā cā monaliterij vt agi posse p pcuratorē. vt in aut. de san. ep̄i. s. si q̄n. colla. ix. s̄z dico procuratorē pro sindaco poni. Qd aut̄ subijcit administrat: dicit̄ ad administrāda suscepit. vt. j. man. l. si remunerandi. s. i. r. subaudias gratis. nā mercede interueniēte erit locatio vt. j. mā. l. i. vel illicitū cōnerciū. vt. s̄. de pac. sumptus.

A Vel omnium. r. facit ad hoc vt vnus rei r. plurimum possit fieri pcurator. vt. j. man. l. si vero nō re. s̄. r̄io. r. C. eo. ti. l. si procurator. et. j. de solu. l. vero.

B Vel per nuncium. i. per nunciationem.

C Sed verius. vt r̄iq̄ corrigi. nā vni rei esse pōt. itē vnus nunciatiois. vt hic. r. j. depositi. l. i. s̄ si te rogaue ro. S̄z differit in officio erequēdo. nā procurator vnus rei in sua p̄sona p̄cipit. vt. j. de cōsti. pe. l. efi. s̄. iulian. s̄z nūcius i p̄sona dñi. vt r̄edis illi dño. vt. j. de p̄si. pecu. l. qui aut̄. s̄. fina. r. l. licet.

Procurator et nūcius differūt

D Rebus suis. i. causis suis.

E Vel nolunt. no. regulam vt quod ipse agere potest per procuratorem hoc facere possit. vt hic. r. j. de iniur. sed s̄imus. s̄ idem iur. r. insti. per quos agere pos. s̄. pe. quod fallit in illustrib' r. super illustribus. vt. C. e. l. pe. item in causis publicis. vt. j. de pub. iudi. l. pe. s̄. ad crimē. item in actione populari. vt. j. eo. licet. item seruus q̄ pronocat in libertatē. vt. C. de asser. tollen. l. i. item r. cir ca negocia est iud. quandoq̄. nam dñs per se nouum

emphiteotam debet mittere in possessionem non per pcuratorem. vt. C. de iure emphi. l. si. s̄. pe. Accur.

D Ummodo certus. no. duo cē necessaria vt absens cōstituatur pcurator: r. sit certus: r. q̄ ratū habeat: quozū vñū deficit in furioso. qz nō h̄z animū. l. d̄. p̄ocu scretionē. vt insti. rator vt qui. non est p̄m̄. s̄. iustit face. testa. s̄. ij. r. iō absens nō pōt habere rā: duo req̄ tum. nec habet vt runtur. absens: vt s̄z con stituať pcurator vt absens. als au tem loco absentis habet. vt. j. de iur. re codi. l. ij. s̄. fu riosus. r. j. de reg. iu. vbi nō. s̄. furio sus. q̄ sunt arg. s̄. s̄. possit. qdaz libi h̄nt nō: tūc plana. r. refert se ad proximū dicit̄ aliū sine non: tūc refertur ad p̄m̄z s̄z non est haben dus loco absentis s̄z vt ratū habere possit. r. sic nō ob. j. de iure co. l. i. s̄. ij.

I Tem r. ad litē futuraz̄ r. in diem r. sub condi tione: r. vsq̄ ad diem dari po test. Paulus.

P Resens habetur r. qui in hortis est. Paulus.

Qui in foro: r. qui in vrbē et qui in continen tibus edificijs. Ulpian.

Quid ideo procurator ei? presens esse videtur.

Quid si fami. pōt constituere pcuratorem ad oia q̄ ipse sine patre gerere p̄t. h. d. b. Ides.

H Agendū dare pcurato rem pōt: si qua ei sit actio qua ipse experiri pōt: nō solū si ca strēse? peculū h̄at. S̄z si vi filitusa? vtputa iniuriā passus sit: pcuratorē dabit ad iuria r̄ū actionem: si forte neq̄ pa ter presens sit: nec patris pro

item. s̄. sed si ita. S̄z aliud in actore vel pcuratore. Uel dic aliter fuit ibi electu fuit et eligentibus cum pro presenti er ipsi etiam ad futuras elegerunt. In die. i. ex die. p̄p̄t id qd sub. hic vsq̄ ad diē r. vt. j. de actio. et obli. l. obli. onsi fere. s̄. ij.

E Resens habet. f. pcurator. r. attendas ad superiora. vel verius dic dñs. r. i. deo. et fm hoc pcurator si est actoris nō s̄z abest. vt. j. de sig. abesse. r. in aut. de rel. s̄. pe. coll. de dam. infer. qui in alta est prouicia. vt. l. de p̄scrip. vij. Item ter. Itē quarto qui vocem alteri nō p̄t exau dire. vt. j. verbo. obli. l. i. in pun. Accur.

E Resens habet. f. pcurator. r. attendas ad superiora. vel verius dic dñs. r. i. deo. et fm hoc pcurator si est actoris nō s̄z abest. vt. j. de sig. abesse. r. in aut. de rel. s̄. pe. coll. de dam. infer. qui in alta est prouicia. vt. l. de p̄scrip. vij. Item ter. Itē quarto qui vocem alteri nō p̄t exau dire. vt. j. verbo. obli. l. i. in pun. Accur.

E Resens habet. f. pcurator. r. attendas ad superiora. vel verius dic dñs. r. i. deo. et fm hoc pcurator si est actoris nō s̄z abest. vt. j. de sig. abesse. r. in aut. de rel. s̄. pe. coll. de dam. infer. qui in alta est prouicia. vt. l. de p̄scrip. vij. Item ter. Itē quarto qui vocem alteri nō p̄t exau dire. vt. j. verbo. obli. l. i. in pun. Accur.

E Resens habet. f. pcurator. r. attendas ad superiora. vel verius dic dñs. r. i. deo. et fm hoc pcurator si est actoris nō s̄z abest. vt. j. de sig. abesse. r. in aut. de rel. s̄. pe. coll. de dam. infer. qui in alta est prouicia. vt. l. de p̄scrip. vij. Item ter. Itē quarto qui vocem alteri nō p̄t exau dire. vt. j. verbo. obli. l. i. in pun. Accur.

E Resens habet. f. pcurator. r. attendas ad superiora. vel verius dic dñs. r. i. deo. et fm hoc pcurator si est actoris nō s̄z abest. vt. j. de sig. abesse. r. in aut. de rel. s̄. pe. coll. de dam. infer. qui in alta est prouicia. vt. l. de p̄scrip. vij. Item ter. Itē quarto qui vocem alteri nō p̄t exau dire. vt. j. verbo. obli. l. i. in pun. Accur.

E Resens habet. f. pcurator. r. attendas ad superiora. vel verius dic dñs. r. i. deo. et fm hoc pcurator si est actoris nō s̄z abest. vt. j. de sig. abesse. r. in aut. de rel. s̄. pe. coll. de dam. infer. qui in alta est prouicia. vt. l. de p̄scrip. vij. Item ter. Itē quarto qui vocem alteri nō p̄t exau dire. vt. j. verbo. obli. l. i. in pun. Accur.

Procu scretionē. vt insti. rator vt qui. non est p̄m̄. s̄. iustit face. testa. s̄. ij. r. iō absens nō pōt habere rā: duo req̄ tum. nec habet vt runtur. absens: vt s̄z con stituať pcurator vt absens. als au tem loco absentis habet. vt. j. de iur. re codi. l. ij. s̄. fu riosus. r. j. de reg. iu. vbi nō. s̄. furio sus. q̄ sunt arg. s̄. s̄. possit. qdaz libi h̄nt nō: tūc plana. r. refert se ad proximū dicit̄ aliū sine non: tūc refertur ad p̄m̄z s̄z non est haben dus loco absentis s̄z vt ratū habere possit. r. sic nō ob. j. de iure co. l. i. s̄. ij.

a Per filii. i. nepotē sui p̄ris: r̄ suos est filius.
b P̄fens sit. sed si redeat consentit. p̄curatori q̄ et filio. vt. C. de bo. que lib. l. fi. §. i.
c Ware. f. expresse cū sufficiat tacitus cōsensus. f. a. l. presumptus. vt h̄ subijct. r̄. f. fo. ma. l. ij. §. voluntate.
d Voluntate. f. tacta vt modo diximus nisi exp̄sse d̄dicat. vt. f. diu. do. post nuptias. et cām d̄dicendi ha beat. vt. f. soluto ma. l. dotē.

e Soler. vt. f. sol. ma. si cū dotez. seotēpore. idēz d̄icā r̄ in casibus alijs vbi ipsa age re potest. vt. C. de col. aut. q̄ locū. vt ibidē dare pos sit p̄curatorem vt hic.

f Ipse quoq. nā r̄ actor fieri p̄t vt. f. i. i. itē. §. fi. §. C. Inuitus. per hoc apparet q̄ ē officiū p̄uatum auctoritate r̄ vtilitate. als cogeret vt. f. de mu. r̄ ho. l. si quis m̄gfatu r̄ inlit. de satisf. da. tu. §. penul.

h Dant. vt hic r̄. C. inuitus. et f. de reg. iur. l. i. i. i. tus. in pun. Sed datur q̄iqz iurto. vt. f. de libe. cā. l. ij. q̄ est cōtra. r̄. f. de appel. non tantum.

i Nō probat. nota taciturnitate cōsensui nō cōpara m̄tas cōri. sic et in seruitute iponenda. vt. f. de ser. vt. p̄. l. inuitū sensui idē in soluēdo matrimonio. vt. f. de ritu nup. l. eo iure. §. nō cōpa deinde. item in furto. vt. f. de fur. q̄ vas. §. retare. item in eo q̄ impeditur non pōt in eo q̄ erubescit loq̄. vt. f. de fur. l. pe. itē in eo q̄ fat ius suum durare. vt. f. q̄. mo. p̄. §. vel hi. sol. l. sicut. §. non vt. arg. cōtra. f. sol. ma. l. ij. §. voluntate. r̄. C. de epif. r̄ cle. aut. si seruus. r̄. f. de reg. iur. qui tacet. Sol. vbi tractat de aliq̄ obligādo h̄nt locū prima arg. vbi h̄o de aliq̄ p̄udicio tractat vel exceptiōe h̄nt lo lū sequētia. excipit p̄rio. f. ad muni. l. ij. r̄. C. de filijs. r̄ que ad. p̄. l. i. l. r̄. f. de sp̄. l. in sp̄salib. Uel hoc ḡnāle qui tacet consentit. sed eius contraria sunt specialia. Uel dic vt no. f. de fur. qui vas. §. vetare.

k Veterani. ut sunt p̄secuti causariā vel honestā mif m̄ q̄ d̄. fionē. vt. §. de infā. l. ij. §. ignominie. r̄ dicunt pagani iā cunetur. nō milites. vt. f. de castre. pe. l. hereditatez. §. i. vel dic q̄ miles est ille q̄ est i actu militie. vt. C. loca. l. fi. Veteran⁹ est miles q̄ est sine actu. r̄ miles d̄z m̄lta h̄fein se. vt. f. q̄. ex cau. ma. l. pe. r̄ talis nō p̄t cō p̄curator. vt. h̄. r̄. C. co. q̄ stipēdia. et. l. militē. etiam vtrōz p̄sentiente vt subijct.

vnde est arg. hic q̄ non pōt cōsensus partiū de iure aliā quid relaxare. sic. §. de postu. l. quos. et in iuramento calū. vt. C. de iura. calū. l. ij. §. sed q̄. r̄ in comparatiōe faci enda ex p̄uata scriptura aliter q̄ lex vel. vt. C. de si. de instrumē. l. cōparatiōes. r̄ in testificatiōe p̄ris r̄ filij. vt. C. de testi. l. p̄ r̄tes. r̄ ad idē. C. de inoffi. testa. si q̄n ar. cōtra. §. de ferijs. l. i. r̄. C. de pac. l. pe. sed dic hoc ḡnāle. sup̄iora vero specialia sunt. Accur. l. p̄termissū est. nota q̄dā pos se fieri tacite q̄ nō q̄dā s̄nt p̄nt fieri expresse q̄ nō ex sic. §. de pac. s̄vñ p̄esse. §. illd. r̄. f. de reg. iur. l. actus. r̄. l. ex pressa §. nōne iu dex ex officio de ber hoc facere. vt q̄ nō. vt. §. de offi. p̄i. illicitas. §. ve ritas. §. dic §. q̄ in litē hoc euenit. vt. C. de tēp. r̄ re. app. l. ij. §. fi. r̄ de appel. l. amplio = rē. §. ij. §. si ponas q̄ tam ab eo h̄ a partib⁹ sit p̄ter = missus obtinet q̄ hic d̄. vt. C. eita demū. maxime q̄ exceptio est dila = toia. vñ ante litē p̄tio d̄z cōtestatā d̄z p̄p̄o = latoria ni. vt. f. qui p̄o = ante lit. curatore §. si q̄s. p̄te. p̄o = curatore §. si q̄s. p̄te. p̄o =

l Veteranus potest esse pro curator miles nō nisi i duob⁹ casib⁹: tñ tenet iudiciū si non fuit repulsus ab iurio. h. d. b.

m Veterani p̄curatores fieri possunt. Milites autē nec si ve lit aduersarius procuratores dari p̄nt: nisi hoc tpe litis con testate quocunqz casu p̄ter missum est: excepto eo qui in rem suam p̄curator datus est vel q̄ cōem causam ois sui nu meri p̄sequat⁹ vel susceperit: q̄b⁹ talis p̄curatio p̄cessa est.

n Pro quo sciētē domin⁹ sa tis dedit cogitur p̄cise iudiciū suscipere nisi ex causa legitima excusetur. h. d. Barto.

o Procuratores ad litē susci piendā dātū p̄ quo p̄sentiente dñs iudicatū solui exposuit: p̄to: ait iudiciū accipere cogaz Uerū ex causa nō debet cō pelli: vtputa si inimicitie capi tales interuenerint inter ipm procuratorē et dñm: et scribit Julianus debere in procura torem denegari actionem. Itē si dignitas accesserit pro

r̄. C. de proba. exceptionē. r̄ oia q̄ hic dixi i milite secula p̄oni d̄z: r̄ intellige in milite celesti: vt p̄curator esse nō possit. vt in autē. de san. epif. §. alium autem. colla. ix.

p Prosequat. idē in clericis. vt. C. de epif. r̄ cle. l. pla cet. idē r̄ in alio casu. vt. f. de libe. cā. l. ij. §. militi. qua tūc propua cā vt esse. vt. f. q̄n ap. sit. l. ij. §. pe. idē p̄t dici in alio. vt. f. de appel. nō tñ. r̄ cū admittitur p̄to in sa tisfactione et in alijs vt alii procuratorē se habere.

q Suscipendam. r̄ sic est procurator rei.

r Cogam. f. p̄cise vt hic. r̄. f. eo. si defunct⁹. i. r̄. nisi afferat cām vt hic. r̄. f. de ar. licet. §. videtur non p̄cise cogi sed sufficit committi stipulationē. vt. f. eo. nō cogen dum. §. sal. inus. que est contra. Sed hic consentiente. p curatore dñs se grauauit: vnde fallit fidem duobus dño et actori. ubi ipse met procurator satis dedit. vel si domi nus non tñ eo consentiente: vñ r̄ tunc sufficeret cōmitti stipulationē. vt. f. eo. si defunct⁹. ij. r̄. Itē alia rōne vide tur nō p̄cise cogi q̄ in factis condēnatio fit ad inter eē nō cogit p̄cise q̄s facere. vt. f. de re iudi. l. i. §. ab alio §. fi. r̄. f. de ope. no. nū. stipulatio. §. si aut. que sunt §. sed dic illud i gestis extra iudicia: hoc in iudicijs vbi strict⁹ agit. vt arg. f. de ver. obli. inter stipulatem. §. i.

Tacite q̄ nō q̄dā s̄nt p̄nt fieri expresse q̄ nō ex sic. §. de pac. s̄vñ p̄esse.

Exce = toia. vñ ante litē p̄tio d̄z cōtestatā d̄z p̄p̄o = latoria ni. vt. f. qui p̄o = ante lit. curatore §. si q̄s. p̄te. p̄o =

DICER
VIT

Alt. necessariam peregrinatione. qz de potat^o est. vt. C. de heredi. inst. l. i. idē involuntaria: vt qz iuit ad factū Jacobū. vt. J. eo. aut religionis.

Uel hereditas. p̄tēnt. q̄ ceperat abesse dato p̄curatore. vel dic q̄ dñs erat paratus defendere. vt. J. eo. ante litē. Nec tñ audit nisi talis erat vt cogi possit vt. J. eo. l. p̄t. sunt etñ quidaz q̄ cogi nō p̄t. vt. J. de in ius voca. l. ij. r. C. eo. l. q̄cumq̄.

Sed etia. ex his causis. scz supradictis. d. Cogendū. i. nō subleuandum siue nec subueniē dū ci. tale est. J. de dolo. nō d̄z. an. fi. r. no. h. q̄ p̄curatorē fit p̄t. l. i. vt. J. eo. per. p̄curatorē. rem. l. de calūnia nō iuret. vt. C. de iura. calum. l. ij. §. si autem.

Res perent. no. q̄ fieri non debet: tñ fit si timef fieri nō posse rem p̄ouis cursu. vt. J. eo. mutus. §. fi. et. J. de arbitr. l. si de meis. §. fi. r. J. diu di. §. r. si restituat. §. c. d. i. r. J. de pe. ti. here. si bonef. dei. r. J. de ferijs. l. i. r. l. ij. in fine.

S post. qd̄ differt hec. lab illo. §. p̄curatorē. §. eo. l. filius Rñ. hic. p̄curator fatif dedit. ubi dñs p̄ eo. vel dic q̄ idēz est casus: scz hic addit de stipulatione nō cōmittēda. vel dic hic loqui in p̄curatore actoris. vel ubi fuit indistin. cte locutus. hic aut qñ interueniēt postea.

S Inimicitie. vt. J. eo. l. non cogendū. §. fabinus. ac. Ed hec. q̄ excusant vel cogunt p̄curatorē. et no. q̄ de duob^o fr̄is sit optimū tēperamentū vt h. r. §. de offi. procōf. solent. §. fi. r. J. e. mutus. §. fi. ubi labozē. et dixi. §. si quis cau. l. ij. §. penulti.

Causa cognita. nā poterit esse q̄ parua erit hereditas vel parū egrotet. r. idem in similibus. Accur. J. defunctus. contestatam. cū p̄curatore suo.

Compellendus. p̄cise. §. J. J. eo. l. non cogen dū. §. fabin^o. so. vt dixi. §. e. fil^o. §. fi. itē cū res sit integra: qz nō est lis cōtestata. vt in p̄. hui^o. l. quare nō finit mā dātū tale morte mādātis. vt in si. māda. §. itē si ad huc r. §. de iurisdī. om. iudi. l. r. qz. q̄ sunt contra. Rñ. imo nō est res integra: qz p̄miserat hic p̄curator. iudi. sol. r. dñs fideiussit pro eo vt hic dicitur: quas obligaciones non

87

88

curatorū vel reipublice causa abfuturus sit. **G**aius. Et si valitudine: aut si necessaria peregrinatione alleget. **U**lpianus. Et hereditas supuent ens eum occupet: vel ex alia iusta causa. Hoc amplius est et si habeat presentem dominū: nō debere compelli p̄curatorē. **P**aulus. Et tñ dñs cogi possit. **S**ed etia ex his causis: dñs aliqui cogendū p̄curatorē iudiciū accipere: veluti si dñs p̄ns nō sit actor: affirmet tractu t̄pis futurū vt res pereat. **P**aulus. **S** post datū p̄curatorē capitales inimicitie intercesserit: nō cogendū accipere iudiciū nec stipulationē ob rē nō defensaz cōmitti: qm̄ nō sua causa sit. **U**lpia. **E**d hec: neqz passz ad mittēda sunt: neqz districte neganda sunt: sed a p̄tore cā cognita temperanda. **S**atisfactio p̄ procuratore p̄ntē prestata facit vt mādātū morte dñi non finiatur. **S**ecus

potuit mors domini extinguere. Synōne eadem ratio est quādo ipse p̄curator: tantū promissit et tamē dicitur extingui mādatū. vt. J. man. l. si precedēte. in p̄n. §. die fin. r. d. ubi pro absente dño satisfidēdit: hic dñs p̄ns erat r. satisfidēdit ipsemet pro p̄curatore suo.

Sic fecit. i. satisfidēdit. **A**ctum est. qz dñs abñte p̄curatore satisfidēdit. **T**eneri. i. p̄cise defendere. **C**lausula. i. p̄tra fideiussores illos quos dominus dedit qd̄ nō tangit hunc p̄curatorē. r. quod dicit clausula. no. q̄ Cambi stipulatio iudica. iud. sol. sol. quā p̄stat. p̄curator rei tres habet. bet clausulas. p̄ma qd̄ s̄bum sonat. fecida quia sine dolo. tertia q̄ defidētyqz ad finem illū quē defedere incipit. vt. J. iudi. sol. l. iudica. tū solui. r. hec tertia clausula cōmittitur hic.

S defunct^o sit dñs ante litē cōtestatā iudicā tū solui stipulatione pro suo p̄curatore data: p̄curatorē cōpellēdus est ad iudiciū accipiendū: ita tñ si hoc dñs sciente p̄curatore: non cōtradicente fecit^o. **S** si aliter actū est: in scium quidē p̄curatorē teneri satis inciuile est. **C**ōmittit autē ob rem non defensaz stipulatiōis clausula. **P**rocurator datus i duplicibus iudicijs videt fungi partib^o actoris r. rei. ideo vtrinqz satisfactionē prestabit. **H. d. b.** **Q**ui ad cōi diuidūdo iudicium datus est ad agendum idem r. ad defendendum videtur datus: duplici cautela interponēda.

Ante litem contestataz potest procurator libere a domo no reuocari: postea vero non nisi causa cognita. **H. d. cum. l. seq. vsqz ad. l. que omnia. bar.** **A**nte litem Paulus. cōtestataz libera potestas est: vel mutandi procura

na. vel hic hominis mandatū ubi legis. **D**atus. i. constitutus. **A**d defendendū datus. vtpote cū qui libet socius videatur eē actor r. reus. vt. J. fami. her. inter. §. familie. Et dicas idē in alijs duplicib^o iudicijs que multa sunt vt no. in si. de interdī. §. duplicia. **D**uplici cautela. scz de rato. r. de iudi. sol. Melius fm̄ quosdam dic scz triplici: p̄t̄pter cautionē de defensionē quā debet interponere tanq̄ actoris p̄curator. vt. J. e. seruus. §. ait. **S**z dic q̄ hec p̄t̄inet sub illa iudicia. sol. vt. J. iudi. sol. l. iudicatū solui. **T**re si satisfidēdit iudicia. sol. an. debeat satisfidēdit iudicio s̄s̄si. videtur q̄ nō. nāz in iudi. sol. continetur de defen. vt. J. iudi. sol. l. iudi. sol. sed defendere non videtur r. J. ex qui. cau. in pos. ca. l. hoc autē §. recte defendi. vnde supernacius cautiōibus r. vt. J. vt in pos. leg. si is a quo. nāz ad interesse cōmittitur vt. J. de p̄c. s̄p. l. p̄t̄ozie. Accursus.

Ante litem. libera potestas. si non sit in rem suam alis non potest. vt. J. eo. que oia. §. plane. r. l. p̄curator

89

forte. r. l. lo am. que sunt cōtra. nisi re integra ipse dñs ve...

toris: vel ipsi domino iudiciū accipiendi. l. p. l. planus. Est litem autem con-

testatam reus qui procuratorem dedit: mutare quidem eum vel in se litem trans-

ferre inuito procuratore: vel in ciuitate manens potest: causa tamen prius cognita.

Non solum autem ipsi qui dedit procuratorem hoc permittitur: sed etiam heredi eius et ceteris successoribus. In cau-

se aut cognitiōe non solū hec versantur q̄ supra diximus: in procuratore non compellendo suscipere iudiciū: verum et etas.

Et religionis beneficium. Paulus. Et iudicio publico priuatoe vel validudine vel maiore sua re distringatur

Exilio: vel status si latitet: vel si inimicus postea fiat. l. p. l. planus.

Item si suspectus sit procurator: aut in vinculis aut in hostium pædonumve potestate. Paulus.

Ue oia. ipse procurator. vel vterque hoc dicit. r. tunc dicit vel p. etiā. vel alter tñ. nam r. r. pot. iteresse in mutatione rali: quia omnia de nouo narrari oportebit.

Actoris. vt possit reici etiā ante lit. test. sed an ipse se excusare possit. Rñ. sic. vt. s. l. p. tot.

Ut affinitate aliq̄ aduerario iungatur: vel heres ei existat. l. p. l. planus.

Ut longā peregrinatio: et alie similes cause impedimēto ei sint. Paulus.

Utari debet vel ipso procuratore postulante vel domino. l. p. l. planus.

Ue oia nō solū ex parte rei: sed etiā in psona actoris obseruabuntur.

Suspectus est qui se ingerit. et audiendus est qui vult suū pudorē purgare. h. d. b.

Sed et si aduersarij vel ipse procurator dicat dñs mētū apud dōtorem hoc finiri oportet. Nec ferendus est procurator: qui sibi asserit procuratiōem: nam hoc ipso suspectus est q̄ operas suas ingerit inuito. Nisi forte purgare magis cōuitium q̄ pcuratiōe ex equi maluerit. Et hactenus erit audiendus: si dicat se procuratiōe qdē carere velle. s. z. ita si id illesa existimatiōe sui fiat. Ceterū ferendus est pudorē suū purgās.

Mentiri in eo q̄ allegat alia quā de supradictis causis. ex q̄ procuratorē remouere vult: hoc certe dñs finiri. i. inquiri et terminari an mētiat dñs: et tñc remaneat procurator. i. procurator. an mētiat. procurator: et tñc repellat. nec i teridz admistrare dōec cā hui⁹ suspitionis tractet hz hoc asserat: petat. procurator vt subicit nec ferendus est rē. vt l. i. d. suspe. tu. s. i. q̄s. r. C. de suspe. tu. eū quē. r. J. de sol. r. li. qd si forte. nisi i q̄tuor casib⁹ q̄ subiacuntur statim. p̄m qñ ad exonerationē sue fame. secus dñs qñ in rē suaz tertius qñ expendit de suo qd vult retinere. q̄r qñ parti dñs volā reuocare: parti dñs mittere. vt. l. e. l. i. cause. in p̄m. n. Suspectus. q̄ qñcūq̄ volā remouere si allegas uero aliquā cām etiā falso nisi recedat v̄ suspect⁹: et ex tñc remouebit p. l. i. s. a. rē si suspect⁹. S. rñ. si procurator sol⁹ resistit vey est. si aut aduersarij sol⁹ vel aduersarij: procurator tñc nō. Vel dic hēri suspectū q̄ iterūq̄ s. z. nō tñ q̄ remoueat vt suspect⁹. Vel dic remoueri iterū dū cā remotiōis inq̄rit: nisi i q̄tuor casib⁹ dñs. s. no. Itē no. h. ar. q̄ q̄s ē suspect⁹ q̄ se igerit. sic. J. de iur. iur. sp. s. ynductores. i. fi. r. C. q̄ mi. non pos. l. cura. li. r. i. r. ad. l. cor. de fal. l. v. r. o. i. q̄. C. o. i. q̄. q̄ suspect⁹ dicebat a dñor ipse dicit se oino velle a procuratorē recedere: ita cā suspecti quēcūq̄ eritū habuerit. Et sic no. q̄ parat v̄ recedat iudicij. sic. J. de uereclis dona. si prōn. i. rñ. r. J. d. fur. l. pe. r. J. qd vt aut claz. l. i. s. die qñz fi. et. C. qui ma. nō pos. bino. r. s. de. l. i. p̄m. illud. r. C. parat. de si. instr. l. fi. in fi. r. J. de alte. in. mu. cā fac. l. i. s. i. r. J. man. quāntus mutius. in fi. i. r. spon. p. Ceterū. istud ceterū non proximo superiori aduersarij quia magis affirmat q̄ aduersatur: sed aduersatur ei qd. s. in p̄m. s. dicit. nā hoc ipso rē. q. d. sed ferendus

Carare vt hic. r. no. h. lice q̄p s. z. re variare. sic. J. d. cōdi. cau. da. si pe cumā. s. i. rē si q̄s.

Ut litē. vel ciuitate. vel pet. naz si desijt et ciuis certū eū ipso iure mutatū vt quia depottatus. tūc cum ha detur p. mortuo. vt. J. de bo. pos. J. tabu. l. i. s. filium.

Cognita. sed quare hoc cū mādātū iur. dñtōis r sine cause cognitiōe reuocaf. vt J. iudi. sol. l. iudi. catū sol. rñ. h. i. dō grauius reuocari q̄ dñū pecuniarū est hic: nō ibi. item hic aduersarius onerat propter mutationem psonarum. vt ar. J. iudi. sol. iam tñ. s. si tamen. r. J. de exer. l. ne in plures.

Dirim⁹. vt. s. eo. fili. s. fi. cū. l. seq. r. eaz quāsdā re petit vt alias addat. ex qd se excusat r recusatur. sic. J. eodem. l. mutari.

Et etas. vt q̄ nimis tener vel nimis iuuenis est. pcurator nō tñ minor: q̄ tñc de facto tñ mutaretur.

Ut religiois. vt si monachus fiat vel sacerdos. vt ar. J. de arbi. nō distinguemus. s. cōpromisso.

Item si suspectus. s. z. an sit pbanda cā suspitiōis. Rñ. sic. als q̄re specificat hē cāe cū sp dicere possz an sp de habeo te suspectū. secus i iudicere casato. vt. C. de iudi. beat. p. l. aptissimi. notauim⁹ / s. z. nos. S. z. de iure canonico et ibi est cā allegāda r pbāda. vt eē de appel. scdo requiritis.

Affinitate. q̄ tñc est iniquū cōpelli esse contra affines. et etiaz isti periculosum. vt. C. de exco. tu. l. humanitas.

Ut longa. semper repete si. Accursius. Utari. vel ipso. vel pro etiā. quasi dicat non solum domino petente: si d etiam procuratore.

Suspi. nōis cā an sp de beat. p. l. aptissimi. notauim⁹ / s. z. nos. S. z. de iure canonico et ibi est cā allegāda r pbāda. vt eē de appel. scdo requiritis.

Affinitate. q̄ tñc est iniquū cōpelli esse contra affines. et etiaz isti periculosum. vt. C. de exco. tu. l. humanitas.

Ut longa. semper repete si. Accursius. Utari. vel ipso. vel pro etiā. quasi dicat non solum domino petente: si d etiam procuratore.

DIGESTA

est rē. vt sit quasi expositio illius nisi forte rē. vel dic q
ponitur expositio pro certe.

a **L**ite. nec etiā remoueri dicitur cū ea sua sit. vt h. et. f. e.
pcuratore. r. no. s. e. an. litē. r. intellige hoc lit. pte. p. hoc
qd dicit. ppa lite. an. ei remoueri vt renouari possit nisi i
trib. casib. vt. C.
de noua. l. iij. et. f.
de cōpen. l. in rē.
et dic vt ibi.

b **I**te si retentio. f. expēfari a
se in lite factariū.

c **N**ō facile. i. nullo mō nisi rē.
vt. f. l. p. r. o. i.

In cause cognitione. re-
cusabit. hoc post
lit. cōte. Sed qd si
an. r. h. idē l. i. p. e.
pcurator. qbusdā
possit renunciare
l. nō oib. velit. vt
insti. mā. s. f. i. Et

Incon-
stantia
recusat

Incon-stantia recusari. vt. f. ad
recusat exhi. celsus. s. idē
celsus. et. f. de dā.
infec. l. p. r. o. s. v. n.
q. r. i. et. l. auten. de
de her. et. fal. s. nō
sūt dam. col. i. et.
f. de leg. cōmisso.
post diem. et. f. de
v. sur. gatus. in fi.
et. f. de admi. tu. l.
cū querit. r. C. de
iur. delibe. qdā. et.
f. de ope. lib. si ita
stipulat. r. de bo.
lib. r. si ex modica
s. vl. cū. l. seq. r. f.
pro derelicto. Lan
pars. in fi. et. C. d.
loffii. te. filia. r. f. d.
insti. s. et si pu.
s. f. r. si al. r. f. de
leg. i. legatarius.

In cause cognitiōe etiā
hoc versabit. vt ita de
mū transferri a pcuratorē iu-
diciū pmittat. si qd omnia iudi-
cia ab eo transferre paratus
sit. Ceterum si velit qdā trās-
ferre. qdā relinquere. iuste p-
curator hāc incōstantiā recu-
sabit. sed hoc ita si mandato
dñi pcurator egit. Ceterū
si mādātū nō est. cū neq; i iu-
diciū qdā deduxerit. nec tu
ea pprobasti q inuito te facta
sunt. tibi nō p iudicant. ideo

C Stipulatio iudicati solui
comittit sine a dño in pcura-
torē: vel e cōuerso in aliū p-
curatorē iudiciū trāsferat. r. in iu-
dicijs p pcuratorē qrit a dño
vt ilis actio. h. d. Bar. Ulp.

In cause cognitiōe etiā
hoc versabit. vt ita de
mū transferri a pcuratorē iu-
diciū pmittat. si qd omnia iudi-
cia ab eo transferre paratus
sit. Ceterum si velit qdā trās-
ferre. qdā relinquere. iuste p-
curator hāc incōstantiā recu-
sabit. sed hoc ita si mandato
dñi pcurator egit. Ceterū
si mādātū nō est. cū neq; i iu-
diciū qdā deduxerit. nec tu
ea pprobasti q inuito te facta
sunt. tibi nō p iudicant. ideo

e **S**ed hoc ita. f. q. repellat pcurator post litis con-
testationem causa cognita.

f **I**nuito te. i. tenolente. vt. f. de iudi. licet.

g **O**nerer. qd eē nō dicitur. f. d. alie. in. mu. cā. fac. l. i. p. n.

h **H**ec autē cognitio. de q habuimus. s. e. l. q. oia. s. i.

i **P**retoris. vñ videtur q nō possit delegari. vt. s. de
offi. ei. cui mā. est iur. l. i. i. respō. s. dicit cōtra fm. Bzo. et
p. et sine libello poterit cognosci. r. a quolibet iudice.

k **T**ranslatio. de domino in procuratorem.

l **J**udicatum solui. lata sententia pro procuratore.

m **A**reo. f. volēte. vt arg. s. si qd cau. sed et si. s. f. nec
enī cogit. vt insti. de satisfda. s. s. hodie. q est cōtra. Alij
dicunt hanc corrigi. Uel expone hic a reo scilz p. pcura

toze suo. cum pro eo reus habeat satisfdare. vt insti. de
satisfda. s. si vero aliquis.

n **C**omitti. imo nō videt cōmitti mutatione huius
impediēte. vt. f. qui. mo. pig. vel hypo. fol. l. i. s. f. q. est p.
r. f. iudi. fol. l. i. an. q. est p. Sol. dicit qdā illō an. lit. p. rest.

q; trāslatio earū litiū nō est ti-
bi necessaria: ne alieno facto
onereris. hāc autem cogni-
tio pcuratoris mutandi pre-
toris est. **S**i ex pte actoris
litis trāslatio fiat: dicimus
committi iudicatum solui sti-
pulationem a reo factam: id
q; et Neratius probat et Ju-
lian: et hoc iure vtimur. scilz
si dñs satis acceperit. Sed et
si procurator satis accepit: et
trāsferat iudiciū i dominū: ve-
rius est cōmitti ex stipulatu
actionem et a procuratore in
dominū transferri. **S**ed r.
si a dño vel a procuratore in
procuratorem iudicium tran-
feratur: nō dubitat Marcell.
quin cōmittatur stipulatio: et
hec vera sunt. Et licet procu-
rator cōmissa sit stipulatio:
tamen dño erit danda vt ilis
ex stipulatu actio directa pe-
nitus tollenda.

C Si a procuratore
re. i dominū i quē
trāsfit iudiciū lite
pendente.

p **T**rāsferri. s. q
quē sit hec trās-
latio. Respō. an. lit.
pte. sola dñi suffi-
cit reuocatio. vt
s. e. an. post litem
pte. q. quasi dñs
litis fact. est. pcurator.
C. e. l. nulla
et. l. pcuratoub.
opz q illō ius ce-
dat: qd et iter ab-
sentes fieri pote-
rit. vt arg. s. e. l. i.
vt exilio. Sed qd
de cessione cuius-
libet actionis: an
iter absentes fieri
poterit. Rñ. sic vt
q. libet pcurator.
vt. s. e. l. i. s. i. fec.
in delegatione. vt
C. de noua. l. i.

q **S**i a dño. hūc casuz dixerat
quādo de dño in
pcuratorē: sed vt
aliuz addat repe-
tit. tres enī sunt i
hoc. s. si ex parte.
r. pcurator.
ri. scilz stipulati.

r **S**i a procuratore
ri. scilz stipulati.

S Ex stipulatione pcuratoris
r ex stia p eo lata dño ppetit
vt ilis actio: r simplex pcura-
to: non potest agere iudicati.
h. d. Bar. Idem.

Si pcurator me iudi-
catum solui satis accepit: mi-
chi ex stipulatu actio vt ilis
est: sicut iudicati actio michi

Stipulatio. vt in secundo r ultimo casu.

t **U**tilis ex stipulatu. not. speciale vt p liberā psonā
actio acqrat. regulariter aut p. vt. C. p. q. s. p. no. ac. l. i. Actio p
q est p. et hoc. ppt auctoritate iudiciorū. imo ideo q est
liberā p
pretoria: et quelibet ptozia etiā pcuratorē qritur. vt. f. psonā q
de pto. stipu. l. i. et. l. in oibus. sunt r aliū multi specia-
les quos numerauimus insti. de inutil. stipu. s. ci qui.
n pot.

v **D**irecta penit. tollēda. no. vulē pualere directe. vt
f. si ager rec. l. i. r. ij. r pualet ipō iure exactioe facta vel
pceptōes si nō erexit. vt. f. d. sol. hoc iure. et. f. l. pri. s. i.

y **U**tilis. vt hic. r. s. l. p. r. o. i. in fi. r. f. i. l. i. f.

z **J**udicati actio. sic r in tutore. vt. f. quādo ex fac. tu.
l. tutor. nec ob. q. per liberā psonā acquiri. vt. C. per
quas perso. no. acqui. l. i. que est p. Quia hoc speciale est
in pretoris. vt. f. de pto. stipu. l. in oibus.

Actio in
ter absē
tes fieri
pōt.

Sed si agat. f. directa. Ad eandem rem. exigenda. f. ad iudicati actiones et sic his duobus casibus agit iudicati procurator. et alio tertio. vt. l. eo. l. actoris.

Per triū aut. q. supradicta locū habet ex pte actoris nō ra. item. s. dicit actori p. procuratorē qri. h. reum p. procuratorē non teneri. et sic est contrarietas tā in facto q̄ in iure. et in p̄cio ponit de eo q̄ hz mādatum. r. iō dī. procurator. vt h. r. s. e. l. i. i. r̄. post ea de eo qui nō hz mādatum.

Nō datur. f. directa sed vitilis sic fm̄ quosdā. vt arg. j. de re iudi. l. iij. sicut r. p. procuratorem acq̄ritur vitilis. vt. s. ca. l. Tu dic nec vitilis nec directa. vt hic hz datur actio iudicati. vt. l. e. plautius. r. i. d. l. de re iudi. qd̄ nec h̄ negatur. Sed quare vitilis p. procur. acq̄ritur et nō grauat̄ur ex ei⁹ p̄missio ne. Rūdeo. q. con dūto dñi p. procuratorē deterior fieri nō debet. vt. l. e. igno rantis. esset aut̄ deterior si dñs ex hac p̄missione. p̄cra toris cōcūnret. cū si ip̄s met iudiciū suscepisset nichil ip̄se p̄misset. at cō si egisset per se eādē cautelā sibi adhibuisset q̄ nō debuit sibi auferri licet p. procuratorem egerit. et p. procuratores stipulatus fuerit. item facili⁹ d̄z michi acq̄riti q̄ grauer. nā emptori hereditatis actiones vitiles h̄ hereditarios debitores dātur nō tamen in eundē. vt. C. de pac. l. ij. et de here. ven. l. ij. r. s. de pac. l. i. cū emptor. h̄ vt̄ adhuc me teneri. sicut ex p̄missione in stitui tenet in stitutor. vt. j. de insti. ac. si qd̄ mādauerit. in p̄n. q̄ est j. h̄ sibi sp̄ale in stitutor. Uel verus dic q̄ si ip̄e dñs ibi contraxisset idē p̄misset. vt. j. de acti. emp. et ven. l. i. alianus. s. si procurator.

Sz si defensor⁹ meus satisfiderit in me ex stipulatu actio non datur. quia nec iudicati mecum agi potest.

Ita est bona et no. l. r. breuiter hoc itē d̄t. p̄or q̄s elige re dñm pot⁹ q̄ procuratorem in rē suam si eum putat legatorem. b. d. bar. Idem.

S actor malit dñm potius conuenire q̄ euz q̄

conuenire. h̄ etiam hunc reproba. qz non possum te nisi sp̄te velis recouenire. vt. C. de here. v. fac. v. dī. l. ij. r. C. de pac. l. ij. s. certelimo ē bona posito. qz aliū est. ueniri et aliū recoueniri. s. aliū eā rescidit. qz ex cā nō lucratiua. l. eo. si q̄s in rem. Tertio fm̄ Jo. r. melius dicas q̄ p̄cra tor quidā fact⁹ est ut rē suam contra me sibi celsa actione regit et satisfedit de defensione i alia causa qd̄ facere d̄z. vt. j. eo. s. r. h̄ s. defen dere. sed postea egovolō uenire eū ex cuius perso na ip̄se egit cōtra me non procura. possum. sed pro curatorem possiuz quia ex causa lu cratiua sit factus sed fm̄ hoc quid proderit alicui p̄ curatorem facere in rem suaz. cum nichilominus ad voluntatē aduer sari ip̄se litigare teneatur. Respō. multū. quia hoc tunc demum ser uabitur quando dñi persona lega lior est et melius nouit factū. vt. C.

Actio i factū dat procuratori litis ppter expēsas suas q̄s fecit in lite. b. d. bal. Paulus.

Actiois procurator nō in rē suā dat⁹ p̄t ip̄e s̄as q̄s i litē fecit. p̄t desiderare vt sibi ex iudicati actiōe satisfiat si dñs litis soluendo⁹ non sit.

Si procurator succedit p̄dē nato i eū sit executio. r. p̄ portioe hereditaria repetet a cohe redib⁹. b. d. b. Alpia.

S q̄s cū procuratorio no mine p̄dēnar⁹ eēt h̄rs extiterit nō recte sc̄uabit. hoc si ex al se. Si aut̄ ex pte h̄rs extiterit et totū soluerit. siqd̄ ei mā datū ē hoc q̄z vt soluat. māda ti actionē aduer⁹ coheredes h̄ebit⁹. si nō sit mādatū nego cioz gestoz actio dat⁹ qd̄ est

eo. l. i. si. als inuito aduersario per procuratorem litigo et facio in rem suam et iurabit de calumnia. vt. j. fami. her. l. plac. in fi. que est contra. et. j. de nota. de illo. et l. sequen. et insti. de hie per quos age. p̄. s. pe.

Qui in rem. quia transfert in se iudiciū. vt. j. de solu. solutionem. Sed quid si actor dicat dominum li tatis legalitorē. procurator dicat se. cui credemus. actori.

Actois. soluendo. no. in subsidium agi vbi alias nō ageretur. vt. s. de eo per quem fac. e. l. fina. s. i. agit et in alijs duobus. vt. s. eo. l. si procurator. s. i. in fi. Accur.

S quis. domino litis. ergo si procurator lite constat a domino interueniat debet dānari vt hic sic enim dicitur dñs litis. vt. j. eo. licet. s. si plures.

Recusabit. etiā si suo nomine ueniat. vt. j. de so. stichum. s. aditio.

Et totum. non tamē in soliduz tenetur. f. actiōe in factum de re iudicata. secus si ex stipulatiōe sua conue nias. vt. s. eo. si procurator. in fi.

Habebit. sed si est mandatum nonne est morte ex tinctum. Rū. est. s. actio mādati durat si sp̄te fiat. vñ nō fm̄. vt. j. māda. l. si precedente. itez hic res nō erat integra vnde non finitur. et fm̄ hoc dic mandatum a defuncto. Uel planius dic mandatum a cohereditibus.

Negociorum gest. qz negocium pro parte potuit expediri. ats varentur fami. heraf. iudiciuz. vt. j. fa. her. heredes. s. si vnus.

Quod est. f. vt agā mādati vel neg. gest. si soluit

DICEN

a Personarum. s. conuentium vel conuentarum.
b Prohibitiu. Imo vt phibitum. vt. i. udi. fol. 12. ff. si cu ples. Sz dic qd ibi loquit de heredi. vili. qd pstrerat cautione iu. fol. v. vn. a. pn. fuit litigatur. s. dñs defuct.
c Duos. quid si eundē videtur idem. vt. j. man. l. qui mutua. s. nō ideo

d Uideri. aliud in tutela. vt. C. de testa. tu. 7 si a pfe sz certe nō est alio qz dat. ibi postea in codicillis videt testamēto dat. cū codicilli ad testamēta trahātur. vt. j. de iure codicil. diuus. s. viti. Itē aliud in cura fore. qz qñ ad litē est nō pōt dari ali us in eadē lite. vt. j. de tu. l. cū semel vel dic idem. 7 qd dicit non posse remoueri: veruz est sine cā. nec etiā pcurator. s. post lit. prest. sed añ 7 ille iste libere p̄t remoueri. vt. s. eo. post litem et. l. ante litem.

Purib. occupantis. 7 contestādo litē. vt in si. l. vbi dicit peti: qd est post lit. cōte. non ante. ar.

J. r. ra. ha. amplius. vt 7 in legato plurib. relicto. vt. j. de leg. i. si plurib. s. si. aliter d̄ occupare in actioe de pe culio: quia qui prior ad sitam puenit. vt. j. de pecu. si ve ro. idem in norali. vt. j. de noza. si q̄s a mul. als nec vni nec alteri. pdest occupare. vt. j. vt in pos. leg. is cui. s. qui prior. 7 j. de dam. infec. si finita. s. iul. 7 hoc nisi vni tantū in m. lauent de agendo. vt. ar. j. eo. qd duos. Itē melior conditio d̄ quo ad nutuz agētis: sz sit graue agere. vt. ar. in si. de ac. s. p̄terea si q̄s gnaliter. Sz qd si plures de d̄ nec dicit infolidū. s. p̄ parte agēt: sz in tutoribus aliō sit. vt. j. tit. ij. cū aliau. 7 j. de adm. tu. l. decreto. s. fi. 7. l. lutus. s. i. 7. l. tutores. s. curatores. Nec obit. j. mā. l. cre ditor. s. duobus. qz illud intelligas quando infolidū cullibet fuit mandatum.

f Non sit. s. procurator.

g Erui quoqz. aiunt. sz sapiētes 7 male. h Verū est. qz pōt ad negocia 7 ad litē: sz in lite distinguitur: qz si defendat potest: si agat potest si actio sibi cōpetat. nō als. vt. s. eo. filiuffa.

i Intendere. vtputa in iudicio.

k Ueramus. per pcuratorē vt. h. 7. j. qui. ex cau. maio. l. ab hostibus. i. respon. vel etiam perse nisi cepta fuerit questio sui status. vt. j. priori. s.

l Litigat. vel vt actor vel vt reus vt subijcit.

m Eum. s. pōt facere pcuratorem in actionibus q̄ cōpetunt ei contra quēlibet. 7 hoc siue 7 c.

et si heres pcurator: nō extite rit 7 soluerit. An? aut lit. plu riū psonarū plures dari pcuratores non est phibitū.

Per p̄stōne scdi pcurato ris videt reuocari p̄m. b. d. Bull. ait eū q dedit diuersis tēpoubus pcuratores du os: posteriorēz dando priorē prohibuisse videri.

Per istam. l. apponit in in strumentis ista clausula q nō sit melior cōditio occupantis et qd p̄vni ceptū fuerit alius possit psequi 7 finire. de quo habem? hodie expressum i. c. si duo. de pcura. lib. vj. Bar.

Puribus pcuratoribus infoliduz si mul datis: occupātis? melior cōditio erit: vt posterior: nō sit in eo qd prior petijt pcurator.

Serui et filiuffa. p̄t p̄stituere pcuratorē in his q̄ ip̄si facere possunt. Bar. l. ip̄ia.

n Seruitutis. Imo p̄t. puocat de possessione seruitutis in libertate non videt q̄ possit habere pcuratorē. C. de asser. tol. l. i. q̄ est p̄tra. Solu. illd̄ ius nouū corrigit istud fm quosdam. Alii distinguūt an nō sit ius p̄testa ta in q̄stione status: vt tūc nō possit vt ibi. an sit et tunc possit vt hic. arg. ad hanc. l. j. man. da. si pcurator. s. i. 7 ar. C. de pcur. ra. neg. 7. l. pcuratoribus. quia p libero habetur ex tunc. vt. j. de libe. cau. l. ordinata. 7 C. de libe. cā. l. lite. Tu dic q̄ ibi prohibetur habere pcuratorē i cā stat. h̄ aut p̄mittit tur in alijs: sz de statu suo litiget.

Serui quoqz et filiuffa. procuratorē posse habere aiunt. Et quātū ad filiuffa. verū est: in seruo vero subsistimus. 7 negocia quidē peculiaria serui posse gerere aliq̄: 7 hoc casu procuratorē ei? esse admittimus. Quod et labeoni videt: actionē autē intendere? vetam. Cū ve ro qd de statu suo litigat? pcuratorē habere posse nō dubitamus: nō solū in administratiōe rerū: sed etiā in actionibus que et vel aduersus euz? competunt: siue ex possessione seruitutis? siue libertatis de suo statu litigat. Ex contrario quoqz eū procuratorē dari posse? manifestū est. Publice vtilē? est absentes a qui buscūqz defendū. Nā et in capitalib? iudicijs defensio? datur. vbi cūqz itaqz absens q̄s dānari potest: ibi quēuis s̄ba

o Procuratorē. de suo statu litigantē. Sz nūqd ad oīa: quidā ad negocia. tu dic ad oīa etiam ad litē ex hac lra. 7 arg. j. ex quib? cau. maio. l. is aut qui. p. posse. sz ab alio.

q Utile. quid sit vtilē habes hic 7 j. de ope. no. m. l. nā reipublice in trest. s̄ plurimos ad defendendam

sua causam admitti. 7. j. ti. i. l. i. s. fi. vbi ad similitudinez cuiuslibet p̄uati p̄mitti cullibet defendere républicā vt. C. eo. enigēdi. vbi absentie causas allegat. ibi ault? est filiū patris defensorē audire s̄ absentē p̄m q̄s cōtunacē 7 in defensum graui cōdemnatione affici.

r Defensio. ad allegandas cās absentie fm Jo.

s Dar. ur. huic. s. est. j. l. de pub. iu. l. pe. s. ad crimen. So. vt tollas oēm dubietatē distingue tria gnā causaz. Causa p̄mū capitale 7 cē quo iponit pena vsqz ad relegatiōem: tria nem descensiuē vt incipiamus a superiori vsqz ad relegatiōem. 7 exclusiuē vt relegatiōem nō contineat. Secū dū vbi imponit pena relegatiōis. et. j. vt motiōis ab ordine 7 similitū. Tertiu cū iudicijs causarū. In p̄io dic regū? nō pōt cōstitui pcuratorē. vt. l. s̄ria. 7. j. an p̄ aliū cause app. l. i. s. i. 7. s. h̄. tunc opponit de eo qd ē. j. de ap. lucius. sed ibi dñs vel pcurator dñi ad serui defensionē admittebat non tanq̄ p̄ alio: s̄ pro se cum sua interfit. Itē huic opponit. C. de iniur. l. si. sed illud sp̄ale est in il lustribus. Itē predictē regūle obijct qd hic dicit. nam vt in cap. 7 c. sed. d. dicit h̄ lit. prest. qd reproba. vt. C. e. n̄ chil. Tu dic h̄ 30. q̄ hic nō defendebat vt ip̄femet dñs sed cām absentie t̄n allegabat: dilatiōem petebat. 7 sic intelligit. C. de ac. l. reos. Sz qd pdest h̄mōi cās ab h̄ite allegare cū donec ab h̄ dānari nō p̄t. vt. j. d̄ penis. Lab sentē. i. m. Rñ. qz aliq̄ pecuniaria pena ei iponit q̄s. vt. l. d. absentē. s. i. in fi. Itē qz requirunt 7 annotatur

bona eius. vt. de requi. re. l. i. In secundo genere cau-
saru dic q potest dari procurator tali rone: in eis pot
dari sententia in absentem. vt. de penis. absentem. §. si
sepius. ergo p procuratore defendi: cum hec duo pari
ter se habent vt hic videtur. Et alia rone si phibetur
dari in capitali r

pro eo faciente: et innocentiā
excusantem audiri equū est r
ordinariū admittere: qd ex re
scripto ipatoris nisi apparet

¶ Jurisconsultus vobis dice-
re de effectu mandati pcura-
toris: dixit primo de pcurato
re rei p quo dñs satis dedit in
l. fili. §. i. vsqz hic licet inciden-
ter multa dixit de procurato
re actoris: nūc principaliter i-
tēdit dicere de mandato pro-
cura. actoris: et hoc prosequi-
tur vsqz ad l. pōponi. Et pu-
mo ponit edictū qd hūc duo ca-
pita. pūmū de detēctōne. secū-
dū de cautōne de rato. pūmū
caput exponit vsqz ad l. nō so-
lum. §. i. vbi incipit expositio se-
cūdi capitis vsqz ad l. pōpo-
nius. h. d. Barto.

¶ Sit pretor cui noie quis
actionē dari sibi postulabit is
eū viri boni arbitratiū defen-
dat: et ei quo noie agit id rā-
tū hīc eū ad quē ea res pnet
viri boni arbitratiū satisfat.

¶ Sic incipit iuriscōsultus ex-
ponere verba edicti. et primo
exponit ibi: cui noie quis rē.
r breuiter hoc itēdit. simplex

iste est defensor. vt arg. C. de iniur. l. si. vel si vis dicas in
tertio casu. §. q loquitur vt dixi in scdo genere causarum
sed nolebat plene defendere: s; tantū causas absentie p
ponere. qd potest: qz sufficit si cui rē. vt. C. de nego. gest.
tutor. r hīc hunc sensum r femina r minor admittitur
vt hic innuitur.

a ¶ Pro eo facientes. r plenarie et defendente s; p mā.
b ¶ Innocentiā. r criminis de quo accusatur de q impo-
nuntur pena relegationis vel remotionis ab ordine.

c ¶ Postulabit. vt. §. de est. iur. l. ij. §. oim.
d ¶ Defendat. cuz statim vult agere. alio cauet de defen-
dendo quando agere volet. vt. J. rerū amo. l. r ideo. §. si.

¶ Sibi in casu. vt. §. de mut. §. i. popularib. s; sibi suo noie
magis agebat. item cauet de iur. sol. si recouentur s; h.
vt. J. eo. si minor. §. si. cum duabus. ll. sequen.
¶ Et ei. sic strue. r satisfabit ei. s; quez agit: eū ad
quez ea res pnet. i. dñm hīturū id ratiū d noie agit. Et
hec satisfatio fit arbitrio boni viri eū fideiussorib. rñ. vt
J. de pte. si. ptozie. vt q hēdit ratiū boni viri arbitrio vt

ar. J. de so. rati. r. J. rem ratam ha. l. quo ei. Ut referas ad
vtrūq; eodem q dicitur ē. hec se ba cautio pstat nisi pset
de mādato. vt. l. si. pcur. r. J. r i. pos. le. h. i. a quo. §. i.
¶ Ut pcurator. secus ei in tutore fm. h. vt. J. de admi.
tu. l. vel in partes. vel aliter illam exponē: vt ibi patet.

proci. in rē suā nō factus ex
necessitate nec ex cā onerosa
nec fraudulēta tenet defende
re in cā recouentōis. Bar.

¶ Equū pretori visum est eū
qui alicui noie vt pcurator
experit: eūdem etiā defensio-
nem suscipere. Si qd in rē su-
am pcurator interueniat: ad-
huc erit nīcēdū debere eū de-
fendere. nisi forte ex necessita-
te fuerit factus.

¶ Procurator in rē suā tene-
tur defendere dñm si est ex cā
lucratiua. item ex nō lucrati-
ua si facta est in fraude credi-
tor. h. d. Albe. de ro. §. ar.

¶ Quis in rem suā pcur-
atorio noie agat: velu
ti emptor hereditatis: an de-
beat inuicē veditorem defen-
deret placet si bona fide et
nō in fraudem eorum qui in-
uicē agere vellent gestū sit ne-
gociū: non oportere eum inui-
cem defendere.

¶ Qui agit pro alio vt cōiū-
cta psona: tenet in cā recou-
entōis defendere. Bar. ¶ l. pia.

¶ Et de he persone pro-
curatorum debebunt

vt. p. et io. rñ. §. i. e. nō solū. §. s; iter dū. et. §. s; et si.
i. ¶ Et nō in fraudē. s; qualī sit fraus ista: Rñ. aliqd est
creditor me? et debitor cuiusdā hēditatē q ad me ptine
re cepit: scio q nō pueniet me de ppo debitor: nisi eū pue-
mā de hēditario: vñ aliū hēditatez vendo: certe emptor
idemq; pcurator i rez suā tenet me defendere qz i fraudē
fuerit scā cēssio. s; hōr sūm qz nō dō nocere dol? auctoz ei
q cām lucratiuā nō hz. vt. J. q i fra. cre. l. q at. §. h. edictuz.
et de do. excep. apd. §. de auctozis. r. §. si qd ar. S; dic q
ipse picipauit vñ magis suus dol? dñ ei nocere. Collige
s; pcuratores debere defendere i trib? casib. vbi est pcurator
in tua. vt. §. l. pri. §. equū. r. §. si. i. pñ. itez vbi est ex cā lucra-
trub? ca-
tina s; i fraudē creditor vt hīc in qto hō nō. i. vbi ex cā lu-
sib? de-
cratiua et nō in fraudez creditor. vt hac. l. b. §. J. eo. s; h. i. e.
pñ. in si. Sed dic ibi erat cā lucratiua. f. legati. s; an iure tenet.
¶ S; pñ. s; i. e. credo q nō. arg. C. de cōpen. l. ij.

¶ Sed et he persone procuratorum. impropie hoc nomen
ponitur. vt. §. e. l. i. in pūn. et. J. audi. sol. l. ij. §. i.

Accursus.

¶ Eructe. ve-
luti cū debitor in-
ops creditori ce-
dit actōez quā so-
lā hz s; x. v. l. die
q. pmissio pcessit
cessionez. vñ hz ab
initio fuerit volū-
tas. vt. C. de ac. r
ob. l. sicut. in post
posita
ea factū est neces-
sitas. vt. C. de iur.
do. l. i. Uel dicitur
tū.

¶ Volūta-
riuz ab
initio ex
cto fit
necessa-
riū.

¶ Ut si non lu-
cratiua. vt. l. pro
et. et hō qz talia
sūt ex necessitate
rei familiaris. vt
C. de rescā. ven.
l. nō tēctro. r qd
nō est liberalitas
vt. J. de adimē. le.
l. rem legatam.)

¶ Quis in rez.
noie. puta i
tentans directas
actōes sibi man-
datas r noie dñi.
Quid aut sicut
et suo noie: r pbe
ex causa lucrati-
ua nūqd cogitur
defendere dñz: for-
te nō. nā lex scripta
est: cuius noie rē.
vt. §. l. pri. §. equū
et facit. J. e. p cura-
toze. sic em et i fa-
cto calūnie dñm

¶ Procu-
rator in
ratat in
trub? ca-
tina s; i fraudē
sib? de-
cratiua et nō in
pñ. in si. Sed dic
ibī erat cā lucra-
tina. f. legati. s;
an iure tenet.

¶ Sed et he persone procuratorum. impropie hoc nomen
ponitur. vt. §. e. l. i. in pūn. et. J. audi. sol. l. ij. §. i.

Liber Tertius

a **C** Defendere in reconuentione. Accur.
b **C** Sine mandato non tñ contra mandatum: nisi in casu. vt. i. e. pompo. §. fina.
c **C** Liberi. hos accipe in infinitum. vt. i. de ver. signi. liberorum. et idem de parētib. dicas. vt. s. de in ius vocan. l. quoz. §. parentes.

d **C** Et liberti. q̄ dam p̄sone q̄ sine mādato agūt hic enumerātur. sunt et alie vt marit⁹. vt. C. e. l. marit⁹. l. affinitas nō sit s̄ cā affinitat⁹. vt. i. de gra. co. l. i. iuris. cō. itē cōsortes. vt. C. de p̄for. l. i. idē fm̄ Jo. r. h. in oib. bus illis p̄sonis q̄ enumerant. s. b̄ postu. l. i. §. fi. cuz seqn. et facit. i. de nego. gest. l. finalit. r. C. e. exigendi.

e **C** Accusare. s̄ nōne p̄t dici causa capitalis cū in fuitur reuocet. l. h. de capi. d̄mi. §. i. ergo nō p̄t p̄curatorē agi. vt. d̄mi. s. eo. f. i. u. §. publice. Rñ. hoc ideo qz r̄ pecunia r̄ respicit cōmodo nō solū statū: et inde etiā actio

f **C** Si actio. stricte accipe p̄sonali. vt. i. de ac. r. obli. l. actio in p̄sonā. l. large accepto vocabulo oia cōtineātur sequētia. vt. i. de ac. r. obli. l. actionis verbo. et qd̄ dicit postulet. dic. i. ipse postulet noie dñi agere. vt. colligif. s. eo. f. u. §. ait p̄tor. p̄sset ecōtra legi. i. si reus noie dñi postulet vt. p̄curator dñm defendat in actione vel interdico qd̄ etiā verū est. s̄ p̄mus est sensus huius lfe.

g **C** A procuratore. s. actoris.
h **C** P̄iudiciuz. i. actiones p̄iudiciales que plures sunt. vt. in l. i. de ac. §. p̄iudiciales.
i **C** Vel interdicitum. quodlibet cuius nomine hodie est actio in factum. vt. in l. i. de interdico. §. fi.
k **C** Velit. s. procurator domino.
l **C** Tribunali. s̄ qd̄ ē cōpetēs. Rñ. vbi agebat p̄curator vt hic subijct̄ r̄ corā eodē iudice. sed cōtra videbat: cat⁹ an qz actor d̄z sequi forū rei. sed tñ aliud est. qz ipse dñs si teneat egisset ibidē deberet de hoc r̄ndere. vt. C. de sen. l. cū p̄ patroci. p. et auten. r. p̄r. et no. hic ar. p̄ aduocato qz nō teneat nū p̄sta p̄stare patroci nū si alibi cā mutata est. vt. i. de ar. si cuz re si cau dies §. si arbiter. r. C. de aduo. di. l. i. l. sanamus. ibi in sa mute eo d̄staxat loco r̄c. arg. §. i. de ope. lib. l. i. r. l. qd̄ nisi. vbi dicit qz tenetur sequi nisi nimū vagauerit patronus.

d **C** Et liberti. q̄ dam p̄sone q̄ sine mādato agūt hic enumerātur. sunt et alie vt marit⁹. vt. C. e. l. marit⁹. l. affinitas nō sit s̄ cā affinitat⁹. vt. i. de gra. co. l. i. iuris. cō. itē cōsortes. vt. C. de p̄for. l. i. idē fm̄ Jo. r. h. in oib. bus illis p̄sonis q̄ enumerant. s. b̄ postu. l. i. §. fi. cuz seqn. et facit. i. de nego. gest. l. finalit. r. C. e. exigendi.

e **C** Accusare. s̄ nōne p̄t dici causa capitalis cū in fuitur reuocet. l. h. de capi. d̄mi. §. i. ergo nō p̄t p̄curatorē agi. vt. d̄mi. s. eo. f. i. u. §. publice. Rñ. hoc ideo qz r̄ pecunia r̄ respicit cōmodo nō solū statū: et inde etiā actio

f **C** Si actio. stricte accipe p̄sonali. vt. i. de ac. r. obli. l. actio in p̄sonā. l. large accepto vocabulo oia cōtineātur sequētia. vt. i. de ac. r. obli. l. actionis verbo. et qd̄ dicit postulet. dic. i. ipse postulet noie dñi agere. vt. colligif. s. eo. f. u. §. ait p̄tor. p̄sset ecōtra legi. i. si reus noie dñi postulet vt. p̄curator dñm defendat in actione vel interdico qd̄ etiā verū est. s̄ p̄mus est sensus huius lfe.

g **C** A procuratore. s. actoris.
h **C** P̄iudiciuz. i. actiones p̄iudiciales que plures sunt. vt. in l. i. de ac. §. p̄iudiciales.
i **C** Vel interdicitum. quodlibet cuius nomine hodie est actio in factum. vt. in l. i. de interdico. §. fi.
k **C** Velit. s. procurator domino.
l **C** Tribunali. s̄ qd̄ ē cōpetēs. Rñ. vbi agebat p̄curator vt hic subijct̄ r̄ corā eodē iudice. sed cōtra videbat: cat⁹ an qz actor d̄z sequi forū rei. sed tñ aliud est. qz ipse dñs si teneat egisset ibidē deberet de hoc r̄ndere. vt. C. de sen. l. cū p̄ patroci. p. et auten. r. p̄r. et no. hic ar. p̄ aduocato qz nō teneat nū p̄sta p̄stare patroci nū si alibi cā mutata est. vt. i. de ar. si cuz re si cau dies §. si arbiter. r. C. de aduo. di. l. i. l. sanamus. ibi in sa mute eo d̄staxat loco r̄c. arg. §. i. de ope. lib. l. i. r. l. qd̄ nisi. vbi dicit qz tenetur sequi nisi nimū vagauerit patronus.

d **C** Et liberti. q̄ dam p̄sone q̄ sine mādato agūt hic enumerātur. sunt et alie vt marit⁹. vt. C. e. l. marit⁹. l. affinitas nō sit s̄ cā affinitat⁹. vt. i. de gra. co. l. i. iuris. cō. itē cōsortes. vt. C. de p̄for. l. i. idē fm̄ Jo. r. h. in oib. bus illis p̄sonis q̄ enumerant. s. b̄ postu. l. i. §. fi. cuz seqn. et facit. i. de nego. gest. l. finalit. r. C. e. exigendi.

e **C** Accusare. s̄ nōne p̄t dici causa capitalis cū in fuitur reuocet. l. h. de capi. d̄mi. §. i. ergo nō p̄t p̄curatorē agi. vt. d̄mi. s. eo. f. i. u. §. publice. Rñ. hoc ideo qz r̄ pecunia r̄ respicit cōmodo nō solū statū: et inde etiā actio

f **C** Si actio. stricte accipe p̄sonali. vt. i. de ac. r. obli. l. actio in p̄sonā. l. large accepto vocabulo oia cōtineātur sequētia. vt. i. de ac. r. obli. l. actionis verbo. et qd̄ dicit postulet. dic. i. ipse postulet noie dñi agere. vt. colligif. s. eo. f. u. §. ait p̄tor. p̄sset ecōtra legi. i. si reus noie dñi postulet vt. p̄curator dñm defendat in actione vel interdico qd̄ etiā verū est. s̄ p̄mus est sensus huius lfe.

g **C** A procuratore. s. actoris.
h **C** P̄iudiciuz. i. actiones p̄iudiciales que plures sunt. vt. in l. i. de ac. §. p̄iudiciales.
i **C** Vel interdicitum. quodlibet cuius nomine hodie est actio in factum. vt. in l. i. de interdico. §. fi.
k **C** Velit. s. procurator domino.
l **C** Tribunali. s̄ qd̄ ē cōpetēs. Rñ. vbi agebat p̄curator vt hic subijct̄ r̄ corā eodē iudice. sed cōtra videbat: cat⁹ an qz actor d̄z sequi forū rei. sed tñ aliud est. qz ipse dñs si teneat egisset ibidē deberet de hoc r̄ndere. vt. C. de sen. l. cū p̄ patroci. p. et auten. r. p̄r. et no. hic ar. p̄ aduocato qz nō teneat nū p̄sta p̄stare patroci nū si alibi cā mutata est. vt. i. de ar. si cuz re si cau dies §. si arbiter. r. C. de aduo. di. l. i. l. sanamus. ibi in sa mute eo d̄staxat loco r̄c. arg. §. i. de ope. lib. l. i. r. l. qd̄ nisi. vbi dicit qz tenetur sequi nisi nimū vagauerit patronus.

d **C** Et liberti. q̄ dam p̄sone q̄ sine mādato agūt hic enumerātur. sunt et alie vt marit⁹. vt. C. e. l. marit⁹. l. affinitas nō sit s̄ cā affinitat⁹. vt. i. de gra. co. l. i. iuris. cō. itē cōsortes. vt. C. de p̄for. l. i. idē fm̄ Jo. r. h. in oib. bus illis p̄sonis q̄ enumerant. s. b̄ postu. l. i. §. fi. cuz seqn. et facit. i. de nego. gest. l. finalit. r. C. e. exigendi.

e **C** Accusare. s̄ nōne p̄t dici causa capitalis cū in fuitur reuocet. l. h. de capi. d̄mi. §. i. ergo nō p̄t p̄curatorē agi. vt. d̄mi. s. eo. f. i. u. §. publice. Rñ. hoc ideo qz r̄ pecunia r̄ respicit cōmodo nō solū statū: et inde etiā actio

f **C** Si actio. stricte accipe p̄sonali. vt. i. de ac. r. obli. l. actio in p̄sonā. l. large accepto vocabulo oia cōtineātur sequētia. vt. i. de ac. r. obli. l. actionis verbo. et qd̄ dicit postulet. dic. i. ipse postulet noie dñi agere. vt. colligif. s. eo. f. u. §. ait p̄tor. p̄sset ecōtra legi. i. si reus noie dñi postulet vt. p̄curator dñm defendat in actione vel interdico qd̄ etiā verū est. s̄ p̄mus est sensus huius lfe.

g **C** A procuratore. s. actoris.
h **C** P̄iudiciuz. i. actiones p̄iudiciales que plures sunt. vt. in l. i. de ac. §. p̄iudiciales.
i **C** Vel interdicitum. quodlibet cuius nomine hodie est actio in factum. vt. in l. i. de interdico. §. fi.
k **C** Velit. s. procurator domino.
l **C** Tribunali. s̄ qd̄ ē cōpetēs. Rñ. vbi agebat p̄curator vt hic subijct̄ r̄ corā eodē iudice. sed cōtra videbat: cat⁹ an qz actor d̄z sequi forū rei. sed tñ aliud est. qz ipse dñs si teneat egisset ibidē deberet de hoc r̄ndere. vt. C. de sen. l. cū p̄ patroci. p. et auten. r. p̄r. et no. hic ar. p̄ aduocato qz nō teneat nū p̄sta p̄stare patroci nū si alibi cā mutata est. vt. i. de ar. si cuz re si cau dies §. si arbiter. r. C. de aduo. di. l. i. l. sanamus. ibi in sa mute eo d̄staxat loco r̄c. arg. §. i. de ope. lib. l. i. r. l. qd̄ nisi. vbi dicit qz tenetur sequi nisi nimū vagauerit patronus.

Sed potest distinguere an remota multis vel parum. vt. i. de annu. leg. meua. §. fi. in fine.

m **C** Defendere. cauere idonee. i. cum fideiussoze vel p̄ gnoze. vt. i. m. si mādato. §. fi. s̄ de quo: nā nō exp̄mit caueat de defendēdo. an i. sol. s̄ tñ? est dicere i. sol. qz in parte illa p̄curator rei est. Et cautionem illam exponet demuz a reo potrecto libel lo sicut r̄ alie huiusmodi iudiciales cautioes p̄statur. vt. C. d̄ lit. cō test. aut. offerat. n̄ Durioz p̄ditio nec i. p̄tin. cau se: nec in medio: nec post p̄denatio nē. vt. i. e. nō solū. §. querit. i. fi. et. i. e. si minor. §. qm̄. r. i. de re iud. si cū p̄curatoze. nisi in satisfadō vt subijct̄. i. de rato. et de defendēdo. vt. s̄ eo. l. seruū. §. ait p̄tor. r. i. sol. quādo reconuenitur vt modo dixi.

n **C** Durioz p̄ditio nec i. p̄tin. cau se: nec in medio: nec post p̄denatio nē. vt. i. e. nō solū. §. querit. i. fi. et. i. e. si minor. §. qm̄. r. i. de re iud. si cū p̄curatoze. nisi in satisfadō vt subijct̄. i. de rato. et de defendēdo. vt. s̄ eo. l. seruū. §. ait p̄tor. r. i. sol. quādo reconuenitur vt modo dixi.

o **C** P̄ter satisfadōne. s. quā d̄z p̄stare: sic hec d̄ctio p̄ter nō excludit. sic ponitur. i. eo. p̄po. §. sed et is. et. i. de pig. ac. l. i. in fi. vbi tenet pig. p̄ter stellationum quem fecit. vel sc̄bo. i. satisfadōne nō interueniēte. qz dicit procurator actoris nō opz satisfdari: s̄ statim agas qz sum parat⁹ suscipere iudiciū. vt. i. de ac. r. obli. l. i. si a quo. Tu dic tertio distinguēdū esse aut sint iura rei q̄vult reconuenire in promptu: aut non: vt in primo casu audiat. p̄curator incōtinenti volens defendere: in sc̄bo non. sed debet cauere. vt. ar. i. de colla. bo. l. i. §. quāuis. r. §. si cū possit.

p **C** Compellatur. precise.
q **C** Accipere iudiciū. s. precise. et sic no. quē precise tenet ad factū. vt. i. qd̄ me. cā. si cū ex. §. sed r̄ si qz p̄ vim. in fi. §. sed p̄tra. §. eo. l. nō cogēdū. §. fabinus. vbi dicit qz nō precise tenet. p̄curator defendere. sol. ibi in p̄curatore rei/ hic in p̄curatore actoris. Et vt plenus scias cuz querit an qz teneat precise defendere: distingue aut nō est p̄stata cautio de defendēdo. et tūc nemo cogit ex p̄te actoris vel rei. vt. C. co. inuitus. que est p̄tra. sed tñ dño tenet mādato: quasi et hoc qz defenderet mandasset per p̄ns. vt. i. e. ad rem. r. l. ad legatū. aut est p̄stata cautio p̄dicta: et tūc si ex parte actoris: precise cogit vt h̄. si ex parte rei subdistinguit. qz aut ab eo p̄curatore fuit p̄stata cautio: et tūc nō cogit. vt. i. eo. nō cogēdū. §. fabin⁹. aut a dño. r̄ tūc si p̄curatore sciēte r̄ nō p̄tradictē: precise tenet: alio nō. vt. s̄. e. si defunct⁹. sed quare. p̄curator actoris precise cogit/ nō autē rei. nisi si p̄met. p̄curator satisfadēnt. Rñ. fm̄ Jo. d̄zo. r. h. qz p̄curator actoris iam p̄seu

r **C** Defendere autē est id facere qd̄ dñs in litē faceret/ et cauere idonee. Nec debet durioz cōditio. p̄curatoris fieri q̄ est domini: p̄terqz in satisfadō.

s **C** Procurator cogit precise litē p̄stari: nisi causa cognita recusauerit. h. d. Bar.

t **C** P̄ter satisfadōne. s. quā d̄z p̄stare: sic hec d̄ctio p̄ter nō excludit. sic ponitur. i. eo. p̄po. §. sed et is. et. i. de pig. ac. l. i. in fi. vbi tenet pig. p̄ter stellationum quem fecit. vel sc̄bo. i. satisfadōne nō interueniēte. qz dicit procurator actoris nō opz satisfdari: s̄ statim agas qz sum parat⁹ suscipere iudiciū. vt. i. de ac. r. obli. l. i. si a quo. Tu dic tertio distinguēdū esse aut sint iura rei q̄vult reconuenire in promptu: aut non: vt in primo casu audiat. p̄curator incōtinenti volens defendere: in sc̄bo non. sed debet cauere. vt. ar. i. de colla. bo. l. i. §. quāuis. r. §. si cū possit.

u **C** Accipere iudiciū. s. precise. et sic no. quē precise tenet ad factū. vt. i. qd̄ me. cā. si cū ex. §. sed r̄ si qz p̄ vim. in fi. §. sed p̄tra. §. eo. l. nō cogēdū. §. fabinus. vbi dicit qz nō precise tenet. p̄curator defendere. sol. ibi in p̄curatore rei/ hic in p̄curatore actoris. Et vt plenus scias cuz querit an qz teneat precise defendere: distingue aut nō est p̄stata cautio de defendēdo. et tūc nemo cogit ex p̄te actoris vel rei. vt. C. co. inuitus. que est p̄tra. sed tñ dño tenet mādato: quasi et hoc qz defenderet mandasset per p̄ns. vt. i. e. ad rem. r. l. ad legatū. aut est p̄stata cautio p̄dicta: et tūc si ex parte actoris: precise cogit vt h̄. si ex parte rei subdistinguit. qz aut ab eo p̄curatore fuit p̄stata cautio: et tūc nō cogit. vt. i. eo. nō cogēdū. §. fabin⁹. aut a dño. r̄ tūc si p̄curatore sciēte r̄ nō p̄tradictē: precise tenet: alio nō. vt. s̄. e. si defunct⁹. sed quare. p̄curator actoris precise cogit/ nō autē rei. nisi si p̄met. p̄curator satisfadēnt. Rñ. fm̄ Jo. d̄zo. r. h. qz p̄curator actoris iam p̄seu

v **C** Compellatur. precise.
w **C** Accipere iudiciū. s. precise. et sic no. quē precise tenet ad factū. vt. i. qd̄ me. cā. si cū ex. §. sed r̄ si qz p̄ vim. in fi. §. sed p̄tra. §. eo. l. nō cogēdū. §. fabinus. vbi dicit qz nō precise tenet. p̄curator defendere. sol. ibi in p̄curatore rei/ hic in p̄curatore actoris. Et vt plenus scias cuz querit an qz teneat precise defendere: distingue aut nō est p̄stata cautio de defendēdo. et tūc nemo cogit ex p̄te actoris vel rei. vt. C. co. inuitus. que est p̄tra. sed tñ dño tenet mādato: quasi et hoc qz defenderet mandasset per p̄ns. vt. i. e. ad rem. r. l. ad legatū. aut est p̄stata cautio p̄dicta: et tūc si ex parte actoris: precise cogit vt h̄. si ex parte rei subdistinguit. qz aut ab eo p̄curatore fuit p̄stata cautio: et tūc nō cogit. vt. i. eo. nō cogēdū. §. fabin⁹. aut a dño. r̄ tūc si p̄curatore sciēte r̄ nō p̄tradictē: precise tenet: alio nō. vt. s̄. e. si defunct⁹. sed quare. p̄curator actoris precise cogit/ nō autē rei. nisi si p̄met. p̄curator satisfadēnt. Rñ. fm̄ Jo. d̄zo. r. h. qz p̄curator actoris iam p̄seu

x **C** Defendere autē est id facere qd̄ dñs in litē faceret/ et cauere idonee. Nec debet durioz cōditio. p̄curatoris fieri q̄ est domini: p̄terqz in satisfadō.

y **C** Procurator cogit precise litē p̄stari: nisi causa cognita recusauerit. h. d. Bar.

z **C** P̄ter satisfadōne. s. quā d̄z p̄stare: sic hec d̄ctio p̄ter nō excludit. sic ponitur. i. eo. p̄po. §. sed et is. et. i. de pig. ac. l. i. in fi. vbi tenet pig. p̄ter stellationum quem fecit. vel sc̄bo. i. satisfadōne nō interueniēte. qz dicit procurator actoris nō opz satisfdari: s̄ statim agas qz sum parat⁹ suscipere iudiciū. vt. i. de ac. r. obli. l. i. si a quo. Tu dic tertio distinguēdū esse aut sint iura rei q̄vult reconuenire in promptu: aut non: vt in primo casu audiat. p̄curator incōtinenti volens defendere: in sc̄bo non. sed debet cauere. vt. ar. i. de colla. bo. l. i. §. quāuis. r. §. si cū possit.

aa **C** Compellatur. precise.
ab **C** Accipere iudiciū. s. precise. et sic no. quē precise tenet ad factū. vt. i. qd̄ me. cā. si cū ex. §. sed r̄ si qz p̄ vim. in fi. §. sed p̄tra. §. eo. l. nō cogēdū. §. fabinus. vbi dicit qz nō precise tenet. p̄curator defendere. sol. ibi in p̄curatore rei/ hic in p̄curatore actoris. Et vt plenus scias cuz querit an qz teneat precise defendere: distingue aut nō est p̄stata cautio de defendēdo. et tūc nemo cogit ex p̄te actoris vel rei. vt. C. co. inuitus. que est p̄tra. sed tñ dño tenet mādato: quasi et hoc qz defenderet mandasset per p̄ns. vt. i. e. ad rem. r. l. ad legatū. aut est p̄stata cautio p̄dicta: et tūc si ex parte actoris: precise cogit vt h̄. si ex parte rei subdistinguit. qz aut ab eo p̄curatore fuit p̄stata cautio: et tūc nō cogit. vt. i. eo. nō cogēdū. §. fabin⁹. aut a dño. r̄ tūc si p̄curatore sciēte r̄ nō p̄tradictē: precise tenet: alio nō. vt. s̄. e. si defunct⁹. sed quare. p̄curator actoris precise cogit/ nō autē rei. nisi si p̄met. p̄curator satisfadēnt. Rñ. fm̄ Jo. d̄zo. r. h. qz p̄curator actoris iam p̄seu

ac **C** Defendere autē est id facere qd̄ dñs in litē faceret/ et cauere idonee. Nec debet durioz cōditio. p̄curatoris fieri q̄ est domini: p̄terqz in satisfadō.

ad **C** Procurator cogit precise litē p̄stari: nisi causa cognita recusauerit. h. d. Bar.

ae **C** P̄ter satisfadōne. s. quā d̄z p̄stare: sic hec d̄ctio p̄ter nō excludit. sic ponitur. i. eo. p̄po. §. sed et is. et. i. de pig. ac. l. i. in fi. vbi tenet pig. p̄ter stellationum quem fecit. vel sc̄bo. i. satisfadōne nō interueniēte. qz dicit procurator actoris nō opz satisfdari: s̄ statim agas qz sum parat⁹ suscipere iudiciū. vt. i. de ac. r. obli. l. i. si a quo. Tu dic tertio distinguēdū esse aut sint iura rei q̄vult reconuenire in promptu: aut non: vt in primo casu audiat. p̄curator incōtinenti volens defendere: in sc̄bo non. sed debet cauere. vt. ar. i. de colla. bo. l. i. §. quāuis. r. §. si cū possit.

af **C** Compellatur. precise.
ag **C** Accipere iudiciū. s. precise. et sic no. quē precise tenet ad factū. vt. i. qd̄ me. cā. si cū ex. §. sed r̄ si qz p̄ vim. in fi. §. sed p̄tra. §. eo. l. nō cogēdū. §. fabinus. vbi dicit qz nō precise tenet. p̄curator defendere. sol. ibi in p̄curatore rei/ hic in p̄curatore actoris. Et vt plenus scias cuz querit an qz teneat precise defendere: distingue aut nō est p̄stata cautio de defendēdo. et tūc nemo cogit ex p̄te actoris vel rei. vt. C. co. inuitus. que est p̄tra. sed tñ dño tenet mādato: quasi et hoc qz defenderet mandasset per p̄ns. vt. i. e. ad rem. r. l. ad legatū. aut est p̄stata cautio p̄dicta: et tūc si ex parte actoris: precise cogit vt h̄. si ex parte rei subdistinguit. qz aut ab eo p̄curatore fuit p̄stata cautio: et tūc nō cogit. vt. i. eo. nō cogēdū. §. fabin⁹. aut a dño. r̄ tūc si p̄curatore sciēte r̄ nō p̄tradictē: precise tenet: alio nō. vt. s̄. e. si defunct⁹. sed quare. p̄curator actoris precise cogit/ nō autē rei. nisi si p̄met. p̄curator satisfadēnt. Rñ. fm̄ Jo. d̄zo. r. h. qz p̄curator actoris iam p̄seu

ius est qd optavit. s. qz est admissus. sed procurator rei no qz optabat se absoluti & absolutus no est. unde satis est. codemari eum in pecunie quantitate. i. interesse. vt. j. de re iudi. si qd ab alio. s. fi. Uel dic qz ad maius est admissus. s. vt alterius actione exerceat / i. plus grauatur: at procurator rei

causa cognita recusauerit / vt ex iusta causa remor^s fuerit.

In casibus in quibus dñs non cogetur precise defendere se nec procurator cogitur. h. d. Barto.

Defendere videt^r pcurator^r et si in possessione venire patiat^r cum qd^s dñi infecti^r satisfdari vt^r legator^r desideret^r

Et in operis Pauli noui nunciatioe. Sed et si seruū ex cā norali patiat^r vt: defendere videt^r. Ita tñ vt i oibus his ratā rem dñm habiturum caueat.

Hic psequit expositiones

precise cogitur: ibidem si sit actio peritura cogit^r precise. vt. s. e. led etiā. et. j. eo. mutus. s. fina.

Remotus. que numeratur. s. eo. filius. s. fi. cum. l. seq. r. l. ante litem. cum sequentibus legibus.

Defendere. regulā ponit quā pbat quatuor exemplis. duo sunt in hoc. s. et duo in l. proxi. cui regule obijcio sic. quō videt^r defendere: imo ideo qz non defendit fit hec missio. vt. s. si ex nora. cau. ag. l. ij. in fi. Item defendere est precise iudiciū suscipere. vt. s. s. p. r. i. s. defendere: Rñ. videtur defendere vt no incidat in stipulatio-

Defendere est iudiciū suscipere.

nem de defendendo. Itē vt dño mandati non tenent: si dñs idem erat factur^s / als ei tenetur: sed no aduersario: quia dñs potuit idem facere. Sed nūquid dñs potest se liberare patiēdo aduersariū mitti in pos. maxime in eo casu quando fuit nunciatū noui opus: qd est hic tertius casus: videtur qz no: immo tenet ad impē-

fas que fiunt in destruendo opere post nunciatioē facta. vt. j. de ope. no. nuncia. l. p. r. o. r. i. q. q. vi aut clā.

Cōpetit. s. in summa. s. dic hic ponit sic casum s. m. quos dā in oper. no. nun. qz nunciatio fuit facta pcuratoru factis: nichilominus agitur cōtra eum vt tollat: in iure non defendit: mittitur aduersariū in pos. operis. vt. j. de dam. infec. l. a quo. Quod non est verū: qz tunc ad expensas tenet: cum esset sibi nunciatū. vt in. d. l. quod vi aut clam. cōpetit. s. in summa. Dic ergo sic casum r. no ob. predicta obiecto: quia fuit nunciatum illi cui heres ego sum: vel illi a quo ego emi. hoc casu no teneor nisi ad patientiā: et sic liberor patiēdo aduersariū in pos. venire: ergo et procurator me^s agēdo nomine meo aliqua actione si de hoc opere recouentia liberabitur eādēdem patientiā prestando. vt. j. de oper. no. nū. l. pe. et. fi.

Procurator. scilicet actiois.

Cum quis. s. reconueniens.

Infecti. pro his implicat officium iudicis. vt. j. de act. et obli. l. actionis verbo.

Legatorum. in diem vel sub conditione.

Desideret. est hereditas sit onerosa vt no ex pedita. **Et in operis.** ratā rem domini. (ret ei iplicari. prout refertur hic articulus ad p. i. m. l. r. ad sec. m. et quartū planus est. sed prout ad tertib. s. de nunciatio- ne no. ope. h. j. p. r. i. de no. ope. nun. l. i. r. i. o. c. h. l. p. r. o. r. o. s. fi. vt dicit de r. a. s. to non p. r. i. a. r. i. cau. nonē. Sed dic qz sibi dicit cautionē de rato non prestari ē ideo: quia est pcurator rei r. in alio casu qz hic. hic aut r. s. sit. pcurator in eo qz recouent vt pcurator heredis eius cui est nunciatū. tamen pōt timeri ne dñs reuersus reuocet pcessio- nem vel seruū ductū ex cā norali. sic est in rei v. vt. j. eo. pompo. s. s. z. si is. Uel dic aut no defendit procurator patiēdo

verbi defendat / videlicet i qibus actionibus teneat defendere. Et breuif. h. d. Procurator d. defendere in cōib^s actio- nibus r. vna actio no d. diuidi i plures defensores. secus si plures mouentur actiones h. d. Barto. **Ulpianus.**

Quis autē actionū nomine debet defendere etiā eaz que in heredē no dātur. vnde qstū est si aduersarius plures intēdat actioēs r. in singulas singuli existāt de defensores / suscipe parati^r: videri eum recte defendi Julia nus ait. Quo iure nos vt pō

mitti in pos. vt tunc caueat vt hic. aut contendendo et tunc no caueat vt ibi. et iste due sunt vere. Alij dicit qz hic dicitur qñ nunciatio fuit facta dño q cauet de ope demolendo: q cauto cōmittitur sive sit iudicariū: sive no defendat reus. vt. j. de ope. no. nū. l. ante p. s. h. j. s. ergo pcurator: q cauit de defendēdo dño cū agit p eo aliqua actione patiat aduersariū venire in pos. videt^r defendere dūmodo caueat de rato: ubi ecōtra fuit p pcuratorē nunciatio facta: q pcurator cōueniebat postea iter dicto. Sed no placet h casus cū dñs no liberaret patientiā ta le prestando vt dixi modo. ergo nec pcurator. vt. s. eo. sed r. h. s. defendere: nisi dicas ei cui successit nunciatū. et tunc est optima solu. cum p. r. i. m. s. p. o. s. t. i. a.

Quis defendere. s. pcurator actiois. secus in pcuratore rei. vt. j. eo. qui p. r. o. p. r. i. o. s. e. i. qui.

Non datur. dūmo deducte fuerint in iudicio eo viuo / no als. vt. C. ne ex deli. defun. l. i. r. hoc si mortuo fu re agit: sed planius si dicas eo viuēte. Sed nūquid etiā nole futurū: videt^r q sic. vt. s. qd q. s. i. u. r. l. i. i. j. s. p. e. s. z. dic. vt. arg. j. de neg. gest. n. s. r. seruus. s. si viuo. r. d. dā. ifec. l. dāni. s. si is. r. de auro r. argē. leg. l. si ita. Itē vt eui res infinitas. vt. C. de sac. san. ec. l. si. r. qd dicit in. d. l. qd quisqz iuris. verū est vt maleficia puniant: que interdū no puniunt si ad pñens tēpus referrent si forte tūc nul le ppetereō actioēs. vt. j. ad le. ad. l. itayul. Itē nūquid ē in ppetuū rōne earū q tūc cōpetebant: videt^r q sic: ppter gñalia s. b. a. cau. de defendēdo. vt. j. de ser. vt. p. d. i. o. si ser uitus. s. fi. r. d. aleato. l. i. s. q. s. q. d. est absurdū dicere. s. z. dic. j. vt in aut. de execu. s. i. r. s. sancim^s. col. vj. vbi de duob^s mētib^s dicit. et arg. C. de fideiul. l. pe. Uel dic ver^s q iudex statuit hoc tēpus arbitrio suo infra qd sime iudiciū. vt. j. de dā. infec. si finita. s. i. r. l. q. d. bona. l. fi. r. j. de iur. delib. l. i. in fi. sed infra quantū ipse finiat hoc in legis est potestate. vt. C. de iudi. p. r. o. p. r. a. n. d. u. in pñ.

Defensores. procuratoris vel demini.

Parati. qd iuris sit. subaudi Julia. ait eū videri.

Qon tamen petantur in reconvencione. **b** **A**udiantur ne in plures re. vt. i. de exercito. l. ne in plures. r. i. iudi. sol. iam tamen. s. si plures.

Qon solū defendere. vt. s. e. sed r. he. s. nō solū. fm vnū sensum. et actio stricte accipitur hic vt et ibi.

Interrogationibus. que. s. fi unt ante lit. ptes. et ex illo titulo. i. de iter. ac. sed n. de ptes. habz locū post lit. ptes. et sic r. ate litē et post li tē d3 rñdere vt h subicit. s3 cū ip se dñs de calum nia hodie iuret: vt. C. d iur. calū. l. ij. s. si autem. er go ipse d3 interro gari: cum ad nil aliū iuret: nisi vt nō calūniē r ve ritas p eum pos sit fieri. Ad quod

ponius scribit. **I**dem. **Q**on tamē ed vsqz pce dendum erit: vt si de cem petantur: et extant duo defensores parati i quibz de fendere audiantur.

Procurator qui debet de fendere nō debet etiā respon dere eo casu quo dñs tenere tur: et eius respōsio r tacitur nitas ei p iudicat. h. d. Barto.

Qon solū a sit **I**dem. in actionibus et inter dictis et in stipulationibz de bet dominū defendere: verū

li actione qua tenebatur defunctus cuius heres dice batur. vt. i. de interroga. actio. l. i.

S tenebit. hic diligēter attende. quia cū respondet aut herede esse absente cū sit: quo casu tenef eū defen dere in actione psonali r p iudicat oīno dño. nec enim

et in interrogatiōibus quoqz: vt in iure interrogatus ex om nibus causis respondeat. et quibus dominus. An igit he res sit absens respōdere de bebūt: r si responderit vel ta cuerit: tenebitur.

Cho. continuat ad superio rariet breuiter. h. d. Procura tor actoris cauet de rato si ē dubium de mandato. Bart.

Qui alieno noie agit qua cūqz actione id ratum habitu rum eum ad quē ea res perti nebit cauere debet.

prohibet bonā fi dē agnoscere: vt i. d. admini. tu. l. quoties. s. sicut. aut nō esse cū sit. et tunc tenef inso lidū etiā si p par te erat heres. vt i. de inter. act. de etate. s. q tacuit. r dño p iudicat cū habeat māda tū. vt. i. de iterro. act. qui seruū. in fi. l. rñ. l3 sine mā dato dño nō p iu dicet. vt. i. eo. n. si defensor. i. rñ. et hoc casu pōt itel ligi qd h dicit vt

Procu ratorū tria sūt genera.

dic tria esse genera pcuratorū. nam alius est in rem suā et hoc ex parte rei vel actoris. r alius est cū satisfactiōe a se p sūta: et hoc ex parte rei. alius ad exercitiū tm pro quo dñs satisfat. pmo casu distinguebat. p. aut intē dit vt ille noie suo: r tunc ipse iurat. vt ar. i. eo. pcurator aut directā noie dñi. et tunc dñs. sed tu dic vtrobiz p curatorē talē iurare: cū ad eum lucrū r dñm eueniat r improprie dicat pcurator cū pcurator sit in alienis. vt s. e. l. i. in pn. In scbo dicit B3o r. h. q d iurare ad in star fideiusoris cū se obligauerit de defendēdo vel iudi cato sol. vnde r olim psumebat nouatio. vt. i. de sol. l. so lutionē. Sed videf debere distingui an ex sua pmissio ne cōueniat: vt puta post finam vel etiā ante ex clausu la doli. vt tūc iuret sicut fideiusor de defendēdo: aut ex actiōe qua dñs tenef r tunc dñs. nec dico fieri nouatio nē etiā iure veteri: nisi hoc agat tacite vel expse. vt. i. de noua. l. oēs. qd h nō est. tm satisfat tenef cū dñs abñs sit. vt. i. iudi. sol. l. si ad defendendum. si h3 mādatū vel nō h3: dūmodo nō sit anim⁹ nouādi. pterea qd eēt si ageretur vt dominus nō liberaret et pcurator satisfde derit: certe durū est dicere eū iurare. In tertio pō casu indistincte iurat dñs nō pcurator. vt. C. de iur. calum. l. ij. s. si nāt. Ubicūqz alit dixi pcuratorē de calūnia iu rare: ibi dē dico eū interrogari. vt h. Itē qñ dñs iurat pōt interrogari pcurator r ante lit. cōtes. vt h. et etiā post si iudici videbit. vt ar. i. d. iter. ac. l. pe. cū r sacm calūnie possit tacite omitti. vt arg. s. e. filiū. s. veterani. Ubi au tē ato nouādi qd in se suscipit alteri obligationē etiā in iudicio qd est qñ nō h3 mādatū: nō dicā eum pcura torē s3 dñm: qz ipso iure desit teneri et prior dñs. vt isti. qui. mo. tol. obli. s. pterea. et ita intelligit. l. solutionē. l3 quidā dicāt p exceptionē p. l. C. de pac. l. ij. s3 dic vt ibi non sic cessione. vt. i. de pecu. l. quis ergo. Que nouatio ex pte actoris fieri nō pōt: nisi eo mādatē: vt. i. de noua. fi stichū. s. si oī aūt pcuratorē semp iurabat. vt. i. de dā. infec. q bona. s. pennū. r ideo semp interrogabāt: vt hic. **R**espondeat. ante litē contestatā vel post. Accur. **S**it absens. i. ille q per pcuratorē defendit vt agit que interrogatio fit vt sciat an qd possit cōueniri psona:

non videatur defendere. et ideo cōmittitur stipulatio. teneatur etiā vt possessionē hereditatis amittat: r amitte re dñm faciat ppter mēdaciū. vt. i. de rei vendi. l. vlt. vel ibi negat eum possidere: hic heredem. aut cum non sit heres: respōdet eum herede: quo casu teneatur actio ne psonali r domino p iudicat vt diximus ex cōfessio ne. Non ob. qd dicitur dño non facere p iudicium con fessionem procuratoris. vt. i. de confes. certum. s. sed an ipsis. quia verū est si probet contrariū vt in alijs casu bus ibi postus de tutore et curatore. Item nō ob. quod dicitur als pcuratorē teneri. vt. i. ad le. aquil. proinde. s. sed si pcurator. qz nec ideo dñs excusat. si autē respō det non esse et vere non est nō teneatur aliquo modo. et primis tribz capitulis itelligit hoc capitulū. Et no. qz vbi cūqz dixi fieri dño p iudicium per malā confessionē pcuratoris: dicas q actiōe mādati recuperat itereffe: nisi specialiter sic consiteri mandauerit. vt. i. mā. si. pcurator. s. mandati. Ubi autē tacuit l3 in solidū posset con ueniri. vt. i. de interro. ac. de etate. s. qui tacuit. tamē ex clausula de defendendo teneatur. vt. i. de interro. act. l. si d

Qui alieno. hucusqz de cautioe (defensor. i. rñ. de defendendo dictum est: nunc de cautione de rato. **I** Debet. hoc cum dubiū est de mandato. vt. C. e. l. i. secus si sit certū q habeat mandantū. nam tunc nō satisfat. vt. i. eo. si procurator. r. C. de satisfda. l. i. r. i. vt in pos. leg. si is a quo. s. si procurator. nec ob. i. de oper. no. nun. l. qz in re. s. i. qz ibi verna erat procurator. sed de mādato dubitabāt. Item secus si constat q nō habeat mandatū: qz etiā cū satisfatione non admittit. vt. i. de nego. gest. si pupilli. s. i. nisi sit ex psonis q possunt age re sine mādato. vt. s. eo. sed et he. in prin. s3 procurator rei etiam si constet de mādato satisfat de iudicato sol. vt in i. de satisfda. s. pe. et est ratio quia reo satis cōsu litur si postea a domino cōueniatur: qz habet exceptio nem. vt. i. vt in possessio. legato. l. i. s. si debitori. sed nō nō aut est ita consultum actori si non satisfaret pcurator rei. qz interest sua plures habere debitorēs. sed ecōtra nō interest rei plures liberari. s3 in cuius electione erit vel mandatū probare: vel cautionem rati prestare: Re:

Procu ra. cōtes flo an nocet dño.

Procu rei sem per satisfat nō aut pcur. actoris.

spondet pla. in electione rei. vt argu. C. eo. erigendi. et in aut. de col. s. eos aut. col. viij. in fi. s. sed certe. in. d. aut. non loquitur de procuratore agere cam p alio. sed de confuuto ad extractione tributoru vel ad erequenda sententia in causis puuatoz quos optet insinuare ma datu vt ibi dicit:

C Si aliquis agit nomine suo ad comodum alieni cogitur cauere de rato. h. d.

C Sed interdum licet suo nomine procurator experiat: tñ de rato debet cauere vt pō po. lib. xliij. scribit. Etputa iururandū pcuratorū retulit iururandū absentū dari optere: agit hoc iudicio suo noie ppter suum iururandū. Neqz enim hec actio dño cōpetere potuit: sed debet de rato cauere. Sed et si pcurator constitutum est vt ex ea cā agat / dubitandū nō est quin locus sit de rato cautioni: idqz pō pōntus scribit.

C Hec pba is ad quē ea res pertinet referūt ad dñm et he redē et nō ad creditore. bar.

Item pro nobis. C. e. erigendi. in pñ. nam dicit q ab illo non erigitur mandatu q cauet. sic. de dā. infec. inter. s. pe. Itē nonne dubiu est vbi negat mandatu. er go hz locū cautio. vt. C. e. l. i. et sic nō valet distinctio. B. ois em res sit dubia negatiōe. vt. C. qui. ad li. p. clama. nō l. j. l. ij. et s. de trāfac. l. i. et. C. de acq. pos. nemo. et in: fi. de inter. s. cōmodū. Itē qñter ad cautionē artat qui incōnenti paratus est probare id de quo dubitatur. i. mandatu. vt. j. vt in pos. le. si is a quo. in pñ.

C Nomine. sed hoc est cōtra. p. qui dixit dñm de calumnia iurare si pcurator agat directa actione. vt no. C. de iura. calū. l. ij. s. finautē. nam nō distinguitur hic cuius nomine agat: sic nec ibi.

C Renlit. reus: quia pcurator actoris pmo detulit.

C Iudicio. i. actione in factum. Accur.

C Actio. s. in factū que ouitur ex iururandō. vt. C. de re. cre. actori. sed certe videt dño dari. vt. j. de iururandū. l. nā postea s. s. iururandū. que est s. sol. h. directa dño denegat: ibi vtilis cōcedit. vt ar. s. e. in cause. in fi. Vel hic erat pcurator in rem suā: ibi nō. Vel dic h erat relatu ibi et elatu. vel queritur michi. i. ad meā vtilitate: vt ibi. non vt agā vt hic. puma vertoz est.

C Procuratorū actoris.

C Agat. scilz actione de cōstituta pecunia. vt. j. de cō sti. pecu. eum qui s. iulianus scribit si procurator.

C Idqz pōpo. ratio huius et superioris: s. est qz causam et origine tē. vt. j. de dona. l. qd id qd. in pñ.

C Queritur. als est hic principium. l. als s.

C Sanidare. s. procurator actoris.

C Ceteros. i. ceteras psonas. s. creditores.

C Creditores. videtur ergo q dñs sit creditor. et sic

esset creditor suspensus qd falsum est. dic ergo ceteros improprie ponit: quasi dicat ceteras psonas scz credito res. Sic et als in diuina scriptura: crucifixus est xps et alij duo neqz. sic in aut. de mā. pun. s. oportet: igitur te. col. ij. et in aut. vt defun. seu fu. colla. v. in pñ. ibi mili:

C Queritur apd Jul. vtrū dñm solū ratam rem habere dz satisfacere / an etiā ceteros creditores. et ait dñtaxat de dño cauendū. Neqz illis pba is ad quē ea res pertinet creditores contineri. Nā nec ipi do mino hec icumbebat cautio.

C Si de dote agat pater: cauere debet ratam rem filiam habituram. Sed et defendere eā debet: vt et Marcellus scribit.

C Si pater filij nomine iniuriarū agat: cum due sint actiones: vna patris altera filij cessat de rato cautio.

C In causa status procurator cauet de rato siue sit ex parte actoris siue rei. hoc dicit Barto.

C Si status cōtrouersā cui perior fuit bona: nec illis verbis tē.

C Si de dote. potest hic s. loqui quando filia est sui iuris. Item in eo casu quando est absens filia. vt. j. sol. ma. l. ij. s. fi. Item quādo pater est persona turpis: vel als vilis vt filie etiā detur reperitio. vt. j. sol. ma. l. i. cū dote. s. eo tempore. si autem filia contradicac expresse et causam cōtradicens habeat pater nō admittitur etiam cum cautione. vt in. d. s. eo tempore. Item si pater sens sit et non contradicac consentire videtur. vt. j. sol. ma. l. ij. s. voluntate. Item si contradicac et non habeat cām ptradicēdi p non pducēte habet. vt. j. sol. ma. dotē.

C Debet. vt. j. rerū amo. l. et ideo. s. penul.

C Si pater. si ponas casum q actione sibi patri cōpetente agat planum est. et qd dicit nomine filij. i. nōle iniurie sibi per filium facte. si vero ponas q egerit pater actione filio competente qd potest. vt. j. de iniur. l. pater. et l. sed et si. s. ait. pretor. et s. filiofamilias. maxime hodie qz est legitimus administrator. vt. C. de bo. ma. l. i. tunc est contra. Item ra. habe. si sine s. finali. Solu. hic agit pater. ibi procurator patris: qui plus debet artari ad causam ratiōis. q ipse pater. Inne. tamen dixit qz ibi agebat procurator pro iniuria filio facte ex lege corne. ex qua actio non datur patri. et ideo etiam ipse pater tunc de rato caueret. vt. j. de iniur. l. lex corne. s. illud. hic autem pretoria actione iniuriarū agebatur.

C Cū. cansatiue s. m. primū casum: s. m. aliū. p. p. i. s.

C Controuersiam. siue procurator defendat dominum in eo q seruus prouocat in libertate: siue in eo q renocat aliquē in seruitute: non est s. C. de asser. tol. l. i. qz ibi seruo negat habere. pcurator dicit quādo in libertate puocat. hic cōcedit ei q se dñm dicit. s. m. p. m. casum

C Si pater. si ponas casum q actione sibi patri cōpetente agat planum est. et qd dicit nomine filij. i. nōle iniurie sibi per filium facte. si vero ponas q egerit pater actione filio competente qd potest. vt. j. de iniur. l. pater. et l. sed et si. s. ait. pretor. et s. filiofamilias. maxime hodie qz est legitimus administrator. vt. C. de bo. ma. l. i. tunc est contra. Item ra. habe. si sine s. finali. Solu. hic agit pater. ibi procurator patris: qui plus debet artari ad causam ratiōis. q ipse pater. Inne. tamen dixit qz ibi agebat procurator pro iniuria filio facte ex lege corne. ex qua actio non datur patri. et ideo etiam ipse pater tunc de rato caueret. vt. j. de iniur. l. lex corne. s. illud. hic autem pretoria actione iniuriarū agebatur.

C Cū. cansatiue s. m. primū casum: s. m. aliū. p. p. i. s.

C Controuersiam. siue procurator defendat dominum in eo q seruus prouocat in libertate: siue in eo q renocat aliquē in seruitute: non est s. C. de asser. tol. l. i. qz ibi seruo negat habere. pcurator dicit quādo in libertate puocat. hic cōcedit ei q se dñm dicit. s. m. p. m. casum

C Si pater. si ponas casum q actione sibi patri cōpetente agat planum est. et qd dicit nomine filij. i. nōle iniurie sibi per filium facte. si vero ponas q egerit pater actione filio competente qd potest. vt. j. de iniur. l. pater. et l. sed et si. s. ait. pretor. et s. filiofamilias. maxime hodie qz est legitimus administrator. vt. C. de bo. ma. l. i. tunc est contra. Item ra. habe. si sine s. finali. Solu. hic agit pater. ibi procurator patris: qui plus debet artari ad causam ratiōis. q ipse pater. Inne. tamen dixit qz ibi agebat procurator pro iniuria filio facte ex lege corne. ex qua actio non datur patri. et ideo etiam ipse pater tunc de rato caueret. vt. j. de iniur. l. lex corne. s. illud. hic autem pretoria actione iniuriarū agebatur.

C Cū. cansatiue s. m. primū casum: s. m. aliū. p. p. i. s.

C Controuersiam. siue procurator defendat dominum in eo q seruus prouocat in libertate: siue in eo q renocat aliquē in seruitute: non est s. C. de asser. tol. l. i. qz ibi seruo negat habere. pcurator dicit quādo in libertate puocat. hic cōcedit ei q se dñm dicit. s. m. p. m. casum

DICENDUM

Negati
one sit
res du
bia.

etiā reus dñ facere controuersā vt hic. sic. si pars he = re. pe. permittendū. in fi. et. l. fi. r. de car. edic. l. i. i. rñ. r. de excep. rei iudi. l. i. §. latin. sed ar. ptra in eo. ti. l. iij. §. de car. edic. §. q. si ille. Et sunt hec ar. ad qñtionē qua qñ rñ si qñ pmissit se non imbugaturū an possit exceptio nē opponere: qñ non videat ibi-gare vel prouers- siaz facere nisi a- gar: s; hic innuit ptra. r. ē ar. rem ratā habe. qñ eniz §. si. quidā etiam ponit casuz vt sit pcurator serui. r. tūc est. §. ad. l. de asser. tol. l. i. r. cor rigit hec pillam. a. pcurator ei⁹ qui dicit se do minū serui.

faciat pcurator: siue ex serul tute i libertatē adu. r. s. eū qñ litiget: siue ipse ex libertate in fuitutē petat: d; cauere ratā rē dñz habiturū: r. ita edicto scriptū est: vt ex vtrog; latere quasi actor⁹ habeatur.

In cā restitutionis in inte- grū cauetur de rato r. de iudi- cato soluendo. h. d. Bart.

Est r. alius casus quo qñ eiusdē actiōis nomine r. de ra to cauet: r. iudicatum solui vt puta postulata ē cognitio de in itegrū restōne: cū minor cir cūscript⁹ i vēditōe dicere/ alteri⁹ pcurator⁹ existit debz cauere idē pcurator: ratā rez dñz hitur: ne forte dñs reuer s⁹ velit qd petere. Itē iudica tū solui: vt si qd forte propter hanc restitutionē in integruz prestari adolescentē debeat hoc p̄stet. r. hec ita p̄dopo. lib. xxv. ad edictū scribit. **Itē**

fatidari de iudi. sol. quidā dicunt q non. r. idē est. §. ea. l. §. si. qz nil est soluendum sed sententiē acquiescenduz secus in rei vendi. vbi vtraz p̄statur. vt. l. l. pxi. §. s; et is. hoc nō placet maxime. ppter alias duas clausulas illius stipulationis: vt etiam innuit. §. pxi. §. c. Quasi actor. i. procurator actoris.

In venditōe. quā ipse minor fecit cū decreto. r. ita vult rē p officii iudi. restitui: r. ipse emptor vel eius pro curator petiit vel pōt petere p̄ciū. vt. l. de mino. q si mi nor §. restitutio. r. l. pe. §. i. et hic subijc. et. C. de repu. que fiunt in iudicio in integrum resti.

Pcurator. f. emptoris: r. hoc. ppter p̄ciū.

Petere. puta p̄ciū.

Debeat. vt fructus rei restitute.

Cauere. non solum iudi. sol. et hoc propter clau- sulā doli. et de defendendo r. Accur.

Pcuratorē. ex pte accusari internuenientem.

Excusabil. als excusabil. sunt enim quattuor gna- tionum cognitio. aut em agi de erie capitali: aut de fama: aut de pecuniaria causa: aut de honoribus r. munerib⁹ vt. l. de var. cog. l. penultima. hec ergo est magis fame §. alii⁹ gñis. r. sic magis §. p̄ciū. vt nō obstat qd dñ i actione tutete r. similib⁹ famosis: vbi dat pcurator. vt Jan per alii⁹ causā app. l. i. §. plane. qz ibi p̄ncipalit ad pecuniā agitur. hic ergo cōdemnatus ob dolum est infamis: ob culpā nō. vt in l. i. d. susp. tuto. §. suspect⁹.

Cogni- tionum
qñtuor
gña.

Nominatim. sed quare exigitur hic speciale mā- datum. f. q per procuratorem quis litiget ne infames. vt. §. ti. i. l. furti. §. si quis. Rñ. fidelius litigabit p se. ar. l. de carbo. edic. l. i. §. si. Itē in interdico de quo sequi est ratio: vt factum filij generali cōmissione nō cōtineat sicut nec generali obligatione. vt. l. de pigno. l. obli- gatione. Et quia null⁹ nullus affect⁹ vi affect⁹ cit p̄ctū. vt. C. vicit qd d cura. furio. l. h. tenū.

ait r. si suspectus tutor postu letur: defensorē ei⁹ oportere etiā de rato cauere: ne reuer sus ille velit retractare quod actū est. Sed non facile p p- curatorem⁹ quis suspect⁹ ac- cusabil⁹: qm fame causa est. Nisi cōstet ei a tutore māda- tū noiati⁹: aut si etiā absen te tutore qñ nō defendere: p̄tor: erat cognitur⁹. **Idē**

Componi⁹ scribit inter dictū. de liber. ex hibē. imo deducē dis: quod ē. §. lib- bers exhibendū vel dedu. l. iij. i. rñ. idem tamē dī co et in illo d quo est in prima. l. p̄e di. titu.

Omponi⁹ scribit inter dictū. de liber. ex hibē. imo deducē dis: quod ē. §. lib- bers exhibendū vel dedu. l. iij. i. rñ. idem tamē dī co et in illo d quo est in prima. l. p̄e di. titu. **Validitine** duo ergo hic sūt necessaria r. q no minatum mande tur: et q p̄ctū im- pediat. sed. §. l. p xi. in fine. sufficit vñs scilicet nominatim mandare. Et nota hic plus va lere speciālē concessionem q̄ generalem. vt. l. de mino. illud. §. si talis. et. l. eo. qui duos. et. l. itaq. et. §. l. p̄xi. in fi. et. l. de acquirenda hereditate. si quis michi bona. §. sed vtrum. et. l. de ritu nuptia. l. generali. in p̄in. et. l. de actio. emp. si mercedem §. fina. et. l. ad. l. come. de sal. l. i. §. inter.

Si stipuletur. i. stipulari velit. **Cauere. etiam si habeat spāle mandatū fm quof dā. vt. l. d no. oper. nū. l. qz i re. §. i. r. ad trebel. qz ita §. i. Vel verius dic q nō satisfat si certū sit de mandato. vt. l. vt i pos. leg. si is a q. §. si pcurator. s; cur caueri d; h de rato. nec em videf posse cōmitti stipulatio: ergo p̄e- stari non debet. vt. l. eo. nō cogendū. §. si. naz aut dñs ra tum hz: et tunc nō committit cū defecerit cōditio stipu- latiois. aut ratū nō hz et tūc nō cōmittit. nā nō d; p̄mit ti nisi ad inesse cū p̄xius sit stipulatio. vt. l. d p̄to. stip. l. p̄tore. nō agit interest eius ratū haberi. nā si ratum haberet ipse et fideiussores eius tenerent: r. tūc nō tene tur qñ si dānū detur cō stipulationē ratā nō habuit. Re spon. imo pōt eius interesse ratū haberi: si nō dānū datū dñz ratū nō hñtē dñderare sibi satisfdari r. me la- borare et expensas facere in fideiussoibus dandis. d; p- pe si ratuz habuisset in quiete essem: et aliquis lucraret et nil expenderem: quis negabit mea interesse ratum haberi: certenullus. vt. l. vt in pos. le. si is a quo §. fi. r. l. e. qui absentē. sed hec ratio in dāno isfecto nulla videt**

Cōct: sio p̄s- tis p̄a- let gen- rali.

quis nō est necesse satisfari sed cauere. vt. J. de dā. ffec. pto. Sed certe interest cōueniri iurū non vocari et p uocationē non inquietari. vt. J. de mino. l. minoribus.

Defensor sine mandato.
Procurator nō excipit sed includit. sic. J. l. h. h. h. p. c.

De rato. si dubitet de mada to. Et sic no. ca sum vbi procura tor rei cauere de ra to. sic. J. e. nō solū

Sed z is q̄ quasi defensor
In re actione cōuenit p̄ter so litā satisfationē iudicatū sol uentiā de rato debet cauere. Quid eni si in hoc iudicio re meam esse pronunciet reuer sus ille cuius defensor extite rat velit fundū vendicare: nō ne ratū non videbitur habere qđ iudicatū est: Deniq; si ve rus pcurator extitisset vel ipse p̄sens cām suā egisset z vici⁹ esset: si a me vendicaret exce ptioe rei iudicate summoue retur. et ita Jul. lib. p̄rio dig. scribit. Nā cū iudicatur rem meā esse: simul iudicatur illi us non esse.

Exceptiones procuratoris debet opponi ante litem cōte statā non post. h. d. ratio quia iste exceptiones sunt dilato rie vt dicit glo. Bar.

Habitatiois autē satis datio ante litem cōtestationē a pcuratore exigitur. Leterū semel lite contestata non cō pellitur ad cautionem.

Coniuncte persone admit

Rem meam actoris.
Quod iudicatū est. Sed videt q̄ hodie nō sit necessa ria cautio de rato cū dñs debeat iurare de calumnia. vt C. d. iura. ca. l. i. §. finalit. cū em iurat oia videt habere rata. Rñ. imo h3 loch: nā pōt esse q̄ ante lit. p̄tes. inter uenit pcurator cuius factū dñs nō vult habere ratū in iurādo d calūnia. Cōmittet em stipulatio de rato ad li teresse aduersarij: qz pōt esse q̄ multas fecit exp̄sas in eundo r redeundo ad iudiciū. Itē adhuc oportebit eū narrare negocia et iterū lit. cōtes. et iterū cōfessiones et interrogatiōes facere. sic. J. e. que oia. in fi. Itē pone q̄ dñs lit. cōtes. facta sacramēto p̄lito postea vult agere per pcuratorē: r̄ dubitū est an habeat mādātū vel non. cōstat eni q̄ post lit. p̄te. interuenit. vt. C. e. l. nichil. cer. f. Uti⁹ a michi restitisset. (te d3 cauere de rato.

Rem meā esse. No. in rei v̄e. p̄ficiari re esse acto ris nō fieri ei⁹: vt. h. r. J. de rei v̄e. l. ex diuerso. §. vbi autē. r. J. de excep. rei iur. si iter. §. i. r. J. si ser. v̄e. l. sicuti. §. sed si q̄raf. et totū. als esset incerta finis. vt. J. de p̄bo. sig. l. pu pill⁹. §. si. et iō nō valeret. vt. C. de sen. q̄ sine cer. quāri. l. hna. Et no. h. q̄

tuntur sine mandato non con tra mandātum. h. d. Bar.

In his autē p̄sonis in q̄b⁹ mādātū nō exigim⁹ dicendū est: si forte euident sit cōtra vol untatē eos experiri eoz pro quibus interueniunt: debere eos repelli. Ergo nō exigim⁹ an habeāt voluntatē vel mādātum. sed ne cōtraria volun tas probetur: quāuis de rato offerant cautionem.

Femina p̄ parentib⁹ cau sa cognita agere permittitur. h. d. Barto. Paulus.

Feminas⁹ pro parenti bus agere interdū p̄ mittitur causa cognita: si forte parētes morbus/aut etas impediēt: nec quēq; qui agat habeant^m.

In actionibus populari bus pcurator dari nō potest: nisi ad vtilitatē p̄natā agen tis pertineant. Bar. I dem.

Actio in popularibus⁹ da ri nō possit: tamē dictum est merito eum qui de via publi

Offerat. i. offerre velint. vel dic offerat. i. offerre de beāt. l. cum admittant. Et sic colliges hic q̄ nō solū de defendēdo. vt. J. e. h. r. h. e. sed et de rato debet satisfare hmōi p̄sone: vt. h. r. J. de cōp̄. l. si cū filio. in fi. r. J. sol. ma. si cū. §. si p̄. q̄nq; th et J volūtatē admittunt: vt in liber tate r in defensiōe dñatū. r. J. de lib. cā. l. iij. r. iij. r. d ap pel. nō im. Et no. q̄ satis offerre p̄dest als: h3 nō pro lit. vt. J. quoz le. l. h. §. i. r. J. q̄b vi aut clā. l. iij. §. si q̄s. et J. de oper. no. nuncia. stipulatio. §. i.

Feminas als feminas. r als feminis.
M habeāt. l. idonei. vt. J. i. l. i. in fi. Sed si mu lier defendat: nūqd iuuabit velleia. Rñ. nō. vt r als. J. d ap. re. l. i. alioqn rei deciperet. h3 qđā dicit q̄ d3 renūcia re. vt. C. qñ mu. tu. of. fun. p̄t. si p̄f. Itē nūqd filios defē dit: qđā ac. tu q̄ nō. qz tutorē dñt h̄re. vt. C. e. l. alienā.

Actio in popularibus⁹ est aut populari⁹ q̄ ius ppli tue popu lar. vt. J. d popula. ac. l. i. r dā exēpla vt. J. d iuris. laris az om. lu. l. si q̄ id. r. J. ne qđ in flu. pu. l. h. §. iterdictū hoc ctio q̄ dī quippe. r. J. de lib. ho. exhi. q̄ r lex. §. hoc iterdictū. et. J. d catur. sepul. vio. l. iij. in pn. et i fi. r. J. de his q̄ dēte. vel ef. l. iij. ve ro. §. h̄c autē actio. r. J. ad lile. l. antepe. §. fina.

Nō possit. f. ad agendū: h3 ad defendēdū sic: vt. h.

Rei ven dicatio pronun ciat rē eē acto ris non fieri ei⁹. Cōtrari orū ea: dē est di sciplina

Disciplina. sic. J. d in sti. sed et si pu. §. pe. Sed ar. J. e. q̄ p̄p̄io. §. p̄cura tor vt. l. i. h. r. J. i. h. si quis negocia.

Cōtestatio nem. idē ex parte rei in satisf. iudi. sol. vt. C. de satisf. l. i. i. fi. et rō. qz est dilatōis h̄c exceptio. vt. C. de p̄ba. exceptiōe. r. C. d excep. l. pe nul. r. satis i f̄ fieri āte et si post in cōtinēn fiat: vt et tūc. vt. C. de pac. p̄tēs. et. J. de sol. modestinus. Itē hoc q̄h. p̄cu. ab litio inuenit. si au tē post lit. cōte. et tunc satisf. dat. vt C. de p̄for. eius dē li. l. ij. q̄ est J. Itē licet cauere nō te neat nūqd vt fal sus poterit remo ueri: si hoc p̄ba f̄ et post lit. p̄te. rñ. sic. vt. C. e. l. licet. i

Exigim⁹. qz sunt coniuncte.

Exigim⁹. qz sunt coniuncte.

Exigim⁹. qz sunt coniuncte.

Exigim⁹. qz sunt coniuncte.

Exigim⁹. qz sunt coniuncte.

Exigim⁹. qz sunt coniuncte.

Exigim⁹. qz sunt coniuncte.

Exigim⁹. qz sunt coniuncte.

Exigim⁹. qz sunt coniuncte.

Exigim⁹. qz sunt coniuncte.

Exigim⁹. qz sunt coniuncte.

Exigim⁹. qz sunt coniuncte.

Exigim⁹. qz sunt coniuncte.

Exigim⁹. qz sunt coniuncte.

Exigim⁹. qz sunt coniuncte.

procu rator rei ait: quando cauere de rato.

procu rator rei ait: quando cauere de rato.

procu rator rei ait: quando cauere de rato.

procu rator rei ait: quando cauere de rato.

procu rator rei ait: quando cauere de rato.

procu rator rei ait: quando cauere de rato.

procu rator rei ait: quando cauere de rato.

procu rator rei ait: quando cauere de rato.

et. de popula. ac. l. qui populari. et est ratio qz non sua sed populi. Itē qz procuratoris dicitur causa vt sua. a C Agit. s. interdicto illo ne quid in loco publico. vt Ine quid in lo. publi. l. ei qui. cuius loco hodie est actio in factum. vt in si. de inter. s. fina.

b C Prohibitio- ne. qz aliqd facit ibi vñ oēs leduntur: et ego maxie cū ibi plerūqz habeam vti. Recur. c. Multomagis id magis qz magis videt priuata actio sepulchru violati qz p̄dicta in factū: cū illa def ei primo cui? inf: est. r deinde alijs vt. j. de sepul. vi. l. iij. in pn.

d C Et le. cor. q̄ in tribus casib' loq̄ tur. vt in si. de iniur. s. s. r lex cor. e C Publica. in duob' hz naturā publicā iudicij. et qz publice infest maleficia puniri. vt. j. ad. l. aq̄. Ita vulnerat' r qz p̄ncipalit' ad vindictā. sec' in actioe l. aq̄. vbi p̄ncipaliter agit ad damnum. j. de iniur. l. p̄tor. s. i. in alijs duob' sequit' naturā priuati iudicij: qz daf tātū illi q̄ passus est iniuriā. Itē qz cōmōdū pecuniariū re portat. vt in si. de iur. s. pe. r ratioe hoz duoz daf. p̄curator vt h' dicitur. et hoc si agit ciuilit'.

f C Parit. Nota qz parit obligatio actionē. vt in si. de p̄bo. ob. in pn. et no. qz hic s. vñā ponit regulā: quā facit fallere in duob' casibus. prim' si ubi hereditatē vēdēdi: r cū a creditorib' hereditarijs cōueniretis spēte respōdisti. nec em̄ cōpelleris. vt. C. de pac. l. ij. fideiussi p̄ te de iudi. soluē. r mādato tuo solui: agā ex vēdito r nō mādati. r ecidus p̄te fideiussi in. x. r cū cōueniret feci te p̄curatorē r fideiussi iterū pro te tuo mādato r satisfēdi iudi. sol. et solui: agam ex primo mādato non secūdo. et sic mādati non parit actionē mandati rē.

g C Mandati. id est ex mandato. h C Eoz nolē. i. eo cōuēto a creditorib' r eo mādātē.

ca agit' et priuato dāno ex p̄hibitione' afficit: quasi priuate actionis dare posse p̄curatorē. Multomagis dabit ad sepulchri violati actionem is ad quem ea res pertinet.

C In actionibus que competunt ad vindictam potest constitui p̄curator. h. d. Bar.

C Ad actionē infuriantū ex lege cornelia' procurator vari pot. Nā r si p̄ publica' vtilitate exercet: priuata tñ est.

C Obligatio ex contractu mādati parit actionē mādati nisi ex necessitate p̄cedet' rct' mādati fuit subsecutū. Bar.

C Ita obligatio que iter dñm r p̄curatorē p̄sistere solet mādati actionem parit: aliquid tamen nō p̄trahit obligatio mādati. Sicut euenit cū in rem suā p̄curatorē p̄stamus: eoqz noie' iudicatum solui p̄mittimus: nā si ex ea p̄missione aliquid p̄stiterim': nō mādati sed ex vēdito' si hereditatē vēdēderim': vel ex pristina cā mādati agere debem': vt fit cū fideiussor reū p̄curatorē dedit'.

C Qui habet vtilis potest facere procuratorē eum qui habet directas. h. d. Bar.

C Is cui hereditas ex trebelliano senatuscōsulto restituta

i C Ex vēdito. qz hereditate vēdita omne cōmōdū et omne incōmōdū spectat ad emptorē. vt. C. de here. vē. l. ij. r. j. de her. vē. l. ij. s. ficuti. qre si qd solui per actionē ex vēdito peto: que mandari actionē absorbet vt h'. nec enim est verisimile nos velle ex eo mādato nasci actionē. cum satis nobis cautum sit ex veteri cōtractu.

C Qui habet ius i re potest dominium illius rei facere procuratorē. h. d. Bar.

C Sed r dñm pignoris credit' recte dabit procuratorē ad seruianam.

C Anus ex coreis pot alius procuratorē cōstituere actiue et passue. h. d.

C Porro si vni ex reis credēdi p̄stitutū sit: isqz aliū p̄curatorē in p̄stitutā pecuniā det: non negabimus posse dare. Sed ex duobus reis p̄mittēdi: alter alterum ad defendēdum procuratorē dabit'.

C In iudicij dūssorij plures vñū procuratorē dare nō possunt. h. d. vel alter. Anus nō pot esse p̄curator: cōdēnati et et' cui sit p̄dēnatio. Bar.

C Si plures heredes sint et familie heriscūde aut cōi diuidūdo iudicio agat': plurib' eundē p̄curatorē nō est p̄mittendū dare: qm̄ explicari res nō pot circa adiudicationes et cōdēnationes. Plane dare p̄mittendū est si vni coheredi plures heredes existat'.

C Si vnus vellet defendere reum non cōmittitur stipulatio ex clausula de defendēdo. h. d. Barto.

qz iā iste cui p̄stitutū est. p̄ eo est ac si sibi soluti esset vt ip̄o iure v' p̄ exceptionē ab altero sit liberat' debitor. vt j. de p̄sti. pe. l. idē est. s. qn̄ nō est cōstitutus: an vn' alterū dare possit: forte non. vt ar. s. ea. l. in pn.

p C Dabit. qz due sunt obligationes licet vna res debeat. vt. j. de duo. re. l. iij. in si. r. l. eadem. s. fina.

q C Agit. erat ergo lis cōte. qm̄ p̄curatorē p̄stinebat.

r C Cōdēnationes. collige s. ar. s. m. ar. p̄curator etia' p̄ lit. p̄te. inueniēs d' p̄dēnari. vt h. r. s. e. si q̄s cum p̄ eu. nolē. r. j. e. q̄ p̄prio. r. C. e. l. nichil. r. plene dicit vt. j. i. i. l. liberto. s. f. Itē qre sec' in tutore duoz pupillor' ar. vterqz erit actor l'z inter se agāt. vt. j. d. ant. r. l. accipit. s. q̄ est p̄. Rñ. ubi loquit' qm̄ v' agebat p̄. Ine h' r idē est. r. ne' p̄ueniebat aliū pupillū. nō aut pupillū ad iudicē agebat.

s C Exstant. qz omnes loco vnus sunt. (bant.

Obligatio non sp̄ parit actionē

vt. i. de p̄sti. pe. l. idē est. s. qn̄ nō est cōstitutus: an vn' alterū dare possit: forte non. vt ar. s. ea. l. in pn.

Fideiussores. accepti de iudicato sol. videbunt. non tñ tenentur ppter fideiussione defendere. vt iudi. sol. l. iam tñ. §. in hac. r. §. si tñ plures. **D**efendat. hic puncta: et qđ subicit vel oēs r. §. sit sensus: qđ siue oēs simul den vñs. pcur. siue qđā ex his dent vñs pcur. sa tis sit. nō aūt est sensus vel oēs. l. defendat. qđ hoc nō pmittit cū gra ue esset actou cū tot litigare. vt i. iudi. sol. l. iā tñ. §. si tñ plures. et. §. e. nō tñ. que sunt §. **U** dic qđ etiā om nes defendēt. scz in solū. pma ve not est.

Quilibet pōt pcuratorem cōstituerē qđ nō reperit phibit ms. h. d. vel aliter. In genere permisio oīa intelligunt pmissa que specialiter nō repe rītur phibita. h. d. bar. **I** dē **M**utus r. surdus p eum modū qđ pcedere pōt: pcuratorē dare nō phibent. Forsitā et ipi dant non qđē ad agendū sed administrandū. Cū querit an alicui pcuratorē habere liceat: inspicie

Mutus. pcedere. vt nuz tu vel scribēdo si sit ratas. qđ solo p sensu p hīc obli gano talis. vt i. mā. l. i. r. §. b. pac. l. iuris gentiū.

Forsitā. phi losophici tēpera mētum. sic r. i. de arbi. si duo. sic et ibi forsitan si nō venisset peccatū nō haberet. nā p certo pōt dari. pcurator: vt h subicit. Sed tutor esse nō potest. vt i. de tutel. l. i. §. mutus. r. §. surdus. Et no. hic qđ quedā pmittunt extra iudicia que in iudicijs nō: vt h. et i. mā. l. pcuratorē. §. si quis. r. §. e. seruū quoq. in pñ. et §. de postu. l. i. §. p p. casum. r. i. de acq. here. l. mutū. **H**oc edictū. duobus modis expone. primo edictū quo dicit ne quis phibeat dare. pcuratorē est phibito: rī sicut illud ne vis fiat ei r. c. nā sicut illi sic isti phibe tur fieri vis quominus det procur. quilibet enim q suo nole hz actionē dare pcura orē pōt. vt i. de iur. sed si vnus. §. idē ait. r. si quis dicat nō licere lege vel cōstitu tione. probet vt i. de proba. l. ab ea parte. r. l. in excep. §. hoc edictū non habemus. Vel scdo sic fm p. hoc edictū quo quis a pcuratore cōstituenda remouēt est p phibito: rī: supple. s. certariū personarum. vnde alijs con cessisse videt vt i. de iud. cū pñor. r. nisi sic suppleres ma gis esset ratio in contrariū ad id qđ intendit. Et q sunt p sone que remouētur: Dic per exempla. vt. §. eo. nō so lum §. h. r. l. pōpō: r. i. l. i. r. i. r. i. de pub. iudi. l. p. §. i. Item tutor vel curator: ante lit. pte. vt. C. e. neg. tu tores. et. l. procuratoribus. et etiam hoc edictum nō ha bemus quo ad verba.

Defensione. vt defendat singulos de populo. **N**ō est. Duab⁹ rōnibus. prima est vt eures infini tas. vt arg. C. de sacrosan. ec. l. i. Secūda qđ suo nomi ne nō alterius agit: nisi pro priuato dāno agatur: r. tūc dari potest pcurator. vt. §. e. l. i. in popularibus. in pñ. et tunc satisfiat etiā de defendēdo eum cū⁹ nole agit.

Alicui presentī. scilicet adulto vt subicit. **C**onsentiente. i. vocato vt consentiat. compellitur enim velle si agat: quia aliter non potest agere. Item si conueniatur compellitur similiter habere curatorem.

vt insti. de cur. §. item inuiti. et i. de tutel. l. qui habet. §. l. **Q**uō si absenti. scilz curatore pcurat. (si pupillus. **E**um. scilicet adultum. Accur. **S**atisficare. Jo. dicit non animaduerti q casu hec stipulano cōmutatur curatoz vel aduerialio. nam aut

dū erit anyō phibeat pcura tozē dare: qđ hoc edictū phibitozū est. In popularibus actionibus vbi qđ quasi vnus ex populo agit defensionē vt pcurator prestare cogendus non est. **M**inor ad petendū curato re potest facere pcuratorē: et si dubitat de mandato admit titur cū cautione de rato. hoc dicit Barto.

Is qui curatore alicui p senti petit: non aliter audiet: nisi adulto consentiente. **S**i absentī ratā rem eum^m ha biturum: necesse habet satisfi dare. **P**ena non defendē tis⁹ procuratoris⁹ hec est: vt denegetur⁹ ei actio.

siue cōueniatur. vt insti. de cura. §. itē inuiti. pro eodem igitur habetur ac si ratum habuerit. vt i. de nego. gest. pōpō⁹. §. i. Rñ. qđ dicitur q inuitus accipit curatozē ad litem agendā: sic intelligitur vt nō aliter audiatur vel admittatur si velit agere nisi habeat curatozē. qđ ergo si adultus cōueniatur: hec videt multo durior op positio: quia pōt cogi r. debet vt habeat curatozē. vt i. de tutel. qui habet. §. idem cassius. Rñ. deri tñ optime pōt quia cogi debet vt habeat curatozē: nō tamē cogitur vt hūc vel illum habeat curatozē. sic r. C. de iudi. aper tissimi. hic ergo si velit adultus ratā habere defensio nem non cōmittitur: alioquin cōmittitur ei qui vole bat conuenire minorē vel cōueniebatur nomine mino ris. et ideo accipit satisfationē rē ra. ha. si enim adul tus habeat ratā defensionē in pmo casu qñ fuit cōuēt⁹ minor in quo casu erat reus: heret executio ptra mmo rē in scdo scz qñ alius cōueniebat a minore p iudicare⁹ minorū per pcuratozē. vt i. de re iudi. si se. §. rutes. cū vero petit curatoz ad negocia: ille tñ accipit satisfatio nem qui petit et nō alius: r. h cōmitti stipulatio possit vt si hic curatoz tanq̄ curatoz vēdidit rē minctis: r. de quadrupla cauit ex cōsuetudine loci. Interest enī cu ratoris q ratū habeat minor: qz si ratū hz nō vēdicabit rem quā vendidit curatoz: alioquin ptra et ita curatoz de quadrupla teneat. et sic appet ex p dicit satisfari. s. aduersario adultū qñ ad litē. vt curatoz qñ ad negocia o

Nō defendētis. i. nō casuetis de defensione. vel ppe pone. vt. §. co. seruū. §. ant pñor.

Procuratoris. s. actoris.

Denegetur. et sic remouetur ab administratioe: vt h. r. C. e. l. actione. r. l. i. q. r. idem in omni admistra toze. r. hoc quo ad aduersarium. sed quo ad dominum teneat actione mādati ad itereffe: quia r hoc sibi māda

Liber Tertius

tum videtur vt defendat. vt. J. eo. l. ad rem. et. l. ad lega-
tum. r. s. de iurif. om. iudi. l. ij.

a Si procurator agat. iudicio r aliqd petat r tunc
cauebit iudicatu sol. vel iudicio sibi. Uel petebat stipu-
lationez aliquā legri vel dāni infecti. r tunc cauēduz
est seruo: qz meli-
us videt directaz
queri q̄ vtilē tm
vt hic. r. J. n. i. l. fi.
r. J. rez pupil. fal.
fo. l. ij. r. J. de ad-
mi. tu. l. quotiens
in pun. J. r. quia
mea videtur or-
dinariū auxiliuz
id est directaz a-
ctionē q̄ extraor-
di. i. vtilē q̄ri vt
J. b. mino. in cau-
se. in pun. r. s. de
edē. q̄ dā. in pun.

c Qui nō cogi-
tur. hoc p̄mū rō-
fuz loq̄t de p̄cu-
ratorē rei qd̄ p̄z
p̄pter qualitatē
satisfactionis. r qz
dicit defendēdi.
vt insti. de satisf-
da. §. s. naut. r. §.
si ho aliquis. r. §.
oper. no. nun. q̄a
in re. §. si. et quod
subiicit p̄bādo l
alio r̄n. nā r eos
r. c. dicit de p̄cura-
toze actoris. nam
h̄ nec p̄mus de-
fendere nec sc̄bs
agere p̄o alio et
sic nec eū defendere cōpellat. tñ p̄ satisfactionē p̄pellit
tur. vt. C. eo. l. inuit. Uel intellige p̄mū r̄hsuz in p̄cura-
toze facto in rē suā ex pte actori; ex cā nō lucratiua. quo
casu nō tenet defendere nisi satisfat: vt. h. r. s. e. si q̄s in
rem. Uel tertio dic qz p̄curator actoris nō tenebat dese-
dere: qz iustā cām habebat. vt. s. e. fed r. h. §. p̄ter. quo
casu si satisfadedit sibi p̄iudicat. vt. s. q̄ satisfda. cogā. si si
deiuissor. §. si necessaria. Uel q̄rto dic qz dñs. p̄ eo ignorā
te satisfadedit. vñ nō tenebat defendere nisi r ip̄e satisfade-
disset. vt. s. eo. si defunctus. ij. r̄n. r h̄ hic casuz loquit̄
ver. nam r. c. in p̄curatorē rei vt̄ supior q̄ nō cogitur r. c.
Uel q̄nto dic qz loq̄t in turoze v̄curatorē qui non cogi-
tur cauere de defendendo: si tamen cauerint tenentur.
vt. C. de adm̄. tuto. l. si §. defensionē. p̄ma verior est.

d Absentē. f. reū nō cogit̄ agere vel defendere.
e Satisfactionē. de defendendo.
f Cogi. f. p̄cise. p̄t hoc r̄hsuz intelligit̄ de p̄curato-
re actoris p̄m qd̄ mō exposuim. vt. s. eo. l. r. h. §. p̄ter.
g Aut. l. z dixerit. p̄curatorē rei post satisfactionem
cogit̄ ind. f. h̄c. tñ distiguēdū est. p̄p̄ tres cas. q̄s ponit
h Tractum. qui est breuis.
i Cogendum. f. p̄cise. et optime in hoc dixit La-

Uel est habere actiōes
directas q̄ vtilēs. h. d. Bar. 4
Si p̄curator agat: et p̄e-
sens sit absentē seruus: at-
tilcinus ait seruo cauendum
non procuratorū.
Procurator: q̄ satisfadit de
defendēdo cogitur defende-
re si actio est tempore peritu-
ra. itē ex cā p̄t libere non de-
fendere. sed si actio nō est pe-
ritura: r sine causa non defen-
dit non cogitur sed stipulatio
cōmittitur. h. d. cū. l. seq.
Qui nō cogit̄ defendere
absentē tñ si iudicatu solui sa-
tis dedit defendēdi absentē
grā: cogēdū p̄curatorē iudici-
um accipere ne decipiat is q̄ sa-
tis accepit. Nā r eos q̄ nō co-
gunt̄ rez defendere post satisf-
dationē cogit̄ Labeo causa
cognita temperandum ait.
Et si captio actoris sit p̄pter
tp̄is tractū iudicium eū acct-
pere cogendū. Et si aut affi-
nitas direpta sit: aut inimicitie
intercesserint: aut bona ab-
sentē possideri ceperit. l. p̄.

Uel si longinquo sit ab
causa interuenerit. Paulus
On cogendum. Sa-
binus ait. nullas par-
tes pretoris esse ad cōpellen-
dū defendere. sed ex stipula-
tu ob rem non defensam agi
posse. At si iustas causas ha-
beat cur iudiciū accipere no-
lit fidelissimos nō tenent: qz
vir bonus arbitratur nō fue-
rit: vt qui iustam excusationē
afferret: defendere cogere.
S; et si satis non dederit s; z
repromittēt ei creditū eū de z
statuendū est. Qui ita de
publico agūt vt si priuatū cō-
modū defendat cā cognita
pmittunt p̄curatorē dare: et
postea ali agens exceptiōe
repellitur.
Lautio q̄ nō p̄t mitti nō
bz interponi. h. d. vel sic. Lul-
missa sunt antecedentia cō-
missa vident sequētia. r ideo
quasi sit de mādato certū nō
cauet de rato cū cōmitti non
possit stipulatio. h. d. Barto.

beo. vt. s. eo. sed etiam. et sequens littera non loquitur
quando res est peritura.

Absentis. f. huius q̄ satisfadedit q̄ absens est a reo
et reus ab ipso. r sic non ē J. e. l. titius. Uel aliter sol. vt
ibi. et hoc mō vt hic d̄ absens. J. eo. si procuratorem.

Uel si longinquo sit ab
causa interuenerit. Paulus
On cogendum. Sa-
binus ait. nullas par-
tes pretoris esse ad cōpellen-
dū defendere. sed ex stipula-
tu ob rem non defensam agi
posse. At si iustas causas ha-
beat cur iudiciū accipere no-
lit fidelissimos nō tenent: qz
vir bonus arbitratur nō fue-
rit: vt qui iustam excusationē
afferret: defendere cogere.
S; et si satis non dederit s; z
repromittēt ei creditū eū de z
statuendū est. Qui ita de
publico agūt vt si priuatū cō-
modū defendat cā cognita
pmittunt p̄curatorē dare: et
postea ali agens exceptiōe
repellitur.

Lautio q̄ nō p̄t mitti nō
bz interponi. h. d. vel sic. Lul-
missa sunt antecedentia cō-
missa vident sequētia. r ideo
quasi sit de mādato certū nō
cauet de rato cū cōmitti non
possit stipulatio. h. d. Barto.

Uel si longinquo sit ab
causa interuenerit. Paulus
On cogendum. Sa-
binus ait. nullas par-
tes pretoris esse ad cōpellen-
dū defendere. sed ex stipula-
tu ob rem non defensam agi
posse. At si iustas causas ha-
beat cur iudiciū accipere no-
lit fidelissimos nō tenent: qz
vir bonus arbitratur nō fue-
rit: vt qui iustam excusationē
afferret: defendere cogere.
S; et si satis non dederit s; z
repromittēt ei creditū eū de z
statuendū est. Qui ita de
publico agūt vt si priuatū cō-
modū defendat cā cognita
pmittunt p̄curatorē dare: et
postea ali agens exceptiōe
repellitur.

Uel si longinquo sit ab
causa interuenerit. Paulus
On cogendum. Sa-
binus ait. nullas par-
tes pretoris esse ad cōpellen-
dū defendere. sed ex stipula-
tu ob rem non defensam agi
posse. At si iustas causas ha-
beat cur iudiciū accipere no-
lit fidelissimos nō tenent: qz
vir bonus arbitratur nō fue-
rit: vt qui iustam excusationē
afferret: defendere cogere.
S; et si satis non dederit s; z
repromittēt ei creditū eū de z
statuendū est. Qui ita de
publico agūt vt si priuatū cō-
modū defendat cā cognita
pmittunt p̄curatorē dare: et
postea ali agens exceptiōe
repellitur.

Uel si longinquo sit ab
causa interuenerit. Paulus
On cogendum. Sa-
binus ait. nullas par-
tes pretoris esse ad cōpellen-
dū defendere. sed ex stipula-
tu ob rem non defensam agi
posse. At si iustas causas ha-
beat cur iudiciū accipere no-
lit fidelissimos nō tenent: qz
vir bonus arbitratur nō fue-
rit: vt qui iustam excusationē
afferret: defendere cogere.
S; et si satis non dederit s; z
repromittēt ei creditū eū de z
statuendū est. Qui ita de
publico agūt vt si priuatū cō-
modū defendat cā cognita
pmittunt p̄curatorē dare: et
postea ali agens exceptiōe
repellitur.

Uel si longinquo sit ab
causa interuenerit. Paulus
On cogendum. Sa-
binus ait. nullas par-
tes pretoris esse ad cōpellen-
dū defendere. sed ex stipula-
tu ob rem non defensam agi
posse. At si iustas causas ha-
beat cur iudiciū accipere no-
lit fidelissimos nō tenent: qz
vir bonus arbitratur nō fue-
rit: vt qui iustam excusationē
afferret: defendere cogere.
S; et si satis non dederit s; z
repromittēt ei creditū eū de z
statuendū est. Qui ita de
publico agūt vt si priuatū cō-
modū defendat cā cognita
pmittunt p̄curatorē dare: et
postea ali agens exceptiōe
repellitur.

Uel si longinquo sit ab
causa interuenerit. Paulus
On cogendum. Sa-
binus ait. nullas par-
tes pretoris esse ad cōpellen-
dū defendere. sed ex stipula-
tu ob rem non defensam agi
posse. At si iustas causas ha-
beat cur iudiciū accipere no-
lit fidelissimos nō tenent: qz
vir bonus arbitratur nō fue-
rit: vt qui iustam excusationē
afferret: defendere cogere.
S; et si satis non dederit s; z
repromittēt ei creditū eū de z
statuendū est. Qui ita de
publico agūt vt si priuatū cō-
modū defendat cā cognita
pmittunt p̄curatorē dare: et
postea ali agens exceptiōe
repellitur.

Uel si longinquo sit ab
causa interuenerit. Paulus
On cogendum. Sa-
binus ait. nullas par-
tes pretoris esse ad cōpellen-
dū defendere. sed ex stipula-
tu ob rem non defensam agi
posse. At si iustas causas ha-
beat cur iudiciū accipere no-
lit fidelissimos nō tenent: qz
vir bonus arbitratur nō fue-
rit: vt qui iustam excusationē
afferret: defendere cogere.
S; et si satis non dederit s; z
repromittēt ei creditū eū de z
statuendū est. Qui ita de
publico agūt vt si priuatū cō-
modū defendat cā cognita
pmittunt p̄curatorē dare: et
postea ali agens exceptiōe
repellitur.

Uel si longinquo sit ab
causa interuenerit. Paulus
On cogendum. Sa-
binus ait. nullas par-
tes pretoris esse ad cōpellen-
dū defendere. sed ex stipula-
tu ob rem non defensam agi
posse. At si iustas causas ha-
beat cur iudiciū accipere no-
lit fidelissimos nō tenent: qz
vir bonus arbitratur nō fue-
rit: vt qui iustam excusationē
afferret: defendere cogere.
S; et si satis non dederit s; z
repromittēt ei creditū eū de z
statuendū est. Qui ita de
publico agūt vt si priuatū cō-
modū defendat cā cognita
pmittunt p̄curatorē dare: et
postea ali agens exceptiōe
repellitur.

Uel si longinquo sit ab
causa interuenerit. Paulus
On cogendum. Sa-
binus ait. nullas par-
tes pretoris esse ad cōpellen-
dū defendere. sed ex stipula-
tu ob rem non defensam agi
posse. At si iustas causas ha-
beat cur iudiciū accipere no-
lit fidelissimos nō tenent: qz
vir bonus arbitratur nō fue-
rit: vt qui iustam excusationē
afferret: defendere cogere.
S; et si satis non dederit s; z
repromittēt ei creditū eū de z
statuendū est. Qui ita de
publico agūt vt si priuatū cō-
modū defendat cā cognita
pmittunt p̄curatorē dare: et
postea ali agens exceptiōe
repellitur.

Uel si longinquo sit ab
causa interuenerit. Paulus
On cogendum. Sa-
binus ait. nullas par-
tes pretoris esse ad cōpellen-
dū defendere. sed ex stipula-
tu ob rem non defensam agi
posse. At si iustas causas ha-
beat cur iudiciū accipere no-
lit fidelissimos nō tenent: qz
vir bonus arbitratur nō fue-
rit: vt qui iustam excusationē
afferret: defendere cogere.
S; et si satis non dederit s; z
repromittēt ei creditū eū de z
statuendū est. Qui ita de
publico agūt vt si priuatū cō-
modū defendat cā cognita
pmittunt p̄curatorē dare: et
postea ali agens exceptiōe
repellitur.

Uel si longinquo sit ab
causa interuenerit. Paulus
On cogendum. Sa-
binus ait. nullas par-
tes pretoris esse ad cōpellen-
dū defendere. sed ex stipula-
tu ob rem non defensam agi
posse. At si iustas causas ha-
beat cur iudiciū accipere no-
lit fidelissimos nō tenent: qz
vir bonus arbitratur nō fue-
rit: vt qui iustam excusationē
afferret: defendere cogere.
S; et si satis non dederit s; z
repromittēt ei creditū eū de z
statuendū est. Qui ita de
publico agūt vt si priuatū cō-
modū defendat cā cognita
pmittunt p̄curatorē dare: et
postea ali agens exceptiōe
repellitur.

Uel si longinquo sit ab
causa interuenerit. Paulus
On cogendum. Sa-
binus ait. nullas par-
tes pretoris esse ad cōpellen-
dū defendere. sed ex stipula-
tu ob rem non defensam agi
posse. At si iustas causas ha-
beat cur iudiciū accipere no-
lit fidelissimos nō tenent: qz
vir bonus arbitratur nō fue-
rit: vt qui iustam excusationē
afferret: defendere cogere.
S; et si satis non dederit s; z
repromittēt ei creditū eū de z
statuendū est. Qui ita de
publico agūt vt si priuatū cō-
modū defendat cā cognita
pmittunt p̄curatorē dare: et
postea ali agens exceptiōe
repellitur.

Si procurator edificati noie domini. Nunciatus sit. et ipse cauit de ope demolitudo. ar s no hret locu hoc indictu qd subijcit vt. J. de op. no. n. l. qz c. Interdictio vtaf. l. vti possidetis. vt (in re. s. fi. dicte dda. qz et q edificare. phibent 7 possidere. phibe- tur. vt. J. de vi. 2. vi ar. l. vim facit. 2. J. vti poss. si duo. Uel dic hoc indicti eto qd subijcit ne vis 7c. vt. sint. hba cuiusda iterdicti. vt. J. de ope. no. n. l. qz in re. s. fina. d. Defensor. quatu ed euatand d d satisfationez de rato. 2. est rō: qz nō possit pmit ti stipulatio vt subijcit. vere tñ ē actor cū agat inf dicto. vt. J. de ope. no. n. l. qual re. s. fi. q. est cōtra. e. Satisfadde = rit. l. sponte. f. Nō ai aduer to. nā aut ratū hz et sic hz qd pmissit. aut non: et tunc pōt etiā hodie phi bere. et sic potius interest nō habere ratum q̄ hfe. Sed nōne ego ai aduerto. pone qz procurator iniuste victus est interdico quod proponit si dñs ratū habet interest mea: nā si ratum habeat potero p̄hibere: si non hēat non nocet dño sententia: iōqz dñm. phibere nō pote ro. et sic pōt p̄mitti stipulatio. vt. J. rem. ra. ha. si sine. s. qz si procurator. nec placet vt dicat nō p̄mitti ppter iniu riā. vt. J. rem. ra. ha. si sine. s. cū aut. qz iniuria pcuratori meo facta michi nocet vt hic. nō si alteri fiat. vt ibi. An ergo cauebit eo attēto qd nō iure fieri pōt: Rñ. nō vt h. 2. J. de pecu. eo. ipe. i. rñ. vt dic nō p̄mittit qz totū sibi mā dasse vt. vt. J. e. l. ad rem. et. l. ad legatū. vnde nō est expe ctandū vt ratū habeat. vt. J. de condi. inde. si procurator s̄m Bzo. cū necesse habeat hfe ratū. Uel dic nō p̄mittit etiā si domin⁹ non habeat ratum: qz eo nō habēte ratū qz egerit interdico: p cōsequens nō videt hfe ratū pū mā satisfationē quam fecit de opere restituendo. vnde tenet nunciatio. et sic destrueret opus factū post. pon⁹ ergo interest vt non habeat ratū q̄ habeat. sic ergo su perflua est cum non possit committi.

Si pcurator op nouū nunciatū sit: isqz indictio vta tur ne vis fiat et edificati: de fensoris partes eū sustinere: nec cōpelli cauere rataz rem dñm habituz Iulianus ait: et si satisfadderit nō ai aduer to inquit Iulianus quo ca su stipulatio cōmittatur. Post litē cōtestatā re pōt facere procuratorē et pro eo cauere. h. d. Bar. alius. U p̄prio noie iudiciū accepisset si velle p curatore dare i quē actor trā sferat iudiciū audiri d̄: solenit qz p eo iudicatum solui satis datione cauere.

Qui p̄prie defendit p̄ vnā cām trā defendere. h. d. Bar. Et q defendit eū cui⁹ noie ipe nō agit: liberum est vel in vnam rem defendere. Nemo ē idone⁹ defensor alit⁹ sine satisfadatione. Bar. Qui alitū defendit satisfada rem cogit. Nemo em̄ aliene li tīs idone⁹ defensor sine satis datione intelligitur. Qui defendit in antecedē ti cogitur defendere in conse quenti. h. d. vel aliter. Qui de fendit i preparatorio cogitur defendere in pcuratorio. h. d. Itē queritur si iudicium accepit defensor et actor in

to vel sine intelligemam sufficit si cui 7c. vt. C. de neg. gest. tutor. secus in tutore vel curatore vt ibidem dicitur Itē secus si negat nomine alterius: quia tunc cogitur in oib⁹ defendere. vt. J. eo. l. oim. 7. l. non solum. l. Uel. pro saltem.

Qui p̄prie defendit p̄ vnā cām trā defendere. h. d. Bar. Et q defendit eū cui⁹ noie ipe nō agit: liberum est vel in vnam rem defendere. Nemo ē idone⁹ defensor alit⁹ sine satisfadatione. Bar. Qui alitū defendit satisfada rem cogit. Nemo em̄ aliene li tīs idone⁹ defensor sine satis datione intelligitur. Qui defendit in antecedē ti cogitur defendere in conse quenti. h. d. vel aliter. Qui de fendit i preparatorio cogitur defendere in pcuratorio. h. d. Itē queritur si iudicium accepit defensor et actor in

minor esset p̄dium suum lapsus iuueritū vēdiderat cū decreto restitutus est vt vendicet: in vendicatioe er go cogitur defensor iudiciū suscipere rei vendicatiois s̄m Jo. et eodē modo restitutus ad actionē psonalem quā accepit latidē deceptus dimiserat: cogitur defensor hoc iudiciū psonale restitutorū suscipere. Et autē que ras cū quasi dñs restitutionē imploret aut: cur non est ei restituta magis res q̄ actio. Rñ. Jo. qz nō cōstabat euz fuisse dñz: s̄ restitutor ē vt id qd ei obstat in vēdicatioe scz vēditio nō obstat. alioquin si cōstaret eū dñm fuisse res non actio restitueretur. et eodē mō dicas in psonali qz nō erat purū debitū: alioquin ipsa pecunia nō obliga tio restitueret. et probant hęc oia. J. de mino. l. fi. et de cō di. ob cau. si quis accepto tulerit. 2. l. si mulier. 7. de his que in frau. cre. l. ait pre. s. si p̄ditionalis. Sed hęc possi tio nō placet Bzo. nā et si nō cōstet ipm esse dñz officio iudicis etiā p̄ extaneū sit restitutio rei cum habeat ab eo cām. vt. J. de mino. l. in cause. s. inter dū. Dic ergo qz h loqur cū ipe minor nō tradidit: s̄ ipe emptor posside bat rē quā emit. et id emit ab eo qz sciebat eū dñz cē. 2. est p eo. J. de admi. tu. l. si sine herede. s. in p̄positio. Uel planius pone qd dicit restitutorū iudicium: hoc est iu dicitum quo emptor reperit a minore p̄cium quod in vtilitatem suā conuersum est: qd potest facere. vt. J. de de mino. qz si minor. s. restitutio. Uel pone casum l. e maiore cuius res dum vsucaperetur cepit abesse cau sa respn. 2. interim p̄plet vsucapio: reuerfus impetrat restitutionez. Ego sic pono casū. qz minor petijt rē rei ven. vel alia quacūqz actione et fuit p̄tra eum pro de fensore cuiusdā sententia lata: perit restitui contra sen tentiam: idem defendet reum. et secundū hoc dic resti tutus. i. restituendus. Sed Jōēs predictas positiones est. C. e. l. inuit⁹. vbi dicit procuratorē cau sam appella tionis p̄sequi non compelli. Eo. aliud est in appella tione que est alta causa: aliud in hac restitutione in in-

Satisfadare. scz iudi. sol. vt in sti. de satisf. s. sin. ast. hoc tamē fal lit in duob⁹ casib⁹: bus s̄m quosdaz vt. J. e. nō solum. s. si status. et. s. fi. sed etiam sine satisfadatione con uenit iudicari qm qz. vt. J. e. plauti⁹. Itē nota hic de fensorem sine sa tisfadatione nō ad mitti vt hic. 2. J. e. si minor. s. is. d. 2. J. de iudi. recte. n. Itē queritur. Defen s pone casuz qz da sor sine tus fuit defensor satisfada aduersus eū q̄ in tide nō integrum restitui admitti volebat: eo qz cur tur.

Inu- rati- scā no- cer dño.

Qui p̄prio accepisset. per contestationē. Cauere. l. dñs si p̄pens est: alio ipse pcurator satisfad. insti. de satisfada. s. si vero aliquis. 2. J. iudi. sol. si ad defendendū. Itē ex eo quod in p̄m. dixit dñz iudi cium accepisse. l. lit. cōtest. contra se. et hic satisfad pro procuratore quē postea dar. colligitur qz etiā p̄ lit. cō testa. factus procurator debet condemnari. et pro hoc est. J. e. l. s. si plures. si enim dominus dñaretur non satisfadaret cum p hoc fiat. pcuratoris p̄ditio grauior. vt J. e. sed et hē. s. defendere. sed arg. p̄tra est ad predicta. insti. de satisfada. s. alia. Accur.

Qui defendit in sp̄taneo gestore cum manda

DICEN

tegru que quasi est de appedictis pme. ar. J. de mino. l. pfecti. Sed ar. p. rra in eo. ti. l. pfecti. Item est arg. q. aduocat? in causa appellationis patrocinar tenet. sic 7. an per aliu causa ap. l. si. sed contra est cum sit alia causa. vt. C. eo. l. inuitus.

Aduo- car? in ca ap- pellatio nis pa- trocina ri tenet.

C Heredis. si est iudiciu vl sine mandato. vt. J. de neg. ge. l. ij. vel cu mandato. vt. J. ma. l. ides. s. i. et. l. ex mandato.

C Noie. puta ipaz re. extrinsec? aut vt fruct? vel aliqd ex stipulatione ppr re non defensam. 7 acci- pe hoc si tanq? p- curator percepit. na si tanq? qlibet no cogeret restituere. vt ar. J. fo. ma. si vero. s. ite qe quid. 7. ad tre bel. debitor. s. fi. Et sic fuit diffini- ta causa qua ha- buerunt cofules mediolanenses missi ad impato- re? constantinopoli- tanu. Accur.

C Debeat. sic J. ti. ij. l. si aut. s. ite si fundi. Sed certe immo videt q no; qz possessor hereditatis hoc l debitu no reddit vt. J. de peti. her. si possessor. s. bo- nefidei. q est s. fo. hic precessit her? scz mandatu: ubi null? inter possessore? 7 herede. vel hic vt procurator habuit. et sic nomie dñi ibi noie suo. Jte s. J. de exce. do. si pcurator rei. qz ibi p- curator ex collusione pecuniã accepit qua dicit est reti- nere. s. ibi retinet aduersus dantein non aduersus do- minum cuius procurator est.

C No dz. no. sic 7. J. de nor. ac. l. si comunis familia 7. s. qd quisqz iur. l. ij. s. qz si is. et. J. de tutel. et ra. dif. l. i. s. nunc tractemus. 7. s. plane. Jte no. ex hoc 7 supiori rñ. no e eandẽ rone? Jrioz sic 7. J. ti. ij. l. si qz negocia. s. arg. J. insti. de tutel. in prin. 7. J. de vsuris. gaus. in fi.

C Suadet. vt. s. de pac. l. sumptus. 7. J. man. l. idem qz. s. idem labeo ait. et. J. ti. i. sicut. s. i. et hoc in pcura- tore qz hz mandatu oino: siue perdat: siue vincat. vt. C. man. l. etia. in eo aut q sine mandato defendit: distigue an vincat et tunc repetit: an perdat et tunc no. vt. J. iudi. sol. iam tamen. s. in hac stipulatione.

C Et utiqz recte. immo no recte nisi notatim manda- tu sit. vt. J. l. p. i. q est s. fo. hoc s. 3. illa. 7 sic hz spale ma- datu fm Jo. alij distinguunt vtru sit pcurator in exigẽ- dis de bitis tm vt hic. an oim factoz dñi: vt ibi. et erit

integrum restitutus sit: an co- gendus sit restitutorum iudi- cii accipere: et magis placet cogendum procuratorum.

C Procurator etiaz ad lites tenet reddere rone? et restituere reliqua: hoc est quicqd ei? occasione ad eu? puenit et re- petere expensas. Bar.

C Procurator vt i cõctis qz ne- gocijs gerẽdis? ita et in litib? ex bona fide rone? reddere dz. Itaqz qd ex lite psecut? erit: siue picipalit ipi? rei noie? si- ue extrinsec? ob ea re dz mada- ti iudicio instituere. Et qz adeo vt 7 si p erroze aut iurnã iudi- cis no? dbitu? psecut? fuerit: id qz reddere dbeat. **C** Jte s. qd ob re iudicatam pcurator soluerit: p trario mandati iudi- cio recupare dz: pena autem qua ex suo delicto pstitit recu- perare no? dz. **C** Litis impẽ- dia bona fide facta: vl ab acto- ris pcuratore: vel rei debere et restitui equitas suadet.

C Anus pcurator no? p raze re ptra aliu nisi expresse sit ei mandatum. h. d. Bar.

ibi rō: qz primo casu est mādātū sit vt in iudicio exigat hoc a se non pōt. vñ est q hoc alij intelligat mādātum in scdo nō nisi habeat spale mādātum. vt. J. l. itaqz. Vel dic q in hoc. s. fuit cōmissa administratio italicoz vni. alij prouincialiu negotioz: vñ sicut si cēt vnus in totu pcurator contra

C Si duobus mādata sit ad ministratio negotioz: quozuz alter debitor sit mandatoris: an alter cū eo recte actur? sit: et utiqz recte. nō em ob id mi- nus pcurator itelligitur q is quozqz cū quo agitur procura- tor sit. **C** Iptianus.

C Si duos procuratores omnium reru suaru reli- qz: nisi nomiatur pcepit vt al- ter ab altero pecuniam petat non videtur? mandatu? vtrili- bet eorum dedisse. **C** Aulus.

C Itaqz si hoc specialiter mandatu? est: tunc exci- piente eo cū quo agitur: si nō michi? mādātū sit vt a debito- ribus petere a ctore? ita de- bere replicare placz: aut si mi- chi mandatum non sit? vt a te petere.

C Procurator non potest fa- cere conditione domini dete- riorē: sed melioze sic. h. d. cū l. seq. Barto. Paulus.

C Ignorantis dñi cōditio deterio: per pcuratorē fieri nō dz. **C** Gaius.

C Quacunqz ratione? pro- tute. 7 tra. dif. si tutor. in fi. et. l. sequen.

C Si duos non videtur. sed contra. s. l. proxima. Itaqz. si non michi. verba sunt exceptio nis.

C Mandatu? nō sit. i. specialiter. Et sic no spale hoc casu d? slderari mādātū: vt dixi plene. s. eo pompo. in penci. Jte nota qz alij est non in lra. als non est nō. 7 sunt verba hec replicanonis.

C Ignorantis nō dz. nisi in trib? casibus. qñ. l. est in rem suã et qñ speciale hz mādātū: 7 qñ generale hz habet liberã administratone. vt. J. de iur. iur. l. iusturã du. s. fi. et. l. se. 7. s. de pac. l. rescriptu. s. fi. et. l. se. que sūt contra. Sed certe nec tunc qñ generale hz administratio nē 7 liberã pōt donare. vt. s. de pac. l. s. iuris. s. si filu. sed licet deterioze? facere non potest. tamen melioze? sic. vt. J. l. proxima.

C Quacunqz ratione. siue ipso iure qd fit multis mo- dis: siue per exceptione? pacti vel aliã. aliud si nō ratiõe sed ptra ratione. vt per doli? vl metū vel similes modos. qz nō videtur hoc ei cōmissum. sed vt bona fide faciat. sic vt. J. de cōdi. inde. l. si procurator. in prin. 7. s. cellus. in fi. s. 3. videt qz pactu? nō valeat: qz sic demis

Cōtra- rior? nō est eadẽ ratio.

valet cum principaliter ei pdest cui fit. vt. s. de pactis. l. fideiussois. ibi neqz ent. r. que est ptra. Sol. et hic in- terest pcuratoris: quia mandati tenetur si non quesitit quod potuit. vt ar. C. ar. tu. l. qui quid.

A Procurator ergo procuratorio nomine. **B** Me. s. cre- ditore tuo.

M Inor. exi- stat. l. exi- ste re velit.

In iteg. qd est est infest ei? vt qz sit obligat. s. z certe imo hoc ip- so qz iplicat. vt. l. de mi. l. minorib9

Possit. qua do est hoc qz pot restitui r qn non. Rñ. potest qn si- nemã dato vt pty hic: qz dicit defen- sor. non pot qn hz mandati: imo q

Mãdauit sibi iputet. vt. l. de mino. l. cõ mãdato. hoc nõ placet: quia illa lex in negotijs loquitur. et hic non habet legitimã psonã. vt. C. qui legi. per. l. i. r. i. de leg. tu. l. si. sed dic qz qñqz etiã sine mandato defendens nõ restituitur: vt si pro patre vel matre vel similibus inter ueniat defensor in subsidij. vt. l. eo. l. feminis. r. i. de tu. et ra. dif. l. i. s. sed nonnullos. et de admi. tuto. cum plu- res. s. in pñmis. et de lib. ho. ex. l. i. iij. s. sed si mulier. his cõ casibus iure cõmuni est vsus. vnde non restitui- tur. vt. l. de iureiuran. naz postea. s. si quis minor. r. C. de inite. resti. mi. l. non videt. r. C. eo. exigendi. in. fi.

Item quid si fideiussoz aio donandi pro eo interueniat: an erit tunc idoneus: Rñ. nõ vt. C. qui le. p. l. i. et. ij.

Non est: hic habes ergo qz minor. rrv. an. nõ pot esse pcurator. vt. C. l. exigendi. in medio. l. sed cõtra an pos. in. fi. qz ma. nõ pos. s. ead. l. r. i. de ma. vin. l. si collactane l. i. c. p. us. Sol. ibi in illis. l. ad negocia erat: hic ad iudicia. p- hibetur. naz r seruus ad negocia pot esse. sed ad iudicia nõ. vt. s. e. seruus. Itẽ s. C. l. exigendi. in. fi. s. Sol. ibi damnandus erat absens: qz lris erat in eõ contesta- ta: hic nõ fm vt. ar. s. e. nõ solũ. s. h. qz nõ ibi fuit ad missus. aut enim qñ pcurator patrem defendere vo- lebat. et tunc non dz admitti: qz personã nõ hz legitimã vt. C. si aduer. rem in. l. cõ et minezes. r. C. qui legit. p. l. ij. Itẽ qz et ipsi et fideiussozibus succurrat vt hic dicit maxime fm nostram sentiam. qui dicimus pcuratorem qñcõqz interueniente debere dãnari. vt. s. e. q. pprio. in prin. diximus. aut allegando causas absentieret tñc qñ- bet debet admitti. vt. s. eo. seruũ. s. publice. dic ergo qz spãle fuit ibi vt. p patre admitteret. qz in hoc casu iure eõ est vsus vt hac lege modo notauit. r sic non restituit ibi: maxime ne lex videat hões decipere que facit est ad mitti. vt ar. C. de his qz ve. era. ipe. l. i. Alj dicit qz ibi re- stituitur vt hic. quod est falsum.

Succurrat. imo videt qz lz sibi succurrat fideius- sores in teneant. vt. l. de arb. l. si pupill9. que est contra. Sol. ibi loquit qñ fideius sit in rem minoris: hic non. vt vcrins ibi non restituitur pupillus: qz nec tenebat nisi natural. ter. et iõ fideiussozib9 nõ succurrat. al's iura ref. Item contra. C. de fideiusso. mi. l. i. et. ij. r. i. et. i. de.

Curatore tuus a meõ liberat9 est id tibi prodesse dz. **Q**ui potest in integrũ restitu non est idoneus defeso- r restitutio principalis pdest fideiussoz. h. d. Bar. r. l. pl.

Inor vigintiquiqz an- nis si defensor existat ex quibus causis in integrũ restitui possit defensor idone us nõ est: qz et ipsi et fideius- sozib9 et p in integrũ restitu- tionẽ succurrat. Qñ tamen defedere est eadẽ vicẽ quã re

us subire: defensor mariti in aplius qz marit9 facere pos- sit nõ est cõdãnandus. Is qz suscepit defensionẽ et si locu- pletissimus sit. Paulus.

Et si consularis sit. **A**lpianus.

Non videtur defende- re nisi satisfacere fuerit paratus. Paulus.

Et qz femina necqz mi- les necqz qui reip. cã abfutur9 est: aut morbo ppe- tuo tenet: aut qui magistratũ

tra debitorẽ suuz quem defendere volebat minor. sic et in minore qui hereditatem adiuit et creditoribus here- ditarijs fideiussozem dedit. nam si restituitur et repu- diet referuatur actio in eõ qui heres erit. r ideo fideius- sozi succurrat. vt. l. de admi. tu. l. ij. et de acqui. here. si pupillus. in fi. aut in alijs actio creditori non seruaf. et tunc distinguitur: an dolo aduersarij inducitur minor: et tunc etiã fideiussozi succurrat non vt minor: sed vt sua restitutio sibi proflit. vt. C. de fideius. mi. l. ij. s. verũ r. r. de excep. l. exceptio. s. rei asit. imo et si minor non curet restitu fideiussoz: tamen inuaretur. vt. l. de contra- tabu. si post mortẽ. s. fi. aut non fecit doli aduersari9. et tunc fideiussoz nõ innatur. vt in contrarijs legib9. Itẽ quid si ad agendũ minor cõstituit pcurator: Rñ. idẽ vt ar. C. qui le. per. l. ij. vel dic contra: qz tunc non possit res- titui et sibi imputet quicquid constituit. vt. l. de mino. cum mandato. prima verior.

Subire. no. eandẽ personã representat et eadem habet priuilegia. vt. l. pro socio. l. v. s. i. et de dam. in- fec. l. qui bona. s. pe. r. s. e. l. sed et he. s. defendere. et. l. solu. ma. l. alia. s. ar. s. i. de admi. tu. l. ex. pluribus.

Possit. habita ratione negeat. vt. l. de reg. iur. l. in condemnatione.

Locupletissimus. hic est arg. ptra. C. de epif. au. l. de creationibus. s. i.

Non videtur. satisfacere. s. iudi. sol. nemo est aliẽ- ne litis r. vt. r. s. eo. l. qui proprio. s. qui alij. r. i. s. fi. de satisfda. s. fi. et. l. de mino. qz si speciali. in fi. et. l. de iudi. recte. r. l. rem. ra. ha. l. actor. r. l. de regu. iur. l. qui rẽ secus in tutõibus et curatõibus. vt. C. de admi. tu. l. si. s. defensionem.

Et qz femina. nisi in casibus. vt. s. e. s. feminis. r. die vt. s. de sta. ho. l. in multis.

Miles. s. armate milirie. nisi in casu. vt. C. eo. l. qz stipendia. et in alio. vt. s. e. filius. s. veterani. Et idẽ dicitur in milite celestis milirie. vt in sacrdote et clerico quolibet in sacris ordinib9 posito. vt in auten. de san. epi. s. alium aurẽ. col. ix. nisi in casu similit. vt. C. de epi. et cleri. l. placet. vel dicitur predictum. s. alij loq in spe- cialibus casibus quos ibi ponit in textu.

mi. l. in cause. in prin. Sol. p. dixit qz hic fuit minor do- lo inductus quod nichil est: quia cum nec fuerit hic ad- missus non potest dici etiã de facto qz fuit dolo induct9 vel ibi sciebat eum esse maiorem. sed hoc non valet: da hoc casu non deberet fideiussozi subueniri in necem cre- ditõis. vt dicta

lin cause. Alj di- cunt hoc in iudi- cibus. sed leges cõ- trarie in contra- ctibus. et hoc nõ valet: quia idem debet esse vtr: bi qz. vt. C. si tu. vel cura. inter. l. ij.

Tu ergo dic aut minore restituito datur in aliuz re- gressus. et tunc si bi r fideiussozi suc- currit vt fuit hic nam minore r. s. i. tuto remanet a- ctio creditori con-

tra debitorẽ suuz quem defendere volebat minor. sic et in minore qui hereditatem adiuit et creditoribus here- ditarijs fideiussozem dedit. nam si restituitur et repu- diet referuatur actio in eõ qui heres erit. r ideo fideius- sozi succurrat. vt. l. de admi. tu. l. ij. et de acqui. here. si pupillus. in fi. aut in alijs actio creditori non seruaf. et tunc distinguitur: an dolo aduersarij inducitur minor: et tunc etiã fideiussozi succurrat non vt minor: sed vt sua restitutio sibi proflit. vt. C. de fideius. mi. l. ij. s. verũ r. r. de excep. l. exceptio. s. rei asit. imo et si minor non curet restitu fideiussoz: tamen inuaretur. vt. l. de contra- tabu. si post mortẽ. s. fi. aut non fecit doli aduersari9. et tunc fideiussoz nõ innatur. vt in contrarijs legib9. Itẽ quid si ad agendũ minor cõstituit pcurator: Rñ. idẽ vt ar. C. qui le. per. l. ij. vel dic contra: qz tunc non possit res- titui et sibi imputet quicquid constituit. vt. l. de mino. cum mandato. prima verior.

Subire. no. eandẽ personã representat et eadem habet priuilegia. vt. l. pro socio. l. v. s. i. et de dam. in- fec. l. qui bona. s. pe. r. s. e. l. sed et he. s. defendere. et. l. solu. ma. l. alia. s. ar. s. i. de admi. tu. l. ex. pluribus.

Possit. habita ratione negeat. vt. l. de reg. iur. l. in condemnatione.

Locupletissimus. hic est arg. ptra. C. de epif. au. l. de creationibus. s. i.

Non videtur. satisfacere. s. iudi. sol. nemo est aliẽ- ne litis r. vt. r. s. eo. l. qui proprio. s. qui alij. r. i. s. fi. de satisfda. s. fi. et. l. de mino. qz si speciali. in fi. et. l. de iudi. recte. r. l. rem. ra. ha. l. actor. r. l. de regu. iur. l. qui rẽ secus in tutõibus et curatõibus. vt. C. de admi. tu. l. si. s. defensionem.

Et qz femina. nisi in casibus. vt. s. e. s. feminis. r. die vt. s. de sta. ho. l. in multis.

Miles. s. armate milirie. nisi in casu. vt. C. eo. l. qz stipendia. et in alio. vt. s. e. filius. s. veterani. Et idẽ dicitur in milite celestis milirie. vt in sacrdote et clerico quolibet in sacris ordinib9 posito. vt in auten. de san. epi. s. alium aurẽ. col. ix. nisi in casu similit. vt. C. de epi. et cleri. l. placet. vel dicitur predictum. s. alij loq in spe- cialibus casibus quos ibi ponit in textu.

Et qz femina. nisi in casibus. vt. s. e. s. feminis. r. die vt. s. de sta. ho. l. in multis.

Miles. s. armate milirie. nisi in casu. vt. C. eo. l. qz stipendia. et in alio. vt. s. e. filius. s. veterani. Et idẽ dicitur in milite celestis milirie. vt in sacrdote et clerico quolibet in sacris ordinib9 posito. vt in auten. de san. epi. s. alium aurẽ. col. ix. nisi in casu similit. vt. C. de epi. et cleri. l. placet. vel dicitur predictum. s. alij loq in spe- cialibus casibus quos ibi ponit in textu.

Et qz femina. nisi in casibus. vt. s. e. s. feminis. r. die vt. s. de sta. ho. l. in multis.

Miles. s. armate milirie. nisi in casu. vt. C. eo. l. qz stipendia. et in alio. vt. s. e. filius. s. veterani. Et idẽ dicitur in milite celestis milirie. vt in sacrdote et clerico quolibet in sacris ordinib9 posito. vt in auten. de san. epi. s. alium aurẽ. col. ix. nisi in casu similit. vt. C. de epi. et cleri. l. placet. vel dicitur predictum. s. alij loq in spe- cialibus casibus quos ibi ponit in textu.

Et qz femina. nisi in casibus. vt. s. e. s. feminis. r. die vt. s. de sta. ho. l. in multis.

Miles. s. armate milirie. nisi in casu. vt. C. eo. l. qz stipendia. et in alio. vt. s. e. filius. s. veterani. Et idẽ dicitur in milite celestis milirie. vt in sacrdote et clerico quolibet in sacris ordinib9 posito. vt in auten. de san. epi. s. alium aurẽ. col. ix. nisi in casu similit. vt. C. de epi. et cleri. l. placet. vel dicitur predictum. s. alij loq in spe- cialibus casibus quos ibi ponit in textu.

Et qz femina. nisi in casibus. vt. s. e. s. feminis. r. die vt. s. de sta. ho. l. in multis.

Miles. s. armate milirie. nisi in casu. vt. C. eo. l. qz stipendia. et in alio. vt. s. e. filius. s. veterani. Et idẽ dicitur in milite celestis milirie. vt in sacrdote et clerico quolibet in sacris ordinib9 posito. vt in auten. de san. epi. s. alium aurẽ. col. ix. nisi in casu similit. vt. C. de epi. et cleri. l. placet. vel dicitur predictum. s. alij loq in spe- cialibus casibus quos ibi ponit in textu.

Et qz femina. nisi in casibus. vt. s. e. s. feminis. r. die vt. s. de sta. ho. l. in multis.

Miles. s. armate milirie. nisi in casu. vt. C. eo. l. qz stipendia. et in alio. vt. s. e. filius. s. veterani. Et idẽ dicitur in milite celestis milirie. vt in sacrdote et clerico quolibet in sacris ordinib9 posito. vt in auten. de san. epi. s. alium aurẽ. col. ix. nisi in casu similit. vt. C. de epi. et cleri. l. placet. vel dicitur predictum. s. alij loq in spe- cialibus casibus quos ibi ponit in textu.

Et qz femina. nisi in casibus. vt. s. e. s. feminis. r. die vt. s. de sta. ho. l. in multis.

Miles. s. armate milirie. nisi in casu. vt. C. eo. l. qz stipendia. et in alio. vt. s. e. filius. s. veterani. Et idẽ dicitur in milite celestis milirie. vt in sacrdote et clerico quolibet in sacris ordinib9 posito. vt in auten. de san. epi. s. alium aurẽ. col. ix. nisi in casu similit. vt. C. de epi. et cleri. l. placet. vel dicitur predictum. s. alij loq in spe- cialibus casibus quos ibi ponit in textu.

Et qz femina. nisi in casibus. vt. s. e. s. feminis. r. die vt. s. de sta. ho. l. in multis.

Miles. s. armate milirie. nisi in casu. vt. C. eo. l. qz stipendia. et in alio. vt. s. e. filius. s. veterani. Et idẽ dicitur in milite celestis milirie. vt in sacrdote et clerico quolibet in sacris ordinib9 posito. vt in auten. de san. epi. s. alium aurẽ. col. ix. nisi in casu similit. vt. C. de epi. et cleri. l. placet. vel dicitur predictum. s. alij loq in spe- cialibus casibus quos ibi ponit in textu.

Et qz femina. nisi in casibus. vt. s. e. s. feminis. r. die vt. s. de sta. ho. l. in multis.

Miles. s. armate milirie. nisi in casu. vt. C. eo. l. qz stipendia. et in alio. vt. s. e. filius. s. veterani. Et idẽ dicitur in milite celestis milirie. vt in sacrdote et clerico quolibet in sacris ordinib9 posito. vt in auten. de san. epi. s. alium aurẽ. col. ix. nisi in casu similit. vt. C. de epi. et cleri. l. placet. vel dicitur predictum. s. alij loq in spe- cialibus casibus quos ibi ponit in textu.

DICERET

A Non potest. quia est factus consul vel alterius iurisdictionis. vt. s. de in ius voca. l. ij. r. s. de iuris. om. iudi. l. ij. multo magis nec ille qui et si vellet pati iudicium non posset. vt illustris r. sup. illustris. vt. C. eo. l. quicquid. et in aut. vt ab illustri. s. i. colla. v.

B Debent. cu ei ipsi debeas tibi rñdere. vt. s. de iudi. heres. s. i. r. de fenfor. ibi defendet vt h. et ar. s. e. sed et he. s. non sol. s.

Procuratore suscipienda. hoc veru est si litē cōtes. est curatōr vel partē debiti accepit vel denūciauit debitori ne solueret dño. als dñs pferret si vellet. vt. C. de noua. l. iij. Itē cōtra huc. l. s. e. l. si actor. Solu. ibi in procuratore rei: hic actoris. Itē no. h. pferri eū q̄ habet ius vñle ei qui directu habet. vt. s. de pac. si cū ep̄toze. r. C. de noua. l. iij. r. s. q̄b. mo. pig. v. l. hypo. sol. licet. s. ij.

Ad rem mobilē petendā dat⁹ procurator ad exhibendum recte ager⁹. **P**rocurator datus ad agēdū intelligitur ad litem perficiendam. h. d. Barto. **I**dem.

Qui cōmittuntur sequentia vidētur cōmitti antecedētia. h. d. Barto. **I**dem. **A**d rem mobilē petendā dat⁹ procurator ad exhibendum recte ager⁹. **P**rocurator datus ad agēdū intelligitur ad litem perficiendam. h. d. Barto. **I**dem. **Q**ui cōmittuntur sequentia vidētur cōmitti antecedētia. h. d. Barto. **I**dem.

Qui cōmittuntur sequentia vidētur cōmitti antecedētia. h. d. Barto. **I**dem. **A**d rem mobilē petendā dat⁹ procurator ad exhibendum recte ager⁹. **P**rocurator datus ad agēdū intelligitur ad litem perficiendam. h. d. Barto. **I**dem. **Q**ui cōmittuntur sequentia vidētur cōmitti antecedētia. h. d. Barto. **I**dem.

Excep = h **C** Procuratoriam. hec est duplex. vel q̄ non sit pro-
curator. vt. s. manda. l. si de iussor. s. quedam. vel q̄ non
ratoriam possit esse vel fieri procurator. vt. s. de proba. l. in excep.
duplex s. sed et si procuratoriam. Itē dicas si omiserit petere
est. cautionem de defendendo: et in qualibet simili idem.
vt. C. de proba. l. excerptio. r. C. de excep. l. pe. et si. sed
in prima quando non fuit procurator non habet locus
hec lex. vt. C. eo. l. licet.

Procurator. sed et id his duabus legibus p̄cordat
s. de solu. l. q̄b. s. sed cōtradicit. s. eo. p̄curator tot⁹
totū. r. l. mādato. r. s. de iureiurā. l. i. iurandū. s. si. r. l.
sequē. r. s. de pac. l. nam et nocere. r. s. de sol. l. hoc iure.
Sol. hoc verbū libera q̄b hic ponitur tollit illud cōtra-

Procurator cuius libera pōt
oia facere que dñs facere pos
set: r. etiā alienare si donatio
nem non contineat. h. d. tex.
cum glo. **P**aulus.

Procurator cui genera
liter libera administra
tio rerū cōmissa est pōt exige
re/ nouare/ aliud p̄ alio per
mutare. **I**dem. **S**ed r. id quoq; ei mādā
ri videtur vt soluat cre
ditōibus. **P**rocurator gñalis sine li
bera non pōt trāsfigere. **I**dem.

Mandato generali nō
cōtineri etiā trāsfactio
nem! decidendi cā interposi
tā. Et ideo si postea is q̄ man
dauit transactionē ratam nō
habuerit: nō posse eū spelli
ab exercendis actionibus.

Procuratorē simplice nō
fit executio iudicati: secus in
defensorē. h. d. Bar. **I**dem. **P**lauius ait⁹ procura
torē dānatū nō debe
re conueniri: nisi aut in rem
suam datus esset/ aut obtu
lisset se cum sciret cautum!

Plauius ait. s. recitando quod sequitur. q̄ om
nibus placuit. **P**rocuratorē. i. procurantem aliena negocia. Lar
ge enim ponitur etiam pro eo qui mandatū non habet:
vt patet per sequentia et sic improprie. vt. s. eo. l. i. et p
eo qui habet. Et sic nota q̄ verbum semel postū pro
prietate ponit. vt. s. de offi. p̄cō. r. lega. l. ij. in p̄n.
Q Conueniri. scilicet actione in factum. sed ex stipu
latu sic. vt. s. eo. l. si procurator. s. fina. que est contra.
R suam. Sed qualiter ex parte rei fit procurator in
rem suam. ex parte enim actoris constat. vt. s. eo. si q̄s
in rem suam. sed dic in reo sic fieri/ scilicet q̄ vendam r
cedam alicui hereditatem in qua sunt creditores. vt. s.
de condi. indebi. l. finali. s. titius. Item in duplicibus
iudicijs: vt si cedam alicui tale ius. nam cum ego erā
actor et reus videor hoc idem cessisse. vt. s. de iudi. l. in
tribus. Item pone exemplum vt. s. de noxa. de illo. s. fina.
et. l. sequen. et. s. de pe. h. l. sed et si. s. quid tamen. et. l.
etiam. s. penulti.

Cautum. i. mandatū ei nō esse. sed ipse allegabat
sibi mandatū esse: r. sic mētebatur. sed inferiori casu

idē erit etiā cū nō allegabat s̄m Jo. vel dic q̄ p̄so hoc casu fuit admissus sine satisfatione asseuerando satisfactū ē: in alio casu cū satisfactioe. vel tertio hic cū dñs cauerat: ibi cū pcurator. sed hoc nō placet: q̄ si dñs satisfactioe ipse pueniret ac si mādasset vt ratū habuisset Alij dicunt q̄ ha bebat mādatum nō pro eo tñ erat satisfactū. vnde poterat defensio nē recusare. s̄z nec hoc placet q̄ vt satisfactio vt ei mādātū. vt. s̄. e. l. ad rem mobilē. p̄ma ergo 2. secūda ve rior est.

Cui mittunt sequētia videntur mitti a dñe etiā cōtra diuersas p̄sonas. **D**epo. **H** legatū petendū p̄curator dat? si iterdicto vtat aduersus heredē de tabu. exhibendis procuratoria exceptio quasi non 2 hoc esset ei mandatum/nō obstat.

Procurator generalis sine libera vel sine speciali mādato nō pōt vendere nisi res t̄pe p̄turas. h. v. Bar. **M** ob.

Procurator totor? bonoz cui res administrā de mandate sunt: res dñi neq̄ mobiles neq̄ immobiles neq̄ seruos sine speciali domini mandato alienare potest. nisi fructus aut alias res q̄ facile corumpi possunt.

Cui persona defensoris in dominum sit translatio litis causa cognita. h. v. **I** de. **S**culus noīe defensor existit si an lit. contesti. i

Hic possum notare q̄ dicit. s̄. eo. l. ad rē. Item no. hic q̄ sufficit fieri iuxta mādatum vel simile. vt. **I** man. l. si. in. s̄. fi. r. **I** ad trebel. l. mulier. s̄. scenola.

Procurator totor. secus si vnuerfor. vt. **I** de acq. re. do. l. q̄ rōne. s̄. hec. et l. si. d. re. di. s̄. nichil. r. s̄. e. l. procurator cui. s̄m. **M**. que sunt s̄. sed tu dic s̄z Jo. q̄ non est in hoc vis. sed in hoc an nō habeat liberam vel speciale de hoc mandatū: vt tñc alienare nō possit. vt h̄ possit rē. r. s̄. de off. p̄cura. c. l. i. s̄. i. r. C. e. l. procuratorē. r. s̄. e. dñi alie l. mandato. r. l. ignorantis. r. **I** de pecu. l. qui peculij. an habeat liberā vt tñc possit vt in dictis p̄trarijs. r. C. q̄ cū eo. si liberā. r. **I** de rei ven. si q̄s hac. s̄. fi. **A**ccur.

Speciali. i. exp̄sso. sic. C. de neg. ge. l. negocii. r. iō sic dico q̄ et si nō sp̄ale sed ḡnale dñi tñc h̄eat liberā pōt vt modo dixi. Et q̄ dicit alienare dic. l. transferēdo do minū vt accipitur hoc verbū. C. de fun. do. l. i. s̄z obli garē pōt etiā non habens liberam si modo cōsuevit do min? talia facere s̄z **B**jo. vi. **I** de pig. ac. l. solutū. s̄. fi. et dñi obli. l. vel vnuerforum. **A**ccur.

Contr̄pi. q̄ pōt distrahere vt hic. r. C. de admini. tuto. l. lex q̄ in fi. r. **I** ad trebel. mulier. s̄. fi. enim. **S**culus. in presentia. i. coram iudice.

Cognita. immo videtur etiā sine cause cognitiōe. vt. s̄. e. l. ante lit. cōte. l. 3. post litē cōtest. epigaf cause cognitiō. vt. s̄. e. l. post litem. r. C. e. l. pcuratorib. s̄. fi. r. l. nulli. Sed rñ. hic subaudi m̄. r. e. vel dic q̄ etiā a h̄ litēz contesta. inspicitur aliqua cause cognitiō. s̄. an sit in rē suam. vt. s̄. e. l. pcuratorē. sed et vertit tunc in cause cognitione id q̄ dicit. C. d. noua. l. i. q̄. Itē etiā si sit simplex inspicit an ille qui remouere vult et ipse litigare sit illustris vel similis q̄ perse non possit agere. vt. C. eo. l. q̄ dicit q̄. vel si pupillus sit. Itē inspicitur an se p hoc in alio quo iudicio obligauerit. q̄ id abesse videtur. vt. **I** titu. si. q̄s mandato. **A**ccur.

presentia fuerit: et postulet suo noīe litē suscipere: causa cognita audiendus est.

Procurator de cuius mādato constat non cauet de rato. Itē reuocatio mandati q̄ in noticiā iudicis vel aduersarij non peruenit iudiciū nullū non reddit. h. v. **B**ar. **I** dem

S dñs satisfactioe releuare velit s̄as suas ad aduersariū dirigere debebit q̄bus significet quem aduersus eū pcuratorē 2 in qua cā fecerit ratūq̄ se habitūz q̄ cū co actū sit. hoc enī casu litteris eius approbatis velut p̄ntis pcuratorem interuenire intel ligendū est. Itaq̄ et si postea mutata voluntate pcuratorem esse noluerit: tamen iudiciū quo quasi procurator expertus est/ratum esse debet.

Electio facta per procuratorē ita sumit ius eligendū sicut si facia esset per dominum. hoc dicit **B**artolus. **P**aulus.

Aduersariū. melius si ad iudicem. vt. **I** rē ra. h̄a. l. nec satisfactio.

Ratūq̄. hec sup̄flua sunt. nā p̄cedentia sufficiunt intelligendū. s̄. is ergo stat. vt hic. r. **I** de p̄sti. pe. l. q̄ dā. r. C. de mād. p̄n. l. i. et hoc v̄z q̄ fuerit approbate vt hic. sed an approbate videant̄ eorū q̄ sigillate sunt sigillo dñi: **A**ldri. dicit q̄ nō nisi approbēt vt h̄. alij ē: s̄z vt credatur. ar. C. d. ep̄i. et cle. l. si qua p̄ calūniā r. **I** rem ra. h̄a. l. nec satisfactio.

Dutata voluntate. an litē cōtestatā. et itellige hoc ignozante aduersario 2 iudice. nā si vtroq̄ sciente secus est. vt. **I** iudi. sol sciente. r. **I** de solu. l. cū q̄s. s̄. i. l. vero p̄cura. s̄. fi. ar. p̄tra extra de p̄cu. c. et insinuatione. Et aut sciente altero t̄r̄si: si iudice ipso iure non valet sen tentia: q̄ sciens in non legitimā p̄sonā tulit sententiā. t̄o man si p̄te. s̄. pcuratore actous vel rei. q̄ iudex nichil de cō dati an t̄igēb? omisit: valet t̄nia. sed ope replicatōis ā nichila sp̄ red tur: si reus scientes est absolutus. si vero pcurator actō dat iudicis sciuit valet t̄nia lata p reoz: vt hic. non p̄tra eū cum cū nullo quo ad actorem p non legitimā personā fuit litigatum. et hoc lite non prestata. postea etiā dño inuito remanet

DICER

Liber Tertius.

procurator nisi iusta causa remoueat. vt. s. eo. l. q. oia. sed et si tunc patiatu se remoueri idem erit qd dixi modo. s. ante litem contestatam.

Sis qd stichu. ipse vellet. his scz h'bis. que voluerit. vel etia verbo vola: et ideo non variat hic tali casu: qz lis erat prestata. vt. j. de verb. ob. si quis sti. in prin.

b Alteru. pu. ta stichum.

c Stipulatio nes. i. electionem sibi stipulatione coeessam. na non licet ei postea variare et dama petere sicut si nec ipsemet egisset. et hoc dicit hic pr.

d Consumit. quatu ad p'ioez forma ex qua peti potuit vtrum vellet. licet enim reus ante litem contestata possit variare q'iens vult vt. j. d. verbo. obli. ga. l. eum qui certarum. s. si. et est ratio vt ibi. no tam est hoc in aetore vt dictuz est vt dicta. l. j. de ver

e Procurator qui p' euictio ne p'misit tenetur finito officio. h. d. Barto. Idem.

f Procurator qui p' euictio ne p'dioz q' vendit fidē sua astrixit: et si negotia gerere desierit: obligatio nis tñ onere p'iois auxilio no releuabitur: na p'curator qui p' dño vinculu obligatiois suscepit on' ei' frustra recusat.

g Ex re nostra querit nobis actio p' alium. h. d. Idem.

h Quod procurator ex re domini mandato non refragante stipulatur: inuito

curator. et s' h'c die legem istam loqui in stipulatione iudicio s'nt vel iudi. solui.

i Aulus rh. suscipienda. non solum agendam. in C. non prohiberi. dubium erat ex eo q' no p't renouare mandatum lit. contest. vt. s. e. que oia. tñ dicit q' pot' adesse: q' forte timer ne colludat. vt. j. de inoff. testa. si suspecta. r. C. de liti. auten. nuc si heres. et. j. de ap. l. a sententia. s. si heres. et. l. si plusor. r. j. d. pigno. si superatus.

k Alter filio. creditorem. que adhuc hodie potest dare cu fides approbetur a testatore fm Bzo. vt isti. de satisfda. in prin. vel dic q' non pot' vt diximus in auten. vt hi qui ob. per. res mi. s. i. coll. vi. It' et in hoc est vis si dari non potest an teneat datio. quidam q' sic. s' cadit creditor a debito. alij q' no cadit si sciat. qd est verius. vt in aut. vt hi qui ob. s. i. col. vi.

l Is. scilicet tutor.

m Tutela. r male idq' cepit teneri in centum.

n Ipse. s. heres. Accur.

o Debitoris. s. pupilli. cu' debitor pater fuit.

p Ab heredibus. fratris tutoris.

q Tutela. directa. s. in centum.

r Credite. in ducentis.

s Sempromi. quia sempromi' fuit creditor in ducentis ex mutuo r debitor ex tutela in centum.

t Actio. scz directa. sed si intendat vtilem quas suo nomine habet. vt. C. de leg. l. ex legato. an teneat tñ de fenderet' hñ. vt diximus. s. eo. si quis in rem.

u Heredes. fratres tutoris.

v Procurator dominus petere potest.

w Idem. Aulus rh. etiam eum qui ad litem suscipienda p'curatorē dedit: cause sue adesse non prohiberi.

x Procurator in re sua ex ca lucratua debet dñm defendere. h. d. Barto. Sciuola.

y Alter filio suo pupillo tutorem dedit sempromi' suu. is' a ministrata tutela' reliquit fratrem suu heredem. qui r ipse' decesit: et per fideicomisuz nomē debitoris' tñto relinqt: eis mā date sunt actiones ab heredi b'f. quero cū tā tutele' actio q' pecunie credit' ex hereditate sempromi' descendat: an non aliter mā data actio' ei de tur q' si defendat heredes' a quibus ei actiones mandate

curator. et s' h'c die legem istam loqui in stipulatione iudicio s'nt vel iudi. solui.

z Aulus rh. suscipienda. non solum agendam. in C. non prohiberi. dubium erat ex eo q' no p't renouare mandatum lit. contest. vt. s. e. que oia. tñ dicit q' pot' adesse: q' forte timer ne colludat. vt. j. de inoff. testa. si suspecta. r. C. de liti. auten. nuc si heres. et. j. de ap. l. a sententia. s. si heres. et. l. si plusor. r. j. d. pigno. si superatus.

aa Alter filio. creditorem. que adhuc hodie potest dare cu fides approbetur a testatore fm Bzo. vt isti. de satisfda. in prin. vel dic q' non pot' vt diximus in auten. vt hi qui ob. per. res mi. s. i. coll. vi. It' et in hoc est vis si dari non potest an teneat datio. quidam q' sic. s' cadit creditor a debito. alij q' no cadit si sciat. qd est verius. vt in aut. vt hi qui ob. s. i. col. vi.

ab Is. scilicet tutor.

ac Tutela. r male idq' cepit teneri in centum.

ad Ipse. s. heres. Accur.

ae Debitoris. s. pupilli. cu' debitor pater fuit.

af Ab heredibus. fratris tutoris.

ag Tutela. directa. s. in centum.

ah Credite. in ducentis.

ai Sempromi. quia sempromi' fuit creditor in ducentis ex mutuo r debitor ex tutela in centum.

aj Actio. scz directa. sed si intendat vtilem quas suo nomine habet. vt. C. de leg. l. ex legato. an teneat tñ de fenderet' hñ. vt diximus. s. eo. si quis in rem.

ak Heredes. fratres tutoris.

i Stipulat. s. ipsi domino vel sibi nole domini dari. **k** Petere pot. s. vtili actione. vt. s. eo. in cause. in fine. non directa que per liberam personam queri non pot. vt. C. per quas perso. no. acqui. l. i. et hoc est vix gnali ter fm. d. q' vtilis per procuratorem queratur. s' tu dic esse regulare vt nec vtilis nec directa queratur. sed fallit in casibus quos no. in. situ. de mut. sti. pu. s. si q' aliq. s' re debet eam dño vt. j. de acquiren. posses. l. possessio. s. et si possessio inter que spalia hoc est vñ q' ex re domini: vt hic et erit ratio: quia nichil apud eum remanere oportet. vt. s. eo. l. qui p'optio. s. procurator vt in ceteris Alij intelligit legem istam qñ pte sente dño stipulatur. vt. j. de verb. oblig. si procurator p'elens. Alij dicunt circa iudicia speciale. vt. s. si quis cau. l. si p

procuratore dominus petere potest.

l Idem. Aulus rh. etiam eum qui ad litem suscipienda p'curatorē dedit: cause sue adesse non prohiberi.

m Procurator in re sua ex ca lucratua debet dñm defendere. h. d. Barto. Sciuola.

n Alter filio suo pupillo tutorem dedit sempromi' suu. is' a ministrata tutela' reliquit fratrem suu heredem. qui r ipse' decesit: et per fideicomisuz nomē debitoris' tñto relinqt: eis mā date sunt actiones ab heredi b'f. quero cū tā tutele' actio q' pecunie credit' ex hereditate sempromi' descendat: an non aliter mā data actio' ei de tur q' si defendat heredes' a quibus ei actiones mandate

curator. et s' h'c die legem istam loqui in stipulatione iudicio s'nt vel iudi. solui.

o Aulus rh. suscipienda. non solum agendam. in C. non prohiberi. dubium erat ex eo q' no p't renouare mandatum lit. contest. vt. s. e. que oia. tñ dicit q' pot' adesse: q' forte timer ne colludat. vt. j. de inoff. testa. si suspecta. r. C. de liti. auten. nuc si heres. et. j. de ap. l. a sententia. s. si heres. et. l. si plusor. r. j. d. pigno. si superatus.

p Alter filio suo pupillo tutorem dedit sempromi' suu. is' a ministrata tutela' reliquit fratrem suu heredem. qui r ipse' decesit: et per fideicomisuz nomē debitoris' tñto relinqt: eis mā date sunt actiones ab heredi b'f. quero cū tā tutele' actio q' pecunie credit' ex hereditate sempromi' descendat: an non aliter mā data actio' ei de tur q' si defendat heredes' a quibus ei actiones mandate

curator. et s' h'c die legem istam loqui in stipulatione iudicio s'nt vel iudi. solui.

q Aulus rh. suscipienda. non solum agendam. in C. non prohiberi. dubium erat ex eo q' no p't renouare mandatum lit. contest. vt. s. e. que oia. tñ dicit q' pot' adesse: q' forte timer ne colludat. vt. j. de inoff. testa. si suspecta. r. C. de liti. auten. nuc si heres. et. j. de ap. l. a sententia. s. si heres. et. l. si plusor. r. j. d. pigno. si superatus.

r Alter filio suo pupillo tutorem dedit sempromi' suu. is' a ministrata tutela' reliquit fratrem suu heredem. qui r ipse' decesit: et per fideicomisuz nomē debitoris' tñto relinqt: eis mā date sunt actiones ab heredi b'f. quero cū tā tutele' actio q' pecunie credit' ex hereditate sempromi' descendat: an non aliter mā data actio' ei de tur q' si defendat heredes' a quibus ei actiones mandate

curator. et s' h'c die legem istam loqui in stipulatione iudicio s'nt vel iudi. solui.

s Aulus rh. suscipienda. non solum agendam. in C. non prohiberi. dubium erat ex eo q' no p't renouare mandatum lit. contest. vt. s. e. que oia. tñ dicit q' pot' adesse: q' forte timer ne colludat. vt. j. de inoff. testa. si suspecta. r. C. de liti. auten. nuc si heres. et. j. de ap. l. a sententia. s. si heres. et. l. si plusor. r. j. d. pigno. si superatus.

t Alter filio suo pupillo tutorem dedit sempromi' suu. is' a ministrata tutela' reliquit fratrem suu heredem. qui r ipse' decesit: et per fideicomisuz nomē debitoris' tñto relinqt: eis mā date sunt actiones ab heredi b'f. quero cū tā tutele' actio q' pecunie credit' ex hereditate sempromi' descendat: an non aliter mā data actio' ei de tur q' si defendat heredes' a quibus ei actiones mandate

curator. et s' h'c die legem istam loqui in stipulatione iudicio s'nt vel iudi. solui.

u Aulus rh. suscipienda. non solum agendam. in C. non prohiberi. dubium erat ex eo q' no p't renouare mandatum lit. contest. vt. s. e. que oia. tñ dicit q' pot' adesse: q' forte timer ne colludat. vt. j. de inoff. testa. si suspecta. r. C. de liti. auten. nuc si heres. et. j. de ap. l. a sententia. s. si heres. et. l. si plusor. r. j. d. pigno. si superatus.

v Alter filio suo pupillo tutorem dedit sempromi' suu. is' a ministrata tutela' reliquit fratrem suu heredem. qui r ipse' decesit: et per fideicomisuz nomē debitoris' tñto relinqt: eis mā date sunt actiones ab heredi b'f. quero cū tā tutele' actio q' pecunie credit' ex hereditate sempromi' descendat: an non aliter mā data actio' ei de tur q' si defendat heredes' a quibus ei actiones mandate

curator. et s' h'c die legem istam loqui in stipulatione iudicio s'nt vel iudi. solui.

w Aulus rh. suscipienda. non solum agendam. in C. non prohiberi. dubium erat ex eo q' no p't renouare mandatum lit. contest. vt. s. e. que oia. tñ dicit q' pot' adesse: q' forte timer ne colludat. vt. j. de inoff. testa. si suspecta. r. C. de liti. auten. nuc si heres. et. j. de ap. l. a sententia. s. si heres. et. l. si plusor. r. j. d. pigno. si superatus.

x Alter filio suo pupillo tutorem dedit sempromi' suu. is' a ministrata tutela' reliquit fratrem suu heredem. qui r ipse' decesit: et per fideicomisuz nomē debitoris' tñto relinqt: eis mā date sunt actiones ab heredi b'f. quero cū tā tutele' actio q' pecunie credit' ex hereditate sempromi' descendat: an non aliter mā data actio' ei de tur q' si defendat heredes' a quibus ei actiones mandate

curator. et s' h'c die legem istam loqui in stipulatione iudicio s'nt vel iudi. solui.

y Aulus rh. suscipienda. non solum agendam. in C. non prohiberi. dubium erat ex eo q' no p't renouare mandatum lit. contest. vt. s. e. que oia. tñ dicit q' pot' adesse: q' forte timer ne colludat. vt. j. de inoff. testa. si suspecta. r. C. de liti. auten. nuc si heres. et. j. de ap. l. a sententia. s. si heres. et. l. si plusor. r. j. d. pigno. si superatus.

z Alter filio suo pupillo tutorem dedit sempromi' suu. is' a ministrata tutela' reliquit fratrem suu heredem. qui r ipse' decesit: et per fideicomisuz nomē debitoris' tñto relinqt: eis mā date sunt actiones ab heredi b'f. quero cū tā tutele' actio q' pecunie credit' ex hereditate sempromi' descendat: an non aliter mā data actio' ei de tur q' si defendat heredes' a quibus ei actiones mandate

curator. et s' h'c die legem istam loqui in stipulatione iudicio s'nt vel iudi. solui.

aa Aulus rh. suscipienda. non solum agendam. in C. non prohiberi. dubium erat ex eo q' no p't renouare mandatum lit. contest. vt. s. e. que oia. tñ dicit q' pot' adesse: q' forte timer ne colludat. vt. j. de inoff. testa. si suspecta. r. C. de liti. auten. nuc si heres. et. j. de ap. l. a sententia. s. si heres. et. l. si plusor. r. j. d. pigno. si superatus.

ab Alter filio suo pupillo tutorem dedit sempromi' suu. is' a ministrata tutela' reliquit fratrem suu heredem. qui r ipse' decesit: et per fideicomisuz nomē debitoris' tñto relinqt: eis mā date sunt actiones ab heredi b'f. quero cū tā tutele' actio q' pecunie credit' ex hereditate sempromi' descendat: an non aliter mā data actio' ei de tur q' si defendat heredes' a quibus ei actiones mandate

curator. et s' h'c die legem istam loqui in stipulatione iudicio s'nt vel iudi. solui.

ac Aulus rh. suscipienda. non solum agendam. in C. non prohiberi. dubium erat ex eo q' no p't renouare mandatum lit. contest. vt. s. e. que oia. tñ dicit q' pot' adesse: q' forte timer ne colludat. vt. j. de inoff. testa. si suspecta. r. C. de liti. auten. nuc si heres. et. j. de ap. l. a sententia. s. si heres. et. l. si plusor. r. j. d. pigno. si superatus.

ad Alter filio suo pupillo tutorem dedit sempromi' suu. is' a ministrata tutela' reliquit fratrem suu heredem. qui r ipse' decesit: et per fideicomisuz nomē debitoris' tñto relinqt: eis mā date sunt actiones ab heredi b'f. quero cū tā tutele' actio q' pecunie credit' ex hereditate sempromi' descendat: an non aliter mā data actio' ei de tur q' si defendat heredes' a quibus ei actiones mandate

curator. et s' h'c die legem istam loqui in stipulatione iudicio s'nt vel iudi. solui.

ae Aulus rh. suscipienda. non solum agendam. in C. non prohiberi. dubium erat ex eo q' no p't renouare mandatum lit. contest. vt. s. e. que oia. tñ dicit q' pot' adesse: q' forte timer ne colludat. vt. j. de inoff. testa. si suspecta. r. C. de liti. auten. nuc si heres. et. j. de ap. l. a sententia. s. si heres. et. l. si plusor. r. j. d. pigno. si superatus.

af Alter filio suo pupillo tutorem dedit sempromi' suu. is' a ministrata tutela' reliquit fratrem suu heredem. qui r ipse' decesit: et per fideicomisuz nomē debitoris' tñto relinqt: eis mā date sunt actiones ab heredi b'f. quero cū tā tutele' actio q' pecunie credit' ex hereditate sempromi' descendat: an non aliter mā data actio' ei de tur q' si defendat heredes' a quibus ei actiones mandate

curator. et s' h'c die legem istam loqui in stipulatione iudicio s'nt vel iudi. solui.

ag Aulus rh. suscipienda. non solum agendam. in C. non prohiberi. dubium erat ex eo q' no p't renouare mandatum lit. contest. vt. s. e. que oia. tñ dicit q' pot' adesse: q' forte timer ne colludat. vt. j. de inoff. testa. si suspecta. r. C. de liti. auten. nuc si heres. et. j. de ap. l. a sententia. s. si heres. et. l. si plusor. r. j. d. pigno. si superatus.

ah Alter filio suo pupillo tutorem dedit sempromi' suu. is' a ministrata tutela' reliquit fratrem suu heredem. qui r ipse' decesit: et per fideicomisuz nomē debitoris' tñto relinqt: eis mā date sunt actiones ab heredi b'f. quero cū tā tutele' actio q' pecunie credit' ex hereditate sempromi' descendat: an non aliter mā data actio' ei de tur q' si defendat heredes' a quibus ei actiones mandate

curator. et s' h'c die legem istam loqui in stipulatione iudicio s'nt vel iudi. solui.

ai Aulus rh. suscipienda. non solum agendam. in C. non prohiberi. dubium erat ex eo q' no p't renouare mandatum lit. contest. vt. s. e. que oia. tñ dicit q' pot' adesse: q' forte timer ne colludat. vt. j. de inoff. testa. si suspecta. r. C. de liti. auten. nuc si heres. et. j. de ap. l. a sententia. s. si heres. et. l. si plusor. r. j. d. pigno. si superatus.

Defendere. immo videt q non: cum ex necessitate heredi sit cessa actio. vt. s. eo. seruuum. s. fi. r. l. sequē. que sunt ptra. Sol. hic ex lucratio n. in rē suā pcurator factus fuit. ibi nō. vel hic ex liberalitate ppuia testā tis. s. autem ex necessitate a qua liberalitas est remota vt. J. de adimen.

leg. l. rē legatam. Defensio re. Id est accusatus vel conuentus ciuilitat.

potest. vt cause absētie tñ allegent. si aut velit defendere plene in ciuili potest in alijs dic vt. s. eo. seruuum. s. p. blice.

Per pcuratorē. actōes acquirimus eniz qñq vt diximus s. eo. l. quod pcurator.

Conueniat. vt redhibitoria. vel quanto minoris. et sic per pcuratorē pōt fieri ptestatio litis. vt s. eo. sed etiam.

Utile sit. i. vtiliter competat seu efficaciter. directū tñ vt hic. r. J. de oper. no. nū. si pcurator. nam et hoc casu prohibito ostēdit eum facere vim vt magis ex facto delinquēt. s. p. liberā pro nā dicat acquiri. vt. J. qd vi aut clam. l. iij. in prin. r. J. de vsur. l. si quis soluti. s. moza. vel dic proprie vtile.

Nam et hic. rñdet tacite obiectioni. nonne michi de nouo dat iterdictū. Et rñdet q lz forma agēdi de nouo querat. tñ ipsum ius nunciandi prius habebā. vel erā etiaz hic acturus quod vi aut claz. et sic conseruat quo ad genus non quo ad speciē. et forte etiā alio mō iure poterā phibere vt negatoris. et sic ipsum ius etiaz prius competebar.

Reus. casus. ratio p vna parte. due pro alia. et postea solo. Dic ergo q dñs a dbitore pecuniā petijt. et tunc noluit soluere dbitor. vnde per pcuratorē nunc dñs eī cōuenit et dbitor eā offert dicens se paratū dño soluere. an nichilominus condemnet. vide tur q sic. qz dbitor maliciose fecisse videt eū pmo non soluit. ecōtra vt q non: qz forte tunc pecuniā nō habebat. et qz forte actio est famosa: dñbus duobus casibus maxime esset iniuquū eū cōdēnari. soluit ergo distiguēdo aut nō est lis cōtestata. et tunc tantum ordinarius faciet fieri depositiōne. aut est ptestata: et tunc etiā delegatus cū dñs postea sit factus litis etiā delegatus.

Soluerē. s. dño qui tñ primo ei noluerat soluere.

Agente. i. agere volente.

sunt. Bñ. debere defendere. Absens re. Pau. causas absētie p procuratorē reddere potest.

Per liberā psonā actio habitā et ius habitū conseruat. h. d. Barto. Idem.

Per procuratorē non semp acquirim⁹ actiōnes sed retinemus: veluti si reum pueniat⁹ intra legitimum tempus/vel si phibeat opus nouū fieri vt interdictum nobis vtile sit qd vi aut clam. nā et hic pstinū ius nobis conseruat.

Qui paratus est soluere/ non cogitur iudiciū suscipere. hoc dicit Bart. Idem.

Reus paratus sit añ litē contestatā pecuniā soluere/ pcuratore agēte. quid fieri oportet. nā iquū est cogi euz iudiciū accipere. p̄o ppter qd suspectus videri potest: qui p̄sente domio non obtulerit pecuniā. Quid

Oportet. s. qrit. r. rñ. nam iniquū rē. q. d. suspect⁹ ē qui p̄te dño pecuniā nō obtulit. nā calūmose vt fecisse s. p̄t hoc q p̄t videri suspect⁹ iniquū ē. eū cogi accipere iudiciū. vel dic fm Jo. subaudiri etiā. q. d. nā iniquū ē etiā cogi eū suscipere iudiciū q p̄te dño pecuniā nō obtulit. p̄t qd. i. qz h obrulerat pecuniā poterat videri suspect⁹. forte qz falsos nūmos daret. Et sic no. si quū eē eū pueniri Cōueni q soluere vult. vt rī nō d̄z h. et. J. d. iudi. si de q soluebitur. r. J. iud. sol. re par. l. ex iudicari. r. in est. sti. de p̄p. r. tēp. ac. s. h.

si tunc facultatem pecunie nō habuit/ nunquid cogi debeat iudiciū accipere. quid em si et famosa sit actio. Sed hoc constat: vt ante litem cōtestatam p̄ses iubeat i edē facram pecuniā deponi. hoc em fit et in pupillaribus pecunijs. si lis contestata est: hoc omne iudiciū officio dirimendum est. Alpa.

Ec ciuitatis actor: negociū publicū p pcuratorē agere potest.

Ab eo qui protestatur aliquid nomine alieno potest peti cautio de rato: si petētis interest cauere. Iulianus.

U absentem emptorē eundemqz possessorez fundi defendebat: et iudiciuz nomine eius accipiebat: postulabat a venditore fundi vt ab eo defenderet. vēditōr considerabat cauere sibi ratā rē p̄tozē habiturū: p̄to eū vēditōz de rato satisfidare d̄bere:

U absentem emptorē eundemqz possessorez fundi defendebat: et iudiciuz nomine eius accipiebat: postulabat a venditore fundi vt ab eo defenderet. vēditōr considerabat cauere sibi ratā rē p̄tozē habiturū: p̄to eū vēditōz de rato satisfidare d̄bere:

U absentem emptorē eundemqz possessorez fundi defendebat: et iudiciuz nomine eius accipiebat: postulabat a venditore fundi vt ab eo defenderet. vēditōr considerabat cauere sibi ratā rē p̄tozē habiturū: p̄to eū vēditōz de rato satisfidare d̄bere:

U absentem emptorē eundemqz possessorez fundi defendebat: et iudiciuz nomine eius accipiebat: postulabat a venditore fundi vt ab eo defenderet. vēditōr considerabat cauere sibi ratā rē p̄tozē habiturū: p̄to eū vēditōz de rato satisfidare d̄bere:

U absentem emptorē eundemqz possessorez fundi defendebat: et iudiciuz nomine eius accipiebat: postulabat a venditore fundi vt ab eo defenderet. vēditōr considerabat cauere sibi ratā rē p̄tozē habiturū: p̄to eū vēditōz de rato satisfidare d̄bere:

U absentem emptorē eundemqz possessorez fundi defendebat: et iudiciuz nomine eius accipiebat: postulabat a venditore fundi vt ab eo defenderet. vēditōr considerabat cauere sibi ratā rē p̄tozē habiturū: p̄to eū vēditōz de rato satisfidare d̄bere:

U absentem emptorē eundemqz possessorez fundi defendebat: et iudiciuz nomine eius accipiebat: postulabat a venditore fundi vt ab eo defenderet. vēditōr considerabat cauere sibi ratā rē p̄tozē habiturū: p̄to eū vēditōz de rato satisfidare d̄bere:

U absentem emptorē eundemqz possessorez fundi defendebat: et iudiciuz nomine eius accipiebat: postulabat a venditore fundi vt ab eo defenderet. vēditōr considerabat cauere sibi ratā rē p̄tozē habiturū: p̄to eū vēditōz de rato satisfidare d̄bere:

U absentem emptorē eundemqz possessorez fundi defendebat: et iudiciuz nomine eius accipiebat: postulabat a venditore fundi vt ab eo defenderet. vēditōr considerabat cauere sibi ratā rē p̄tozē habiturū: p̄to eū vēditōz de rato satisfidare d̄bere:

U absentem emptorē eundemqz possessorez fundi defendebat: et iudiciuz nomine eius accipiebat: postulabat a venditore fundi vt ab eo defenderet. vēditōr considerabat cauere sibi ratā rē p̄tozē habiturū: p̄to eū vēditōz de rato satisfidare d̄bere:

U absentem emptorē eundemqz possessorez fundi defendebat: et iudiciuz nomine eius accipiebat: postulabat a venditore fundi vt ab eo defenderet. vēditōr considerabat cauere sibi ratā rē p̄tozē habiturū: p̄to eū vēditōz de rato satisfidare d̄bere:

U absentem emptorē eundemqz possessorez fundi defendebat: et iudiciuz nomine eius accipiebat: postulabat a venditore fundi vt ab eo defenderet. vēditōr considerabat cauere sibi ratā rē p̄tozē habiturū: p̄to eū vēditōz de rato satisfidare d̄bere:

DICER

pōt: qz in eo expedit veditoti magis etiā rati non habe
ri qz haberi qz pōt esse si rati nō habeat r velit rē pete
re a possessore qz obtineat. r sic nō tenebit veditot de eui
ctiōne. Dic ergo qz pmittit rōne sumpt⁹ in litē facti: nā
habebit necesse hīc veditot emptorē agēre interi defen
dere. sicqz litib⁹ r

sumptib⁹ verabi
tur. vel meli⁹ dic
dñio. i. ēptore non
habēre ratū tene
bit ad sumpt⁹ li
tis. et sic bene p
bat p legē istā vē
ditorem teneri in
sumptib⁹ lit⁹ em
ptou de euctio
ne agēri quas fe
cerit dñ ab eo res
eumcebatur. sic r

C. de euc. l. i. et. f.
de lib. leg. l. peti
tor. r. f. si mul. vē.
no. l. dolo. f. si. ar.
ptra. f. de f. do. ob.
l. venditores. vel
dic qz pōt interes
se ei⁹ ideo ne ab
eo qz emicit inqē
te⁹ cui forte de ra
to aut d iudi. sol.
satisdedit de de
fendendo empto
rē seu ei⁹ pcura
torē. nā vtrāqz sa
tisfationē expo
nit hīc cau defētor
vr. f. e. pōpo. f. ij.
a C. dñm. i. em
ptorem. r ad hoc
f. de fideiuf. l. fi
na. et. f. vt in pos.
le. l. si is a q. f. fi.

b C. defendere. f. emptorē etiam in agēdo.
C. dñi loco. f. eius qz desijt esse soluēdo in p̄mis
in eo qz dñm liberat. cū in eo fiat cōtestatio aīo nouādi.
vr. f. de in rē ver. si. p. p̄re. in prin. Sicut qz dñs qui nichil
h̄z est tutus exceptiōe nō facta hac nouatiōe. vr. f. d. do.
l. nā is. r. C. d. bo. aut. iij. pos. l. ex. f. eru. ita r hīc defensor
est tut⁹ eadē excep. l̄z sit p̄sonalis excep. l̄z fideiuf. sorib⁹
nō proflr. vr. f. eo. si minor. f. qm. r. f. p. soc. verū. f. i. r. de
re iudi. l. si cū pcuratore. et sic fideiuf. sorēs rei nō essent
excusati. p̄pter p̄dictā cām. f. qz reus nō sit soluendo. vr
in f. de repli. f. si. r. f. de re iudi. l. r. si fideiuf. sor. ita nec si
deiusores huius defensoris. vr. hīc of. et sic f. f. e. l.
mur⁹. in f. r. l. nō cogendū. f. sabin. vbi dicit fideiuf. sorib⁹
bus etiā succurri. So. h̄ dicit parū p̄desse defensori sibi
tm̄ succurri. iōqz succurrat etiā fideiuf. sor vr. ibi. ar. C. d.
vsur. rei iud. l. si. f. si. f. rē r qz l̄z alia videat obligatio fi
deiuf. sor: tm̄ ip̄ius est. p̄pa. ar. f. ad velle. l. aliqñ. r sic hec
fm̄ illas itelligit. hec soluto est f̄ casus positionē. vel
dic qz si bona defensoris ceperit possideri excusat. nec
stipulatio cōmittit: vr. ibi. si f̄o bona dñi: tunc secus vr
hīc. f. vt fideiuf. sorēs nō excusent. l̄z ip̄e sic vr. dixi. casu.

quia si fundū agēti restituerit
nichil phibet dñm⁹ rem pete
re et cogi venditorem rursus
defendere^b.

C. Inopia rei nō excusat de
fensore qz satisdedit: ideo si nō
defendit stipulatio cōmittit.
h. d. hanc. l. no. qz est subtilis
et bona. Barto. I dem.

A. Titius cū absentē de
fenderet satisdedit^c et
prius qz iudiciū accipet desijt
re⁹ soluendo esse quā ob cām
defensor recusabat iudiciū in
se reddi oportere. Quero an
id ei p̄cedi oporteat: Julian⁹
rñ. defensor cū satisdedit dñi
loco^d habēdus est. Nec mul
tū ei prestaturus^e est p̄tor si
eū non coegerit iudiciū acci
pere^b: cū ad fideiuf. sorēs etus
iri possit: et hīc quicqz prestite
rit a defensore p̄secuturi sint^b

Qui exceptiones calimio
sas opponit non videtur boni
viri arbitrato defendere: et iō
stipulatio cōmittit. h. d. Bar.

O. Mnis qz defen
ditur: boni viri arbitra

re⁹ soluendo esse quā ob cām
defensor recusabat iudiciū in
se reddi oportere. Quero an
id ei p̄cedi oporteat: Julian⁹
rñ. defensor cū satisdedit dñi
loco^d habēdus est. Nec mul
tū ei prestaturus^e est p̄tor si
eū non coegerit iudiciū acci
pere^b: cū ad fideiuf. sorēs etus
iri possit: et hīc quicqz prestite
rit a defensore p̄secuturi sint^b

re⁹ soluendo esse quā ob cām
defensor recusabat iudiciū in
se reddi oportere. Quero an
id ei p̄cedi oporteat: Julian⁹
rñ. defensor cū satisdedit dñi
loco^d habēdus est. Nec mul
tū ei prestaturus^e est p̄tor si
eū non coegerit iudiciū acci
pere^b: cū ad fideiuf. sorēs etus
iri possit: et hīc quicqz prestite
rit a defensore p̄secuturi sint^b

re⁹ soluendo esse quā ob cām
defensor recusabat iudiciū in
se reddi oportere. Quero an
id ei p̄cedi oporteat: Julian⁹
rñ. defensor cū satisdedit dñi
loco^d habēdus est. Nec mul
tū ei prestaturus^e est p̄tor si
eū non coegerit iudiciū acci
pere^b: cū ad fideiuf. sorēs etus
iri possit: et hīc quicqz prestite
rit a defensore p̄secuturi sint^b

re⁹ soluendo esse quā ob cām
defensor recusabat iudiciū in
se reddi oportere. Quero an
id ei p̄cedi oporteat: Julian⁹
rñ. defensor cū satisdedit dñi
loco^d habēdus est. Nec mul
tū ei prestaturus^e est p̄tor si
eū non coegerit iudiciū acci
pere^b: cū ad fideiuf. sorēs etus
iri possit: et hīc quicqz prestite
rit a defensore p̄secuturi sint^b

re⁹ soluendo esse quā ob cām
defensor recusabat iudiciū in
se reddi oportere. Quero an
id ei p̄cedi oporteat: Julian⁹
rñ. defensor cū satisdedit dñi
loco^d habēdus est. Nec mul
tū ei prestaturus^e est p̄tor si
eū non coegerit iudiciū acci
pere^b: cū ad fideiuf. sorēs etus
iri possit: et hīc quicqz prestite
rit a defensore p̄secuturi sint^b

re⁹ soluendo esse quā ob cām
defensor recusabat iudiciū in
se reddi oportere. Quero an
id ei p̄cedi oporteat: Julian⁹
rñ. defensor cū satisdedit dñi
loco^d habēdus est. Nec mul
tū ei prestaturus^e est p̄tor si
eū non coegerit iudiciū acci
pere^b: cū ad fideiuf. sorēs etus
iri possit: et hīc quicqz prestite
rit a defensore p̄secuturi sint^b

Alj dicit qz ibi oīa bona vel ceperit possideri: r sic i
tū factus est nō soluēdo. hīc f̄o pro parte. vel hīc de ri
gore iuris: ibi de equitate que equitas p̄ualet.
e C. prestaturus. prestat tm̄ fm̄ qz potius casum.
f C. sum. f. defensorē.

Equi
tas ri
gore iur
feratur.

tu^b defendendus est.
C. Ille pprie dicitur defen
siones que sunt rōnabiles: et
que non vadunt p ambages.
h. d. Bal. Africanus.

A. Ideo non pōt videri
boni viri arbitrato litē
defendere is qz actorē frustra
do efficitat ne ad exitū cōtro
uersia deducatur¹. Ad duas
res petēdas pcurator dat⁹ si
vnā rē perat: exceptiōe nō ex
cludit^m r rē i iudiciū deducit.

Quod cuiusqz vniuersita
tis nomine vel contra eam
agatur. Titu. iij.

Omne collegiū est impro
batum nisi appareat speciali
ter approbatum. h. d. Cai⁹.

Legs socie
tas⁹ neqz
collegiū⁹
neqz hu
iusmodi
corp⁹ pas
sim oibus
haberi p̄cedit. Nā r legib⁹ et
senatuscōsultis r p̄cipalib⁹
p̄stōnibus ea res coercetur⁹.

l. sed et ad eos. et. f. de ap. re. l. eius qui.
m C. Excludit. f. ab ea quā petit quasi videat aliter pe
tere qz sit ei mā datū. Itē nec ab illa: qz licet separatim
petere: vr. h. et. f. cōmo. l. in cōmodo. f. si.

Quod cuiusqz vniuersitatis noie rē. Supra dictū est
de. p̄cu. gñaliter: nūc sp̄aliter de eo qz noie vniuersitatis
agit / siue cōuenit siue cōuenit: qz pprie actor vel iudic⁹
dicat. vr. f. e. l. i. f. qbus. r supple hīc de eo negotio qz cu
Eqs societas. pura ne
gociatorū vel p̄fessorū qui nō simul cohābit
rāt. vr. C. de iurif. om. iudi. l. fi. et hoc etiā
patet ex diffinitione societatis. quā dic vr
in f. de soci. in prin.

o C. Collegiū. cū simul cohābitāt. qz sic dictū est: qz si
mul colliguntur. Accur. p C. Corpūs. cum simul
cohābitant vel non. vr. f. ponentur exempla.

q C. Coercetur. quandoqz pena exitū. vr. C. de monoz
po. r cō. l. i. qñqz vitimī supplicij. vr. C. d. hīs qz ad ec. cō
su. l. denunciamus. et. f. de col. iudic. l. i. in pn. r. l. ij. r. ij.
in pn. et. f. ad le. iul. ma. l. i. r. C. de fediō. l. i. r. l. ij. r. ad
hoc. f. ad le. iu. de vi pu. l. ij. in pn. r. s. eadem. r sup hīs
cognoscit p̄fectus vr. bis. vr. f. de offi. p̄e. vr. l. i. in f.

l. sed et ad eos. et. f. de ap. re. l. eius qui.
m C. Excludit. f. ab ea quā petit quasi videat aliter pe
tere qz sit ei mā datū. Itē nec ab illa: qz licet separatim
petere: vr. h. et. f. cōmo. l. in cōmodo. f. si.

Quod cuiusqz vniuersitatis noie rē. Supra dictū est
de. p̄cu. gñaliter: nūc sp̄aliter de eo qz noie vniuersitatis
agit / siue cōuenit siue cōuenit: qz pprie actor vel iudic⁹
dicat. vr. f. e. l. i. f. qbus. r supple hīc de eo negotio qz cu
Eqs societas. pura ne
gociatorū vel p̄fessorū qui nō simul cohābit
rāt. vr. C. de iurif. om. iudi. l. fi. et hoc etiā
patet ex diffinitione societatis. quā dic vr
in f. de soci. in prin.

a Admodum id est valde.
b Uctigaliti. facit enim qñq; societate. vt publica
rectigalia cōducāt: et transtētiā ad heredes hec socie-
tas. vt. i. pro socio. l. adeo. in pñ. Item vt simul fodiant
aurum et argentum: vt subijcit.

c Alioz. que
multa sunt vt nur-
meratur. i. de iure
imma. l. fi. Item et
cōgregatio cuius-
cūq; ciuitatis vel
ville vel castri. vt
l. si. de re. di. s. sin-
guloz. vñ relin-
eis potest. vt. i. ad
trebel. l. oibus. et
de le. i. l. si heres.

d viciis. Item cō-
gregatio decurio-
num. vt. C. de na.
lib. l. si qñ. r. l. qñ
Item quelibet con-
gregatio pro iusti-
cia seruanda. vt
scholarū iustoz.
vel vniuersitatis
ton. vt. C. d iur.
om. iudi. l. si. cum
eni diffinitioni iu-
sticie iurisq; pre-
cepto fuit debet
valere. vt iusti. de
iusti. r iur. in pñ. r
s. iur. pcepta. qñ
dicit no. C. d iur.
om. iu. l. fi. Item cā
religionis. vt. i. de
colle. l. lici. l. i. s. r
religiōis. vñ pot
tali collegio lega-
ri. vt. C. de sacro
san. ecclē. l. i. als
autē relinq; aliqd
nō possit. vt. C. d
he. l. si. l. collegiū.
Et q; certa colle-
gia pmittūt: vt

e Si vniuersitas non defen-
dat: ptra eā ad pñmū r scdm
decretum pceditur. h. d. bar.
f Si nemo eos defendat
qñ eozū cōe erit possideri: r si
admoniti nō excitent ad sui
defensionem venire se iustu-
rum! pconsul^m ait. Et quidē

g Si vniuersitas non defen-
dat: ptra eā ad pñmū r scdm
decretum pceditur. h. d. bar.
h Si nemo eos defendat
qñ eozū cōe erit possideri: r si
admoniti nō excitent ad sui
defensionem venire se iustu-
rum! pconsul^m ait. Et quidē

i Si vniuersitas non defen-
dat: ptra eā ad pñmū r scdm
decretum pceditur. h. d. bar.
k Si nemo eos defendat
qñ eozū cōe erit possideri: r si
admoniti nō excitent ad sui
defensionem venire se iustu-
rum! pconsul^m ait. Et quidē

l Si vniuersitas non defen-
dat: ptra eā ad pñmū r scdm
decretum pceditur. h. d. bar.
m Si nemo eos defendat
qñ eozū cōe erit possideri: r si
admoniti nō excitent ad sui
defensionem venire se iustu-
rum! pconsul^m ait. Et quidē

n Si vniuersitas non defen-
dat: ptra eā ad pñmū r scdm
decretum pceditur. h. d. bar.
o Si nemo eos defendat
qñ eozū cōe erit possideri: r si
admoniti nō excitent ad sui
defensionem venire se iustu-
rum! pconsul^m ait. Et quidē

p Si vniuersitas non defen-
dat: ptra eā ad pñmū r scdm
decretum pceditur. h. d. bar.
q Si nemo eos defendat
qñ eozū cōe erit possideri: r si
admoniti nō excitent ad sui
defensionem venire se iustu-
rum! pconsul^m ait. Et quidē

forē appellare. vt. i. de mu. r ho. l. muner. s. defensores.
sed dic defensores scilz vniuersitatis alicuius. actor autē
dicit in vna causa tñ. l. i. iudicus ad oēs. vt. i. l. item.
s. sed hodie. r. i. de mu. r ho. l. fi. s. defensores. Item actor
etiā ab vno pstituit qñq; vt l. si. d cura. in fine. r qñq; ab
vniuersitate vt h.

g Agi. scilz in
iudicijs.
h Fieri. scz ex
tra iudicia.
i Possideri. f.
ex pmo decreto.
k Admoniti.
ipā s vniuersitas
debet admoneri
vt veniat ad sui
defensionem.
l Se iusturuz.
ex scdo decreto.
m Procōsul. i.
pretor faciet vēdi
bona cōia illius
vniuersitatis qñ
ex scdo decreto. vt
h. r. C. de bo. auc.
iu. pof. l. cum pro
ponas. r. i. ex qui.
cau. ma. l. ait pre-
tor. s. hec sūt asit.
et. l. ergo. r. i. qui.
ex cau. i. pof. ea. l.
fulcim. s. i. Sed
cuz pupillus non
patat vēditionē
l. possessionē paz-
tiatur. vt. i. qui. ex
cau. i. pofes. ea. l.
apud iulianū. in
prin. et. s. i. r. s. fi.
et vniuersitas si-
milis sit pupillo.
ergo nec vniuersi-
tas dz pati vendi-
tionē. Rñ. in hoc
nō est sitis. s. qñ
si nichil habēt cō-
mune. quid faciet

**nō esse actorē vel iudicū tūc
quoq; intelligim⁹ cuz is absit
aut vultudine impediāt: aut
inhabilis⁹ sit ad agendū. Et si
extraneus defēdere velit vni-
uersitatē pmittit procōsul: si-
cut in puatorū quoq; defen-
sionibus obseruat: qz eo mō
melior pditio vniuersitat⁹ fit.**

**Actor vniuersitatis nō di-
citur actor singulozum. h. d.**
S Municipeps v lpa.
vel aliqua vniuersitas
ad agendū det actorē: nō erit
hic dicēdū quasi a pluribus
datū sit haberi⁹. Vñ eni pro
repub. vel vniuersitate inter-
uenit: nō pro singulis.

**Sine mādato legis v⁹ vni-
uersitatis nemo pōt experiri
pro ipā vniuersitate. et dī ha-
bere mādatū ab ipā vniuersi-
tate ille q; habz mādatū a ma-
iori parte vniuersitatis cōgre-
gate: in qua pgregatione req-
runt ad minus due pres oim
habētū vocē. et i istis duab⁹
partib⁹ cōnumerat etiā ille q;
eligif. et vox patr⁹ pdest filio
et ecōtra. Item vox fratris pro
dest fratri nisi statutū vel con-
suetudo interdicat. h. d. Bal.
vsq; ad. s. si decuriones. I dē**

**creditor⁹ Rñ. cōpellent facere collectā vt aliqd habeant
cōe. nā q; pōt facere vt possit rē. vt. i. de reg. iur. l. q; pōt.
n** **Inhabilis. no. q; nil refert vtrum aliquid nō fiat
an eo modo fiat quo non debuit. vt h. r. i. de fideiuf. l. iij.
et. s. qui satis. cog. l. quotiēs. r. i. de re. iu. l. iij. s. cōdēna-
tum. r. i. de mu. r ho. l. vt gradatim. s. sed r si. et in l. de
leg. ag. tu. s. q; autē. et. C. de cur. fur. l. fi. s. sin autē. et. i.
qui. ex cau. in pofes. ea. l. hoc autem. s. i. in fi.
o** **Puatoz. sed in puatis pmittit cū satisfactioe. vt
hic. r. s. ni. i. si minor. s. fi. ergo r hic dz satisfare vt hic.
et. i. eo. l. item. s. actor. et facit ad hunc. s. s. titu. i. seruū.
s. publice. r. i. i. l. soluendo.**

S Municipeps haberi. f. vt singulos defendere com-
pellat: quare nō pro singulis: s. p vniuersitate ca-
uebit. vt. i. l. sicut. s. si qñ. Et est hic arg. q; in causa vni-
uersitatis qñbz de vniuersitate possit ferre testimoniū.
nō eni dī vniuersitatē testificari: s. singulos. Suther est

**Si vniuersitas non defen-
dat: ptra eā ad pñmū r scdm
decretum pceditur. h. d. bar.
Si nemo eos defendat
qñ eozū cōe erit possideri: r si
admoniti nō excitent ad sui
defensionem venire se iustu-
rum! pconsul^m ait. Et quidē**

**Si vniuersitas non defen-
dat: ptra eā ad pñmū r scdm
decretum pceditur. h. d. bar.
Si nemo eos defendat
qñ eozū cōe erit possideri: r si
admoniti nō excitent ad sui
defensionem venire se iustu-
rum! pconsul^m ait. Et quidē**

Sindi-
cus pco-
nomus
et actor
dñt.

Liber Tertius

arg. q. vassallus vniuersitatis non sit singulorum. et p
his est. s. de re. di. l. intantum. s. i. r. s. de in ius yo. sed si
hac. s. qui manumittitur.

Dlli. curie. decurionum. 230.
Ex lege. i. ex consuetudine. s. bi gratia. est for
te consuetudo vt

Cōsue-
tudo
dat iur-
risditio-
nem.

agat aūquior. vt
ar. i. de fi. instru. l.
fi. est enī cōsuetu-
do altera lex. vt. s.
de leg. et senatus
cōsul. Lummo. nā
et dat iurisditio-
nē. vt. C. de emā.
l. i. l. i. et fi. vel dic
lex pmitit prāti
totius ciuitat. cū
nō est qui experia-
tur nomine colle-
gij alicui qd est i
ciuitate. vt ar. C.
de epis. r. de. l. nul-
li. s. sin autē perso-
nā. r. i. c. ciuitates
c. Qdō. f. decu-
rionū. erat enī qd
dā ordo in ciuita-
tib⁹. puidēs ciuita-
tati. vt est cōsiliū.
et hic hēbat mul-
ta puilegia. vt. i.
de ver. sig. l. pupil-
lus. s. decuriones.
d. **Dedit. au-**

ctuitate supioris. vt. C. de ser. reipub. l. i. r. q. r. de decu.
l. ij. sed arg. contra. i. de tu. et cu. da. ab his. l. vbi.

e. Due partes. due nāqz ptes ordinis in vbe posite
totius curie instar exhibent. vt. C. de decu. l. noiationū.
l. i. r. fm 230. Et no. q. nō exigūt vt due partes cōsentiat i
decurionē. s. vt due ptes affuerint. vt hic. Sz an p̄sentie
tes debeāt esse tot. f. vt sint maior pars totius ordinis.
an sufficiat q. maior ps p̄sentiat p̄sentū. qd est verius.
argu. i. de tu. r. cu. da. ab his. l. vbi assunt fm 230. et ad
idem pōt induci. i. de re. iu. l. aliud. s. refer. et. C. de pre.
curiali. l. pe. r. i. ad munic. l. qd maior. sed certe iste non
aperiūt. sed solū dicit q. maior ps. sed hec pōt esse rō q.
sufficit maior ps p̄ntū. qz alis nil. p̄deset hui⁹ legis di-
ctū. nāz r. si oēs adessent. vinceret tñ maior ps. arg. i. de
iniur. s. si vni. s. filio. l. s. sit ar. i. d. arbi. itē si. s. si. s. hoc
nō p̄siderat hic. Itē alia rōne. qz q̄si vni corpus est siue
sint oēs siue qdaz dūmodo due partes. vñ qd maior ps
huius corporis p̄sentis facit valet. vt arg. i. de iudi. l.
proponebatur. et. i. de re. iur. aliud. s. refertur.

Lane. affuerint. i. vere affuisse dicantur.
g. pōt. inter duas ptes. si tñ ipse sit de decurio
nibus. alis nō. qnqz enī et alijs pōt eligi. ita demū si nō
sit inter eos alijs idone⁹. vt. C. de epi. r. de. l. i. ecclesijs.
r. de offi. p̄to. l. fi. r. i. d. mu. r. ho. vt gradatim. s. r. si lege.
et. i. de tu. r. cu. da. ab his. l. diuus. r. ar. C. de epi. au. l. de
cernimus. ibi vel eo cessante. Itē est hic ar. q. si electio
est cōmissa tribus q. vni ex se p̄nt eligere. vt ar. extra de
elec. r. elec. po. c. cū in iure pitus. Sed qd si vni fuerit cō-
missa et ipse se eligat. Rñ. de senō videt cogitatū. vt. s.
de trāfac. l. qui cū tutorib⁹. Itē ingent opas suas. vt. s.

re r alijs electionē cōmittere

re. s. de adoptio. si pater. s. qui duos.
l. p̄titione. vt si qd publice petierit honorē patris
suffragiū ei. p̄des. p̄matevero nō dz peti. qz incidit qd.
in legē iulīā ambī⁹ vel simonīā. vt. i. ad. l. iulī. ambī. l. i.
et. i. de polli. l. i. s. si qd. nāz r. alis dicit q. episcopatū desi-
derat bonū opus desiderat. vt. viij. q. i. c. q. episcopatū.
m. **Uel p̄petua. vel pro. i. vel. p̄pet. et sic no. hic cōsue-**
tudine etiāz speciale vincere legē i eo loco i q. est. vt hic. Cōsue-
tudo ē
et. i. cōia. pre. l. veditor. s. si constat. et. i. de iure immu. l. i.
sem p. s. legē cūi scūqz rē. r. i. de sepul. viō. l. i. s. diuus. sp̄alis
sicut gñalis gñalit. vt. s. de le. r. senatuscō. l. de qd. in fi. qnqz vi-
n **Dulium. hi minorē gerebāt honorē qd decuriones:**
et forte erāt municipales magistrat⁹. vt. C. de iudi. l. fi.
vel forte maiorē.

o. Negociū dedit. i. potestates eligēdi. et sic no. qd qd
per aliū facit ipse facere videt. vt hic. et. i. de admi. tuto.
ita autē. s. gessisse. et. C. vbi r. apud quē. l. fi. s. fina.

p. Decreuerit. s. ipsi decuriones. vel si nullū ius spe-
ciale in hoc aliud qd in. p̄curatore. decreuerit. f. dūiuri
de qbus p̄xtime dixerat et aliter qd esset eis inunctū.
q. **Incidisset. ita in futurum.**
r. **Negocium. i. necessitatem et ad agēdum et ad su-**
scipiendum. et ad excipiendum.

f. Decretū. s. in quo sic p̄stituit actor nō valet vt sub-
iicit ad lites futuras. et sic p̄tz q. in hoc differt mādātū
istud de eligēdo actorē a mādato puator. qz illud de li-
te futura fieri pōt. vt. s. ti. l. i. iij. que est p̄tra. istud nō vt
hic. et hec est rō. qz cū hoc decretū sit sentētia. sentētia
autē nō teneat nisi sup re certa. vt in l. i. de ac. s. curare.
et. i. de iudi. l. nō quēdamodū. et. i. de vsur. l. i. s. i. scquit

ti. l. que ola. Item in causa sua iudicat. qbus rōnibus
videt q. nō valet. vt. C. ne qd in sua causa iud. Item est
arg. s. hui. l. i. de ser. rust. pie. l. vn. s. i. r. i. de auc. tu. l. i.
qd dicitur. s. fi. r. in l. de testa. s. s. nec heres scpt⁹.
Lud notādū. suffragiū. suffragiū dē illa scriptura

quā qd facit cum
de aliquo eligēdo sit.
Suffra-
giūz qd
sentit. sic ponit
s. de le. r. senatus-
cō. de qd. r. intelli-
ge hoc quille qui
vult. p̄desse est de
ordine decurionū.
vt. s. l. p̄xi. dixi-
mus. ratio autēz
hui⁹ legis est. qz
quo ad ius publi-
cū attinet. patria
potestas nō cura-
tur vt. i. ad treb. l.
nam qd. r. i. de iur.
di. l. i. in puatis. s. s.
est arg. p̄tra. s. de
iurif. om. iudi. l. q.
iurisditio. et. C.
de testi. parētes.

h. d. vt aliter. Qd fit ab his qd
habent auctoritatē a consilio
videtur fieri a consilio. h. d.

Si decuriones decreuerūt
actionē p. cū mouendam quē
dūiuri elegerūt. is videt ab
ordine elect⁹. et ideo experiri
potest. parui enī refert an ipse
ordo elegerit. an is cui ordo
negocium dedit⁹.

Scdm lectu. quam teneo
h. d. qd sit p̄ter formā cōmif-
stionis ipso iure non valet. vel
aliter fm aliā opi. Si actor cō-
stituat ad lites futuras ipso
iure nō valet. h. d. bar.

Sz si ita decreuerit⁹ vt qd
cūqz incidisset. p̄trouersia ei⁹
petēde negociū tici⁹ haberet
ipso iure id decretū null⁹. mo-
menti esse. qz nō possit videri
ei⁹ rei qd adhuc in cōtrouersia

tem eoruz. id est
dicere suffragiūz
fratris. p̄derat fra-
tri. Accursius.
k. **Non q̄si. ar.**
de tanqz. vt. i. qd
iustū. l. i. s. i. et di-

ri. s. de adoptio. si pater. s. qui duos.
l. p̄titione. vt si qd publice petierit honorē patris
suffragiū ei. p̄des. p̄matevero nō dz peti. qz incidit qd.
in legē iulīā ambī⁹ vel simonīā. vt. i. ad. l. iulī. ambī. l. i.
et. i. de polli. l. i. s. si qd. nāz r. alis dicit q. episcopatū desi-
derat bonū opus desiderat. vt. viij. q. i. c. q. episcopatū.
m. **Uel p̄petua. vel pro. i. vel. p̄pet. et sic no. hic cōsue-**
tudine etiāz speciale vincere legē i eo loco i q. est. vt hic. Cōsue-
tudo ē
et. i. cōia. pre. l. veditor. s. si constat. et. i. de iure immu. l. i.
sem p. s. legē cūi scūqz rē. r. i. de sepul. viō. l. i. s. diuus. sp̄alis
sicut gñalis gñalit. vt. s. de le. r. senatuscō. l. de qd. in fi. qnqz vi-
n **Dulium. hi minorē gerebāt honorē qd decuriones:**
et forte erāt municipales magistrat⁹. vt. C. de iudi. l. fi.
vel forte maiorē.

o. Negociū dedit. i. potestates eligēdi. et sic no. qd qd
per aliū facit ipse facere videt. vt hic. et. i. de admi. tuto.
ita autē. s. gessisse. et. C. vbi r. apud quē. l. fi. s. fina.

p. Decreuerit. s. ipsi decuriones. vel si nullū ius spe-
ciale in hoc aliud qd in. p̄curatore. decreuerit. f. dūiuri
de qbus p̄xtime dixerat et aliter qd esset eis inunctū.
q. **Incidisset. ita in futurum.**
r. **Negocium. i. necessitatem et ad agēdum et ad su-**
scipiendum. et ad excipiendum.

f. Decretū. s. in quo sic p̄stituit actor nō valet vt sub-
iicit ad lites futuras. et sic p̄tz q. in hoc differt mādātū
istud de eligēdo actorē a mādato puator. qz illud de li-
te futura fieri pōt. vt. s. ti. l. i. iij. que est p̄tra. istud nō vt
hic. et hec est rō. qz cū hoc decretū sit sentētia. sentētia
autē nō teneat nisi sup re certa. vt in l. i. de ac. s. curare.
et. i. de iudi. l. nō quēdamodū. et. i. de vsur. l. i. s. i. scquit

ti. l. que ola. Item in causa sua iudicat. qbus rōnibus
videt q. nō valet. vt. C. ne qd in sua causa iud. Item est
arg. s. hui. l. i. de ser. rust. pie. l. vn. s. i. r. i. de auc. tu. l. i.
qd dicitur. s. fi. r. in l. de testa. s. s. nec heres scpt⁹.
Lud notādū. suffragiū. suffragiū dē illa scriptura

quā qd facit cum
de aliquo eligēdo sit.
Suffra-
giūz qd
sentit. sic ponit
s. de le. r. senatus-
cō. de qd. r. intelli-
ge hoc quille qui
vult. p̄desse est de
ordine decurionū.
vt. s. l. p̄xi. dixi-
mus. ratio autēz
hui⁹ legis est. qz
quo ad ius publi-
cū attinet. patria
potestas nō cura-
tur vt. i. ad treb. l.
nam qd. r. i. de iur.
di. l. i. in puatis. s. s.
est arg. p̄tra. s. de
iurif. om. iudi. l. q.
iurisditio. et. C.
de testi. parētes.

h. d. vt aliter. Qd fit ab his qd
habent auctoritatē a consilio
videtur fieri a consilio. h. d.

Si decuriones decreuerūt
actionē p. cū mouendam quē
dūiuri elegerūt. is videt ab
ordine elect⁹. et ideo experiri
potest. parui enī refert an ipse
ordo elegerit. an is cui ordo
negocium dedit⁹.

Scdm lectu. quam teneo
h. d. qd sit p̄ter formā cōmif-
stionis ipso iure non valet. vel
aliter fm aliā opi. Si actor cō-
stituat ad lites futuras ipso
iure nō valet. h. d. bar.

Sz si ita decreuerit⁹ vt qd
cūqz incidisset. p̄trouersia ei⁹
petēde negociū tici⁹ haberet
ipso iure id decretū null⁹. mo-
menti esse. qz nō possit videri
ei⁹ rei qd adhuc in cōtrouersia

tem eoruz. id est
dicere suffragiūz
fratris. p̄derat fra-
tri. Accursius.
k. **Non q̄si. ar.**
de tanqz. vt. i. qd
iustū. l. i. s. i. et di-

dale mādātū de futura lite vt pote incertū nō valere. vt dic nō referre: qz nō ipſi decurſiones decreuerūt: ſz quidā quibus pro preſente lite cōmiſerant electionez actōis: et ſic aliud fecerunt q̄ quod eis mandatum eſt.

a ¶ Perſecutionem. ſcilicet de iure.
b ¶ Sed hodie. hec oīa. i. lites qñ cūq; emergentes etiā in futur. nec etiā ad vnam cām tñtū eliguntur. vt diximus. ſ. co. l. i. § quibus.

c ¶ Per ſindicos. i. dñſores. vt J. de mu. et ho. l. mūcz. § dñſores
d ¶ Durat. non vt factum niſi du ret. vt h. et. J. de in rem ver. l. ſi. p. p̄ſe nū du. § verſum. Item hoc intellige lite nō p̄ſe. qd ſi poſt ea: Rñ. idēz qd in pcuratore dicit. ſ. de pecu. l. que oīa. arg. J. § proxi.

e ¶ Defedere. ſ. vniuerſitatē non ſingulos. vt. ſ. e. ſi muni. ceps. ſec. aut ē i eo q̄ popu. lari actione agit. qz qñ ſuo noie agit. vt. ſ. de pecu. l. mut. § ſi popul. q̄

Ep̄s an eſt p̄ra. ſz an ep̄o poſſit a liceat conſtituere tōuē cō actorē: et v̄ q̄ nō: ſuare qz ip̄e nec vniuerſitas nec cor. pus nec collegiū eſt. Jo. tñ dicit qz ſic cō decreto ſuperioris tñ ad inſtar tutoris. vt. J. de admi. tu. l. decreto. itēz qz de calūnia iurat. Rñ. actor vel ſindic⁹ ſm Jo. vt. C. d. iura. calū. l. q. § qd obſeruari. licet Aldricus p̄traderit. nam p̄ hos vniuerſitas iura re videt. vt. J. de condi. 7 demon. l. muni. cipib⁹. et ſi vnus ſit conſul ſufficit eum iurare de calūnia.

f ¶ Nō autē de rato. ſ. cū certū eſt eū eſſe actorē gñalit p̄ſtitutū. lz ad hāc rē ſpālē nō hēat mādātū. Sz an iudicātū ſol. debeat ſatiſdare: videt qz ſic: qz vice pcurator⁹ eſt vt ſtatim ſubiicit. pcurator aut etiā veri⁹ ſatiſdat. vt C. de ſatiſda. l. i. ſz dic. § qz nō ē poia ſicut pcurator. nā pcurator ſine iudice p̄ſtat. actor v̄ yconomus nō. vt iſt. de cur. § ſi. et. C. de pi. 7 de. l. oēs q. § hoc nichilominus. cū ḡ hic ſicut 7 tutor publica aucte experit: dicens: dū eſt neutriū ad hoc cogi. vt ar. C. d. admi. tu. l. tutores debita. 7. l. ſi. § deſenſionem. 7. J. rem ra. habe. l. actor. et hac etiā rōne de calūnia iurat hie actor vt modo dixi.

g ¶ Dubitē. idē eſt in tutoze. vt. J. de admi. tu. vulgo. ſz illō pōt ſic intelligi: vt tutor debeat ſatiſdare de rato ſub hac exceptione ſi apparuerit eum nō eſſe tutorem. ad hoc referitur qd ibi dicitur equū eſt aduerſarium nō decipi. et hoc dic vt. J. rem ra. habe. l. actor.

h ¶ Fringit. an hoc q̄ neuter aſi iuz. teſt. dat. pcurato-

rē ſicut nec tutor. et qz ſic ſatiſdat de defendēdo 7 etiāz de rato vt pcurator: nō tñ ſimiles ſunt i ſacramēto calūnie vt modo dixim⁹. Itēz cū cōſtet de decreto lz nō hēat mādātū ſpeciale ad hāc rē nō cauēt de rato: ſz de defendēdo. vt. J. rem ra. ha. l. actor. ſed in pcuratore ſecus qñq;. vt dixi. ſ. ti. i. l. pompo. in pñ. i. ¶ Non datur. nec iuz ſicut nec i pcuratorē. vt. ſ. ti. i. l. plautius. k ¶ In rem ſuā. vt. d. l. plautius. 7. l. ſi pcurator. l. ¶ Cōſtitui. vt J. d. p̄ſi. pecu. l. eū qui ſit actori. m ¶ Procuratoris. q̄ cāe ſunt. ſ. tam aſi lit. p̄ſe. q̄ poſt litē. vt. ſ. ti. i. l. ſilius. § ſi. 7 legibus ſeqn. et. l. āte lit. p̄te. 7. l. poſt litēz. et. l. ſeq. v̄ ſeq. ad. l. que oīa. n ¶ Potēſt. vt pcurator. vt. ſ. ti. i. l. ſiliuſſam. § ſi p̄ quoz. et decurio etiāz fieri pōt. vt C. de decu. l. filio in poteſtate.

fami. dari poteſt⁹.

¶ Sicut vniuerſitas pōt agere pōt cōueniri. ¶ Iſtian⁹

¶ Sicut municipij nomine actionē p̄tor. dedit: ita aduerſus eos iuſtiſſime edicēduz putauit. Sed 7 legato q̄ in negociū publicū ſumptuz fecit puto dandā actionez in municipes. Si qd vniuerſitati debet ſingulis nō debetur: nec quod debet vniuerſitas ſinguli debent.

¶ Licet perſone mutent vniuerſitas tamē eadē remanet. item ſyn⁹ ſolus remanet: ius et nomen vniuerſitatis cōferuatur in illo. h. d.

¶ In decurionibus vel alijs vniuerſitatibus nichil refert vtrū oēs idē maneāt: an pars maneāt: vel oēs imutati ſint. Sed ſi vniuerſitas ad vnū recidit magis admittitur poſſe eū cōuenire 7 cōueniri: cū ius omnium in vnum reciderit: et ſit nomen vniuerſitatis.

¶ Non datur. nec iuz ſicut nec i pcuratorē. vt. ſ. ti. i. l. plautius. k ¶ In rem ſuā. vt. d. l. plautius. 7. l. ſi pcurator. l. ¶ Cōſtitui. vt J. d. p̄ſi. pecu. l. eū qui ſit actori. m ¶ Procuratoris. q̄ cāe ſunt. ſ. tam aſi lit. p̄ſe. q̄ poſt litē. vt. ſ. ti. i. l. ſilius. § ſi. 7 legibus ſeqn. et. l. āte lit. p̄te. 7. l. poſt litēz. et. l. ſeq. v̄ ſeq. ad. l. que oīa. n ¶ Potēſt. vt pcurator. vt. ſ. ti. i. l. ſiliuſſam. § ſi p̄ quoz. et decurio etiāz fieri pōt. vt C. de decu. l. filio in poteſtate.

¶ Sicut dedit. in edicto qd nō habemus.

¶ Edicēdū. i. edictū. p̄ponēdū. quo edicto datur actio contra eos.

¶ Publicū. improprie ponitur. vt. J. de verbo. ſignif. l. eū qui rec. et. J. qui. ex cau. ma. ſed 7 ſi p̄torē. § ſi.

¶ Actionē. ſ. neg. geſ. ſi ſine mādato fecit. vt. ſ. e. l. i. in ſi. ſi aut cū mādato lz mādati: niſi ſalariū fuerit ei pro hoc p̄ſtitutū. vt. J. mādā. idēq; § ſed: ſi ad vecturas.

¶ Nō debet. ſz qd ſi diſſoluat vniuerſitas illa: nūqd qz de vniuerſitate poterit petere partē ſuā vt. p̄p̄ū et p̄uatū debitū: nā 7 hoc vides in illiari: collegijs. vt. J. de colle. illici. l. iij. hic ḡ v̄ multomagis. Sz qd ſi vniuerſitas aliqua hēat nemus cōe 7 qz eoz ſit alio nō ſoluēdo. nūqd creditores erūt mitēdi in poſſeſſionē ptis nemo: ris q̄ qñ v̄ ad eū ſpectare: nō puto. qz nec nemus illud nec ps ei⁹ alium⁹ intelligit. vt. ſ. de re. di. l. in ſatū. § i. Itē qd ſi qñbz de vniuerſitate tibi intulit iuriā: nūqd vniuerſitas diceſt hoc feciſſe: 7 poterit a te p̄ueniri: v̄ q̄ nō qz nō v̄ vniuerſitas. ſ. p̄ſilio habito 7 cāpana ſonata v̄ alis eis cōuocatis feciſſe: ſed qñbz ſuo motu. Ecōtra qz ſic: qz vniuerſitas niſi aliō ē niſi ſinguli hoies q̄ ibi ſit: qd facit ad v̄ſuz nemous habitū p̄ beſias hoim ville.

¶ Immutati ſint. vt. J. de iud. l. proponebatur.

¶ Nōmē vniuerſitatis. ſic erat rei memoria nec tñ vniuerſitas: nec vniuerſi nec vniuerſus: retinet tñ p̄ eū ius ius per vniuerſitatē. lz p̄ vnū ab iūto p̄ſtatū nō poſſit vniuerſi: vni⁹ retinetur.

tas. h. p. res. vt. f. b. sig. l. neratus. Non est ideo dicitur retineri: qz ad huc dicitur schola scri ambrosij supstite vno solo. Sz nunqd fundicu hic poterit vn' constiture cu sint dicitur pluriu cam dicat. vt qd si duo sunt: vt qz sicut h. f. qd si null' oino remasit. Rn. Jo. solutu esse collegiu et res in null' bo nis sint sicut r he reditarie: sed tm si postea auctoitate dñi pape vel ei' ad que spectat cura eiusde collegij instituat aliqd in eodē collegio iuris artificio singu tur ulti' fuisse. vt f. de re. di. l. i. s. id vero. r. f. de re. iur. omia fere. r. l. ois hereditas. lz quida archieps moyses ipfos parietes possidere dixerit etia durante collegio. qd duris simu est dicere et ptra legē videf. vt f. si qd te. li. cē inf. l. i. s. scuoia. Ceteru tamē id eē vide tur vt nullo modo dicant eē vlti' sez ab eo tpe quo solutu est collegium. sed ipso iure sint fisco vel pape qstia. vt. f. de pu. r. rec. l. comissa. et de iure fis. l. i. s. an bona. r. l. impat res. r. hoc quatuz ad dñum. secus quatū ad possessionē. vt. f. de acq. pos. l. cū heredes. pof fer tamē p moysē allegari qz plerūqz dicit ecclesia ipse locus parietibus circūdat' r et cōsecrat'. r als dicit ecclesia ius habere r possidere r vdicare. vt. C. de sac. fan. ec. l. tubemus. s. si qñ igif. r. s. scientes. vñ videtur qz talis locus siue parietes possideant etiam durante collegio et vendicent per prelatos tanqz quilz pūuatus per procuratorem vel colonium.

C Si nō reperunt res mobiles r immobiles pferuntur ad nomina debitorum. hoc dicit Bar. Tabolenus.

Quitates si p eos q res carū administrant non defendunt nec qd est corporale reipublice qd possideat p actiones debitorū ciuitatis agētib' satisfieri oportet.

C Contra ciuitate vel municipium potest agi diuisorio iudicio. h. d. bal. Pomponius.

S tibi cum municipib' hereditas cōis erit: famille her. iudiciū iter vos redditur. Ad qd dīcedum est r in finiu reglōiū r aque pluuie arcēde iudicio. Paulus.

Quoniam potest actor etiam ad operis noui nunciationem et ad stipulationes interponendas: veluti legatorum: damni infecti: iudicatum solut: qz ut seruo potius ciuitatis cauere debeat.

Sed et si actor cautum fuerit: vtilis actio administrato ri rerum ciuitatis dabitur.

Quitates. oportet. sic est et in priuatis debitorib'. vt. f. de re iudica. l. a diuo s. in venditione.

S tibi. iudicio. si in loco municipij opus fiat ex q timeatur ne aqua pluuialis noceat: aliter dicitur de loco publico. vt. f. de aqua plu. arcenda. l. si in publico. de his autem gratia exempli posuit: quia magis dubitabatur. idem tamen in oibus alijs casibus.

Quoniam. seruo potius. si pns sit. vt. f. ti. i. pōponi us. s. i. r. l. mutus. s. si pcurator agat.

Actor. qui desit eē vel est. phibit' vel etiam est. vtilis. i. exercitiū vtilis qste ciuitati vel ipi admī nistratoz datur vtilis: ciuitas dicitur hz actionem.

De negocijs gestis. Dicitur est. s. de neg. ge. singulari hōis vel vniuersitatis ex mādato: nūc qñ sine mādato.

Hoc edictū. qd est. f. eo. l. iij. i. rñ. s. absentū. maxime. nam hec cā fuit l. pūllia. vt. f. de ac. r obli. l. ex maleficijs. s. si quis absentis. r insti. de obli. ex quasi cō trac. s. i. sed tñ r inter pñtes datur. vt in tercuratorem dato tum in testamēto et adultū. vt. C. e. l. curatoris. Item cuiuslibet etiā maioris presentis si tñ ignoer qd agatur. als sciētia cū presentia inducit tacitū mādatur r agit mādatur. vt. f. man. si remu. s. si passus. r. l. ex mādato. s. i. r. l. qui fidem.

De negocijs gestis. Ti. v. Lex ista cōmendat edictū quilz principales eius vtilitates assignās seu demonstrās hoc dicit Bal. Alpianus.

Hoc edictū necessarium est qm magna vtilitas absentiu versat: ne i defensi rez possessionē aut vditionē patiant: vel pignoris distractio nē: vel pene cōmittende actio nē: vel iuria rē suā amittāt.

Inter gerentē et eum cui negociā gerunt dat actio negocioz gestoz vtrius. b. Gai.

S i quis absentis negotia gesserit licet ignorans: tñ quicqd vtiliter in rē eius impēdit vel etiam ipse se in rem absentis alicui obligauerit: hz eo noie actionem. Itaqz eo cā vltro citroz nā scit actio q appellat negociorū gestoz. Et sane sicut equū est ipm act' sui rōnē reddere

strandi hmoi bona sic possessa. Et sic fit hec veditio ita demū si lautaucrit. vt. d. l. fulcinius. s. ij. r. f. qui. ex cau. ma. in inte. resti. l. item. s. hoc edictum.

Pignus. s. conuentionalis vt differat a pcedēti. et hec venditio fit ex pacto vel ex lege. vt. C. de iure do. impe. l. fina. s. i. r. s. ij.

Actionem. quam in sola puentiōe patiuntur.

Uel iniuria. i. per finiam iniuriose latā p quā res absentis alicui dare r sic ad defendendū venit. vel dic ē ad agendū venit. r dices iniuria. i. vsucapione vel pscritiōne que est cōtra naturā equitatē qua dicitur nemi nē cum alterius. r. vt. f. de cōdi. inde. l. nā hoc natura. p bono tñ publico est itroduca. vt. f. de vsucapi. l. i. vñ tm proprie dicitur iniuria. vt. f. de iniur. l. iniuriarū. s. i. Sz quo gestoz sine mādato p prescribēte agit. Rñ. sunt de illis q sine mādato admittuntur. vt. f. eo. si aut. vel dic eum gestozē debere petere curatozē bonis qvsucapioēs iterpellet. vt. f. de mu. r ho. l. i. s. illd. i. f. s. ar. s. C. e. tutou. Alij dicūt qz deberet dicere se hē mādatur. r sic re scā dubia satisfider dñs hēditatū. r sicvz qd fit p eū. vt. f. di. iud. l. z.

S i quis absentis. vltro citroz. i. hinc inde. vt in iura. s. de ob. ex quasi contrac. s. i.

a Retinet. sic in procuratore. vt. s. n. ij. qui proprio. procurator vt in ceteris. et. j. man. dolus.

b Abfuturū est. qd id abesse videt ei. vt. j. eo. si qd mā dato. et sibi. p. p. iocio. arbuter. secus in fiducia fore qd nō pōt aliqd petere anteq̄ soluat. nisi in casibus. vt. j. man. lucius. be ne dico secus: qd ab initio videtur mādatū recepisse de soluēdo. vt. j. d. cōdi. inde. l. unde. bitū. Accursius.

hōc dicas qd hec actio est p̄torā. sed quidā cōtradiciunt. vt. j. cōmo. l. in cōmodato. s. scit. sed ibi illa littera ciuiles p̄tationes rē. ad sup̄iora referit: nō ad hāc actionē de qua ibi substat.

Alterius. f. viuentis. hōc dicitur. post mortē r̄ āre aditā hereditatē. vt. j. e. l. s. hec vba. et sic duo dicit hoc editum.

hōc verba. siue que. vt. j. de cōdi. pecu. l. i. s. i. et. j. de vbo. signi. l. i.

Adulter. aliena negocia gerentes. Non dubitat. f. p. hys q̄ gesta sunt ab eis extra iudiciū. siue sine mādato. vt. h. et. j. eo. si fili. in. si. siue etiā cō mādato. vt. j. de insti. sed r̄ si quis. s. parui. et. j. man. idemp. s. si cui. sed in iudicio non potest. vt. s. n. ij. neq̄ femina. nisi in casibus. vt in l. feminis.

Negocia. i. hoc verbū negocia qd est de vbiis p̄toris. Et no. hic qd pluralis s̄mo reducitur ad singularē. vt. j. de assig. l. i. s. s̄tus. et. j. de cōdi. et demō. falsa. s. si. et. j. vi do. ra. l. ij. qd aut p̄tor. et. c. qn̄ di. le. ce. l. cū v̄ro. ri. ar. p̄tra. j. de test. l. vbi. in. si. et. j. de pig. act. si necessarias. s. si annua. et facit pro prima parte. s. si quis cau. si seruus. s. si plurium.

Inquit. scilicet p̄tor. i. dixit. Pupillus. tria fecit hic pupillus. f. quinquaginta de pecunia dñi cuius negocia gerebat in rem suam venit et alia quinquaginta sua culpa amisit. tertia quinquaginta de suo. p̄prio creditore dñi soluit. de p̄mis. l. restituendis dño tenet. de alijs. l. naturaliter tñ tenet. et sic nō potest cōueniri. si tñ agat ad tertia. l. patitur compēsationem illoz. l. naturaliter debitorum.

Locupletior. idē r̄ si qd dolo fecerit cū hec duo paria sint. vt. j. de p̄fiti. l. i. s. an in pupillū. r̄ hec sunt vera etiā si sine tutoris auctoritate gessit. cum ex reueniat hoc negocium. vt. j. de ac. et obli. furiosus.

Agendo. i. si ipse agat cōtraria actione. Et sic no. ar. q. multa cōsequimur excipiendo que nō agendo. sic. j. p̄ actio

Excep. no q̄q̄ n. p̄ opar. p̄ actio

de cōpen. si cū filio. et. j. de cōdi. inde. si in aren.

o Besserit. f. male amittendo culpa sua.

o Panif. qz naturaliter tenet lz cōueniri nō possit. vt. j. de noua. l. i. in. fi. r̄ qn̄ di. le. ce. cum illud. s. i. pantur g cōpensationē vt q̄libet maior etiā eius in quo nō est locupletior. vt. j. de cōpen. l. etiam qd natura. r̄ l. q̄cūq̄ s̄z lz sit sic de iure cōi vt hic. tñ bñficiatio etatis h̄z restitutiōnē vt ei compēsatio nō opponat vel vt repetat si soluit etiā debitiū naturale. vt. j. de cōdi. inde. l. interdum. et. c. si aduer. solu. l. idēbito. Itē hoc accipe in doli capace: als nec naturalit obligaretur si nō esset locupletior. vt. j. de cōdi. inde. l. qd pupillus.

hōc iurisconsultus incipit exponere secundū caput edicti. et breuiter hoc intendit. Statutū sup̄ vbo nō porrigit ad illud qd v̄m fictionē inducit nisi specialiter exprimat. b.

hōc vba. siue qd negocia que cuiusq̄ cū is moritur fuerit gesserit: significant illd̄ tēpus quo quis post mortē alit̄ cui⁹ negocia gesserit: de quo fuit necessarium edicere: qm̄ neq̄ testatoris iam defuncti: neq̄ heredis qui nondū adijt

quidā nō agi ex aliqua pte. vt. j. de re. iur. l. in negocijs. et. j. locati. qui ad certū. Tu dic. qz r̄ qn̄ alius agit et⁹ negocia et ipse agit et cōuenit. vt. hic. r̄. j. e. l. pri. s. et. j. de re. cre. l. et si a furioso. et sepe extra id qd agit tacita nascit obligatio. vt. j. e. ar. q̄ natura. s. i. libero. r̄. j. cōmo. si is qui. s. si libero. qd autē dicit dicta regula iuris: verum est in veris p̄tibus. hic autē q̄si p̄tractus est. Itē illud. vbi exigit expressus cōsensus: hic autē tacitus. sed ar. p̄tra. j. eo. si ex duobus. f. vt idem in hoc negotio debeat dici qd in veris p̄tibus. Alij dant actionē in factū in dicto casu. agef ergo p̄tra cū inquātū locupletior est.

Aduersus eum. f. furiosum. vel dic gestore vel gestricem. et sic ponitur autem pro sed.

hōc verba. que sunt in scdo verbo edicti. Cuius is moritur. i. mortuus est. et sic determinat verbū gesserit. vel dic. p̄pue vt determinet verbū fuerit.

Negocia gesserit. vt pro tali negotio detur actio nego. gest. ex scdo capite edicti. et sic est contra. j. de reit. at si quis. s. labeo. in eo q̄ ibi dicit funerariam non habere locū vbi alia datur. et iam videtur qd semper hoc locū habeat. ergo illa nunq̄. et sic cadit in absurdum. Solu. hic loq̄tur de eo negotio qd viuō testatore potuit geri pro quo detur hec actio: ibi non. nam nō potest qd viuus funerari: et in eo impēsa fieri. vel dic clarius hic titū. in tribus casibus locum habet: quādo testator negotia viuētis presentialiter vt in primo capite edicti. Itē quādo fuerūt viuētis vel esse potuerūt: et tunc habet locum scdm̄. Itē quādo aliquid accessit dictis nego-

Obligatio q̄q̄ nascit ex id qd agitur.

cūs. vt part⁹ et similia vt adijcā p vlpianū. vt. J. pri. S. fed si qd rē. quorum nullus potest funerarie aptari cū illud negociuz sit tantū mortui. sed ptra qz videt fuisse viuētis. vt. J. d. reli. l. i. que est similiter ptra hūc legi. sed illud quo ad separationē impetrandā vt hereditariuz creditor dicatur. nō vt actio hec locuz habeat ex pmo capite q̄si fuerit viuētis negocium.

a **Hereditatē.** immo videt heredis: qz a tpe mortis videtur fuisse sua. vt. J. de stipu. ser. si ex re. S. si. et J. de re. iur. l. ois hereditas. s; dic qz hic veritatem nō fictionez iuris considerauit.

b **Post mortē.** ante aditam hereditatem tamen.

c **Hic p̄bis. f.** edictū i sc̄bo capite. et dicit nō p̄tinetur. s; alij expresse.

d **Accipi. ex in** terptatōe. Accur.

e **Ex negotio.** id ē nō ex delicto.

f **Et i herede.** aliter tñ quādoqz q̄si defūctū: cū curator ex leui culpa teneat non heres eius. vt. C. de her. tuto. l. i. r. C. arbi. tu. quicqd.

g **Meo. qui fu** it victor.

h **Actio. scz de** dolo. et sic non ob. J. de cuius. si pignora. que est ptra. sed fm hoc qd ad hūc titū. Rñ. qz de neg. gest. datur. vel dic ibi dā de dolo. i. neg. ge. noie doli. vel verius hic victori datur hec actio cui⁹ negociū gerere pposuit. ibi autē victo cuius gerere nō pposuit vt apte iura illius. l. dicit.

i **Negotijs meis. f.** desertis q̄ alius nō erat gestur⁹. Et distingue hic qz gestor interdū de dolo tñ tenetur vt hic. et supple etiam lata culpa q̄ dolo comparat. vt. J. de posi. l. quod nerua. quādoqz de leui vt cōiter. vt. C. e. tut. rei. qhqs de leuissima. vt qñ alius diligentissim⁹ erat gesturus. vt. J. eo. si pupilli. S. videmus. r. in si. de obli. ex quasi contrac. S. i. in fin. quādoqz de casu. vt in castibus ser. positus. J. eo. si negocia.

k **Hac actione. etiā** necessitate vrgente. vt curator adulti. vt. C. e. tutor. r. curator furiosi et similiū psonarum. vt. S. e. l. S. curatori.

l **Uel necessitatē** suspitione. pone exemplū. J. eo. at qui natura. S. si libero homini. et J. e. cū pater. et etiā in eo q̄ credebatur se paratōrē cū nō esset. sed an in eo q̄ se tutorē credit. pr. r. Hjo idem vt habeat locū negociorū gestoriū

hereditatē negociuz gessisse videt. Sed si qd accessit post mortē vtputa partus r fetus et fruct⁹: vel si qd serui a cōsisterūt: et si his p̄bis nō p̄tinent: pio adiecto tñ debet accipi⁹.

Hic exponit illa verba iudicium eo nomine dabo.

Hec autē actio cū ex negotio gesto oriatur: heredi et in heredem competit.

Contra executores datus a pretore competit hec actio in eo q̄ dolum fecit. h. d.

Si executor a pretore i negotio meo datus dolum michi fecerit: dabitur michi aduersus eum actio⁹.

Qui gerit negocia deserta solū de dolo r lata culpa tenetur. h. d. Barto.

Interdū in negociorū gestorū actione labeo scribit dolum solūmodo versari. nam si affectiōe coact⁹ ne bona mea distrahan^t negocijs te meis obtuleris: equissimuz esse dolum duntaxat te prestare. que sententia habet equitatem.

Hec actio datur cōtra ge-

stio. et est pro eo. C. qui da. tu. pos. l. armate militie. s; pōt dici ptra fm. h. sicut eni vbi est actio mandati cessat ista. vt institū. de obli. que ex quasi contrac. S. i. et vbi est actio vera tutele similiter et hec cessat: ita r vbi est alia actio. s; in casu tuo est actio p̄tutele. vt. J. de eo qui pio tu. l. i. ergo cessat ista. nec ob. d. l. armate. qz ibi nō potest habere locuz actio p̄tutele: cuz miles non possit tutor esse. ibi eni pōt habere locuz hec actio p̄tutele vbi q̄s est habilis vt hic. et J. de eo qui p̄tuto. l. i. S. si quis quasi.

Haec actione tenet nō solū is qui spōte r nulla necessitate cogente immiscuit se negocijs alienis et ea gessit. verū r is q̄ aliqua necessitate vrgētē v^l necessitatē suspitiōel gessit

Mandati verū ticij vel putatiuū dñi non impedit actionem negociorū gestorum contra dominum ori. h. d.

Apud marcellū libro sc̄bo digestorū queritur: si cū ppo fuisset⁹ negocia ticij gerere: r tu michi mādauer⁹ vt gerā: an vtrāqz vti actione possim: et ego puto vtrāqz⁹ locum habere. Quēadmodū ipse marcellus scribit si fideiusso^{rē} accepero negocia gesturus: naz et hic dicit aduersus vtrūqz⁹ actionem esse. Idem.

Sed videamus an fideiusso^{rē} hic vtrū aliquam actionē possit: et verū est negociorū gestorū eū agere posse: nisi donādi aio fideiussit.

Falsa opinio dñi nō impedit hanc actionem contra ve-

qs mādato. sed p̄dici posset arg. J. e. l. i. r. l. i. si cū. S. sed et si. et tantū dz facere veritas quātū si eius cōtēplatione fecissem: vel etiā plus. vt. J. e. si pupilli. S. si ticij. et S. quid ergo inq̄t pedius. et qd dicit qz ipse gessisse videt: veruz est in sui p̄iudiciū. vt teneat dño tāqz gesserit. nō vt alij ob hoc debeat p̄iudicari quomin⁹ agat. nec ob. qd d. J. mā. si tibi mādauero. S. si curator. r. l. q̄ fide. qz ibi in. S. si curator in rem absentis nichil impenderat. itz in. l. qui fidem. nō p̄hibet agi ptra dñm neg. gest. p̄terea lex exp̄essa videtur. J. eo. si pupilli. i. r. r. J. eo. cū aliau. r. J. de admi. tu. lucius. S. i. et. C. qd cuz eo qui in ali. po. l. et qui suo. in fi.

Utrāqz. f. neg. gest. et mandati.

Fideiusso^{rē} q̄ sine mādato de indēnitatē michi p̄standa p̄miserit. vt. J. de fideiuf. l. fideiubere.

Aduersus vtrūqz. aduersus dñm negociorū gestorū. et aduersus fideiusso^{rē} cōdictiōe certi si est certa p̄missio. als et stipulatu. vt in si. de s̄bo. obli. in p̄m. Sed videamus an fideiusso^{rē}. de quo modo diximus qui sine mādato intercessit.

Curator de leui culpa tenetur.

Gestor negotio de quibus tenet.

¶ Negocios gestorum. qz sine mandato fideiussit. s. nunda etiam ante qd soluat potest conuenire dnm sicut si cum mandato intercessisset in qtuor casibus ds dic vt j. man. lucius. r. n. sic si dn gestit. absqz forte no. Et qd subij cit hic nisi donadi r. c. supple r. nisi in rem sua: r. nisi pro

rum dnm. h. d. bar. Idem. Item si cuz putauit a te michi madatu negotia gessi: et hic nascit negotioz gestoz actio cessante madati actione. Idem est etia si p te fideiussit dno puo michi a te madatu esse. Sed si cu puo tauritici negotia esse cu eent sempronij ea gessi: solus sempronius michi actione negotioz gestoz tenetur.

¶ Actio copetes tra eu ad que spectat negociuz cura et sollicitudine no impedit oriri actione tra eu ad que negocium pertinet reisa. h. d. bar.

¶ Pupilli tui Iulian? negotia gessero no mado tuo sed ne tutele iudicio tenearis: negotioz gestoz te habeo obligatum: sed etiam pupillu si modo locupletior fuerit factus.

tenetur. vt. C. si cer. pe. eum qui. k. Liberet. pprie quo ad pignus. improprie quo ad creditorem. sic r. s. de offi. proconsul. l. ij. l. Nullam. qz nolui eu michi obligari. vt arg. j. com. muni diu. l. in hoc iudicio.

¶ Ex mutuo tracto cu procuratore contemplatione domini dñs tantum obligatur. Item obligatio procuratoris no impedit actione oriri dnm. h. d.

¶ Itz si procurator tuo mutua pecunia dederit tui contemplatione vt creditore tuu vel pignus tui liberet: aduersus te negotioz gestoz habeo actione: aduersus euz cu quo tractat nullam. Quid tñ si a procuratore tuo stipulat? s. m. pot dicit fuisse michi aduersus te nego. gesto. actione qz ex abusu datur hac stipulatione inposui

¶ Madatu factu ab alio mei causa michi actione negotioz gestoz no tollit. h. d. Bar.

¶ Si ds pecunia v' alia qua dam rem ad me pfereda accepit: qz meu negociuz gessi: negotioz gestoz michi actio aduersus eum competit.

¶ Stipulatus suz. post numerationem.

¶ Quia ex abusu datur. t. vicis sonat vt non teneat fm quosda. vt arg. s. de pac. l. iurisgen. r. s. si fraudada. sed tu dic s. h. quosda. vt arg. j. de insti. l. me. in fi. i. r. n. hic abudantia ponit pro caurela. vt. j. ob her. insti. l. i. s. qui neg. r. C. de testa. l. testm. in fi. Et vt plene scias dicas qd accepit i vtilitate alterius aut hz madatu a dno aut no hz. si habz aut ad certum homine aut no. et si ad certum: aut vt nscius r. tuc dñs teneat ex eo factu ac si ipse traxisset. vt. j. qd iusu. l. fi. et. j. qd cu eo. l. fi.

et j. de pñ. pec. l. qd a s. h. r. C. qd cu eo. l. si ex factu. aut vt procurator: vt vade ad illu et accipe decem noie meo. et tuc teneat procurator ex factu r. dñs p raria madati. vt. C. man. l. si lras. si no ad certu hoien: tuc aut q mutua hoc fecit contemplatione dñi tati. et tuc ipse solus tenetur actioe neg. gest. aut procuratoris r. dñi: tuc vterqz teneat vt hic. r. in pn. s. r. in fi. Itz teneat dñs vtili institoria. vt C. de insti. l. si mutua. Aut contemplatione pcur. tñ. r. tuc ipse sol. vt. C. si cer. pe. l. eu q. si no erat procurator s. neg. gest. aut q dedit fecit contemplatione dñi negotioz: et tuc tenetur dñs si vtiliter ceptu fuit: qz pecunia erat necessaria lz fuerit amissa. vt. j. eo. siue herede. et. l. sed an vltro. s. i. et etia sic est in actione de in rem verso que huic comparatur. vt. j. de in rem ver. l. iij. s. i. et. s. vnde. Si contemplatione accipietis: et tuc teneat ipse tati no dñs. nisi ratuz habeat vel in rem sua vertat. vel cu in eo id est i ea re in qua accepit procuratoris pñtuit. vt. C. qd cu eo. l. et qui. in fi. et. j. si cer. pe. l. cu. et. C. si tut. vel cu. inter. l. pe. r. de insti. si mutua. si aut contemplatione vtriusqz teneat vterqz vt dixi in eo qui hz madatum. vt hic. r. j. eo. liberto. l. rñ. in casu tñ r. si expessum no interueniat madatu datur institoria vtilis. vt. j. qd cu eo. l. fi. In actore ciuitat vel plato ecclie v' tutore dic eos teneat tñ nisi pecunia fuerit i vtilitate ciuitat v' ecclie v' mior' pñ. vt. j. si cer. pe. citas. r. C. de sa. san. ce. aut. hoc ius. r. C. qñ ex fa. tu. vel o. Copent. hoc pcedit quada si mei cura. l. si in re. contemplatione fecit. i. rem pfereda accepit. Sz pot dicit q sp mei contemplatione fecisse videt. cuz ca comodi mei fecit.

veritas pualet opinio

¶ Veritas pualet opinio. Itz no. ex tribus dictis huius legis q plus valet qd est in veritate qd in opinione. sic. j. ad. l. aq. l. scien. s. pe. r. j. ob fur. l. vulgar. s. qd ex. r. C. plus va. quod agitur. per totuz. r. j. de ser. cor. l. doli. s. i. ar. p r. j. de iniur. l. illud relatum. in fi.

¶ Pupilli. no mandato tuo. si em madasses mada tu actio locu habet. vt. C. eo. l. si mandatum.

¶ Obligatu. scilz in solidu: qz tuu est negociuz cura r sollicitudine. et idem est si eras curator: idem si procurator. cu in his sit eadem r. vt. j. e. l. madasti. r. ar. j. ad. l. aq. illud.

¶ Wodo. id est ita demum.

¶ Locupletior. et sic p r qz si qd de gestis perit et for tuito casu q sit piculo geret. sicut r l alijs casib quos dicem? j. e. si negotia. siue feci note tutoris tñ vt hic. si ue note pupilli et contemplatione ei. vt. C. eo. l. ij. Et plene dic q aut impedit hic gestoz in rem necessaria pupilli. et tuc teneat in solidu pupillus quecuqz exitum res habuerit: dñ modo vtiliter sit ceptuz. vt. j. eo. sed an vltro. s. i. r. j. de solu. in pupillo. s. plane. r. j. de mino. l. verum. s. ite no resuruf. an vtiliter: et tuc obtinet qd hic dicit. et inspiciat tepus litis pñt. vt. j. e. l. iis. in pun. et. j. de so lu. l. in pupillo. in pn. si aut voluntaria pñtuit auferre. vt. j. ma. l. idem. s. idem. no aut agit. vt. j. e. l. ex duob. q aut sunt necessariae vel vtilis vel alie habes. j. de ver.

¶ Item si procurator. et ita habeat madatu. vt. s. de procu. l. i. respon.

¶ Contemplatione. sed si sui ipe certi conditione.

Liber Tertius

vt. J. proxi. s. si tñ id faciat sciens. alioquin Jdicimus
fm Jo. vt in bona fide r mala fide edificante. dat etiam
michi actio furti et furtiua conditio cõpeteret si eẽ ad
me missus. vt. J. de fur. l. eum q. s. si epistolã. r illi q mi-
sit datur mãdan. vt. J. man. si vero. s. dedi. r etiã furti. vt
C. de fur. si is cui

a ¶ No mei cõte-
platione. i. cõmo-
do. vt statĩ dicit
fm Joan.

b ¶ potius. i. ad
suam vtilitatem.
fm Joan.

c ¶ Actionẽ. col-
lige hic fm. M. q.
malefidei posses-
sor etiã si suo no-
mine expẽsas fe-
cit: habeat nõ so-
lũ retentiõẽ. vt. J.
de pe. her. plane.

in si. s. etiã actio-
nem vt hic. qz ne-
mo debet locuple-
tari rẽ. vt. J. de cõ-
di. inde. l. nã hoc
natura. Jo. ptra.

r. B. r dicit inter-
esse. an nole dñi s-
pendit vt tunc re-
petat vt h. an suo
nolevt tñ non. vt
J. de cõdi. indebi.

si in area. in sine.
et. J. de excep. do.
paulus. r. J. ad. l.
ad. l. si su. fer. s. si
oliuã. r argu. e ad
hanc distinctionẽ
J. cõdi diuidun. in
hoc iudicio. s. di-
uersum. r. J. man.

creditor. r expõe
litterã hic fm Jo.
vt h scripsi. r hoc
qñ in faciẽdo ex-
pẽdit nole suo. si
autẽ in reficiẽdo: iudicis officũ implorat etiã si est male
fidei pro necessarijs tantum. pro vtilibus permittit au-
ferre. vt. C. de rei vñdi. l. domum. Accursius.

d ¶ Quasi meum. s. sciens vt cõgruat sequẽs exemplũ
fm Jo. tu cõtrayt ibi dices. Accursius.

e ¶ Ex vtroq. i. ex nullo latere nascit aliqua. nã i nullo
casu nascitur actio ex vtroq. latere.

f ¶ Tenebitur. acti. neg. gest. r ego ei.

g ¶ Sciens. ergo si ignorans nec tu sibi nec ipse tibi te-
netur fm Johan. vt dixi. s. eo. l. iij. in si. s. fm nos idem
si ignorãs. r hic subaudi maxime.

h ¶ Nego. gesto. vt hic. r. J. eo. liberto. s. inter. s. certe si-
mo videt in factũ inter mandantẽ te. r qz hec deficiat
vt. J. man. si mãdauero. s. si curator. que est cõtra. sol. h
in rez ipsaz q erat abñtis ipendit: ibi nõ. Jte hic erat ne-
gociũ dñi re ipa: ibi ratũ habitioẽ. Alij diuinãt qz ibi con-
templatione tñ mãdãtis gessit. hic etiã gfa dñi. r hoc vi-

¶ Qui gerit negocia a se de-
predãti actioẽ neg. gest. tene-
tur: ipse tamẽ agere nõ potest
nisi quatenõ dñs locupletior
factus est. h. d. Barto.

¶ Sz r si quis negocia mea
gessit nõ mei cõtemplatione:
sz sui lucri causa: Labeo scri-
bit suũ eũ potius qz meũ ne-
gociũ gessisse. q em depredan-
di causa accedit: suo lucro nõ
meo cõmodo studet. Sed ni-
hilominus imo magis r is te-
nebitur negotioz gestoꝝ actioẽ
Ipse tñ si circa res meas ali-
qd impederit nõ etiã i id qd ei
abest (qz improbe ad negocia
mea accessit) sed in quo ego
locupletior factus sum habet
contra me actionem.

¶ Quatenõ negociũ spectat
ad geretẽz actio iusta nõ orit: sz
inquãtũ spectat ad aliũ orit.

¶ Si quis ita simpliciter ver-
satus est vt suũ negociũ i suis
bonis qñ meũ gesserit: nulla
ex vtroq. latere nascit actio:
qz nec fides bona hoc patitur
¶ Sz r si suum et meum quasi
meũ gesserit: in meũ tenebitur.
¶ Nã r si cui mãdauero vt meũ
negociũ gerat qd michi tecuz
erat cõe: dicendum esse labeo

actur colligi ex. l. Fria. ar. th. J. C. eo. si mãdatum.

i ¶ Si quis. actio. vt hic r. J. eo. at qui natura. s. si libe-
ro. r. l. si liber homo. et hoc casu de leui culpa non tenet
vt puto. argu. contra. J. de acqui. re. do. hõ liber. s. i.

k ¶ Filij tui. magis tamẽ possunt dici patris vel dñi.
vt. J. de mino. l. de-
niq. s. sz vtrũ. ibi
nec eo mouet rẽ.

l ¶ Tu michi te-
nearis. in soliduz
et ego tibi.

m ¶ Amicitia. s.
tam adepta qz et
acqreda vt substi-
cit vel eoz cõtam
pla. rẽ. sed tali ca-
su videtur q non
repetat qd impẽ-
ditur. vt. J. eo. is q
amicitia. q est cõ-
tra. sz ibi est ami-
citia charitativa
vt pñs ad filium
vbi nõ repetit. hic
sũt vt amici q nõ
vult negocia al-
terius deperire.
vt. s. eo. l. i. r facit
ad huc. s. J. de in-
rem ver. seru. s. q-
cum sticho. r. J. ad
velle. si fiduciõs-
res.

n ¶ Si quis quasi seruus me-
us negocium meum gesserit:
cum esset vel libertus vel in-
genuus: dabitur negotioꝝ
gestoꝝ actio.

¶ Si negocium potest perti-
nere ad eum cuius cõtempla-
tione geritur quoquomodo re-
ipa contra eum cuius vere est
non agitur etiam si ratum ha-
beat: et non potest habere ra-
tum quod suo nomine non est
gestum. hoc dicit.

¶ Sz si ego filij tui negociã
gesserõ vel serui: videam an te
cũ negociõz gestoꝝz habe-
am actionẽ. r michi videt ve-
rum quod labeo distinguit et
pomponius lib. xxvi. probat:
vt siquidem cõtemplatione
tui negocia gessi pecularia tu
michi tenearis. qz si amici-
tia filij tui vel serui: vel eoz
cõtemplatione: aduersus pñz
vel dñm de peculio dũtaxat
dandam actionem. Idem qz
est et si sui iuris esse eos puta-
ui. nam et si seruum non neces-

¶ Si quis ita simpliciter ver-
satus est vt suũ negociũ i suis
bonis qñ meũ gesserit: nulla
ex vtroq. latere nascit actio:
qz nec fides bona hoc patitur
¶ Sz r si suum et meum quasi
meũ gesserit: in meũ tenebitur.
¶ Nã r si cui mãdauero vt meũ
negociũ gerat qd michi tecuz
erat cõe: dicendum esse labeo

¶ Si quis ita simpliciter ver-
satus est vt suũ negociũ i suis
bonis qñ meũ gesserit: nulla
ex vtroq. latere nascit actio:
qz nec fides bona hoc patitur
¶ Sz r si suum et meum quasi
meũ gesserit: in meũ tenebitur.
¶ Nã r si cui mãdauero vt meũ
negociũ gerat qd michi tecuz
erat cõe: dicendum esse labeo

¶ Si quis ita simpliciter ver-
satus est vt suũ negociũ i suis
bonis qñ meũ gesserit: nulla
ex vtroq. latere nascit actio:
qz nec fides bona hoc patitur
¶ Sz r si suum et meum quasi
meũ gesserit: in meũ tenebitur.
¶ Nã r si cui mãdauero vt meũ
negociũ gerat qd michi tecuz
erat cõe: dicendum esse labeo

¶ Si quis ita simpliciter ver-
satus est vt suũ negociũ i suis
bonis qñ meũ gesserit: nulla
ex vtroq. latere nascit actio:
qz nec fides bona hoc patitur
¶ Sz r si suum et meum quasi
meũ gesserit: in meũ tenebitur.
¶ Nã r si cui mãdauero vt meũ
negociũ gerat qd michi tecuz
erat cõe: dicendum esse labeo

¶ Si quis ita simpliciter ver-
satus est vt suũ negociũ i suis
bonis qñ meũ gesserit: nulla
ex vtroq. latere nascit actio:
qz nec fides bona hoc patitur
¶ Sz r si suum et meum quasi
meũ gesserit: in meũ tenebitur.
¶ Nã r si cui mãdauero vt meũ
negociũ gerat qd michi tecuz
erat cõe: dicendum esse labeo

¶ Si quis ita simpliciter ver-
satus est vt suũ negociũ i suis
bonis qñ meũ gesserit: nulla
ex vtroq. latere nascit actio:
qz nec fides bona hoc patitur
¶ Sz r si suum et meum quasi
meũ gesserit: in meũ tenebitur.
¶ Nã r si cui mãdauero vt meũ
negociũ gerat qd michi tecuz
erat cõe: dicendum esse labeo

¶ Si quis ita simpliciter ver-
satus est vt suũ negociũ i suis
bonis qñ meũ gesserit: nulla
ex vtroq. latere nascit actio:
qz nec fides bona hoc patitur
¶ Sz r si suum et meum quasi
meũ gesserit: in meũ tenebitur.
¶ Nã r si cui mãdauero vt meũ
negociũ gerat qd michi tecuz
erat cõe: dicendum esse labeo

¶ Si quis ita simpliciter ver-
satus est vt suũ negociũ i suis
bonis qñ meũ gesserit: nulla
ex vtroq. latere nascit actio:
qz nec fides bona hoc patitur
¶ Sz r si suum et meum quasi
meũ gesserit: in meũ tenebitur.
¶ Nã r si cui mãdauero vt meũ
negociũ gerat qd michi tecuz
erat cõe: dicendum esse labeo

¶ Si quis ita simpliciter ver-
satus est vt suũ negociũ i suis
bonis qñ meũ gesserit: nulla
ex vtroq. latere nascit actio:
qz nec fides bona hoc patitur
¶ Sz r si suum et meum quasi
meũ gesserit: in meũ tenebitur.
¶ Nã r si cui mãdauero vt meũ
negociũ gerat qd michi tecuz
erat cõe: dicendum esse labeo

¶ Si quis ita simpliciter ver-
satus est vt suũ negociũ i suis
bonis qñ meũ gesserit: nulla
ex vtroq. latere nascit actio:
qz nec fides bona hoc patitur
¶ Sz r si suum et meum quasi
meũ gesserit: in meũ tenebitur.
¶ Nã r si cui mãdauero vt meũ
negociũ gerat qd michi tecuz
erat cõe: dicendum esse labeo

¶ Si quis ita simpliciter ver-
satus est vt suũ negociũ i suis
bonis qñ meũ gesserit: nulla
ex vtroq. latere nascit actio:
qz nec fides bona hoc patitur
¶ Sz r si suum et meum quasi
meũ gesserit: in meũ tenebitur.
¶ Nã r si cui mãdauero vt meũ
negociũ gerat qd michi tecuz
erat cõe: dicendum esse labeo

¶ Si quis ita simpliciter ver-
satus est vt suũ negociũ i suis
bonis qñ meũ gesserit: nulla
ex vtroq. latere nascit actio:
qz nec fides bona hoc patitur
¶ Sz r si suum et meum quasi
meũ gesserit: in meũ tenebitur.
¶ Nã r si cui mãdauero vt meũ
negociũ gerat qd michi tecuz
erat cõe: dicendum esse labeo

¶ Si quis ita simpliciter ver-
satus est vt suũ negociũ i suis
bonis qñ meũ gesserit: nulla
ex vtroq. latere nascit actio:
qz nec fides bona hoc patitur
¶ Sz r si suum et meum quasi
meũ gesserit: in meũ tenebitur.
¶ Nã r si cui mãdauero vt meũ
negociũ gerat qd michi tecuz
erat cõe: dicendum esse labeo

¶ Si quis ita simpliciter ver-
satus est vt suũ negociũ i suis
bonis qñ meũ gesserit: nulla
ex vtroq. latere nascit actio:
qz nec fides bona hoc patitur
¶ Sz r si suum et meum quasi
meũ gesserit: in meũ tenebitur.
¶ Nã r si cui mãdauero vt meũ
negociũ gerat qd michi tecuz
erat cõe: dicendum esse labeo

¶ Si quis ita simpliciter ver-
satus est vt suũ negociũ i suis
bonis qñ meũ gesserit: nulla
ex vtroq. latere nascit actio:
qz nec fides bona hoc patitur
¶ Sz r si suum et meum quasi
meũ gesserit: in meũ tenebitur.
¶ Nã r si cui mãdauero vt meũ
negociũ gerat qd michi tecuz
erat cõe: dicendum esse labeo

¶ Si quis ita simpliciter ver-
satus est vt suũ negociũ i suis
bonis qñ meũ gesserit: nulla
ex vtroq. latere nascit actio:
qz nec fides bona hoc patitur
¶ Sz r si suum et meum quasi
meũ gesserit: in meũ tenebitur.
¶ Nã r si cui mãdauero vt meũ
negociũ gerat qd michi tecuz
erat cõe: dicendum esse labeo

¶ Si quis ita simpliciter ver-
satus est vt suũ negociũ i suis
bonis qñ meũ gesserit: nulla
ex vtroq. latere nascit actio:
qz nec fides bona hoc patitur
¶ Sz r si suum et meum quasi
meũ gesserit: in meũ tenebitur.
¶ Nã r si cui mãdauero vt meũ
negociũ gerat qd michi tecuz
erat cõe: dicendum esse labeo

si. l. qd si seruus ibi r gñaliter re. r qd subicit hic nō ne
cessariū. subaudi maxime fm azo. vt. j. de in re ver. qd
seruus in hoc. vel id dicit nō necessariū qz si necessariū
insolidū dñs tenere qñ in re versū. sine instar lītūtoie.
vt. C. qd cū eo. l. i. q. v. l. tertio id dicit nō necessariū: quia
si necessariū cū vti

liter esset gestū co
geret hñe ratum
enaz non suo no
mine gestuz. vt. j.
eo. pōponi. et sic
insolidū tenere.
a C filio tuo. cō
tēplatione eius.
b Nichil agit.
vt insolidū tenea
ris. r sic no. qz ra
tū habitio non re
cōciliat alieno no
mine gestū. vt h.
r. j. de calū. l. ij. in
fine. r. j. de peca.
si seruus. nisi i ca
sib. vt. j. eodē. l.
fina. et. C. de his
qui a non do. l. i.
S; vt qz ppter ra
tū habitioē inso
lidū condēnādus
est vel actione qd
iussu vel de in rez
ver. vt. j. qd iussu.
l. i. s. si ratū. r. j. de

in rem ver. si res. s. pe. q sunt. sol. illud locū hz cū dñs
cōtractū serui ratum hz. secus vero cū dñs alterius pro
seruo pñentis ratū hz vt h. Itēno. qz sicut negociū non
meo noie gestū ratū habere nō possum vt ob hoc cōue
niar in solidū vt dictū est: ita nec habeo ratū vt agere pos
sim. quid qz si rem meā tuo noie vendidisti: r ego ratum
habea vt te cōueniā neg. ge. rē meā amitto. vt. C. de rei
ven. l. m. f. Itē pñiū extigere nō possum. qd qz faciā Rñ. si
quidē ratū habea qz vēdidisti noie meo r vēdidisti no
mine tuo: non nocet michi p possidentē. si autē ratū ha
beam qz vēdidisti tuo noie nō habiturus ratū si scirem
me pñiū petere non posse: tunc doli replicatione iuuā
bor contra possidentē. ar. s. de pact. si cum te.

e C pōpo. scribit. approbādo qd dictū est r adiciēdo
qd sequit. s; cui fiet hec adiectio q sequit. an ci qui ha
buit ratum: an semp. rñ. quādo habuit ratum.
d C factus sit. est ergo h casus vbi in actioē de peculio
non deducit qd dñs debet. sic. j. de pecu. l. i. s. si cū im
pubere. r. j. de alea. l. si. a. s. gñaliter detrahif de peculio.
vt. j. de pecu. s; si dānū. vel dic q dñs nō de peculio s; di
recta suo noie inquantū factus est locupletior tenef: qñ
re ipsa gestuz negociū suū sit: nō peculiare qz nullū erat
peculū cū plus pñi vel dño debeatur. r sic nō ob. qz alie
no noie. qz re ipsa erat patris vel dñi.

e C Sequit debent. ex re vel ex opera. sed ex hac distin
ctioē nulla vt colligi dñia. s; Jea. dicit hāc cō dñiam. qz
vbi putau seruu noie rez q possessorē sequitur ago di
recta actioē nō de peculio inquantū. s. locupletior ē. vt. s. p
ri. s; vbi scui liberū: nō nisi de peculio. vñ possessoris
debitū deduceref. qd non placet: nisi vt est distinctum. s.
e. l. s; si ego. azo. r facit. p h hēclia s; r. nā nō aduerfat

ipsum sequunt: nō tecū s; cū
ipod. S; r si liberū sciueri: ea
rū quidē rerū q eum sequunt
habeo aduersus eū actionem
earū vero rerū que te sequun
tur aduersus te.

C Expenfa facta ne res peat
repetitur ab eo ad quem res
spectat nō inspecta falsa opi
nionē gerentis. h. d. bar.
C Si ticij seruu putās q erat
sempromij dederō pecuniā ne
occideret vt pōponi ait ha
bebo negocior gestoz aduer
sus sempromiū actionem

C Si negociū gerit noie ei
ad quem non spectat ex ei
rati habitioē negociū dñi pertine
re ad eū r hac actioē tenef si
sibi aliqd ex ratiha. qñt als se
cua. h. d. v. s; ad. s. videamus

cuius noie dedi: nisi non hēat ratum. vt. C. si cer. pe. l. si
absentis. azo. Itē qñter dicef hoc negociū sempromij.
Rñ. rati habitioē. s; si hoc est qualr q ratū hñe pot: cum
non sit suo noie gestū: Rñ. imo r suo noie geri potuit: lz
ticius putaref dñs vñ bonēsi. pof. hñditatis dñ. j. eo. l.
q vñluter. s; ticius. vel nō hz ratū: s; cū sit gestuz ad suaz
vñlitate punde habet ac si ratū hñe. r hoc ē qd dicit sce
uo. p rato d; hñi. vt. j. e. l. pōp. hec bōa sol. ē. vel dic i sub
sidiū ne res michi pereat tenef sempromi qz ticius ratū
nō habet fm azo. Et ad euidentiā huius. s; se. distin
gue sic: cū quis gerit negociū qd possibile est esse alteri
rati habitioē: lz non fuerit. s. re vera. nā aut gestoz gerit
noie suo/ aut alterius. si suo/ non pñt agi cum ratū haberi
non possit negociū non suo noie gestum. vt. s. e. l. s; si
ego. nisi in subsidiū re perempta vel prescripta: vt si rem
tuam meo nomine ex lucratiua causa michi quesitā vē
dam. vt. j. e. l. si. r. C. de rebus ali. non alie. l. i. r. j. si cer.
pe. si r me. sed. x. dicebat q licet esset ad rem regressus
tñ agi posset hac actioē p pñcio. vt. C. de rei ven. l. m. f.
sed illud cū pñicta determinatioē intelligif. Bene diti
er lucratiua. als ad pñcium nullo modo teneor. vt liti.
de le. s; si res aliena. si alterius: siquidē dñi ad quē per
tinebat agitur si ratum habet: als non nisi vñluter esset
gestum. tunc enim pro rato debet haberi. vt. j. e. pōmp.
si vero nomine alterius qui non erat dñs gesserit: si non
habet ratuz agi non pōt. si habet: siquidem ex sua rati
habitioē nichil potest ei queri non tenetur vt h. r. j. e. l.
s; quid er go inqñt. si vero ei queri pōt tenetur. vt. j. s; pro
ri. item queritur. r. j. eo. si fideiusfor. s; si. r. s. e. l. s; si qz
pecuniam. si aut quoquomodo habeo obligatum cum
cuius noie gero vt filium vel seruū: tunc dñs et pater

f C Actionē directā vel de peculio vt est distinctum. s.
s. sed si ego.

g C Non tecū. etiā de peculio: qz non ex re vel ex opera
etiam si nomine domini gessi.

h C S; cum ipso. hoc oia pā sunt in hoc casu tñ vbi nō
cōtēplatione pos
sessoris gestuz sit
negociū. hic dñi
cit supiori. pri. gl.
i C Te sequunt.
ex re tua vel opa
eius. vt. j. de ac.
re. do. l. acquirif
s; de his.

k C Si ticij. occi
deret. siue iuste si
ue iniuste occide
batur: qz potuit r
nō iure occidi. sic
j. quod mer. cau
sa. l. recte.

l C Sempromiū
plus gñfacit veri
tas q opinio. sic
et. j. eo. s; an vltro
s; si. s; nonne ab
eo cui dedi repe
tā qz turpiter ac
cepit. vt. j. de con
di. ob tur. cau. l.
ij. Rñ. nō: qz meo
noie non dedi: ali
us en vñ de disse

teritas
pl. opaf
q opio.

teritas
pl. opaf
q opio.

teritas
pl. opaf
q opio.

teritas
pl. opaf
q opio.

teritas
pl. opaf
q opio.

teritas
pl. opaf
q opio.

teritas
pl. opaf
q opio.

teritas
pl. opaf
q opio.

teritas
pl. opaf
q opio.

teritas
pl. opaf
q opio.

teritas
pl. opaf
q opio.

etiam ratū habēs tenet de peculio tm̄. vt. §. e. §. 3. si ego.
a ¶ Extra iudiciū. hec ideo dicit vt locū haberēt sequē
 tia de cōdi. inde. nā aliter q̄ ratū hz nō tenet p̄di. inde. vt
 Jman. si fideius. §. in oibus. Item ideo qz nō potest age
 re in iudicio. vt. §. ea. l. §. videamus.

b ¶ Non eēt. hoc
 faciebat dubita
 tionem.

c ¶ Sed rati. nūc
 respondet.

d ¶ Sum. i. te. et
 mutat personas.

e ¶ Repetitio. i.
 cōdictio indebiti
 vt hic. §. de fur. si
 vendidero. §. si ti
 tius. ac.

f ¶ Sed tui con
 tēplatione. §. si nō
 eēt tuo noie gestū
 non posses facere
 tuū ratihabitioē.
 vt hic. 7. §. ea. l. §.
 sed si ego.

g ¶ Cui. f. titio.
 h

h ¶ Conuenero.
 extra ius.

i ¶ Mor. i. postq̄
 sciuit qdam spa
 cio nec mīmo nec
 maximo interue
 niente. vt. J. rē ra.

ha. l. quo em̄ in. §. i. et de sol. l. ratū. 7. l. disp̄satorē. l. fine.

k ¶ Negocior̄ gest. immo mādari. cū ratihabitio man
 dato cōparet. vt. §. de re. iur. l. sc̄mp q̄ nō. phiber. q̄ est cō
 tra. Sol. hic ratū hz negociū gestū ab absente. ibi a p̄ite
 7. ideo neg. gest. agit in p̄mo casu. in sebo nō sed mādari
 fm̄ Jo. vel ibi mandaueras michi vt gererē qd nō susce
 pi. ideo qz indignabaris. 7. tūc gessit 7. tu ratū habuisti. et
 ideo propter p̄mū mandatum agitur mandati fm̄. B.
 alij dicit ibi spē in fideiusiōe q̄ fit in iudicio s̄isti. sicut
 et alia multa in iudicijs sunt sp̄alia. vt. §. si q̄s cautio
 bus. 7. si post tres. itē vnde nascit̄ hec actio ne. ge. Rñ. ex

Nego. ratihabitioē nō p̄stina exactione. secus in actione pro
 gest. a. soc. 7. nutele q̄ ex veteri p̄ctu ouunt vel q̄si demū finita
 ctio vntutela vel societate. sicut ex p̄ctu do vt des demū secuta
 de cui. traditioē ouit actio. vt. C. de rerū p̄mu. l. ex placito.

l ¶ At quin. oppositio. Bzo.

m ¶ Sed rati. nūc oppositio. ac.

n ¶ hereditas. i. hec pecunia peritōe hereditatis si mo
 do cōtendas te heredē vel. p̄ possessore possideas. vt hic
 7. §. de pe. he. l. qd si in diem. §. i. 7. §. si pars her. pe. l. h. in
 fi. 7. agit seius verus heres peti. hereditatis.

o ¶ Reipsa. i. in veritate q̄ non vitia erroribus gestoz
 vt. §. de of. p̄. l. illicitas. §. p̄itas. §. sup̄iour casu q̄si michi
 exacta ē pecunia. neqz ita vt sc̄m̄ creditoris cui debebat

Negoci p ¶ Ipso gestu. i. ipsa gestio. 7. hoc est qd. §. dicit re ipsa
 um alie Et no. hic qz quattuor modis d̄ negociū alienū. cura et
 nū p̄ctu sollicitudine. itē reipsa. itē ratihabitioē. itē ipso gestu. Cu
 or̄ mōis ra et sollicitudine. vt si illud negociū gesseris qd ad me
 dicit.

pertinet qz suz tutor vel curator vel. p̄curator. 7. hoc casu
 te neoz si mei contēplatioē fecisti. sed verus dñs indi
 ficte. vt. §. e. l. iij. §. hac actione. 7. l. si pupilli. in p̄l. Jtē
 reipsa: vt cum in rem meā ali quid impenderis vel ne

cessario vel vtiliter aliqd facis. 7. hic teneor siue gessisti
 nomine meo: siue alterius ad quē nullo modo pertinet
 vt. §. eo. itē si cum. §. si. 7. l. si pupilli. §. si quis ita. si autē
 aliquo modo ad eū cuius noie gessisti p̄tinet etiā natu
 raliter tm̄. vt qz filius vel seruus meus est. tunc de pecu
 lio teneor. vt. §. e.
 l. §. 3. si ego. si aut
 noie suo gessit. vt
 qz in rē meā quaz
 suā creditit necesse
 fariouel vtiliter i
 pendit: si in facie
 do daf exceptio
 nō actio: nisi ma
 la fide: q̄ casu nec
 exceptio nec actio
 vt in fi. de re. di.
 §. ex diuerso. 7. J.
 cō. di. l. in hoc iud
 dicio. 7. J. de cōdi.
 inde. si in area. in
 fi. 7. de ercep. do.
 paulus. et de ac.
 emp. l. idēqz. §. si
 in reficiēdo: tūc si
 bona fide. of. iud.
 expense repetunt̄
 necessario vel vti
 liter facte. si mala
 fide. tūc idē qd in
 necessarijs. viles
 aut ab adunf. vt

putabā cū esset Seius heres
 cōuenero^m similiter 7. exegero:
 mori tu ratū habueris: eē mi
 chi aduersus te 7. tibi mutua^m
 negocior̄ gestoz^m actionē. Et
 qn̄ alienū negociū gestū est:
 sed ratihabitio^m hoc p̄cliat: q̄
 res efficit vt tuū negociū ge
 stū esse videat^r 7. a te h̄ditas^m
 peti possit. ¶ Quid ḡ inq̄t pe
 dius si cū te heredē putarē in
 sulā fulciero h̄ditariā tuoz ra
 tū habueris: an sit michi aduer
 sus te actio: §. nō fore ait. cum
 hoc facto meo alter sit locu
 pletatus 7. alteri^r re ip̄a^m gestū
 negociū sit. nec possit qd aliq̄
 acq̄situm est ip̄o gestu^m hoc
 tuum negocium videri.

¶ Vestoz tenet de neglectis

C. de rei ven. domf. §. 3. dicit semp possessou dari ne.
 ge. actionē. etiā si suo noie impendit. ar. J. de cōdi. inde.
 nā hoc natura. 7. §. e. l. §. 3. si q̄s negocia. §. illum §. ex
 pone vt ibi. hoc no. J. de rei ven. l. in fundo. Rati autem
 habitioe si meo noie gessisti: ego ratū habeo: vel fin
 git ius me habere. vt. §. o. §. item querit. 7. J. e. si ego. 7. l.
 p̄p. 7. de hac specie dicitur. §. e. si ticiū. Jpo gestu. qd sic
 dicitur cā doctrine. nā hoc nomē non habem^r p̄ hoc ge
 nere negocij. sed quādo re ip̄a vt hoc. §. tūc aut dico ip̄o
 gestu meum vt si meo creditori soluas. vt. J. e. l. soluen
 do. 7. hoc siue soluas nomine meo siue alterius quē de
 bitorē putabas. nā semp oportet me approbare qd tam
 vtiliter pro me gestū est. vt. J. e. l. cū pecuniā. 7. Lque vtili
 ter. §. si. si aut tuo noie. tūc idē vt hec actio h̄eat locū fm̄
 Bul. 7. Jo. 7. h. f. postq̄ statueris in aīo vt solutio cedat
 pro meo debito. vt. J. de pe. he. si qd 7. J. e. l. si. in fi. §. Bzo
 dicit eos male dicere. qd sic. pbat: qz cū hic soluit nam
 est ei p̄dictio inde. vt. J. de p̄di. inde. si pene cā. §. i. geadē
 solutio nō parit liberatōez veri debitoris cū pariat repe
 titioē. vt. J. de cōdi. ide. l. cū his. §. i. nec ob. J. e. l. h. qz ibi
 non soluit noie suo sed hereditario vel alteri^r qui nō he
 res erat. itē nec illa si qd: qz ibi nō de suo sed de h̄ditate
 soluit: suo tm̄ noie. vnde 7. soluta reputat heredi dicitō se
 eoz noie non dānādū cū nec habeat nec culpa nec dolo
 desist h̄e. sed qz hz p̄di. inde. q̄ datur ei cōsumpta a cre
 ditore pecuniā. 7. sic recalcitrato indebito cedit. itē cauet
 de defendēdo heredi §. creditorē: si tm̄ possessor fuit ma
 lesi. itē verus heres ex sua p̄sona hz exceptionem: qz sua
 pecunia soluta est ei. l. 3. nō a se vel suo noie. nā dōa fides
 7. c. vt. J. de re. iur. l. bona fides. at in n̄ro casu pecunia fuit
 soluentis 7. suo noie soluit. sed hoc casu cū de sua 7. noie
 suo soluit si nō p̄t cōdicere. vel qz causa pietatis solue

rit bonae. possessore hereditatis q non tenet nisi in quo locupletior est: vel non est solvendo qui recepit: ex equitate datur actio contra me debitorem vel exceptio si conueniam cum pe. he. r. ipe est bone fi. pos. vt. i. de reli. at si quis. s. si qs du. r. i. de peti. here. q si possessor. Accur. a. Exigim. s. q. sit diliges. Azo.

Et ponit p etiam. c. Verius. vt te nestur. no. geum teneri de geredis

Sessor an de ge re dno re meatur

si alius erat gesturus. itez si a se no exigit: secus si no exigit ab alio nisi eet de illis psonis q possunt agere sine madata b. d. cum. l. seq. r. principio se. vsq. ad. s. tre si fundu. Barto. Aldeam in psona eius qui negocia administrat. si qdam gessit queda no contemplantioe th eius alius ad hoc no accessit. r. si vir diliges qb ab eo exigitur etia ea gesturus fuerit an dici debeat negociouuz gestouu actione eu teneri. r. pio pter ea q no gessit: qb puto ve rius. Lerte si quid a se exigit re debuit: pculdubio hoc ei imputabitur. Quaqz enim hoc ei imputari non possit cur alios debitores non couenerit. qm conueniedi eos in iudicio facultatem no habuerit: quia nulla actione intedere potuit tamen a semetipso cur non exegerit hoc ei imputabitur. Et si forte non fuerit debitum vsu

gratia tm accessit ad alia teneat. Jo. ar. Leo. s. qd aliqs Jte offm suu no dz ee ei danofuz. vt. i. que ad. rest. ape. si qs ex sig. ite ar. p hoc. J. ma. s. iho no remu. s. r. apd iul. e. No habuerit. tria no. pto an extra iudiciu teptare debuit. arg. q sic. J. de admi. tu. l. tutor q rep. s. pe. r. i. de pe. he. s. r. si. qd ait. Alij ho vt Bul. dicit q dz petere curatore bonis. vt ar. J. de mu. r. hono. l. i. s. fi. hoc no pla cet. tu dic q nec teptare tenet nisi esset dubis de madata nec em bona fide phibet agnoscere. vt. i. de admi. tu. l. quotiens. s. sicut. Secdo nota q no debem astringere que ad id qd no pot. vt h. r. C. de anna. excep. l. i. in fi. et J. de vsu. cu quidam. s. si pupillo. in fi. ar. J. s. si qs cau. l. i. s. pe. s. ibi se artauerat. Jte arg. J. como. l. in rebuz r. se. sine. s. ibi culpa pcesserat casum. Tertio no. h. q ne mo sine actione experit. vt h. r. J. de admi. tu. l. quotiens. s. ite si tpali. r. l. tutores qui. in pn. r. J. de pe. he. si qd. s. il lud. sed ar. J. in eo. ti. sed r. si lege. s. qd ait ait. s. ibi erat de cognatis. vt. J. l. pu. r. s. de. pecu. l. s. r. he. vel ibi man datu habebat a vero herede. vl dic q adhuc erat heres lz saree in officiosum testm. vel als rupedu testm. vt q morte defuncti no vindicat. vt. C. de his q. vt in di. l. i. in cau tu et sine actoe ds expit. vt. C. si pum vt alio mo. l. i. f. Usurarium. vt q erat ex mutuo.

Usurarium. ab eo die quo soluere sibi debuit. vt. J. e. l. qui sine. r. l. diuortio. r. hec vera sunt si dñs solutus est fencur. r. non als. vt ar. J. de vsur. q semiles. s. fi. vel ve

rius q omnino teneat quasi pecuniam dñsterit in vtilitate suam. vt. J. de pig. ac. spuis. s. fi. h. Usurarium. petedu mo p ac. ne. ge. in qua uertitur prima actio. r. sic in sequentibus. i. forte. abdat forte. vt. J. de arbi. l. si duo.

rariu incipit ee vsurariu: vt diuus pius. Claudio longino re scripsit: nisi forte iquit vsuras ei remisit.

hic ponit ro qre ventant vsure ex mora. r. signa hic gl. qz sp ad hoc allegat. Pau. Quia tmd i bonofidei iudicijs officiu iudicis valet quatu i stipulatoe noia tim ei rei facta interrogatio. S aut is fuit q Alpia. Negocia admistravit a quo madata no exigebatur: posse ei imputari cur oblata de rato cautioe eu non conuenit si modo facile ei fuerit satisfacere. Lerte in sua psona indubitat est. r. ido si ex ea causa fuit obligatus que certo tempore simebat r. tempore libertatus est: nichilominus negociouuz gestouuz actione erit obligat. Jde erit dicenduz r. in ea ca ex qua heres no tenetur: vt marcellus scribit.

Quia tmdcm dñs dicitur ras deberi quasi ex mora qz tantudem r. vt hic r. J. de positi. l. lucius ticius sempronio. r. J. lo. r. conduc. l. que ro. circa pun. r. inst. de ob. ex. cōsen. an. si est est hec actio bonofidei. vt in sti. de act. s. actionum. qñqz tm non simili modo tales iudicatur vsure. cu p officiu debite petitio tollatur si no petant. vt. C. de positi. l. itij. sed no sic si per sti. debeant. vt. J. de eo quod cer. lo. l. centum. m. Valet. s. circa vsuras ppter moram. et in cōtractibus stricti iuris. n. Eius. scilicet vsure. S aut no exigebat. qz erat de iunctis. vt. s. de p. cura. s. r. he. r. l. p. p. in fi. r. J. de pac. do. l. obres. s. fi. r. dicitur. s. e. l. si pupilli. i. fi. Et no. qz sicut huic impu tat: sic illi cui fuit madata si postea no vult cauere d defe ddo qz tenet madata. vt ar. s. de. p. l. adre. r. l. ad legatu p facile. alioquin ei imputari non possit. vt ar. J. de bo. lib. quicumq. s. s. si minor. paupertas el pot excusa re. vt. J. ma. si pcuratozem. s. si ignorantem. q Indubitat est. i. certum est q ei imputari debet q a se non exegit. Azo. r. Erat obligat. an el cepit teneri hac actoe qz finiret prima qñqz tamen hoc fallit. vt. J. e. l. diuortio. s. sed nec redhibitoie. f. Jde erit dicenduz. vt ppetuel actio J heredes t. Tenetur. puta penali: vt in maleficijs. vt in sti. de p. pe. et tem. ac. s. non autem.

Remiserit. huic gestouu anqz gereret que vsure primo per stipulatoe debite fue rut. ex qua remis sione colligit et futuri tps vl iure actiois vel offi. iu. si voluerit dñs negociouuz currere vsuras. Sz arg. J. s. de trasac. l. qui cu tutorib. vl dic q non erat debite stipulatione r. remisit. sed qñs qd nondu est debitu remittit. r. ipropie df p paco seto vt no curat: r. ipso iure im pedir cursus futurarū. vt. J. de p. ob. cu stipulatus sim michi a peculo. qz dixit dñs si pgerit te gerere negocia mea no lo q tenearis ad vsuras. licet a te no exegeris. Quia tmdcm dñs dicitur ras deberi quasi ex mora qz tantudem r. vt hic r. J. de positi. l. lucius ticius sempronio. r. J. lo. r. conduc. l. que ro. circa pun. r. inst. de ob. ex. cōsen. an. si est est hec actio bonofidei. vt in sti. de act. s. actionum. qñqz tm non simili modo tales iudicatur vsure. cu p officiu debite petitio tollatur si no petant. vt. C. de positi. l. itij. sed no sic si per sti. debeant. vt. J. de eo quod cer. lo. l. centum. m. Valet. s. circa vsuras ppter moram. et in cōtractibus stricti iuris. n. Eius. scilicet vsure. S aut no exigebat. qz erat de iunctis. vt. s. de p. cura. s. r. he. r. l. p. p. in fi. r. J. de pac. do. l. obres. s. fi. r. dicitur. s. e. l. si pupilli. i. fi. Et no. qz sicut huic impu tat: sic illi cui fuit madata si postea no vult cauere d defe ddo qz tenet madata. vt ar. s. de. p. l. adre. r. l. ad legatu p facile. alioquin ei imputari non possit. vt ar. J. de bo. lib. quicumq. s. s. si minor. paupertas el pot excusa re. vt. J. ma. si pcuratozem. s. si ignorantem. q Indubitat est. i. certum est q ei imputari debet q a se non exegit. Azo. r. Erat obligat. an el cepit teneri hac actoe qz finiret prima qñqz tamen hoc fallit. vt. J. e. l. diuortio. s. sed nec redhibitoie. f. Jde erit dicenduz. vt ppetuel actio J heredes t. Tenetur. puta penali: vt in maleficijs. vt in sti. de p. pe. et tem. ac. s. non autem.

a Per obreptionem. forte dicens me habere manda-
tum: cum non haberem.

b Oportuit. errore vel iudicis iniuria. 330.

c Non poterim. quia non habebat mandatum. vt. s. e. tit.
si pupilli. in. fi. et. etia. qz. p. parte. in. debite. petebat. Et sic

no. gestor. oia. de
bere. reddere. q. s.
vt. gestor. habuit.
secus. si. als. vt. in
procuratore. dicitur.
mus. vt. diximus.
s. de. pecu. q. ppo.
s. procurator. vt
in. ceteris.

d Iudice. vt
qz. noluit. vt. quia
no. fuit. petitum.

e Reprobate
p. diffinitiuam. sen-
tentiam. alioquin. ptra.
qz. no. ois. vor. re.
vt. C. de. sen. l. iter.
l. ex. stipulatione.

f Quasi. ex. p. s.
suum. est. ventans.
g No. posse. s.
efficaciter.

h Opponenda
est. agenti. p. iudicio.
et. no. q. hu-
ius. s. disticto. ap-
probat. vt. i. de. co-
pen. l. qd. in. die. s.
si. rone. i. de. p. no
iu. tu. l. i. s. qd. er-
go. et. i. de. doli. ex-
cep. l. apud. s. itez
quert. et. ar. l. de
ar. l. qd. tamen. in
pn. i. isti. de. inui.
sti. s. quonies. Et
vide. reprobati.
vt. C. si. aduer. re
iu. l. i. q. est. cotra.
vbi. dicit. q. no. re-
manet. petito. ni-
si. iure. etatis. i. tñ
non. fuit. phibita:
s. dic. imo. fuit. phibita. in. pte. eni. pdenauit. i. alia. absol-
uit. als. no. valeret. sententia. vt. i. d. arbi. l. qualis. s. dicere.

S Ter duobus socijs. alicuius negotiationis: qd so-
cietate consensu fecerunt: vel die qd incederunt in eam
qd qdque euenit. vt insti. de obli. ex. qd i. s. i. rem. finit.
nam in socijs oim bonoz no videt habere locu hec lex.
k Donec. s. iulianus de seipso loquens. sic. i. so. ma.

l Sum. s. qui non prohibuerit.

m Perstringi. s. iure societatis.

n Alieno facto. s. prohibens. et dic. facto. s. tali. nam
sepe alieno facto qd liberat. vt. i. e. soluendo. et. i. de. solu.
facto. qd. l. si. debitor. meus. et. l. solutione. et. i. de. constitu. pecu. l.
q. qd. l. vtrum. et. hoc. cum. fecit. me. administrare. q. si. ignorare
berat. prohibito. socij. vnus. alium. liberaret. fin. quosdam.
o Cum. et. si. probat. per. simile.
p Obligarem. ergo. i. hic. obligetur.

Alieno
facto qd
q. qd. l.
berat.
prohibito
socij vnus
alium
liberaret
fin quosdam.
o Cum et si
probat per simile.
p Obligarem
ergo i. hic
obligetur.

q Ex nulla parte. qz nullo modo conuenit pro parte
vna dimidia indiuisa qua habz in re administrata: nec
a gestore: nec a socio. sed si socius pueniat pro sua dimi-
dia i satisfaciatur gestori: none a socio repetet dimidiam
hulus dimidie: cu id vtiq pariter pferat. naz nec pro

gi qd vetuit. Sed i illud esset
iniquu eu qui no phibuit alie
no facto liberari: cu i si mu-
tuam pecunia alteri ex socijs
phibete socio dedissem vtiq
eum obligarem. et puto fm
iulianu debere dici superesse
ptra eu qui no phibuit nego-
cioru gestoz actione. ita tñ vt
is qui phibuit ex nulla parte
neq per socium neq p ipsuz
aliquid damni sentiat.

Difficilis lex est ista z. h. d.
fm glo. et. coter. oes. Vbi ne-
gociuz gestoruz ratum habuit
actio tollit ptenz rone doli fm
p. po. s. fm seuola z vlpianu
durat rone doli culpe et reli-
quoz. h. d. cu pncipio legis se-
quet. i. ditione z casuz ponit
glo. q. legit ista lege p saluz.
Ponunt hic tria dicta p. po.
scz dictu exceptio z ro dicti.
p. m. i. in. pn. l. vsq. ad. h. vide
du. scdm. in. pn. s. i. sup. vsq.
ad. h. seuola. terru. in. pn. sed
eo dicto. vsq. ad. pn. quemad-
modu. Cetera sunt dicta sce-
nole z vlp. rephedens po-
po. vt. i. glo. legas. igitur. pmo
oia dicta pponij. postea di-
cta alioz. s. gl. Bar. s. ceuo.

P Omponi scribit si ne
gociuz a te q.uis male
p. po. Me. qz. qda. gessit. mea. negocia. sine. mado: que
erat. mea. re. ipsa. vt. suu. curauit. vel. similia. postea. ego
sciens. male. gessit. habui. tam. ratu. vel. intra. me. vel. cum
amicis. meis. querit. an. tollat. actio. neg. gest. dicit. po-
po. q. tollitur. nisi. dolose. gesserit. et. hoc. ideo. qz. non. pos-
sum. reprobare. semel. probatu. Scuo. contradicit. aut
actio. nata. erat. an. habere. ratu: aut. no. si. no. erat. nata:
ergo. nascetur. si. no. habuero. ratu: sed. si. ratuz. habuero
no. nasce. Sic. ergo. pbat. q. ex. volutate. nascere. qd. est
inconueniens. et. hoc. cap. fm. no. psequit. hic. Si. no. erat. na-
ta. igit. no. tollit. nuda. volutate. naz. quod. re. remanet. er-
go. si. conprobem. p. terea. si. copellor. cora. iudice. habere
ratu. qd. vniter. gessit. est. tñ. remanet. actio: ita. z. cu. ipso
te. habeo. ratu. debet. remanere. Item. si. non. remaneret
quomodo. repetam. a. gestore. cuius. factuz. approbau. qd. a
debitore. meo. egerit. It. si. vididit. rem. meam. z. corra-
ipse. qua. actione. ager. ptra. me. C. cludo. ergo. q. hec. ha-

Negli-
genna
vni' ab-
teri noc-
cere no
debet.

Appo-
daru re
probari
no pot.

beat loci: et michi dno contra gerentem et ecotra geren
ti cotra me pro sumptib⁹. qua pot inentare et anteq̄ cō
ueniatur directa. vt. j. l. p̄xi. in p̄na.

a Probauero. in corde meo vel tractatu habito cū vi
cuis meis sup hoc nō cū gerente negocia: et hoc casu di
cit p̄ponius euz
habere exceptio
nē: nisi dolose ges
serit: q̄d primū re
prehēdit scuo la
nā ois rānhabi
tio etiā q̄ non fit
tractatu habito
euz gestore. p̄dest
ad obligandū ge
stōe q̄d est necesse
se in eo negocio

q̄d est meuz rānhabitōe. et sic intellige q̄d d̄f. j. ita om̄e
q̄d ab ip̄o p̄batus est. et idem puto in liberādo eo quē
voluit gestor: liberare exigēdo a debitore meo vel q̄d si
mille faciēdo. q̄ eius factū lex fingit eē meū cum appro
bo etiā cum gestore nō tractādo. idem in adquisitiōe di
co vt ponit. j. e. si ego. S; in ip̄o gestore liberādo pactū
est necessariū. et hoc est q̄d d̄f. j. eo. l. p̄xi. nisi sp̄aliter. et
nec em̄ in eo liberādo factū alteri⁹ interuenit q̄d lex fan
gat meuz approbādo sine pacto fm̄ ago. et sic reprehēdi
tur tñ in eo q̄d culpa gestum est. aliū vt j. o. dicunt. p̄ba
ui tractatu habito etiā cū gestore. et fm̄ hoc reprehēdit
p̄po. in tribus. primo q̄ si culpa gestisset gestor ip̄o iu
re dicebat pompo. per huius tractatū liberari gestorē.
q̄d est falsum: immo p̄ exceptionē. vt. j. l. p̄xi. item q̄ ni
mis ḡnaliter est locutus. debuit em̄ distinguere sciam
vel non male gestū. et de simili reprehēdit aliq̄s. vt. j. ad
le. rho. de iac. l. si. i. et. j. de mino. l. p̄xi. itē in eo
quod de dolo nō exceptit. et fm̄ hoc illa sp̄ba. s; sup̄us. et
sunt Sceuo. sed pone vēdidit rem meā pro decē q̄ vale
bat. rv. postea cum scūi ratū habuit: an possim agere?
Rñ. fm̄ quosdā aut ago p̄ verbū s; ago q̄ gestit quod
possum: et petā. r. aut p̄ aduerbiū. i. quia sic gestit. et sic pe
to. rv. et tunc nō possum. Alij distinguūt aut habui ratū
p̄ d̄m. s; q̄ gestit: et tūc ago p̄ verbū. aut per aduerbiū
vel equipollens: vt q̄ male gestit vel q̄ sic gestit. et tūc
nō ago per aduerbiū: quod pot esse verū si inter pre
sentes et alio liberandi. nō alio. vt. j. l. p̄xi. i. absentia quo
cumq̄ modo et alio etiā remittendi nō valet. in p̄ntia aut
aut nescio male gestuz: nō videoz remittere ratum ha
bēdo quantūcūq̄ habet animū remittēdi. secus si scia:
q̄ tunc refert p̄ verbū vel per aduerbiū vt dictū est.

b P̄deat. q̄d erit si velis dicere q̄ si ratū habes non
nascit. si nō. tūc nascit q̄d est absurdū. q̄ sic ex voluntate
vni⁹ p̄tis tñ nascere. q̄d eē nō dz. vt. j. de ar. nō distingue
m⁹. s; illd. necesse ē h; dicere p̄p. q̄ nō p̄deat q̄ sit na
ta. et si est nata nō poterit dici q̄ tollat rānhabitōem: q̄
si nulla tollitur fm̄ j. o. vel ecotra necesse habet dicere
q̄ p̄deat et non sit nata. nam si est nata quomō. et. et
si hoc sentiat pompo. q̄ non sit nata erit dicta absurditas
q̄ ex voluntate tñ vnius partis nascatur. Sed nōne
p̄deat ante gestione et voluntate vnius. f. gerētis si bñ
vel male gerat. Sed quare est absurdum eā p̄dere. im
mo cōueniēs et q̄ ex voluntate tñ vnius tollat vel detur
et sic in duobus est p̄tra. j. de solu. l. disp̄satorē. in. fi.
Sed quod tibi dicit eam sublatam dic. i. non h; locum.
Itē pro hoc q̄ p̄deat est. s. eo. si pupilli. s; itē queritur
et. l. p̄dictas disp̄satorē. sed tibi in alio ḡne negocij di

cit. f. quādo est mesi rānhabitōe. hic aut re ip̄a. vel tibi
pendet vt p̄t rānhabitōe nascatur. hic ecotra vt per
rānhabitōe tollatur. hoc ē modo non p̄det. et hoc eo
dem modo loquitur lex disp̄satorē. que in duobus
casibus est contra.

lus malus a te absit. Sceuo
la immo putat et si cōprobem
adhuc negociorū gestorū actio
nez eē. S; eo dicto te michi
nō teneri q̄ reprobare nō pos
sim semel p̄bati. Et quē ad
modū q̄d vtilit gestū ē neces
se est apud iudicē p̄ rato h̄eri

fuit nuda. f. ex vna parte tantum. hic ex vna tñ. item p̄
hoc. j. de succes. e. l. i. s. decretalis.

d Sed superius. hic est exceptio.

e Se putare. dicit p̄po. Ago.

f Absit. not. in ḡnali remissione doli non contineri.
sic. j. de li. le. laurelio. s; gaius. et. l. si quis rationes. et
adūcias hic. j. sed eo dicto. et.

g Actionem esse. si quid refedit de negocio penes ge
storem. vel etiam male gestit.

h S; eo dicto. i. ea rōe michi nō teneri. f. dicit p̄po.

i Semel probatū. no. variare nō licet reprobando p̄ Appro
bata et ecotra. sic. j. loc. l. ea lege. in. fi. et. j. de adul. si vxor. l. basti an
fi. et. j. fo. ma. cū mulier. et ar. C. de rebus cre. l. i. q̄s. et ar. liceat re
C. de non nu. pe. l. s; ḡnaliter. ecotra est in medico semel probare
approbato qui p̄t reprobari. vt. j. de mu. et ho. vt gradati
m. s; reprobari. S; sp̄ale est. p̄pter hoim sanitatē. idēz
est de grāmaticis et oratoribus. vt. C. de profes. et me. l.
grāmaticos. Item et pot quis reducere vxorē quā semel
reprobauit. vt. j. ad legē iul. de adulte. si vxor. s; pe.

k Et quemadmodum. verba sceuole.

l Haberi. et tamē hic pot agi fm̄ ago. ita ergo oē. et.
sic est ar. a pari. Et nota q̄ hoc intelligit quidā i alijs
ḡnibus negociorum vt cōpellat habere ratum: nō in eo
q̄d est meuz rānhabitōe. nam tunc agitur ad factum
et fit p̄denatio ad interesse. vt. j. de re iudi. si quis ab. s; fi.
non aut precise cogit habere ratū. vt. j. de solu. l. dispen
satorē. sed hoc. f. in alijs ḡnibus coram iudice faciā euz
habere ratū p̄sere vt. j. et postea agā a. c. ne. gest. et hec
cōpulsio fiet vel per actio. neg. ge. vel officio iudicis. sed
quid si est absens. ideo dic fm̄ q̄ j. o. statim dicit. qui di
cit etiā in eo negocio q̄d rānhabitōe meū est habere lo
cū hoc. et in. l. disp̄satorē. noluit gestor cogi vt h̄eri p̄ co
acto. et q̄d dicit necesse est. p̄ rato h̄eri. i. p̄ eo dz h̄eri ac si
ratū h̄eret. et q̄ habeat. p̄ eo ac si ratū habeat. p̄bo. nā
si rem tuam pro magno p̄cio vēdidi que parti valebat
et meliorē tibi emi p̄cio vilior: nōne ad sumptus quos
fecit agā. Rñ. sic. vt ar. s. c. si pupilli. s; si ticij fuit. et sic nō
cogor. sed si dicas q̄ cogor habere ratum. est q̄d legit
j. de re. iur. l. id q̄d. sed rñ. cogor quātū ad gerentem et
sibi tenear. nō aut in p̄iudiciū repetēdi rē meā. et sic ge
stor cōueniet me ego nō ipsū sed rem vēdicabo quasi
esset mea. si vero ratum habeā sponte: tunc tenetur mi
chi gestor. et nō possum rem vendicare. et hoc si nomine
meo gestisli quod erat meum vel poterat esse meū rati
habitōe: secus si non. vt q̄ aliēnū debitorē meo noie
eregisti. nam tūc si sponte ratum habeā agitur p̄ me nō
alio. vt. s. e. si pupilli. s; itē q̄rif. s; eo casu cū rē vēdico ab

c Nuda volū
tate. vnius tantū
ago. sed hoc fallit
in actioe iniuria
rū. vt in st. de in
iur. s. fi. et. j. de in
iur. l. nō solū. s; i.
itē in illis que tol
luntur ip̄o iure p̄
pactū. vt ar. s. de
pac. l. si tibi. s; q̄
dā. vel dic tibi nō

DICER
VIT

Libert Tertius

emptore et ipse de iure agit contra venditorem ad duplum: nunquid a me hoc duplum recuperabit venditor idem gestor Rñ. non. vt. J. eo. si quis negocia.

a **C** Probatum est. f. debet haberi ratum: et tamen remanet actio.

b **C** Ceterum. concessio quod non agatur sequit inconueniens.

c **C** Ubi. id est postquam.

d **C** Recipiam. si non per ac. ne. gest. nullo modo agit. mandati enim non agit. nã vtique. et. sic cũ aliena iactura locupletat quod esse non dicitur. J. de re. iur. l. iure nature.

sed nonne etiam sum pōp. hoc casu datur ac. ne. ge. q. ex. cipit dolum in secundo suo dicto. nã hic eipso quod non restituit videt dolo facere. vt. J. m. a. si procurator. f. dolo. et. J. de positi. l. i. in fi. f. rñ. ipse itel lererat de dolo commisso in administratione. non de hoc quod postea committit. vel dic quod illa habet sed supius. et. sunt sda Sceuo. et. non pōp. f. J. o. e.

e **C** Uediderit. f. rem meaz forte. p. decem.

f **C** Mandatum. de quo magis vt. sed. J. de re. iur. l. sp. sol. vt. s. eo. si pupilli. f. id est.

g **C** Erat igitur. infert sceuola ex supradictis contra dictum pompo.

h **C** Mandatum. de quo magis vt. sed. J. de re. iur. l. sp. sol. vt. s. eo. si pupilli. f. id est.

i **C** Erat igitur. infert sceuola ex supradictis contra dictum pompo.

k **C** Erat igitur. infert sceuola ex supradictis contra dictum pompo.

l **C** Erat igitur. infert sceuola ex supradictis contra dictum pompo.

m **C** Erat igitur. infert sceuola ex supradictis contra dictum pompo.

n **C** Erat igitur. infert sceuola ex supradictis contra dictum pompo.

o **C** Erat igitur. infert sceuola ex supradictis contra dictum pompo.

p **C** Erat igitur. infert sceuola ex supradictis contra dictum pompo.

q **C** Erat igitur. infert sceuola ex supradictis contra dictum pompo.

r **C** Erat igitur. infert sceuola ex supradictis contra dictum pompo.

s **C** Erat igitur. infert sceuola ex supradictis contra dictum pompo.

t **C** Erat igitur. infert sceuola ex supradictis contra dictum pompo.

u **C** Erat igitur. infert sceuola ex supradictis contra dictum pompo.

v **C** Erat igitur. infert sceuola ex supradictis contra dictum pompo.

ita omne quod ab ipso probatum est. Ceterum si vbi probatum non est negotiorum gestorum actio quod fiet si a debitore meo exegerit et probauerim quemadmodum recipiam? Item si viderit: ipse de nique si quod impeditur quemadmodum recipiet: nam vtique mandatum non est: erit igitur et post ratificationem negotiorum gestorum actio. Ulpianus.

Sed an vltro michi tribuit actio sumptuum quos feci. et puto competere michi nisi si spaliter id actum et vneuter aduersus alterum habeat actionem. Sufficit negotium vtiliter esse gestum respectu dñi licet effectum vtilem non habuerit.

Is autem qui negotiorum gestorum agit non solum si effectum habuit negotium quod gessit actione ista vtet: sed sufficit si vtiliter gessit et si effectum non habuit negotium. Et ideo si infulam fulsit vel seruus egrum curauit: etiam si ifula exusta est vel seruus obiit: ager negotiorum gestorum actione: idem etiam labeo probat. Sed vt celsus refert: pculus apud eum notat non semper debere dari: quod enim si eam infulam fulsit quam dominus quasi impar sumptui dereliquerit: vel quam sibi necessaria non pu-

tauit: oneravit inquit dominus f. labeonis sententia. cum vnicuique liceat et damni infecti noie rederelinquere. Sed ista sententiam celsus eleganter deridet. Is enim negotiorum gestorum inquit habeat actionem qui vtiliter negocia gessit: non autem vtiliter negocia gerit: qui non necessarium rem vel que oneratura est patremfamilias. aggreditur. Iuxta hoc est quod Iulianus scribit eum qui infulam fulsit vel seruus egrorum curauit habere negotiorum gestorum actionem si vtiliter hoc faceret: licet euentus non sit secutus. Ego quero quod si putauerit se vtiliter facere: sed patremfamilias non expediebat. dico hunc non habiturum negotiorum gestorum actionem. vt enim euentus non spectemus: debet vtiliter esse ceptum.

Gestor tenetur de dolo et culpa. et de casu si negocia solita inchoauit: et danum in vno compensatur cum lucro in alio. h. d. b. Pomponius.

Si negocia absentis et ignorantis geras: et culpa et dolum prestare debes. Sed pculus aut interdum etiam casus prestare debere: veluti si nouum negotium quod non sit solitus

in si. f. hoc fallit casibus. vt. J. l. proxi. dicitur.

Non hitur. non attendit sua opinio. vt. s. e. l. si pupilli. f. si tui. et. J. e. l. at. q. si libero. et. J. de fur. l. q. re sibi co.

Ut pro quibus.

Non spectemus. f. semper. Accur.

Ceptum. vñ boen. Arhois nris may cumul? accedit Boen? quod estimatio plurimorum non reprobata f. fortune tuc spectat euentum. eaq. tñ iudicat ee. pua: q. felicitas: medaunt

Negocia. f. oia. vñ d. geredis tenet. azo. ite non erat defert: qz tuc de solo dolo. vt. s. e. l. iij. f. interdum

Culpam etiam leue. et hoc regulare. vt hic. et. C. eo. l. tu

toi. leuissimam aut qnq. vt si dñs erat diligentissim? vel alius diligentissim? erat gestur? vt. s. eo. si pupilli. f. si.

Si solitus. tria sunt gna negotiorum: insolitum: cosue. et nouum: desertum. vt dicitur? s. e. l. iij. f. pe. Item no. h. sex casus f. tria snt gna.

q **C** Infulam fulsit. que est necessaria impensa. vt. J. de ver. signi. l. impense.

r **C** Egrum. dño vtilē. et hoc similiter est necessaria.

f **C** Exusta. nō culpa gestoris. vt. J. eo. l. siue.

t **C** Apd eū. f. labeonē. et dicitur notat rephēdeo. f. labeonē

et male.

y **C** Impar. alio iparē. et alio ipar.

x **C** Onerat. et oneratus erat si teneretur.

y **C** Derelinquere. f. si nō vult cauere postulat. vt. s. de dā. ifec. l. pretor. f. hēdicto. mltō magis q. cũ de dāno null? qritur. et sic fūptū recusabit.

z **C** Enlam. f. p. culli q. dicit nō sp dari actionē etiā si vtiliter est ceptū negotiū. nā in p. nullis casib? non fuit vtiliter ceptū negotium.

a **C** Celsus. refrenās labeonem.

b **C** Is et. f. demsi

c **C** Inquit. f. celsus. J. o.

d **C** Hēdit. i. gere re lchoauit. f. qd si illd solū vult re ptereri q. dñs est par. Rñ. p. vt ar.

e **C** Is pig. ac. l. si feruos. i. f. et. de rei v. l. i. f. d. azo.

f **C** Aggredit. et iō male exipit. pculus. azo.

g **C** Si vtiliter. ita demum.

h **C** Faceret. i. facere ceperit.

i **C** Euer. vt. J. de pe. he. l. plane.

in si. f. hoc fallit casibus. vt. J. l. proxi. dicitur.

i **C** Non hitur. non attendit sua opinio. vt. s. e. l. si pupilli. f. si tui. et. J. e. l. at. q. si libero. et. J. de fur. l. q. re sibi co.

k **C** Ut pro quibus.

l **C** Non spectemus. f. semper. Accur.

m **C** Ceptum. vñ boen. Arhois nris may cumul? accedit Boen? quod estimatio plurimorum non reprobata f. fortune tuc spectat euentum. eaq. tñ iudicat ee. pua: q. felicitas: medaunt

n **C** Negocia. f. oia. vñ d. geredis tenet. azo. ite non erat defert: qz tuc de solo dolo. vt. s. e. l. iij. f. interdum

o **C** Culpam etiam leue. et hoc regulare. vt hic. et. C. eo. l. tu

toi. leuissimam aut qnq. vt si dñs erat diligentissim? vel alius diligentissim? erat gestur? vt. s. eo. si pupilli. f. si.

p **C** Si solitus. tria sunt gna negotiorum: insolitum: cosue. et nouum: desertum. vt dicitur? s. e. l. iij. f. pe. Item no. h. sex casus f. tria snt gna.

q **C** Infulam fulsit. que est necessaria impensa. vt. J. de ver. signi. l. impense.

r **C** Egrum. dño vtilē. et hoc similiter est necessaria.

f **C** Exusta. nō culpa gestoris. vt. J. eo. l. siue.

t **C** Apd eū. f. labeonē. et dicitur notat rephēdeo. f. labeonē

et male.

y **C** Impar. alio iparē. et alio ipar.

x **C** Onerat. et oneratus erat si teneretur.

y **C** Derelinquere. f. si nō vult cauere postulat. vt. s. de dā. ifec. l. pretor. f. hēdicto. mltō magis q. cũ de dāno null? qritur. et sic fūptū recusabit.

z **C** Enlam. f. p. culli q. dicit nō sp dari actionē etiā si vtiliter est ceptū negotiū. nā in p. nullis casib? non fuit vtiliter ceptū negotium.

a **C** Celsus. refrenās labeonem.

b **C** Is et. f. demsi

c **C** Inquit. f. celsus. J. o.

Nego. quib' gestor negotioru tenet de casu. pmo si gessit nego...

z in solita damnur in insolita lucrifecit. Rn. no compe...

si fuit in mora. vt Jde leg. i. cu res. i...

absens facere tu nomine eius geras: veluti venales nouiti...

pendi decē: deinde redacta ex venditione hereditarie cē...

Qui succedit ex lege conuicta: vel per occupationē peculij...

centum. Nā etsi debuerit z michi z ceteris hereditarijs...

Accessori et lptia. cuius fuerint negotia qui apud hostes decessit...

si filius. sed et reliquorum xl. me prestaturum. x. tamen...

Ineundo. quā dñs nō conuenit: vt emendo vasa vitrea.

si filius. sed et reliquorum xl. me prestaturum. x. tamen...

Lucrū. hz cū ista sint dñi rati...

si filius. sed et reliquorum xl. me prestaturum. x. tamen...

Debitor meus qui michi quinquaginta de...

si filius. sed et reliquorum xl. me prestaturum. x. tamen...

Debitur in vna re dānum z lucrum cōtingere p̄t. puta vt isule cui' pars...

perit. alia vero dñi vedita est: qd cū sit non cōpensat...

si filius. sed et reliquorum xl. me prestaturum. x. tamen...

Er̄it. vt J. e. at qui. s. fi. z. l. se. et hoc ppter fictio...

Testamēto. aliterē nō hz herede. vt J. de cast. pecu. l. ij. sed tunc daretur patri.

Actio. heredi filij z in heredē hz. vt. s. c. l. 3. an vltro. i. fi. l. Mortuoz. l. 3. par sit effect' vtrius usq; negotij ge...

Debitor qui quaginta. actioe stricti iuris. n. Curationē. vt qz dat' fuit curatoz bonis.

Sine culpa. mea adhibita in p̄ditioe. nō dicas adhibita in depo...

Si filius. negotia gessisse proponat: equissi mū erit in patrē quoz actio...

si filius. sed et reliquorum xl. me prestaturum. x. tamen...

si filius. sed et reliquorum xl. me prestaturum. x. tamen...

si filius. sed et reliquorum xl. me prestaturum. x. tamen...

si filius. sed et reliquorum xl. me prestaturum. x. tamen...

DICEN...

Pompo. quidam ita ponit casuz in initio. s. gestiois eo amio inchoate vt plura negocia consummaret conditione dñi neg. gest. spectada ait vt vniformiter con demnet. p tota administratioe cuiusqz tps. i. totius. si ergo pupillus fuit adultus factus vel filius factus paterfa. vel suus liber factus: quoru nego cia cepti gerere eo tpe quo hic suus vel filius. vt hic pupillus erat: lz i administratione pseueret postqz conditio eoz e muta ta: tñ nō fiet cōde natio: nisi eo mō quo fieret conditio eoz nō mutata. vñ euenit vt adul tus de eo qd ges tuz est in adulta etate nō teneatur nisi in quātū locu pletior est. seruus de eo qd gestū est in libertate nullo modo teneat. filius. paterfa. factus de eo non teneat qd gestū est eo tpe qd ipse sui iuris factus est: nisi in quātū fa cere potest: et hoc nisi accessero qñ vnū gesturus negociū: postea autē mutata ditione accessero qñ gesturus aliud. hic eni pro qñtate psonaz et actio formaf. s. de peculio i dñm. p prioz negotio vel in quātū locupletior est pupil lus. vel in quātū facere potest qd sui iuris est factus. suus hō nullo modo teneat de eo qd gestū est añqz mutet conditio nē. et i hoc differt ab alijs: et cōdenatio moderat in pfo na adulti r pūssa. facti p prioz negotio. pro scō vero teneat in solidū. Sz ei qd de suo dixim⁹ vt d. i. de pos. l. i. §. si apd. rñ. ibi puenit. p re deposita suus nō tñ actioe ex eo factus. qz ab initio ptra eū nō est nata. sed rei ven. p pñenti possessione. Itēz vt ptra. l. de adm. tu. l. tutorē q tutelā. nā fm varietate status fit ibi dēnatio in psonā tutoris. Sed rñ. hic loquitur cū cōtingit variatio circa sta tū ei⁹ cuius negotiū gerit. ibi autē facta est circa eū qui gent: et ita nō est d. Eodem modo rñ de ad id qd est. l. de tu. r ra. di. si filius. Itēz eodem modo potest rñderi ei qd d. l. pro so. si id. §. si filius. qz ibi vterqz erat gerens lz vterqz dñs. vel aliud in societate que vtriusqz pñsu ptrahit: aliud in hac gestione q ignozate dño quasi pñitur. vel si subnūc inspicia nō est d. spectat eni i societate initū. qz sicut ab initio filius. ex societate obligat in solidū. ita et factus sui iuris. Et fm hęc lecturā vt qdā emergere inq̄tas. si eni serui negocia peculiaria gerere cepero et pseuerauero eo facto libero r p his q gesta sunt r impē sa eo facto libero neg dñm pueniā: qz in rebus ei⁹ non impēderim: nec pñi inspecto initio quo obligari ciuili ter nō potuit: sicqz locupletabit cū aliena iactura. qd esse nō d. vt. l. d. p. d. unde. nā r hoc natura. p. qñqz rñdit esse imputadū gestoz cur pseuerauerit. sz nōne pot esse q nescauerit eū manumissuz vtiqz. r sic reprobari videt pma positio. Ut autē ois pñetas soluat r inq̄tas amo ueat pot dicit hęc solā esse differētiā inter primū r scdm casum. q i pmo qñ accessit qñ multa gesturus actio est vna r sola. p oi gestione: r vn⁹ est qñ fact⁹. r ea q dabit in dñm dabit i suū ei⁹ factū libertū: q actio est abulatoria

Abi ex parte domini muta tur conditio qñtū ad actionē dandam contra eum initium inspiciamus: nisi sub diuersis annis negocia gesta fuerint. h. d. vel aliter. Abi est vnus qñ factus inspiciamus initium: vbi sunt plures cuiusqz per se initium inspiciamus. h. d. Primo ponit dictū pōpo. scdo appo batio pauli. tertio exceptio. quarto p batio tam dicti q̄ et ceptionis. scda ibi: hoc r ego. tertia ibi: nisi ab initio. quarta in. l. sed r cum aliquis. Bart.

sicut r alie multe. vt. l. so. ma. si focer. i. rñ. et de dā infee. si dñ missum. §. ij. r de usufru. l. r si dñ. §. si opas. Uel die etiā fm hęc lecturā durare actionē in dñm. p pmo tpe. pro scdo in suū factū libez dabit actio: et fm varietate status agitur. sz in illo casu. s. vltimo huius. l. due sunt actioes. Dicitur qz i initio cuiusqz tps. scilz quo mu taf stat⁹ ei⁹ cui⁹ ne gocia geritur cō ditionem dñi ne gocior spectada. Uel si velis defen dere pma lecturā rñdebis fm Azo. dñm posse cōueni ri. p eo qd fit etiā suo manumisso: qz d. z ei imputari qz peculū nō reti nuerit. vt. l. de tri bu. qd i herede. §. si fuo. et. l. quādo ac. de pec. ean. l. i. §. itē heres. et. §. an ergo. et. §. pe z

Pomponius Paul⁹ libro. xxvi. in negocijs gestis i initio cuiusqz tps cō ditionē spectadam ait. Quid eni inq̄t si pupilli tui negocia ceperim gerere et iter moras pubes facer⁹ sit vel fui aut fi lijsa. et interea liber aut pater fami. effectus sit. Hoc et ego veri⁹ esse vidit: nisi ab initio quasi vnū negociuz gesturus accessero: deinde alio animo ad alterz accessero: eo tēpore quo iam pubes vel liber vel paterfamilias effectus est.

gasus. sz hoc videt falsuz. et reprobat qdā pma positio nē. qz si gestoz pseuerauerit p anū post manumissionē: ergo post nō aget. Sed hoc nō valet. qz computat anū ex quo cepit agi posse: vel a fine administrationis. vt. l. quādo ac. de pecu. est an. l. i. §. i. At añqz impēdaz agere nō possum: vel añ finē administratiois. Sed arg. cōtra inducā. l. de tu. r ra. di. si filius. sz illa est. p me in fine. Patet ergo ex p̄dictis qz sz pūmū casuz ponit in nego cijs gestis. i. in ac. neg. ge. danda vel denegada. qd est i sui psona vel in ei⁹ cōdenatioe: qd est in psona impube ris vel filijsa. vt vniformiter fiat. fm aliā dic. i. ac. neg. ge. moderada si qñat sit vna psona vñ plures. Tertij di cū inspiciuntū duplex. vnū de gestis i pupillari etate. aliud i adulta etate etiā in pmo casu. Let. p scdū info lidū. et sic in alijs. et fm hoc dices i initio cuiusqz tē pous. s. quo mutat stat⁹ ei⁹ cuius negocia gerunt cōdi tionē domini negociorū spectadam. Sed iam nō esset differentia inter primū casum huius. l. et scdūm.

Ab initio dñto q erat i initio inspicat i delicti. vt. l. de pe. l. i. Itē in hac gestioe vt h: vt suus pupillus pu bes efficiat. tñ de neg. ge. vt pupill⁹ cōdenet. s. in quātū locupletior inueniat. vt. s. c. si pupilli. in pñ. filius. fa ctus sui iuris cōdenet in quātū facere potest. vt. l. qd est eo. l. ij. r. l. si filius. Sed si tūc fuisset pūctus in solidū teneat. vt. l. de acti. r ob. l. si filius. Sz dic inspicat initū vt velut ex factu prius facto cōdenet nūc. non autem vt tūc dēnaret. Licet qdā dixerat donec fili⁹ est q teneat in solidū: sz dēnet in quātū facere potest: qd nichil est. nisi eni vt dictū est inspicere i initū dēnaret in solidū de eo qd gestuz est postea. r hoc dicit plene in. l. proxi. vt. l. ad inace. l. ergo. idē possumus dicere de suo. vt in alta glo. dicitur. hoc excepto q nō teneat de ante gesto. nisi forte peculū habuit: vel cōueniat ex pmissione occasione li bertat. vt. l. de do. p. l. ij. §. p. pñi. r. c. an suus ex suo facto. l. i. r. ij. r. ij. r. l. de fol. l. in liberto. p. rne. itez alibi. vt. l. de iur. do. si serua. de hoc dicitur plene. l. proxi.

Effectus est. q. d. erit qd dicitur est vt spectet initū. et hoc cōmendat paulus dices. et hoc verius esse r. l.

perfo-
ne qd
tas in-
spat.

ut et hic spectetur initium. Accur.

Aplura negocia. l. quasi plures contractus fm Jo.
Qualitate. no. qualitate psona ispici. vt. J. de iur.
tre apud labeone. §. qd ait. r. J. d. iureiu. l. iusturandis. §.
no semp. et. J. de iudi. l. nonnunq. in fi. r. J. de re. iur. l. ij. r.
J. de ius vo. l. ij.
r. ij. r. J. de incen.
ru. na. l. pedu. §.
fi. r. C. de procu.
l. fina.

Sed r cu ali
qs. no soli
hoc veru est cum
personaru pditio
mutat. §. et cu no
mutat fm Jo. vt
plderem. §. sit vn.
qst contract. et sit
vna actio/an plu
res. Uel dic differe
ntia esse an aliq
ds accessit tanq
omnia gestur. an
tanq vnus r gestis
postea aliud. l. in
pdenatioe facien
da. Sed est r alia
dnia qz cu accedo
quasi oia gestur
vna est actio. alio
casu plures. Et i
eo casu sufficit si
cui vel in paucis
amicis tabou. co
suiat r. C. de e.
l. tutori.

Contractus.
id est qst contract.
plures tn sunt ac
tus geredi. sicut
est et vni legatu
cu corpus seruo
rum legatur. vt. J. de lega. ij. l. ij.

Alius contractus. i. quasi contractus. vt imi. e. §. i.
Um actus. hucusq. psecutus est qd iuris sit illius
statu mutato cui negocia gerunt. nuc de statu ei
q negocia gerit. et dic cum actus. i. eius actus ratione.
aliq dicunt. i. contractus vel quasi sed male.

Reddere. l. p actione neg. gest. vt hic. r. C. de l. co
gnat. Jde in ptractu pius facto vt postea no teneat. vt
C. an seruus ex suo facto. l. i. r. l. creditou. Ex delict
aut in dnm factus snt no teneat postea. sed si in cneui se
cit. vt. C. an fuis ex suo facto. l. fi. r. insti. d. noxa. §.
oia. Qm tn etiā dno teneat: vt si nunc contracter. vt. C.
de noxa. l. i. in fi. Jde ex contractu vel quasi in casib. tene
tur pum. vt in hac. l. r. J. l. pri. r. l. ar qui natura. §. sce
uola. alius est. C. de pe. here. l. fi. in fi. tertius qn. pliber
tate pecunia. pmisit dno. vt. C. an fuis ex suo facto. l.
pmisit. quarius qn dotē recepit qst fact. §. liber tener.
vt. J. de iu. do. l. si fua. in pn. qust. qn directo manumittit
et plegat ei peculiu. vt. J. de do. pre. l. ij. §. per contrariu.
h. J. d. possit. §. facile. §. p iudicis subiuatē pr. vt. J.
e. at q. §. sceuola. Uel dic nullo mō. Tbc em dicunt res
separate qn circa diuersa olno officiu suū gestor adhi

Cubi mutat conditio gesto
ris de seruo in liberu in nego
cis sepatis premiu non psta
tur: i negotis conextis: si agi
tur vt ex cā veniūt separāda:
si vt ex occasione agat veniūt
prestāda. h. v. d. cū. l. seq. et se.
vstq. ad. §. si libero. Et primo
ponit dictum. scdo exceptio.
tertio exemplū dicti. qro de
claratio quedaz circa pdicta.
quinto quedā alia declaratio
circa exceptionē ppositā. se
cunda ibi plane. tertia ibi de
niq. quarta ibi peculus. quinta
in. l. at q natura. §. sceuola. Et
pstinuatio ad supiora parz. qz

Absoluendū de oibus nisi de his q dnā negotioz pba
uerit in libtate facta. Semp em q agit et affirmat aliqd
necessē hz pbare. idē est forte in dno serui si agat p ma
numissum. p eo qd in fuitute est ichoastū qst. p manumit
so videat psumendū: qz fuitus fuit eius stat. p rimen.
ar. C. de pba. l. siue possidetis. r hoc fm Bzo. sed ali q
dam dicunt de vtroqz tēpore ptra. f. est damnari. vt. J. de
boh. inter vi. r vro. si sponsus. §. generalit. r. J. de admi.
tu. l. tutorē qui. r. J. de aqua plu. ar. l. sed interdum.

Roculus. lex ista nichil fuit superior. l. dicit. sed
olno diuersum. Superior em loquit de culpa vel
dolo in fuitute pmissio. hec ho culpa commissam in libta
te coerct qn administratio erat conera. §. qz d male gestis
in seruitute sibi no se dnt cū possit in libertate nō solmit.
q Berere cepit. r nūc libertate pseruat. Et qd dicit
aiunt. f. male fm. M. et fm. R. idcoqz corrigif. l. l. priori.
§. i. sed tu dic fuit fm Jo. h. r. Bzo. r bene. nec est di
co corrigi p. l. seq. nā nō dicit peculus r pegasus teneri
manumissum ob hoc qd in fuitute gestis: siue ob id im
mo ob pntē obpaz: qz nō non erigit a se qd in fuitute
gestis. nec obest q m debitum naturale erat: qz et hoc
a se ex gere debet. vt. J. de admin. tu. l. quotiens. §. i. et

Affir
mas all
qd dz il
tud. pba
re.

Seru
ber fa
er qm
conuen
n pot.

ad.

buit. Tbc ho dicit inseparabilis qn circa eandē rē tm ge
stois pseruat officiu. Et sic dicit separata r insepara
bilis rōne rei in quā impedit. non ratione impense.

Mādanti. cū postea factū libero sit mādanti vt nego
cium qd in seruitute inceperat psumaret. vel forte in
fuitute ei mādā
tū fuit ex quo mād
dato dno d pecu
lio tenetur actioe
mandati. §. post
manumissionem
ipse manumissus
tenebit si conera
fuerit administra
tio: et cōreplatioe
mādanti psumma
tur negocium.

S. locut. fuit iuriscōsultus qn
cōtigit mutatio in psona dñi:
hic qn fuit mutatio i persona
gestois. h. d. Bar. Upla.

Actum quez quis
in seruitute egit manu
missus non cogitur reddere.
Plane si qd conerū fuerit vt
separari rō eius qd in fuitute
gestū est ab eo qd in libertate
gestū nō possit. cōstat venire
in iudiciū/vel mādanti/vl ne
gociou gestoz: etiā qd in ser
uitute gestū est. Deniqz si tē
pore fuitutis areā emerit et i
ea isulā edificauerit/ eaqz cor
ruerit: deide manumissus fun
fū locauerit: sola locatio fun
di in iudiciū negotioz gesto
rū deducit. qz ex superioris
tēpore administratioe nichil
ampl. in iudiciū deducit. po
test. qz id sine quo ratio liber
tatis tpe admistratoz nego
cioz expediri nō pot.

Pau
Boculus. et pegasus
bonā fidē eum q in ser
uitute gerere cepit prestare
debere aiunt. Ideoqz quatū

Affir
mas all
qd dz il
tud. pba
re.

Affir
mas all
qd dz il
tud. pba
re.

Affir
mas all
qd dz il
tud. pba
re.

Affir
mas all
qd dz il
tud. pba
re.

Affir
mas all
qd dz il
tud. pba
re.

Affir
mas all
qd dz il
tud. pba
re.

Affir
mas all
qd dz il
tud. pba
re.

Affir
mas all
qd dz il
tud. pba
re.

Affir
mas all
qd dz il
tud. pba
re.

Affir
mas all
qd dz il
tud. pba
re.

Affir
mas all
qd dz il
tud. pba
re.

Affir
mas all
qd dz il
tud. pba
re.

Affir
mas all
qd dz il
tud. pba
re.

Affir
mas all
qd dz il
tud. pba
re.

Affir
mas all
qd dz il
tud. pba
re.

Affir
mas all
qd dz il
tud. pba
re.

Affir
mas all
qd dz il
tud. pba
re.

§.ij. r. i. de don. hoc iure §. si quis seruo. r. i. de regu. iur. l. donari. r. i. de solu. §. si in ius. §. aditio. r. i. de peti. heredi. si quid possessor. §. i. r. ar. l. prior.

Alius. quiuis liber homo.
b Poruisset. f. dno negocior. etiā debita naturalia a se exigēdo. Bzo.

c Non exegerit. f. nūc cū liber ē: r. i. eodē actu p. feuerauerat. azo. d. In peculio. scilz quondā. qđ nūc peculij nomē amisit. Jo. vt. C. de ioffi. testa. l. si. et. i. de verbo. sig. l. liber homo.

e Seruari p. nunc cū liber est. licz em occasio sit id qđ ipse fecit in fuitute vñ teneri dicit: nō tamē p. pte rea cōuenit sz ex eo qđ in libertate securum est. Sed si ita dixeris nō vide f. bonū seque sū de eo qđ tēporali actiōe tēnetur. nā ille propter id qđ ifra sex mēses nō fecit cōuenit: Rñ. immo ē qđ r. ille cōuenit id qđ post sex mēses i eodem actu pfeuerant. r. ita qđ oliz debuerat et naturaliter remāst debiti nomine dñi non soluit. Nec dico tñ olno simile qđ isti temporali debitori ē ante qđ finiat actio potest ei obijci culpa: si habuerit ynde a se erigeret. vt. i. de i. diuortio. vel si non habuit: si tñ habet nunc ynde a se exigat: etiā finita prima actione tenetur hac actione. vt. l. l. qui sine.

Aqui natura. ponit pro sed certe. nā rē. nec aduerfatur superiori dicto sed cōtinuat r. addit. Dixerat em cū teneri tñ si aliqđ habuerit in peculio fact⁹ liber cuius rē. sed idē est et si nichil in peculio habeat fact⁹ liber: sed aliqđ aliunde ex p. spera fortuna cuius retentionē rē. Et no. qđ quidam libri habent at quin vt modo legimus. alij at qui: et sunt due partes.

g Habuit. f. cum erat seruus et administraret. Bzo. h. Et si postea habuerit. ex p. spera fortuna. vel qđ tēterū cū iā effet liber fact⁹ propter gñalia fba huius l. et superioris que dicit bonā fidē eū debere p. stare. sz hic forte idē est si fuerit cōtinuata in libertate gestio. lz enī gestio naturale debiti nō possit deducere. vt. i. de pe. he. si quid possessor. §. sed r. si ipsi. tamē debet soluere vt h. Sed alij contra. vt. i. de p. prior.

i Perseuerās. i. in eadē admīstratione. r. itelligē qñ debiti naturale cepit ex ipa admīstratione: als nō. vñ vis est in eo qđ vt pfeuerās. si enī naturale debiti spā

gestore esset soluendū ergo idē est r. si nō est p. nexa gestio. qđ lex nō voluit. vt. §. e. l. eū. Idē ē dicere r. si p. scriptiōe. xxx. an. essez libat⁹ et postea gerere negociā qđ est iniquū. sz fec⁹ vbi liberaf gestor i gestioe sicut hic subijcit. nā hic naturale debitum a se exigere debet.

gestorum. h. d. Barto.

A Si libero homini qđ bona fide michi seruiebat madē vt aliqđ agat: nō fore⁹ cū eo mādāti actionem Labeo ait. qđ nō libera⁹ voluntate exequitur rē sibi mandatā: sed qñ ex necessitate fuill. Erat igit negotiorū gestorū actio. quia r. gerēdi negocij mei habuerit af. fectionem: r. is fuerit quē obligare possem.

C Gestor negotiorū p. igno. rāter rem dñi vsucapere: et si ante vsucapionem completa sciētia superuenerit debet facere a se euincit ne hac actio ne teneatur. h. d. Barto.

Cum me absente negocia mea gereres imprudens rem meā emisisti r. igno. rās vsucepisti: michi negociorū gestorū iudicio vt restituas obligat⁹ non es. Sed si ante qđ vsucaplas cognoscas rem meā esse: subijcere debes aliquē qđ a te petat meo nomie vt r. michi rē: r. tibi stipulationē eut-

sus: an tota videantur in seruitute expēsa: qđ videt. vt pote cū semel dies pecunie cedit. sec⁹ si p. varia tpa erāt p. stitute mercedes. tunc em. put vno qđ tpe credit dies pecunie ita r. acquiri videt. vt. i. de vsuf. §. r. si qđ s. si operas. r. i. qñ dies lega. ce. l. nec semel §. nouissime. Bzo. Sed p. tra dicit pōt. vt argu. i. solu. ma. l. diuortio.

h Liberabit. sentētia peculī et pegasi reprobata sm d. r. R. Sed tu dic si cōueniatur qđ cōsumpsit d. absolui. sed si ideo qđ factus liber nō retinuit qđ naturaliter debuit p. tra est. f. si h. in peculio vel aliunde vñ soluere possit: non als vt. §. diximus. et qđ dicit liberabit. dic. l. absolue a iudice ab actioe neg. gest. nō ita si cōueniat furti eo qđ rem ex admīstratione retinet. cum noxa caput sequit. r. sic intellige. i. de p. sti. l. i. §. si apud. qđ est §. Itē cōcordat huic rñ. §. e. l. eū. in pñ. cū suis p. cordatū.

o Non fore. immo videtur qđ sic. vt. i. de p. l. i. §. si qui. §. f. ma. que est contra. Solu. vt ibi.

p Non libera. cum igno. raret se liberum. et pro hoc induci poterat. i. de acq. re. do. l. liber homo. in fi. r. i. de bo. aut. iudi. pos. l. i. §. f. ma.

q vsucepisti. quod facere potes. vt. i. de p. emp. l. §. procuratorem.

r Et michi rem, scilicet seruet.

k Cogit. quis ab actione libera tus sit.

l Scenola. qđ dā dicit: vt. M. r. R. qđ h. §. corrigit qđ dicit. r. §. e. l. r. §. l. pr. r. illa dī cū fuisse dicta sabinī. Sed nos §. qđ hec fba exponunt que obscu. re erāt dicta. §. e. l. eū. §. plane. et lz hic faciat mērio. mē sabinī. r. ibi non. dicas qđ sabinus fuit illi⁹ snie qđ in dicta. l. eū. p. tinet.

m Appet. per subtilitātē iudic. verbi gñā qñ qñ cepit gerere. item qñ fuit manumif. sus. r. postea qñ qđ gestū fuerit a pncipio gestiois vsqz in diē libat⁹ vt d. reliqz teneatur. i. vt ipi de peculio deducat. Alud tñ qñ p. si. c. alicui fabro. pmiserit suus p. toto ope r. nō dñi finito ope sit manumif.

Comittat. ad qd est necessaria snia: vt h. r. de rei ve. l. vtiq. sed cōtra videt nō esse necessaria snia. vt. i. de actio. emp. l. emptor. h. r. q. est cōtra. Sol. ibi emptori et iudici erat manifestū non tñ iudex tulerat sniam ad huc. Uel erat manifestū p publicā famā iudici r empto

ri rē esse euincen- tis: hic soli epzo- ri. Uel meli' h nō dicit esse necessa- riā sniam. vñ pe- tita re r restituta cōmittit stipula- tio/ vt ibi dicit. se- cas si ignorauit. vt. i. de rei ve. vti- q. qd p sacramē- tū calūnie empto- ris agē de euic. ostēdi pōt. Item quomō iurabit b calūnia emptorē. Rñ. bene qd non facit animo calū- niā dñi fo. et. p. eo est. i. de iniur. l. si qd de liberta- te. puto tñ nō se cōcipi iusturā. ca- lūnie. vt ppendit C. de iura. calū. l. si. r. iō dicas eū cō- fiteri sine iuramē- to r pōt postea da- ri snia vt. i. de pof. l. iul. r. i. de custo. re. si pessus. nec ob. i. ad le. aq. p. inde. vbi in cōse- sum inuit nō dā- dā sniam esse: qd

aliter intelligit. f. non esse partes iudicis in cognoscen- do. Itē opponit: qd ex tali snia lata nō videt stipulatio cōmitti. nā iste gestor negocior pōt illi subiecto agenti obijcere q non hz mandatū qd cū non fecerit videt q non agat de euictione. vt. i. de euic. si rē quā. s. si duple. r. l. si dictū. s. si cum posset. que sunt h. Solu. dicit qdā q hic d3 subijcere vñ de his q sine mādato agere pōt snt. vt. s. de cura. l. s. r. h. in pñ. r. l. pōpo. in fi. Tu re spōdeas qtuor modis. pmo q ideo facit vt ac. neg. gest. nō teneat. et ita culpā pōt cōmittere vt fraudē repellat. vt. i. de leg. ij. cū p f. titio. r. i. ad trebel. l. recusare. s. pe.

Secdo q omisit exceptionē declinatoriā iudicis nō solu- tiōis. r sic nō nocet. vt. i. m. si fideiussoz. s. qdā. Tertio qd ex quo lex hoc pmittit fieri: p psequēs et hoc pmittit q alieno nole r sine mādato agat. Quarto etiā q fecit gra sui iuris r seruādi. vt. i. de iur. si quis de libertate.

b C iudicio. l. directo r quāteck q sint. vt. i. d. in rē. si. c. Potuim'. si dñs negocior pueuit fe- (res dño. nerare nō aliter. vt. i. de vfur. qd femisse. s. fi. sed hodie non puto hñc tali casu teneri. cū sit pctm fenerare. vt. i. m. d. l. quintus. et in aut. vt hi qui ob. s. qm. colla. vi.

d C prestanim'. si plus cōmodi q vsure colligunt at- talimus. vt. i. de vfur. et in pñ. et ad hoc rñ. facit. i. pro socio. l. si vnus. s. penulti. r. i. m. si vero non re. s. si m-

chi mādaneris. r. s. v. s. r. s. sed r. si. r. l. idē. s. si pa e C eruabimus. vel mādati si mādatū (curator.

f C Actio. scilicet contraria. i. g C Etiam si. i. q. uis. Accursus.

S Inautē a pud hostes cō- stitū. decesserit / r suc- cessor et aduersus successo- res ei' negocior gestoz actio directa r cōtraria cōpetit. Quod vn' p alio redimen- do cogit soluere recipat hac actione. h. d. Barto. Pau.

M Am r serui' rñ. vt est relatiū apd alphenū li. xxxi. dig. cū a lissitanis tres capti essent: r vn' ea p ditione est missus vt is pecuniā p tri- bus afferret: r nisi redisset vt duo pro eo quoqz pecuniā da- rent: isqz reuertit noluisse/ et ob hāc cām illi p tertio qz pe- cuniam soluisse. Serui' rñ. equum esse pzetorem in eum reddere iudicium.

C In negocijs hereditarijs non inspicit psona heredis: s3- outur obligatio tanqz cuiusli- ber esset negociū. h. d. Bar.

C Qui negocia hereditaria gerit qdāmō sibi hereditatē/ seqz et obligat' : iōqz nil fferit

Rñ. non. nā neqz re neqz ipso gestu: vel cura vel sollicitu- dine erat ei' negociū: nulli ratiōe. ipse hō ratiū nō hz neqz d3 haberi. p rato. qd non vtiliter gestū est. H3o. At in casu hui'. Letāt isti tres naturaliter obligati r re- tenti: nō ciuilitē cū p seruis haberētur. vñ actū est ne- gociū ipso gestu alienū fm. v. Uel dic q hic in casu hu- ius. l. agitur mandati vt statim diceo.

l C iudiciū. f. mādati. mādauit em retēt' vt. p. eo sol- uerēt. alioqñ nō daret mādati: nec neg. gest. illo nō hñte ratiū. Uel dic q p pellit hñe ratiū: qz ipō gestu fuit suū ne- gociū. vt. i. e. soluēdo. Sed nōne hñt exceptionē ppetuā vt. i. qd me. cā. l. pe. s. impurat eis si nō opposuerit. vt. i. mā. si fideiussoz. Sz rñ dēf q nō pōt opponi: qe cogunē nō opponere. Sed oppono. ergo fit eis iniuria. r sic ad- huc eis imputat. vt. i. de euic. si p imprudentiā. Sed rñ.

m C Si obligat. cum hāc iurā. pp illi' factū hñt. vicē psonē sustineat. vt isti. s. stip. ser. in pñ. r de acq. re. do. hñditas. Et no. q pzh q hec actio durāte gestidē h Actio gestorē daf r ppetit q ad natiuitatē. r idē dē i vtili actōe neg. ge. q d furiosū curatorē daf. idēqz r i curatore ipube dñi āte ris. s3 sec' in actōe tutelē. vt. i. de tute. r ra. di. si tutor. i. fi. gestidē r. l. seq. In curatore adulti dic q nō p tota administrati- one. vt. C. s. admi. tu. l. ij. r. l. rōes. s3 p aliq spē sic vt fur- ti. vt. i. de ad. tu. l. cū curator. r. C. s. admi. tu. l. rōes. i. h3.

Actio neg. ge. q d furiosū curatorē daf. idēqz r i curatore ipube dñi āte ris. s3 sec' in actōe tutelē. vt. i. de tute. r ra. di. si tutor. i. fi. gestidē r. l. seq. In curatore adulti dic q nō p tota administrati- one. vt. C. s. admi. tu. l. ij. r. l. rōes. s3 p aliq spē sic vt fur- ti. vt. i. de ad. tu. l. cū curator. r. C. s. admi. tu. l. rōes. i. h3.

Actio neg. ge. q d furiosū curatorē daf. idēqz r i curatore ipube dñi āte ris. s3 sec' in actōe tutelē. vt. i. de tute. r ra. di. si tutor. i. fi. gestidē r. l. seq. In curatore adulti dic q nō p tota administrati- one. vt. C. s. admi. tu. l. ij. r. l. rōes. s3 p aliq spē sic vt fur- ti. vt. i. de ad. tu. l. cū curator. r. C. s. admi. tu. l. rōes. i. h3.

Actio neg. ge. q d furiosū curatorē daf. idēqz r i curatore ipube dñi āte ris. s3 sec' in actōe tutelē. vt. i. de tute. r ra. di. si tutor. i. fi. gestidē r. l. seq. In curatore adulti dic q nō p tota administrati- one. vt. C. s. admi. tu. l. ij. r. l. rōes. s3 p aliq spē sic vt fur- ti. vt. i. de ad. tu. l. cū curator. r. C. s. admi. tu. l. rōes. i. h3.

Actio neg. ge. q d furiosū curatorē daf. idēqz r i curatore ipube dñi āte ris. s3 sec' in actōe tutelē. vt. i. de tute. r ra. di. si tutor. i. fi. gestidē r. l. seq. In curatore adulti dic q nō p tota administrati- one. vt. C. s. admi. tu. l. ij. r. l. rōes. s3 p aliq spē sic vt fur- ti. vt. i. de ad. tu. l. cū curator. r. C. s. admi. tu. l. rōes. i. h3.

Actio neg. ge. q d furiosū curatorē daf. idēqz r i curatore ipube dñi āte ris. s3 sec' in actōe tutelē. vt. i. de tute. r ra. di. si tutor. i. fi. gestidē r. l. seq. In curatore adulti dic q nō p tota administrati- one. vt. C. s. admi. tu. l. ij. r. l. rōes. s3 p aliq spē sic vt fur- ti. vt. i. de ad. tu. l. cū curator. r. C. s. admi. tu. l. rōes. i. h3.

Actio neg. ge. q d furiosū curatorē daf. idēqz r i curatore ipube dñi āte ris. s3 sec' in actōe tutelē. vt. i. de tute. r ra. di. si tutor. i. fi. gestidē r. l. seq. In curatore adulti dic q nō p tota administrati- one. vt. C. s. admi. tu. l. ij. r. l. rōes. s3 p aliq spē sic vt fur- ti. vt. i. de ad. tu. l. cū curator. r. C. s. admi. tu. l. rōes. i. h3.

Actio neg. ge. q d furiosū curatorē daf. idēqz r i curatore ipube dñi āte ris. s3 sec' in actōe tutelē. vt. i. de tute. r ra. di. si tutor. i. fi. gestidē r. l. seq. In curatore adulti dic q nō p tota administrati- one. vt. C. s. admi. tu. l. ij. r. l. rōes. s3 p aliq spē sic vt fur- ti. vt. i. de ad. tu. l. cū curator. r. C. s. admi. tu. l. rōes. i. h3.

Actio neg. ge. q d furiosū curatorē daf. idēqz r i curatore ipube dñi āte ris. s3 sec' in actōe tutelē. vt. i. de tute. r ra. di. si tutor. i. fi. gestidē r. l. seq. In curatore adulti dic q nō p tota administrati- one. vt. C. s. admi. tu. l. ij. r. l. rōes. s3 p aliq spē sic vt fur- ti. vt. i. de ad. tu. l. cū curator. r. C. s. admi. tu. l. rōes. i. h3.

Actio neg. ge. q d furiosū curatorē daf. idēqz r i curatore ipube dñi āte ris. s3 sec' in actōe tutelē. vt. i. de tute. r ra. di. si tutor. i. fi. gestidē r. l. seq. In curatore adulti dic q nō p tota administrati- one. vt. C. s. admi. tu. l. ij. r. l. rōes. s3 p aliq spē sic vt fur- ti. vt. i. de ad. tu. l. cū curator. r. C. s. admi. tu. l. rōes. i. h3.

Actio neg. ge. q d furiosū curatorē daf. idēqz r i curatore ipube dñi āte ris. s3 sec' in actōe tutelē. vt. i. de tute. r ra. di. si tutor. i. fi. gestidē r. l. seq. In curatore adulti dic q nō p tota administrati- one. vt. C. s. admi. tu. l. ij. r. l. rōes. s3 p aliq spē sic vt fur- ti. vt. i. de ad. tu. l. cū curator. r. C. s. admi. tu. l. rōes. i. h3.

Actio neg. ge. q d furiosū curatorē daf. idēqz r i curatore ipube dñi āte ris. s3 sec' in actōe tutelē. vt. i. de tute. r ra. di. si tutor. i. fi. gestidē r. l. seq. In curatore adulti dic q nō p tota administrati- one. vt. C. s. admi. tu. l. ij. r. l. rōes. s3 p aliq spē sic vt fur- ti. vt. i. de ad. tu. l. cū curator. r. C. s. admi. tu. l. rōes. i. h3.

Actio neg. ge. q d furiosū curatorē daf. idēqz r i curatore ipube dñi āte ris. s3 sec' in actōe tutelē. vt. i. de tute. r ra. di. si tutor. i. fi. gestidē r. l. seq. In curatore adulti dic q nō p tota administrati- one. vt. C. s. admi. tu. l. ij. r. l. rōes. s3 p aliq spē sic vt fur- ti. vt. i. de ad. tu. l. cū curator. r. C. s. admi. tu. l. rōes. i. h3.

Actio neg. ge. q d furiosū curatorē daf. idēqz r i curatore ipube dñi āte ris. s3 sec' in actōe tutelē. vt. i. de tute. r ra. di. si tutor. i. fi. gestidē r. l. seq. In curatore adulti dic q nō p tota administrati- one. vt. C. s. admi. tu. l. ij. r. l. rōes. s3 p aliq spē sic vt fur- ti. vt. i. de ad. tu. l. cū curator. r. C. s. admi. tu. l. rōes. i. h3.

S Inautē. cō- petit. vt. s.

eo. l. successor. et hoc bñficio. l. cor. vt. C. s. cap. l. i. s3 s. pri. s. fuit iure postliminij.

M Am et fuit. bñ dixit si aliqz gessit nego- cia capti qd iurq sit: nūc si vnus ca- ptiuoqz gessit/ dē.

k C lissitanis/ qui hostes erant romani imperij. et facit. i. de do. in- ter vi. et vro. si id qd donatum. s. i.

Sed qd si hostes nō essent: Rñ. idē multomag: qz li- beri promittunt. Sed qd. si nondū promiserāt: detē- tator hō sic dice- bat q non aliter eos dimitteret q si daret. r. postea vn' dimissus est ob aliquā necessi- tatē pñto sacra- mento q rediret alq postea soluit decē: nunqd agef ptra aliū neg. ge.

Actio neg. ge. q d furiosū curatorē daf. idēqz r i curatore ipube dñi āte ris. s3 sec' in actōe tutelē. vt. i. de tute. r ra. di. si tutor. i. fi. gestidē r. l. seq. In curatore adulti dic q nō p tota administrati- one. vt. C. s. admi. tu. l. ij. r. l. rōes. s3 p aliq spē sic vt fur- ti. vt. i. de ad. tu. l. cū curator. r. C. s. admi. tu. l. rōes. i. h3.

Actio neg. ge. q d furiosū curatorē daf. idēqz r i curatore ipube dñi āte ris. s3 sec' in actōe tutelē. vt. i. de tute. r ra. di. si tutor. i. fi. gestidē r. l. seq. In curatore adulti dic q nō p tota administrati- one. vt. C. s. admi. tu. l. ij. r. l. rōes. s3 p aliq spē sic vt fur- ti. vt. i. de ad. tu. l. cū curator. r. C. s. admi. tu. l. rōes. i. h3.

Actio neg. ge. q d furiosū curatorē daf. idēqz r i curatore ipube dñi āte ris. s3 sec' in actōe tutelē. vt. i. de tute. r ra. di. si tutor. i. fi. gestidē r. l. seq. In curatore adulti dic q nō p tota administrati- one. vt. C. s. admi. tu. l. ij. r. l. rōes. s3 p aliq spē sic vt fur- ti. vt. i. de ad. tu. l. cū curator. r. C. s. admi. tu. l. rōes. i. h3.

Actio neg. ge. q d furiosū curatorē daf. idēqz r i curatore ipube dñi āte ris. s3 sec' in actōe tutelē. vt. i. de tute. r ra. di. si tutor. i. fi. gestidē r. l. seq. In curatore adulti dic q nō p tota administrati- one. vt. C. s. admi. tu. l. ij. r. l. rōes. s3 p aliq spē sic vt fur- ti. vt. i. de ad. tu. l. cū curator. r. C. s. admi. tu. l. rōes. i. h3.

Actio neg. ge. q d furiosū curatorē daf. idēqz r i curatore ipube dñi āte ris. s3 sec' in actōe tutelē. vt. i. de tute. r ra. di. si tutor. i. fi. gestidē r. l. seq. In curatore adulti dic q nō p tota administrati- one. vt. C. s. admi. tu. l. ij. r. l. rōes. s3 p aliq spē sic vt fur- ti. vt. i. de ad. tu. l. cū curator. r. C. s. admi. tu. l. rōes. i. h3.

Actio neg. ge. q d furiosū curatorē daf. idēqz r i curatore ipube dñi āte ris. s3 sec' in actōe tutelē. vt. i. de tute. r ra. di. si tutor. i. fi. gestidē r. l. seq. In curatore adulti dic q nō p tota administrati- one. vt. C. s. admi. tu. l. ij. r. l. rōes. s3 p aliq spē sic vt fur- ti. vt. i. de ad. tu. l. cū curator. r. C. s. admi. tu. l. rōes. i. h3.

Actio neg. ge. q d furiosū curatorē daf. idēqz r i curatore ipube dñi āte ris. s3 sec' in actōe tutelē. vt. i. de tute. r ra. di. si tutor. i. fi. gestidē r. l. seq. In curatore adulti dic q nō p tota administrati- one. vt. C. s. admi. tu. l. ij. r. l. rōes. s3 p aliq spē sic vt fur- ti. vt. i. de ad. tu. l. cū curator. r. C. s. admi. tu. l. rōes. i. h3.

Actio neg. ge. q d furiosū curatorē daf. idēqz r i curatore ipube dñi āte ris. s3 sec' in actōe tutelē. vt. i. de tute. r ra. di. si tutor. i. fi. gestidē r. l. seq. In curatore adulti dic q nō p tota administrati- one. vt. C. s. admi. tu. l. ij. r. l. rōes. s3 p aliq spē sic vt fur- ti. vt. i. de ad. tu. l. cū curator. r. C. s. admi. tu. l. rōes. i. h3.

Actio neg. ge. q d furiosū curatorē daf. idēqz r i curatore ipube dñi āte ris. s3 sec' in actōe tutelē. vt. i. de tute. r ra. di. si tutor. i. fi. gestidē r. l. seq. In curatore adulti dic q nō p tota administrati- one. vt. C. s. admi. tu. l. ij. r. l. rōes. s3 p aliq spē sic vt fur- ti. vt. i. de ad. tu. l. cū curator. r. C. s. admi. tu. l. rōes. i. h3.

fenera- ret pec- catum.

Liber Tertius

tamen parificat curatoz: qz neutrius stipulatio scz re pup. sal. fo. vel adolefcētis cōmittit: nisi nego cia geri incipiāt. vt. f. re pupi. sal. fo. l. nō q̄ si. §. illud. r. §. si q̄s a C. Exstat. nec est ex psona heredis p̄dino stipu. im mutat. vt de ver. ob. l. ij. §. i. r. de iure fisci. si fiscus. r. f. de insti. l. si quis mā. §. eius. r. C. de here. ac. sub p̄. textu. r. C. de his quib. vt indig. l. polla.

Cepi. quasi oia gesturus. f. q̄ inuenit nō q̄ post ea emerferunt. **C** Intermitte re. i. inchoata di mittere. **C** Serunt. scz ab herede mor tui. **C** Cōsumēt. f. ante mortē v̄ p̄ mortē. qz semp cō summanda sunt ex quo inchoata sunt. sed interest i quo tpe ichoetur qz heres focū nō tenet noua ichoa re. l. vetera p̄fice re debeat. vt. f. p̄ soc. l. heres focij. et ad hoc. f. de dā. infec. dāni. §. si is r. de her. tu. l. i. **C** Mandato tuo. qz mei p̄tem planōe mādasti. **C** p̄stes. qz nō id tenent q̄ a etionem habeas. nā tūc delegatio esset p̄ iusta p̄statione. vt. f. de pec. l. q̄s debet. Sz in casu et si nō ideo tenearis q̄ actionē habeas: tñ cedendo liberaris. vt. f. depo. l. si is apud. q̄ est. f. sol. ideo ibi qz fo lus dolus in illa actione venit q̄ nō fuit ibi: l. apud alii depositarius deponat.

C Elegeris. puni q̄ male eligit. vt hic. r. f. loca. r. cō. cū in plures. §. seruū. in fi. §. r. f. si mensor. sal. mo. di. l. i. §. hec actio. r. f. de fur. si q̄s v̄ro. §. apud labeonē. v̄ me lior rō qz mādatoz gessisse v̄. vt. f. de vi r. vi arma. l. i. §. deiecit. et. f. de admi. tu. ita ast. §. gessisse. Accur. **S**ue hereditaria. alicui. etiā pupilli: vel cuiuslibz minoris. vt. f. de sol. l. in pupillo. §. plane. r. f. §. mi no. v̄z. §. item non restituitur. **C** Conseq. totū quātūcūq̄ sit. vt. f. de in rē ver. si res nec imputabil gestori leuis culpa q̄ plus dederit vt. f. e. l. ij. §. interdum. fm Jo. et. h. Q̄d reptobo fm Ajo. in v̄troq̄ casu. qz nō v̄biq̄s dat actio de in rem ver. r. ista sed e r̄rio v̄z. est. vt. f. de in rem ver. l. ij. §. siue. itē hic nō erat de fertum negociū. r. ideo leuis culpa venit. nō er go repetet totū si plus dederit culpa etiā leui. vt. f. eo. si quis negocia.

Male ligens puni

C Dānādus sit. est ea ip̄s vicio euenit. r. dic dānan dus in aliis dānis non frumentis vel vini. **C** Cōsed. i. nō reperit expensas. sz an in frumentū dānet. Rñ. nō. sic est bis puniret. Itē qd si pzo vino de dit decem: et tunc qñ perit valet. v. an alia. v. repetet: hec lex inmut q̄ nō. ibi nā cū r. c. l. 3 forte f̄z hāc disti ctionē intelligit. No. §. q̄ expēsas nō reperit. l. 3. §. e. l. debitor. vbi fu it in culpa. et tñ repetit: sed ibi in alia re p̄misit cul pā. f. i. deponēdo: in alia fecit expē sas. hic autē circa idē. Itē no. hic ar gu. q̄ ex eodē fa cto nō d̄z q̄s pe nā et p̄misū re portare. vt. lex d. um r. pe nā non d̄z q̄s ex eodē fa cto con sequi.

C nocet gestori nisi culpa p̄ce dar casum. h. d. vel alit. Ex eo ex quo q̄s d̄z puniri nō d̄z p̄miū cōsequi. h. d. Bar. §. at. **S**ue hereditaria nego cia: siue ea q̄ alicui. ef sent gerēs aliq̄s: si necessario rē emerit: l. 3. et intererit/ pote rit qd impēderit iudicio nego cloz gestoz p̄sequi. Heluti si frumētū: aut v̄nū familie p̄pa uerit: idq̄ casu q̄dā intererit forte icēdiō v̄ ruina. Sz ita. f. et hoc dici p̄t: si ip̄a ruina vel incēdiū sine vicio eius accide rit. nā cū p̄pter ip̄am ruinam aut incēdiū dānād. §. sit: ab sur dū est eū ip̄az rerū noie q̄ ita cōsumpte sunt q̄cōq̄ p̄sequi.

C Negocioz gestoz tenet do mino restituere qd eius noie exegit etiā si sit indebitū: sed si indebitū soluit a dño nō recuperat. h. d. Pau. de castro. **S**iquis ne gocia aliena gerēs in debitū exegerit/ restituere co gitur. De eo autem q̄ inde bitum soluit magis est vt si bi imputare debeat.

C vni. §. si fern. in quo. et de his q̄. vt indig. l. i. f. ar. f. de excu. tu. l. f. r. milites. §. f. ignominia. r. f. de suspec. tu. l. decreto. r. f. cōmo. l. rē michi. §. in exercitum. **S** q̄s negocia. cogit. alit. l. pe. h̄f. vt. f. de pe. h̄f. si possessor. §. bone fidei. r. r̄o: qz ibi suo noie exegit. **C** Soluit. alicui. quē credebatur credi tozē domini cum non esset. **C** Imputare. no. non esse eadē rōnē. r̄rio: vt h. r. f. Cōtra de. pec. l. q̄ p̄p̄io. §. p̄curator v̄bicef. Sz certe hec nō r̄io: nō sunt r̄ria: qz qñ soluit gestori duo intuenit. f. q̄ soluit est eadē et q̄ dñs h̄at ratū: at qñ soluit gestoz tñ vni. f. q̄ sol ratio. uitur: nō autē dñs ratū h̄z. si autē ratū h̄fer essent r̄ria. r. eēt eadē rō. Quare ergo hec lex fecit d̄fiaz. Rñ. respicit qd plurimū solet euenire. f. q̄ dñs h̄at ratū: q̄ soluit gestori q̄ e. ar. f. de le. r. senatuscō. l. nā ad ea. Si autē ratū h̄at: ip̄i soluenti repetitio dat p̄ dñm ratū h̄ntē p̄ actionē neg. ge. at mō. i. in casu huius. l. p̄ra ip̄s emi fo lutū est. vt. f. eo. si p̄p̄illi. §. itē quer. f. Alij dicūt q̄ quā do soluitur gestori q̄ dominus ratū h̄fer p̄pellit. sed nō qñ ipse gestoz soluit. vt ar. f. e. p̄po. r. i hoc faciunt h̄z sus legis differentiam.

premi um r pe nā non d̄z q̄s ex eodē fa cto con sequi.

Cōtra de. pec. l. q̄ p̄p̄io. §. p̄curator v̄bicef. Sz certe hec nō r̄io: nō sunt r̄ria: qz qñ soluit gestori duo intuenit. f. q̄ soluit est eadē et q̄ dñs h̄at ratū: at qñ soluit gestoz tñ vni. f. q̄ sol ratio. uitur: nō autē dñs ratū h̄z. si autē ratū h̄fer essent r̄ria. r. eēt eadē rō. Quare ergo hec lex fecit d̄fiaz. Rñ. respicit qd plurimū solet euenire. f. q̄ dñs h̄at ratū: q̄ soluit gestori q̄ e. ar. f. de le. r. senatuscō. l. nā ad ea. Si autē ratū h̄at: ip̄i soluenti repetitio dat p̄ dñm ratū h̄ntē p̄ actionē neg. ge. at mō. i. in casu huius. l. p̄ra ip̄s emi fo lutū est. vt. f. eo. si p̄p̄illi. §. itē quer. f. Alij dicūt q̄ quā do soluitur gestori q̄ dominus ratū h̄fer p̄pellit. sed nō qñ ipse gestoz soluit. vt ar. f. e. p̄po. r. i hoc faciunt h̄z sus legis differentiam.

S ego, pcurator, s. debitoris, vt dicunt, vt ar. i. de do. l. i. r. vi. r. vpo. si spofus. in pn. Alij dicit credito ris. tu dic fm. h. 30 q. h. erat gestor negocior. creditoris, et sic impotie pcurator dr. vt. s. de. pcura. l. plauci. Non aut erat pcurator negocior. debitoris, accipiebat em hic gestor pe-

C per solutione facta gesto ri no liberatur soluens nec do miniu acquiritur creditori nisi rati habitione secuta. Bar.

S ego hac me. I de. te pecunia pcurator dem. vt ea ip sa creditoris fieret: ppuetas qd e pcurator re non acqrit. pdr tn credi tor etia inuito me ratu habedo pecunia suam facere. qz pcurator in accipiedo credi toris dntaxat negociu gessit: et ideo creditoris rati habitio ne libero. I dem.

S quis negocia aliena gerens plusq opz impederit: recuperaturu euz id qd prestari debuerit.

O fficiales publici licet respectu reip. alter p altero te neatur: no tam respectu priuati ad que negociu in verita te spectat. h. d. bar. M. odest.

Um alicui ciuitati p si deico. restitui iussa he reditas esset: magistrat' acto res hoz bonoz titiu z seu et gatu idoneos tuc creauerut. Postmodu hi actores iter se diuiserut administratione bo nozu: idq egerut sine aucto ritate z sine p sensu magistratu.

Post aliq rcpus testiu p qd restitui ciuitati hereditas fi deico missa est: irritum pbatu

S na facere. sz an coipo q ratu habeat sitatum qrit sibi dnu vel possessio: vel vsucapiedu pditio: Rn. ita vt hic apte dr. Et qz rati habitio retrotrahit. vt. C. ad ma ce. l. si. et qz talia p pcuratoie qrunf. vt. C. p quas pfo. no. acq. l. i. r. i. d. acq. pos. l. p. pcuratoie. r. l. possessio qz. sz si possessio. r. de regu. iu. hoc iur. s. deieat. Jic cu? interim est: Rn. debitoris fonte. vt ar. i. d. vi. r. arma. l. cu fundus. r. i. de fur. l. falsus. s. i. sed quod ergo postea trahit ad creditoe: Rn. rati habitio q retrotrahit ac si a pncipio fuisset acqfita. ar. th. i. r. ra. ha. l. pe. Cui rn. qz ibi videt possessione bono. r. p. d. i. a. l. se: qz tacuit p totu rcpus quo potuit peti. vnde no trahit ille casus retro. Vel fonte nullus est interim.

S i liberor. vt h. r. i. de solu. qui hoiem. s. si gener. I qz. debuerit. z no vltra: vt h. r. s. d. p. cu. l. q. p. po s. pcurator vt i ceteris. r. i. ma. diligent. r. l. id qz. s. idem labeo. r. i. e. l. que vtiliter. in pun. r. i. ad inaceb. si filius. s. quod dicitur.

Um alicui ciuitati. q sit sub iperio pp li romai. vt. i. ad tre bel. l. oibus. h. 30. s. p. z. tribuna li. f. iudice cogno scete. r. hoc qz te stator fuit capite minut' forte. vt i. si. qui. mo. testa. infir. s. alio.

No soluendo scz fact' p' deposti ta administratoe. fm. h. vt statim dices.

Sol' gessit. si q em negligentia coi perierut eq lit ad omes spectat periculu. vt. i. de admi. tu. l. tuto res q. s. eum. et. l. tres tutores.

Pertinere. l. mo ad mgratuz. vt. i. d. admi. tu. l. lucius. s. sempro n. q. est. s. o. h fact' est no soluendo postq legitimus heres obti nuit: ibi an s. z. et. h. Vel alit ibi possidebat rpu. occasioe debiti. h aut p suo. vñ cu rāq i re ppa pstituit curatoie: no est ita imputadu mgratib' sic ibi. ar. i. fo. ma. l. etiā. s. i. Vel ill' fauo re pupilloz: vt h subito laps' fuit.

E xpense facte ca pietat' no repetuntur. h. d. Bar.

Titium si pietatis respectu sororis aluit filiam: actio nem hoc nomine cōtra eā no habere labeo respondit.

Ibi no. ar. l. e. ti. l. si res. Sz qre et alij duo no tenent. p eo q no est soluendo. nā sic ciuitati tenebant i solidu: Rn. no fm. i. r. qz ciuitati quide ex officio tenebant etiā anteq gererēt: heredi aut ex sola gestioe teneri coperit.

X duobus habente. id est continente.

Legitime scz. xv. an. vt. C. s. his q ve. eta. l. pe. l. si. als ad diuisione puoca re no possit lz possit puocari. vt h. r. i. d. re. eoz. si pupil o. No habere. qz. s. volitarij fuerit. vt h. r. i. d. lo. i. Expens pig. ac. l. si suos. Sz abraflo pcedit. vt no. s. e. l. si pupil fas vo li. in pn. Jic h' si no fuerit pmercalis. i. venalis res in q iustitias sciē sunt expē. vt. i. d. impē. q. si. r. i. d. rei vel. l. i. fundo. non re p pietatis. vel amicitie. vt. i. e. is qui. als si quis. petit ne q habere. nisi in casu. vt. C. de nup. pairē. Et no. h. go. gest.

Um alicui ciuitati. q sit sub iperio pp li romai. vt. i. ad tre bel. l. oibus. h. 30. s. p. z. tribuna li. f. iudice cogno scete. r. hoc qz te stator fuit capite minut' forte. vt i. si. qui. mo. testa. infir. s. alio.

No soluendo scz fact' p' deposti ta administratoe. fm. h. vt statim dices.

Sol' gessit. si q em negligentia coi perierut eq lit ad omes spectat periculu. vt. i. de admi. tu. l. tuto res q. s. eum. et. l. tres tutores.

Pertinere. l. mo ad mgratuz. vt. i. d. admi. tu. l. lucius. s. sempro n. q. est. s. o. h fact' est no soluendo postq legitimus heres obti nuit: ibi an s. z. et. h. Vel alit ibi possidebat rpu. occasioe debiti. h aut p suo. vñ cu rāq i re ppa pstituit curatoie: no est ita imputadu mgratib' sic ibi. ar. i. fo. ma. l. etiā. s. i. Vel ill' fauo re pupilloz: vt h subito laps' fuit.

E xpense facte ca pietat' no repetuntur. h. d. Bar.

Titium si pietatis respectu sororis aluit filiam: actio nem hoc nomine cōtra eā no habere labeo respondit.

Ibi no. ar. l. e. ti. l. si res. Sz qre et alij duo no tenent. p eo q no est soluendo. nā sic ciuitati tenebant i solidu: Rn. no fm. i. r. qz ciuitati quide ex officio tenebant etiā anteq gererēt: heredi aut ex sola gestioe teneri coperit.

X duobus habente. id est continente.

Legitime scz. xv. an. vt. C. s. his q ve. eta. l. pe. l. si. als ad diuisione puoca re no possit lz possit puocari. vt h. r. i. d. re. eoz. si pupil o. No habere. qz. s. volitarij fuerit. vt h. r. i. d. lo. i. Expens pig. ac. l. si suos. Sz abraflo pcedit. vt no. s. e. l. si pupil fas vo li. in pn. Jic h' si no fuerit pmercalis. i. venalis res in q iustitias sciē sunt expē. vt. i. d. impē. q. si. r. i. d. rei vel. l. i. fundo. non re p pietatis. vel amicitie. vt. i. e. is qui. als si quis. petit ne q habere. nisi in casu. vt. C. de nup. pairē. Et no. h. go. gest.

Um alicui ciuitati. q sit sub iperio pp li romai. vt. i. ad tre bel. l. oibus. h. 30. s. p. z. tribuna li. f. iudice cogno scete. r. hoc qz te stator fuit capite minut' forte. vt i. si. qui. mo. testa. infir. s. alio.

No soluendo scz fact' p' deposti ta administratoe. fm. h. vt statim dices.

Sol' gessit. si q em negligentia coi perierut eq lit ad omes spectat periculu. vt. i. de admi. tu. l. tuto res q. s. eum. et. l. tres tutores.

Pertinere. l. mo ad mgratuz. vt. i. d. admi. tu. l. lucius. s. sempro n. q. est. s. o. h fact' est no soluendo postq legitimus heres obti nuit: ibi an s. z. et. h. Vel alit ibi possidebat rpu. occasioe debiti. h aut p suo. vñ cu rāq i re ppa pstituit curatoie: no est ita imputadu mgratib' sic ibi. ar. i. fo. ma. l. etiā. s. i. Vel ill' fauo re pupilloz: vt h subito laps' fuit.

E xpense facte ca pietat' no repetuntur. h. d. Bar.

Titium si pietatis respectu sororis aluit filiam: actio nem hoc nomine cōtra eā no habere labeo respondit.

Ibi no. ar. l. e. ti. l. si res. Sz qre et alij duo no tenent. p eo q no est soluendo. nā sic ciuitati tenebant i solidu: Rn. no fm. i. r. qz ciuitati quide ex officio tenebant etiā anteq gererēt: heredi aut ex sola gestioe teneri coperit.

Pietas q ex psonarū qualitate r sumptib⁹ factis psumit ple-
psumit tas: vt plene dices. j. de do. inter vi. r vxo. vtrum. Ac.
er pso- S q. mādan. si tutio mādasset. vt. j. mā. si pcura-
narū qū- torē. §. si tutores. in fi. §. r. C. eo. si mandatum,
tate. b C Ja. scilicet titius.
c C Negociorū

gesto. cū non fue-
rit mandatum.
d C Uidef. No.
illud abesse in q
est obligat⁹: vt h.
r. j. ad. l. fal. qd de
bonis. §. ex dona-
tionib⁹. r. insti. de
ob. ex qsi cōtra. §.
tutores. et si sub
conditōe debet.
vt. j. de leg. i. l. pla-
ne. §. q si rem. in
fi. sed ar. cōtra. j.
sol. ma. l. facere.

Bona l-
telligū-
tur de-
ducto
ere alie
no.

Unde bona dedu-
cto demū ere alie
no intelligunt. vt
j. de pbo. signi. l.
subsignatum. §. i.
Sed an aget sta-
tim hic mādatōr
ex quo competit
Rñ. non nisi con-
dēnet fm Al. ad
lstar fideiussois
vt. j. mā. l. lucius.
Tu dic statū etiā
anteq̄ soluat vel
condemnetur.
Quare § aliud i
fideiussoe. vt. d.
l. luc⁹. r. C. man.
si pro ea. Rñ. qz si
deiussoz officium
grat⁹ suscepit de
se obligando r soluendo pecuniā. vt. j. de condi. inde. l.
indebitā. qd intempēstiuē. i. anteq̄ soluat vel cōdemne-
tur reuocare nō pōt. quia iunari nos nō decipi rē. vt. j.
cōmo. l. in cōmodato. §. sicut. ar h hoc ipō q mādat alij
vel ipse gerit perficit mandatū. vt. j. māda. si mandato
meo. in prin. Itē ad quid aget anteq̄ soluat⁹ Rñ. vt
liberet. vt. j. māda. si mandato meo. §. quoties. Itē hec
sentētia quomodo mandaretur executioni: Rñ. captis
pignouibus. vt ar. j. de admi. tu. l. i. in prin. r. insti. de sa-
tisfa. tu. r. cura. §. quibus constitutionibus.

Iunari
nos nō
decipi
bñficio
optet.

Utm pater. dederit. qd pōt facere. vt insti. de tu. §.
cum autem.
f C Administrauerit. f. de facto.
g C Fuerit. vel natus sed nō viuus. vt. j. de pbo. sig. l.
qui mortui.
h C Agendū. f. vtili. vt. j. de tu. r. ra. dif. l. posthumo. et
j. de testa. tu. si nemo. §. fima. r. §. e. l. iij. §. hac actioe. Et
aget ille q̄ successit in locū posthumū. forte substitutus
vel alius legitim⁹ heres. vt. j. de testa. tu. l. si nemo tuto-
rum. §. testamento.

Utm pater. dederit. qd pōt facere. vt insti. de tu. §.
cum autem.

f C Administrauerit. f. de facto.
g C Fuerit. vel natus sed nō viuus. vt. j. de pbo. sig. l.
qui mortui.

h C Agendū. f. vtili. vt. j. de tu. r. ra. dif. l. posthumo. et
j. de testa. tu. si nemo. §. fima. r. §. e. l. iij. §. hac actioe. Et
aget ille q̄ successit in locū posthumū. forte substitutus
vel alius legitim⁹ heres. vt. j. de testa. tu. l. si nemo tuto-
rum. §. testamento.

i C q si natus fuerit posthumus. et viuus.
k C Sessit. qz iam. p nato habet. vt. §. de sta. ho. l. q in

Utm pater. dederit. qd pōt facere. vt insti. de tu. §.
cum autem.

Utm pater. dederit. qd pōt facere. vt insti. de tu. §.
cum autem.

Utm pater. dederit. qd pōt facere. vt insti. de tu. §.
cum autem.

Utm pater. dederit. qd pōt facere. vt insti. de tu. §.
cum autem.

Utm pater. dederit. qd pōt facere. vt insti. de tu. §.
cum autem.

Utm pater. dederit. qd pōt facere. vt insti. de tu. §.
cum autem.

Utm pater. dederit. qd pōt facere. vt insti. de tu. §.
cum autem.

Utm pater. dederit. qd pōt facere. vt insti. de tu. §.
cum autem.

Utm pater. dederit. qd pōt facere. vt insti. de tu. §.
cum autem.

Utm pater. dederit. qd pōt facere. vt insti. de tu. §.
cum autem.

Utm pater. dederit. qd pōt facere. vt insti. de tu. §.
cum autem.

Utm pater. dederit. qd pōt facere. vt insti. de tu. §.
cum autem.

Utm pater. dederit. qd pōt facere. vt insti. de tu. §.
cum autem.

Utm pater. dederit. qd pōt facere. vt insti. de tu. §.
cum autem.

Utm pater. dederit. qd pōt facere. vt insti. de tu. §.
cum autem.

Utm pater. dederit. qd pōt facere. vt insti. de tu. §.
cum autem.

Utm pater. dederit. qd pōt facere. vt insti. de tu. §.
cum autem.

Utm pater. dederit. qd pōt facere. vt insti. de tu. §.
cum autem.

Utm pater. dederit. qd pōt facere. vt insti. de tu. §.
cum autem.

Utm pater. dederit. qd pōt facere. vt insti. de tu. §.
cum autem.

Utm pater. dederit. qd pōt facere. vt insti. de tu. §.
cum autem.

Utm pater. dederit. qd pōt facere. vt insti. de tu. §.
cum autem.

Curator esse
nō pōt
q̄ est in
cura alie
terius.

Proce-
dētū ē
dētū ē
dētū ē

Cōsci⁹ a Cōsci⁹ fraudis. nō agit cōsci⁹ fraudis: vt hic fraudis se. et de tute. r. ratio. distra. l. i. §. nunc tractemus. et. §. nō agit. de eo q. p. q. est. l. i. §. i. r. C. de libe. cau. l. si fili⁹.

Hberto. mandauit. f. aliquis per litteras.

Quocunq. Cuius litte ras. f. mandatis. q. d. contēplatiōe eius. f. q. misit litte ras liberto vel amico mutauit

creditor: f. si cre ditor essent mis se: tunc mandati contraria. vt. C. mā. l. si litteras.

Cuius. f. mā dantis.

In cum. f. z mandantem.

Fideiussozi. si soluerit.

Ad exēpluz institorie. instito ria est. pprie loci nō hz: qz nō nego ciantō. f. pecuni⁹ dādīs r accipien dis. sed tñny pe cunie r tñ ad ac cipiendū fuit iste pposit⁹. vt. J. de in st. l. i. cuiusq. §. i. r. l. in est. et iō di cis ad exēplū. Vel dic iō: qz nō fuit pposit⁹ cū ea solen nitate qua olim. vnde ad exēplū antique solēnitatis et fm hoc vera institoria dat. vel referat ad fideiussozem tantū vt agat hac actione ad exēplū institorie: cū illa fideiusso sit sequela. vt. J. de insti. l. cuiusq. §. si ei quē. in fi. §. p. r. capalis pō creditor vera institoria: Ervt ple ne videas dicit diximus. §. eo. si pupilli. §. item si pecu ni

Inter negocia. casus iste fm antiquos (ratorū. ponit in eo q. negocia mea cū mādato gerebat. r alia al terius cū eis cōiuncta mei pteplanone gessit de vtrifq. michi r ego sibi tenemur mādati actiōe. Sed §. §. e. itē. §. i. Sed ibi loqitur de act. neg. gef. h. de actiōe mādati.

Itē ibi oia negocia erāt alterius. h. non: sed mādatis cui pteplanone gerebat. et erāt sua. ppter cōiunctionē. et sic nō est §. Itē cōtra. §. e. si pupilli. §. si q. s. ita simpli citer. in fi. §. in eo q. ibi dicit sciēs: hic ignorās. et tñ hic subijcit titio dari act. nego. gef. sed subaudi marie. r qd hic subijcit. idē in tu. et cu. subaudi qui gerēdo negocia pupilli et alter⁹ negocia cū illis iuncta gessit. Tu alif pone casum pūmū in pcuratore vel curatore hoc mō: qz aliq. gessit negocia sempronij q. f. sempronij erat cu rator vel procurator titij r interea etiā titij. r qd sequit idē in tu. rē. eodē mō dicas. qz gerēdo negocia tutoris gessit etiā pupilli. r fm hac positionē exponē litteram.

Gerēbat. aliquis cum mandato vel sine.

Essit. r totū male. m. §. sempronio tenebit. cum et⁹ lterit: qz ad eū pnet cura r sollicitudie. r sic nō est §. §. e. itē §. i. nec min⁹ tñ r titio tenet cui⁹ in fūitate erāt.

vt. §. e. si pupilli. in pñ. et hic subijcit aduersus titiū rē. n. Sed ei. f. sempronio v3 Jo. f. tu dic veri⁹. i. gestioz que dicitū est teneri sempronio f3 Jo.

Preberi. a sempronio fm secūda casus positionē. p Actio. f. neg. gef. fm pūmū casū. Sed est §. J. mā. l. si mā. §. si curator. i. si §. vbi dē dari in factū et denegari actiōez istā. sol. q. dā dicitū intelligi b actiōe ad exhi. r l. aq. r b alijs sibi b nō neg. gef. sed tu dic q. h. in rē ip sam cui⁹ negocia sunt ē ipsum. ibi agit erat sibi rati habitōe. r h. ple ne dixi. §. e. si pu pilli. §. si quis ita simplr. Alij dixe rūt qz h. nescirz cui⁹ essent sciebat tñ q. nō erāt sem pronij: vñ h. error in psonā nō tollit hac actionē. sec⁹ si crederet eē tñ sempronij: vt l. cō traria. l. f. media solu. verior est.

Item i iudiciū deductā et a reo desertā frustrator: s amicus vltro egit⁹ causas ab sentie ei⁹ allegans iudici⁹ cul pam contraxisse non videt qz sententiā contra absentē di cta ipse nō prouocauit. Alpia nus notat r hoc verum est: qz frustrator⁹ pdenat⁹ est. Le terū si amic⁹ cū absentē dese deret pdenat⁹ negociōz gesto rū ager⁹ post ei iputari si cū

gocū gessit: ob eā quoz spe ciē semprozio tenebit⁹. Sed ei⁹ cautionē indēnitatis offi cio iudicis pberi⁹ necesse est aduersus titiū cui dat actio⁹: idem in tutore⁹ iuris est.

Qui allegat causas absen tie nō condēnatur nec appella re tenetur. secus in eo q. ve nit ad plenam defensionē: li cet post litrem cōtestatā. h. d. quem. §. no. Barto.

Item i iudiciū deductā et a reo desertā frustrator: s amicus vltro egit⁹ causas ab sentie ei⁹ allegans iudici⁹ cul pam contraxisse non videt qz sententiā contra absentē di cta ipse nō prouocauit. Alpia nus notat r hoc verum est: qz frustrator⁹ pdenat⁹ est. Le terū si amic⁹ cū absentē dese deret pdenat⁹ negociōz gesto rū ager⁹ post ei iputari si cū

Item i iudiciū deductā et a reo desertā frustrator: s amicus vltro egit⁹ causas ab sentie ei⁹ allegans iudici⁹ cul pam contraxisse non videt qz sententiā contra absentē di cta ipse nō prouocauit. Alpia nus notat r hoc verum est: qz frustrator⁹ pdenat⁹ est. Le terū si amic⁹ cū absentē dese deret pdenat⁹ negociōz gesto rū ager⁹ post ei iputari si cū

Item i iudiciū deductā et a reo desertā frustrator: s amicus vltro egit⁹ causas ab sentie ei⁹ allegans iudici⁹ cul pam contraxisse non videt qz sententiā contra absentē di cta ipse nō prouocauit. Alpia nus notat r hoc verum est: qz frustrator⁹ pdenat⁹ est. Le terū si amic⁹ cū absentē dese deret pdenat⁹ negociōz gesto rū ager⁹ post ei iputari si cū

Item i iudiciū deductā et a reo desertā frustrator: s amicus vltro egit⁹ causas ab sentie ei⁹ allegans iudici⁹ cul pam contraxisse non videt qz sententiā contra absentē di cta ipse nō prouocauit. Alpia nus notat r hoc verum est: qz frustrator⁹ pdenat⁹ est. Le terū si amic⁹ cū absentē dese deret pdenat⁹ negociōz gesto rū ager⁹ post ei iputari si cū

Item i iudiciū deductā et a reo desertā frustrator: s amicus vltro egit⁹ causas ab sentie ei⁹ allegans iudici⁹ cul pam contraxisse non videt qz sententiā contra absentē di cta ipse nō prouocauit. Alpia nus notat r hoc verum est: qz frustrator⁹ pdenat⁹ est. Le terū si amic⁹ cū absentē dese deret pdenat⁹ negociōz gesto rū ager⁹ post ei iputari si cū

Item i iudiciū deductā et a reo desertā frustrator: s amicus vltro egit⁹ causas ab sentie ei⁹ allegans iudici⁹ cul pam contraxisse non videt qz sententiā contra absentē di cta ipse nō prouocauit. Alpia nus notat r hoc verum est: qz frustrator⁹ pdenat⁹ est. Le terū si amic⁹ cū absentē dese deret pdenat⁹ negociōz gesto rū ager⁹ post ei iputari si cū

Item i iudiciū deductā et a reo desertā frustrator: s amicus vltro egit⁹ causas ab sentie ei⁹ allegans iudici⁹ cul pam contraxisse non videt qz sententiā contra absentē di cta ipse nō prouocauit. Alpia nus notat r hoc verum est: qz frustrator⁹ pdenat⁹ est. Le terū si amic⁹ cū absentē dese deret pdenat⁹ negociōz gesto rū ager⁹ post ei iputari si cū

Item i iudiciū deductā et a reo desertā frustrator: s amicus vltro egit⁹ causas ab sentie ei⁹ allegans iudici⁹ cul pam contraxisse non videt qz sententiā contra absentē di cta ipse nō prouocauit. Alpia nus notat r hoc verum est: qz frustrator⁹ pdenat⁹ est. Le terū si amic⁹ cū absentē dese deret pdenat⁹ negociōz gesto rū ager⁹ post ei iputari si cū

Item i iudiciū deductā et a reo desertā frustrator: s amicus vltro egit⁹ causas ab sentie ei⁹ allegans iudici⁹ cul pam contraxisse non videt qz sententiā contra absentē di cta ipse nō prouocauit. Alpia nus notat r hoc verum est: qz frustrator⁹ pdenat⁹ est. Le terū si amic⁹ cū absentē dese deret pdenat⁹ negociōz gesto rū ager⁹ post ei iputari si cū

Item i iudiciū deductā et a reo desertā frustrator: s amicus vltro egit⁹ causas ab sentie ei⁹ allegans iudici⁹ cul pam contraxisse non videt qz sententiā contra absentē di cta ipse nō prouocauit. Alpia nus notat r hoc verum est: qz frustrator⁹ pdenat⁹ est. Le terū si amic⁹ cū absentē dese deret pdenat⁹ negociōz gesto rū ager⁹ post ei iputari si cū

Item i iudiciū deductā et a reo desertā frustrator: s amicus vltro egit⁹ causas ab sentie ei⁹ allegans iudici⁹ cul pam contraxisse non videt qz sententiā contra absentē di cta ipse nō prouocauit. Alpia nus notat r hoc verum est: qz frustrator⁹ pdenat⁹ est. Le terū si amic⁹ cū absentē dese deret pdenat⁹ negociōz gesto rū ager⁹ post ei iputari si cū

Item i iudiciū deductā et a reo desertā frustrator: s amicus vltro egit⁹ causas ab sentie ei⁹ allegans iudici⁹ cul pam contraxisse non videt qz sententiā contra absentē di cta ipse nō prouocauit. Alpia nus notat r hoc verum est: qz frustrator⁹ pdenat⁹ est. Le terū si amic⁹ cū absentē dese deret pdenat⁹ negociōz gesto rū ager⁹ post ei iputari si cū

Item i iudiciū deductā et a reo desertā frustrator: s amicus vltro egit⁹ causas ab sentie ei⁹ allegans iudici⁹ cul pam contraxisse non videt qz sententiā contra absentē di cta ipse nō prouocauit. Alpia nus notat r hoc verum est: qz frustrator⁹ pdenat⁹ est. Le terū si amic⁹ cū absentē dese deret pdenat⁹ negociōz gesto rū ager⁹ post ei iputari si cū

Item i iudiciū deductā et a reo desertā frustrator: s amicus vltro egit⁹ causas ab sentie ei⁹ allegans iudici⁹ cul pam contraxisse non videt qz sententiā contra absentē di cta ipse nō prouocauit. Alpia nus notat r hoc verum est: qz frustrator⁹ pdenat⁹ est. Le terū si amic⁹ cū absentē dese deret pdenat⁹ negociōz gesto rū ager⁹ post ei iputari si cū

Item i iudiciū deductā et a reo desertā frustrator: s amicus vltro egit⁹ causas ab sentie ei⁹ allegans iudici⁹ cul pam contraxisse non videt qz sententiā contra absentē di cta ipse nō prouocauit. Alpia nus notat r hoc verum est: qz frustrator⁹ pdenat⁹ est. Le terū si amic⁹ cū absentē dese deret pdenat⁹ negociōz gesto rū ager⁹ post ei iputari si cū

Item i iudiciū deductā et a reo desertā frustrator: s amicus vltro egit⁹ causas ab sentie ei⁹ allegans iudici⁹ cul pam contraxisse non videt qz sententiā contra absentē di cta ipse nō prouocauit. Alpia nus notat r hoc verum est: qz frustrator⁹ pdenat⁹ est. Le terū si amic⁹ cū absentē dese deret pdenat⁹ negociōz gesto rū ager⁹ post ei iputari si cū

Item i iudiciū deductā et a reo desertā frustrator: s amicus vltro egit⁹ causas ab sentie ei⁹ allegans iudici⁹ cul pam contraxisse non videt qz sententiā contra absentē di cta ipse nō prouocauit. Alpia nus notat r hoc verum est: qz frustrator⁹ pdenat⁹ est. Le terū si amic⁹ cū absentē dese deret pdenat⁹ negociōz gesto rū ager⁹ post ei iputari si cū

Item i iudiciū deductā et a reo desertā frustrator: s amicus vltro egit⁹ causas ab sentie ei⁹ allegans iudici⁹ cul pam contraxisse non videt qz sententiā contra absentē di cta ipse nō prouocauit. Alpia nus notat r hoc verum est: qz frustrator⁹ pdenat⁹ est. Le terū si amic⁹ cū absentē dese deret pdenat⁹ negociōz gesto rū ager⁹ post ei iputari si cū

Item i iudiciū deductā et a reo desertā frustrator: s amicus vltro egit⁹ causas ab sentie ei⁹ allegans iudici⁹ cul pam contraxisse non videt qz sententiā contra absentē di cta ipse nō prouocauit. Alpia nus notat r hoc verum est: qz frustrator⁹ pdenat⁹ est. Le terū si amic⁹ cū absentē dese deret pdenat⁹ negociōz gesto rū ager⁹ post ei iputari si cū

Item i iudiciū deductā et a reo desertā frustrator: s amicus vltro egit⁹ causas ab sentie ei⁹ allegans iudici⁹ cul pam contraxisse non videt qz sententiā contra absentē di cta ipse nō prouocauit. Alpia nus notat r hoc verum est: qz frustrator⁹ pdenat⁹ est. Le terū si amic⁹ cū absentē dese deret pdenat⁹ negociōz gesto rū ager⁹ post ei iputari si cū

Item i iudiciū deductā et a reo desertā frustrator: s amicus vltro egit⁹ causas ab sentie ei⁹ allegans iudici⁹ cul pam contraxisse non videt qz sententiā contra absentē di cta ipse nō prouocauit. Alpia nus notat r hoc verum est: qz frustrator⁹ pdenat⁹ est. Le terū si amic⁹ cū absentē dese deret pdenat⁹ negociōz gesto rū ager⁹ post ei iputari si cū

Item i iudiciū deductā et a reo desertā frustrator: s amicus vltro egit⁹ causas ab sentie ei⁹ allegans iudici⁹ cul pam contraxisse non videt qz sententiā contra absentē di cta ipse nō prouocauit. Alpia nus notat r hoc verum est: qz frustrator⁹ pdenat⁹ est. Le terū si amic⁹ cū absentē dese deret pdenat⁹ negociōz gesto rū ager⁹ post ei iputari si cū

Item i iudiciū deductā et a reo desertā frustrator: s amicus vltro egit⁹ causas ab sentie ei⁹ allegans iudici⁹ cul pam contraxisse non videt qz sententiā contra absentē di cta ipse nō prouocauit. Alpia nus notat r hoc verum est: qz frustrator⁹ pdenat⁹ est. Le terū si amic⁹ cū absentē dese deret pdenat⁹ negociōz gesto rū ager⁹ post ei iputari si cū

Item i iudiciū deductā et a reo desertā frustrator: s amicus vltro egit⁹ causas ab sentie ei⁹ allegans iudici⁹ cul pam contraxisse non videt qz sententiā contra absentē di cta ipse nō prouocauit. Alpia nus notat r hoc verum est: qz frustrator⁹ pdenat⁹ est. Le terū si amic⁹ cū absentē dese deret pdenat⁹ negociōz gesto rū ager⁹ post ei iputari si cū

Item i iudiciū deductā et a reo desertā frustrator: s amicus vltro egit⁹ causas ab sentie ei⁹ allegans iudici⁹ cul pam contraxisse non videt qz sententiā contra absentē di cta ipse nō prouocauit. Alpia nus notat r hoc verum est: qz frustrator⁹ pdenat⁹ est. Le terū si amic⁹ cū absentē dese deret pdenat⁹ negociōz gesto rū ager⁹ post ei iputari si cū

Handwritten text on the right page, including a large 'DICES' stamp and various marginal notes.

actore. si tamen iudi. sol. promittat: quia et ipsum iurare de calu. dico p. 330. et sic qd a nouatio. ut dixi. C. de iura. calu. l. ij. §. Ina. dico et eum danadu ut plerq. l. velle videt. vt. §. de. p. u. l. si minor. §. qm. et de re iudi. si cu pcuratore. et de iudi. l. d. q. re. §. i. et de solu. l. solutione. et liti. §. satis. §. si

po re. si aut cer- tu eet actoi ppe tere actioez n tol lit ipo iuro p ali uz stipulare. vt. §. de noua. si nichu §. si. ad. l. aut. C. de sent. l. i. rñde as iudicio. i. sine a C. Posset. et de beret vt qz bonaz caz habebat. vt. §. d. admi. tu. l. quo tiens. §. sicut. Et no. h. que debere appellare qñ: qz te netur.

Uti aliena. Q purgatis. p ppefatione. na vt qz ad cocurretes quantitates cessat vfura. vt. §. de co- pe. l. cu alter. et l. ide. Itz qd dicit vfuras superflit- tis pecunie psta- ri: intellige si dñs pfueuit fenerare non als. vt. §. de

vsur. l. q. semisses. §. i. vel vertit in vsus suos. vel alij ea fenerauerit. Vel fuit in mora. §. e. atqui natura. §. no. tm et. C. de vsur. l. si mater. C. Necessarijs. et vtilib. vt. §. e. §. an. §. si aut q. et §. e. l. si. §. si. secus in voluntarijs. vt. §. e. ex duob. i. rñ. d. C. Superest. apud gestoz. em. e. C. Libertos. erogati. etiã vtiliter. vt. §. d. pecu. l. si cre ditor. §. i. et arg. §. de re mi. l. iij. §. in bello. sed qd §. z volu- tate soluit repetit vt hic. et de peti. here. l. hereditas. §. i. quod vero vltra no. vt dixi duplici rone. prima qz pro- hibitio spedit hac repetiti onẽ. vt. C. e. l. si. alia qz donat se videt. vt. §. ad. l. aquil. si seruus. §. si oliuã. Et sic est ar. ad qñtionẽ qua qrit si mãdauit vt emeret re. p. r. et dñsi plus an repetas. War. sic. Jo. §. vt h. et no. C. e.

Mada: f C. Petef. i. liberti ab herede non recte petet. (l. si. si fines Sed qd si min? Rñ. repetit quaten? expedit. vt. §. de excedet leg. q. l. latepe. §. a te. et r. r. qz vt ministri fuerit electi isti an repe liberti. vt. §. de leg. iij. si quis titio. et.

g C. Voluntas. f. defuncti. sed certe etiã vltra volita- te pot impedere. vt. §. de ver. sig. l. cu testõ. q. e. §. Sol. pot plus expedere vt ibi. sed non repetit vt hic. Vel hic suf- ficiens erat qd testator dixerat: ibi no. arg. §. de reliq. at si quis. §. equi. et §. hoc aut. et §. si. Vel verius ibi pcepit heredibus: et in eorum fauorem noluit nisi certuz quid

posset? no appellasset. C. Copensatio qz. tu ad cur sum vsuraru fit ipo iure. h. d. pau. de castro. P ap.

Q Et aliena negocia ge- rit vsuras p stare cogit et. f. pecunie q purgatis? ne cessarijs? sumptib? sugest? C. Qui expendit vltra qz est et inuictu / no repetit.

C. Libertos certã pecuniaz accipe testator: ad sumptuz monumeti voluit: si qd apli fuerit erogati / iudicio nego cioz gestoz ab herede no re- cte petet: nec iure fideicomif si. cu voluntas? finez erga- tionis fecerit. C. Pupill? no tenet ad pfici enda negocia et cepta. B.

C. Tutoris? heres impubes filius ob ea q tutor eius in re bus pupille paterne gessit no tenet: sed tutor proprio nomi ne iudicio negotiozum gesto rum conuenietur. C. Seno: negotioz non pot

expendi. Si ergo volunt plus possunt: quia no faciunt aliq p iudiciu. sed hic alijs pcepit. q si plus expenderet facerent alijs. f. heredibus p iudiciu.

h C. Tutoris. cu pater meus tutor cuiusdam pupilli fuisset me filio pupillo herede relicto dcessit: qz michi tutorem dedit: q meus tutor de tu tela qua pat me? gesserat intromi- sit: se no ego §. ip se tenet actioe ne go. gesto. si aut tu tele: vt hic. qz non successi ego pupil lus patri meo in tutela. licet debe- re inchoata ab eo perficere si essem legitime etat. vt §. de his q no. lfa mi. furti. §. pe. et §. de here. tu. l. i. i C. Quãq. vo- listate. qua in te- stameto expfit bi cedo relinquo fi- lio i custodia ma tris sue. k C. Jus actois qui agit noie filij tutores aut hoc possunt facere. vt C. de p. u. l. negz et insti. de cu. §. fi. Sed oppo. hec fu it tutrix: nam et data fuit: et esse potuit. vt. C. qñ mu. tu of. fungi po. l. ij. et si. q sunt

psistere actorẽ in negocho pupilli. h. d. Istud est vep. §. illa tpa §. q mulier non pote rat ee tutrix sine imperiali re- scripto: hodie vero si esset tu- trix posset costituere actorẽ sicut alij tutores. vt. l. negz tu tores. L. de p. u. Bar. C. Quãq. mater filij nego- cia fm patris volutatẽ plecta tis fiducia gerat: tñ ius? acto ris periculo suo litu cã costi- tuendi no habebit. Quia nec ipsa? filij nomie recte agit: aut res bonoz et? alienat: vel de- bitore impuberis accipiendo pecuniam liberat?.

C. In causa seruitutis pre- dij communis qd vnus ex so- cijs expedit ab alio repetit p actionem negotiozum gesto rum. h. d. Barto.

C. Uno defendente causam comunis aque? snia predio datur. Sed qui sumptus ne- cessarios ac probabiles in co- muni lite fecerit: negotiozum

pra. §. p. actozez psituere. Solu. dicit qdã q hec cor- rigit p illas. Hjo dicit qz hic fuit data tutrix. sed adhuc no fuit cofirmata qd est necesse. vt in. ll. cotrarijs. Tu dic q no fuit data tutrix lz pat de filijs ea rogauerat: et ipa vt mater non vt tutrix se intromittebat vt h. §. l. C. Quia nec ipsa. vt hic. et. C. de p. u. l. alienã. et §. d. re gu. iur. femine. Et no. bonã rone: qz si non possum p me nec per alij potero. vt hic. et. C. de here. tu. l. ij. ibi nec in iure et. vt. §. ad mace. filium. in fi. m C. Liberat. imo liberat. vt. §. de sol. l. filie. q. e. §. Sol. hic sciuit. ibi ignorauit debitor. Vel hic soluit ex anterio re cã. ibi ex posteriore. Tu dic qz ibi soluit ex obligatiõe qua fecerat ipsi matri. Hic autẽ vel patri pupilli vel ipsi pupillo erat obligatus.

n C. Cõis aque. vt qz negatoria p ples agebatur. o C. Predio. i. ad vtilitatẽ pdij vt econtra. vt pote cum seruitus eet pdij: et pdio accedere: et pdio deberi dicat vt §. de serui. l. i. et l. seruitutes pdioz. et de serui. rustie. pdi. l. via. §. si fundus. et §. qchqz. Sed q erat dubitatio de sumptib? Rñ. qz cu fuit? sit res indiuidua videbat rone indiuiduitat. fusi negotiũ gessisse. ar. §. q. po. in pig. ha. l. si ptoz. §. sciendũ. §. §. sec? est: qz snia dat pdio no pfo ne. et id aliq etiã prodest et nocet: nisi a gẽtis culpa intue- mat vel collusio. vt h. et §. si serui. ven. loci. §. si fundus.

et. l. si de coi. r ar. C. si vn' ex plu. appel. l. i. et si. et id' m-
ptus repetent. vt hic subicit. r. i. fa. her. ex parte. in pn.
r. i. coi. diui. si quis putans. s. lue. a. sit. in prin.

A Negocioz gestoz. s. z. c. i. ca. sit. idiu. dua. cur. no. hz
loci coi. diui. vt. i. coi. diui. si quis pu. s. hoc. a. sit. Rn. qd
nil in re coi. fecerit
lz. ppter. re. omu-
nez. forte. vt. i. coi.
diui. l. arbor. s. si
per. eadē. Uel. dic
q. desierat. res
et. coi. vt. q. fun-
dus. cui. seruitus
debebat. fuit. diui
sus. vt. i. coi. diui.
l. i. r. c. coi. vtri-
usq. iudi. l. fami-
lie. Accur.

Hdeiusor. pone casum
in fideiusore vni
us ptract' i quo
etiā erant pigno-
ra obligata. q. pi-
gnora etiā ob ali
ud debitū tenebā
tur: r. totū soluit
vt. hic. r. c. de fi-
deius. l. ij. vel po-
ne q. alia erāt pi-
gnora r. pro alio
ptractu. idē tñ est
semp. debitor. et
tunc minor ē du-
bitatio an ac. ne-
go. gest. teneatur
c. Imperitia.

C Imperitia. facti vel iuris.
d. Alterius. s. z.
tamen eiusdē est
debitozis.

E Suscepit. accipiendo etiā
cessionem vnius
creditoris. vt. dic
etiā sine cessione
f. Estimās.
et bene fm vtran
q. positionem cum cessione vel sine: vel q. essent eadē
vel alia pignora. maxime cuz iure cessio facta fuerit. vt
in sine hic dicit.

C Confusio predijs. i. confusa sive mixta obligatione
predioz. q. pda fuerit simul cōcessa fideiussozi i vtriusq.
q. contractus pecuniā facta sup hoc cessione. vel dic cō-
fussis. i. extinctis obligationib' pdaioz: q. fideiusor. sim-
pliciter soluit illa debita. sed pignora accipit vt reten-
tione sibi consuleret. vt. i. qui. mo. pign' vel hypo. sol.
l. i. in pncipi.

C Conueniet. imo nō frustra. vt. i. manda. l. si māda-
to. s. paulus. q. est 3. Sol. hic non emit sed fecit cedi sibi
ius pignoris: et id' vice obrinet creditoris. et hoc potuit
de iure facere vñ etiā man. non. tenef. vt. c. de fideius.
l. i. ubi aūt emit qd nō lz yñ mandati tenef. hec nō plz.
S. Ergo aliquos sumptūs hic fecit actione nego. gesto.

gestorum actionē habet.

Quis facit cōtēplatio-
ne mādati per errozē nō vēit
in illa actione: sed in actione
negocioz gestoz. et q. ius vē-
dit suum pignoratitia tenef.
h. d. quez casum no. r. bñ no.
verbum creditoris. B. I. dē.

Hdeiusor' imperitia
lapsus alterius quoqz
ptractus q. psonā et' nō con-
tingebat pignora vel hypo-
thecas suscepit: et vtrāqz pe-
cuniā creditorī soluit/ existi-
mās' indēnitati sue confusis
predijs' cōsuli posse: ob eas
res iudicio mādati frustra cō-
uenietur: et ipse debitorē fru-
stra pueniet. Negocioz autez
gestozuz actio vtriqz necessa-
ria' erit. In qua lite culpam
estimari satis est: nō etiā casū
quia pdo fideiusor. non vide-
tur. Creditor ob id factu m
ad restituendū iudicio qd de
pignore dato' reddit/ cuz vi-
deat' ius suū vendidisse/ nō
tenebitur.

C Qui ab alio donū recipit
meo noie negocioz gestozuz
actioe michi tenef. h. d. Bar.

Ignorāte' virgine mater
a sponso filie res donatas su-
scepit/ q. mādati vel deposti-

aget: et eadē cōueniet si quid culpa fecit. vel dic melius
qz hic dicit cessare mandati et h're act. neg. gest. p reb'
scz alteri' ptract': sed p reb' eiusdē agit mādati r. age-
tur hoc nostro casu ad sumpt' neg. gest. et ad pecuniāz
vt. i. man. l. ex mandato. s. fideiussozi. nisi fuisset facta

cessio sicut hic fu-
it. vñ hoc casu iu-
re cesso aget ad
pecuniā. hoc ē eo-
iure qd creditorī
cōpetit. sed nil p-
hibet vtrāqz cō-
petere.

Heredi vtri' ptra vxozē de
functi dat' hec actio de gestis
constante matrimonio. h. d.
quā. l. no. qz faciet tibi hono-
rē: r. dabit tibi vtilitāz. Bar.

Heres vtri' de-
functi vxozē q. res vtri
tpe nuptiaz in sua potestate
habuit: expilate hereditatis
crie postulare' nō dz. Prudē-
ti' itaqz faciet: si ad exhiben-
dū et negocioz gestozum (si
negocia quoqz vtri gessit) cū
ea fuerit expertus.

C Si per ascendētē geran-
tur negocia descendētis vel
fiat protestatio vel onus al-
imentandi ad defendētē non
ptineat expēse alimentoz re-
petunt. h. d. l. ista quam no. r.
pimo ponit exēpla nēfennij
pntiētia qstione r. allegatio-
nē p vtrāqz parte r. opinione
quozūdā. secundo ponitur
responsio pauli. secunda ibi
hec disceptatio. hoc dicit
Bartolus.

Paulus.
Enfennius' apollima-
ris iulio paulo salutē
Aula nepotis sui negocia ges-
sit/ defunctis vtrifqz' auie he-
redes pueniebāt a nepotē he-

ad quālibet rē petendā vbi p dicitē cessant h'fer istā qd
falsū ē. Dic q. nulla meli' p' adaptari actio a filia 3
f. Aget. l. si habuit rati' als spōso dat' ppenitio (m'ez

Heres postulare. i. accusare nō dz cū fuisset socia di
uine dom' et hūane. vt. c. d. cri. expi. he. l. aduer-
p. Prudēt'. i. prudenter. nā si hoc (sus vxozē. uine et
faceret prudēter nō faceret. hic ei cessat crimē expilate humas
hereditat'. vt. h. r. c. de fur. l. quis. r. i. d. cri. expi. he. l. ne do-
vxozī nō ē ergo hic picipatio postriui. i. nō ponit' ppati-
ue fm Jo. sic r. c. de fur. l. ij. S. quid si hereditate aliā
heredi vtri delatā expillasset. Rn. fm. h. haberet hec a-
ctio loci. vt. c. de cri. expil. here. l. si aui. Accur.

Denfenni'. casus ē plan'. et de facto colligit optis
mus allegandi modus ex hac. l.

Salutem. et qstionem talē. auiā r. c.
Utrifqz. i. auiā r. nepote.

cessio sicut hic fu-
it. vñ hoc casu iu-
re cesso aget ad
pecuniā. hoc ē eo-
iure qd creditorī
cōpetit. sed nil p-
hibet vtrāqz cō-
petere.

Necessaria.
p' sūptib' facti i
re. et vt culpe cō-
misse noie teneat
et hoc pro rebuz
alterius ptract'.
at p reb' eiusdē
agit mandati. vt
mō diximus.

Nō videt.
qz habuit ab eo q
hz ius tradendi.
vt. i. de ver. sig. l.
bonofidei.

Restituendū.
rē pignoratam.

Dato. i. ac-
tione pignoratitia
n. Uideat. r. ē
verū. vt dic habe-
tur. p eo ac si cesse-
rit vt non teneat
creditor.

Ius suum
qd in pignore ha-
bebat.

Ignorāte.
sec' si sciente. qz
tūc hz locū depo-
siti. vt. i. deposti. l.
die spon. q. est 2.

Suscepit.
noie filie.

Cessat. ma-
la rō. nā fm hoc

socia di
viri vxozē. uine et
humas
ne do-
mus,

a Actioe. s. directa. p. qbusda reb. qe habnerat auia heredes po auie dicebant q auia expederat eas i alimēta pupilli nepotis. ⁊ hoc est qd dicit reputabāt. alibi asit ponitur. p. pēfāre. vt. l. d. mino. l. mior. f. xv. annis cui. s. b. Rñdebat. ab heredib. nepotis. et hec (p. dedia. replicatio est. vt. l. d. excep. l. ij. s. i.

c Decernerēf a iudice non tñ ē hec bona allegatio. nā qñq; expeditur nō sic factū puilli publicari corā p̄tore: ⁊ nō erit ferendum si dicat ⁊c. vt. C. b. alimē. pie. l. fi.

d Aut decreta. l. forte petita.

e Pietate cogēte. q. pietas p̄sumit. vt. C. e. i. i. alimēta. et ibi est hoc cōstitutū qd hic dicit. Itē est in. l. si patrono. e. ti. ⁊ qz ita erat cōstitutū in matre idē in auia videbat. vt. arg. C. qñ mu. tu. offi. fun. po. aut. m̄i. Sed tñ est qd vt h̄ dicit ⁊ erat hec allegatio herēdū nepotū. Dicebat. s. ab heredib. auie nā hec allegatio p̄ heredib. auie facit. h̄ des et nepotū petebāt pecuniā quā pupilli noie auia habuerat. heredes aut auieridēbant non potestis petere: qz expēdit eā auia in alimenta nepotis. et hoc est verisimile: qz non facile mulier donare videt: quia mulierū genus est auarissimū. vt. ar. l. d. rā gen. dona. inter. vix. et. ryo. si stipulata. in. fi. l. 30. ⁊. C. b. do. est. auia. an. nup. l. cū. vete. l. dicant. ergo. hi. heredes auie. tñc. rissimū. hoc. recte. ⁊c. eā. pietatis. facta. alimēta. eē. ⁊. id. nō. repe. ti. p̄t. ēt. distigui. mie. mor. vt. l. d. relig. at. si. qz. s. h̄. in. d. s. i. Aluisse. quod. vep. ē. sicut. i. r. h̄. det. dicūt. eni. h̄. des. auie. posse. ea. q. repetunt. ab. eis. reputare. i. dicere. ne. eo. rā. noie. p̄. dē. nē. qz. in. pupillū. nepotē. expē. fa. fuer. ar. 30. h̄. Uideantur. res. scribe. michi. sub. audi. i. In. facto. i. in. certitudine. facti. qz. nescim. vtz. eā. de. pecuniā. pupilli. nepotis. expēdit. vel. nō. s. ēt. in. iure. est. vt. puta. q. sit. p̄. s̄. p̄. tio. in. tali. dubio. nā. ⁊c. k. Perpetuo. i. gñaliter. nam. fallit. qñq; vt. sub. i. c. i. l. Conueniret. sed. nec. qd. dicit. hic. (duob. casib. de. p̄. s̄. tatiōe. est. vep. l. of. casu. quid. em̄. si. mater. necesse. habeat. alere. vt. quia. fili. est. inops. ⁊. p̄. inops. Itē. qd. si. modica. repetat. certe. nō. audietur. idē. in. auia. dico. vt. l. de. libe. agno. l. pe. ⁊. l. si. qz. a. liberis. i. rñ. v. s. qz. ad. s. si. vel. ⁊. s. si. mater. ⁊. s. alimēta. aut. ⁊. s. vtz. ⁊. s. como. l. in. rebus. s. possunt. 230. m. Abiisse. si. habes. ob̄. s̄. se. dic. q. mater. iuit. cū. patre. et. dū. reuertit. s. mater. alit. filiū. vel. dic. etiā. dū. reuertit.

pater q ob̄. s̄. i. reuertit sperat. et sic etiā dices matrē do. ni remā. s̄. se. et. hec. bona. qz. putabat. patrē. viuere. si. ha. beas. ab̄. s̄. se. dicas. q. m̄. nō. iuit. et. dic. dū. reuertit. s. p̄. n.

n Exhibuisse. s. de. suo. p̄. po. m̄. s̄. ⁊. supple. eā. p̄. s̄. ta. tā. fuisse. vt. s. p̄. xi. rñ. s̄. m̄. om̄. i. intellectu. de. trib. iug. s̄. bo. ob̄. s̄. se. als. ab. i. s̄. se. secundum. alios. duos. nō. est. necessaria. prote. statio. credebāt. et. patrē. viuere. et. ita. nō. q. ad. aliqd. valet. p̄. s̄. tatio. vt. C. de. epif. et. aliquid. cle. aut. si. captiui. valet. Licet. sit. ar. s. C. de. p̄. ba. l. in. s̄. ra. si. eni. nō. fuis. s̄. te. p̄. s̄. tatio. q. velle. re. petere. nō. audiet. qz. auia. cū. pietatē. fecisse. p̄. s̄. tatio. vt. C. e. l. alimēta. et. hoc. fauore. alimē. toz. sic. ⁊. al. s̄. de. p̄. di. inde. euz. his. s̄. si. mulier. et. i. man. l. si. h̄. n̄. re. s̄. idem. p̄. s̄. tatio. ⁊. C. de. do. pro. et. nuda. pol. l. fi. s̄. i. idē. et. in. auia. dico. cū. rō. diuersi. tag. reddi. nō. pos. sit. ⁊. vtz. cog. tur. alere. ex. cā. vt. s̄. dicit. ⁊. ita. p̄. s̄. tatio. runt. etiā. aduoca. ti. heredū. auie. si. tñ. cōstaret. auia. de. suo. p̄. s̄. tatio. alimen. ta. vt. s̄. ibi. ex. cōtrario. ⁊c. Si. vero. dubitē. de. suo. an. de. bonis. nepotū. p̄. s̄. tatio. q. de. bonis. nepotū. et. idē. i. ma. tre. dicā. sicq; reputabāt. agenti. pecuniā. l. ⁊. repetere. su. am. expensaz. non. possint. secus. in. alijs. causis. q̄. alimē. toz. etiā. in. matre. et. in. patre. dico. nisi. pietura. sit. q. vo. luit. donare. vt. C. fami. her. l. filie. ⁊. i. fa. her. que. p̄. ⁊. b. leg. iij. cū. quis. decedēs. s̄. nuptura. ar. tñ. duo. in. matre. vident. q. videatur. donare. si. impenderit. in. negocia. fi. lioz. vt. C. eo. l. i. ⁊. l. alimenta. s̄. si. quid. s̄. m̄. 230. o. In. re. facta. i. in. q̄. s̄. tione. facta. vel. p̄. s̄. tatio. p. In. rōne. s̄. in. codice. rōnū. q. Es. alimenta. p. Uideātur. no. p̄. ra. vulgare. rusticoz. opinione. q. q̄. s̄. tiones. p̄. mediū. diuidit. vt. si. petam. ⁊. dicunt. se. velle. concordare. ⁊. dicunt. q. quinq; det. sic. C. de. p̄. s̄. tatio. seque. stra. pe. l. i. ⁊. de. in. rem. ver. si. p. patre. s̄. idemq; ⁊. de. fun. l. s̄. rñ. questum. s̄. l. qz. eo. s̄. arg. contra. l. ad. t̄. reb. l. t̄. rñ. rogat. ⁊. in. s̄. i. q. ma. nō. pos. s̄. cū. s̄. ⁊. de. peti. h̄. fed. ⁊. s̄. q. ad. qz. ⁊. s̄. adeo. Item. no. hac. l. cas. in. q. s̄. bus. cessat. repetitio. p̄. m̄. rōne. pietatē. vt. hac. l. ⁊. C. e. l. i. ⁊. l. alimēta. Sed. si. p̄. s̄. tatio. affectiōe. vt. C. e. l. p̄. s̄. tatio. ⁊. C. e. l. qz. i. ryo. tem. Quartus. ratiōne. obsequij. vt. C. eo. l. officio. Quil. tus. ratiōne. p̄. s̄. tatio. vt. C. eo. l. fi. s̄. hoc. casu. M. da. bar. vtilē. de. edicte. arg. i. de. p̄. di. inde. nā. natura. in. casu. etiam. s̄. m̄. nos. non. nocet. p̄. s̄. tatio. vt. arg. i. de. relig. l. at.

Mulie: nare videt: quia mulierū genus est auarissimū. vt. ar. l. d. rā gen. dona. inter. vix. et. ryo. si stipulata. in. fi. l. 30. ⁊. C. b. do. est. auia. an. nup. l. cū. vete. l. dicant. ergo. hi. heredes auie. tñc. rissimū. hoc. recte. ⁊c. eā. pietatis. facta. alimēta. eē. ⁊. id. nō. repe. ti. p̄t. ēt. distigui. mie. mor. vt. l. d. relig. at. si. qz. s. h̄. in. d. s. i. Aluisse. quod. vep. ē. sicut. i. r. h̄. det. dicūt. eni. h̄. des. auie. posse. ea. q. repetunt. ab. eis. reputare. i. dicere. ne. eo. rā. noie. p̄. dē. nē. qz. in. pupillū. nepotē. expē. fa. fuer. ar. 30. h̄. Uideantur. res. scribe. michi. sub. audi. i. In. facto. i. in. certitudine. facti. qz. nescim. vtz. eā. de. pecuniā. pupilli. nepotis. expēdit. vel. nō. s. ēt. in. iure. est. vt. puta. q. sit. p̄. s̄. p̄. tio. in. tali. dubio. nā. ⁊c. k. Perpetuo. i. gñaliter. nam. fallit. qñq; vt. sub. i. c. i. l. Conueniret. sed. nec. qd. dicit. hic. (duob. casib. de. p̄. s̄. tatiōe. est. vep. l. of. casu. quid. em̄. si. mater. necesse. habeat. alere. vt. quia. fili. est. inops. ⁊. p̄. inops. Itē. qd. si. modica. repetat. certe. nō. audietur. idē. in. auia. dico. vt. l. de. libe. agno. l. pe. ⁊. l. si. qz. a. liberis. i. rñ. v. s. qz. ad. s. si. vel. ⁊. s. si. mater. ⁊. s. alimēta. aut. ⁊. s. vtz. ⁊. s. como. l. in. rebus. s. possunt. 230. m. Abiisse. si. habes. ob̄. s̄. se. dic. q. mater. iuit. cū. patre. et. dū. reuertit. s. mater. alit. filiū. vel. dic. etiā. dū. reuertit.

Proti statio valet aliquid valet licet sit ar. s. C. de pba. l. in s̄. ra. si eni nō fuis. s̄. te. p̄. s̄. tatio. q. velle. re. petere. nō. audiet. qz. auia. cū. pietatē. fecisse. p̄. s̄. tatio. vt. C. e. l. alimēta. et. hoc. fauore. alimē. toz. sic. ⁊. al. s̄. de. p̄. di. inde. euz. his. s̄. si. mulier. et. i. man. l. si. h̄. n̄. re. s̄. idem. p̄. s̄. tatio. ⁊. C. de. do. pro. et. nuda. pol. l. fi. s̄. i. idē. et. in. auia. dico. cū. rō. diuersi. tag. reddi. nō. pos. sit. ⁊. vtz. cog. tur. alere. ex. cā. vt. s̄. dicit. ⁊. ita. p̄. s̄. tatio. runt. etiā. aduoca. ti. heredū. auie. si. tñ. cōstaret. auia. de. suo. p̄. s̄. tatio. alimen. ta. vt. s̄. ibi. ex. cōtrario. ⁊c. Si. vero. dubitē. de. suo. an. de. bonis. nepotū. p̄. s̄. tatio. q. de. bonis. nepotū. et. idē. i. ma. tre. dicā. sicq; reputabāt. agenti. pecuniā. l. ⁊. repetere. su. am. expensaz. non. possint. secus. in. alijs. causis. q̄. alimē. toz. etiā. in. matre. et. in. patre. dico. nisi. pietura. sit. q. vo. luit. donare. vt. C. fami. her. l. filie. ⁊. i. fa. her. que. p̄. ⁊. b. leg. iij. cū. quis. decedēs. s̄. nuptura. ar. tñ. duo. in. matre. vident. q. videatur. donare. si. impenderit. in. negocia. fi. lioz. vt. C. eo. l. i. ⁊. l. alimenta. s̄. si. quid. s̄. m̄. 230. o. In. re. facta. i. in. q̄. s̄. tione. facta. vel. p̄. s̄. tatio. p. In. rōne. s̄. in. codice. rōnū. q. Es. alimenta. p. Uideātur. no. p̄. ra. vulgare. rusticoz. opinione. q. q̄. s̄. tiones. p̄. mediū. diuidit. vt. si. petam. ⁊. dicunt. se. velle. concordare. ⁊. dicunt. q. quinq; det. sic. C. de. p̄. s̄. tatio. seque. stra. pe. l. i. ⁊. de. in. rem. ver. si. p. patre. s̄. idemq; ⁊. de. fun. l. s̄. rñ. questum. s̄. l. qz. eo. s̄. arg. contra. l. ad. t̄. reb. l. t̄. rñ. rogat. ⁊. in. s̄. i. q. ma. nō. pos. s̄. cū. s̄. ⁊. de. peti. h̄. fed. ⁊. s̄. q. ad. qz. ⁊. s̄. adeo. Item. no. hac. l. cas. in. q. s̄. bus. cessat. repetitio. p̄. m̄. rōne. pietatē. vt. hac. l. ⁊. C. e. l. i. ⁊. l. alimēta. Sed. si. p̄. s̄. tatio. affectiōe. vt. C. e. l. p̄. s̄. tatio. ⁊. C. e. l. qz. i. ryo. tem. Quartus. ratiōne. obsequij. vt. C. eo. l. officio. Quil. tus. ratiōne. p̄. s̄. tatio. vt. C. eo. l. fi. s̄. hoc. casu. M. da. bar. vtilē. de. edicte. arg. i. de. p̄. di. inde. nā. natura. in. casu. etiam. s̄. m̄. nos. non. nocet. p̄. s̄. tatio. vt. arg. i. de. relig. l. at.

si quis. Sedem labeo ait si prohibente.

Duoctio. tres casus ponit. cū soluēdo fuit et est. cū soluēdo fuit et nūc non est: et hīc subdistinguit. vt si nō statim postq̄ cepit gerere desistit eē soluēdo sit idem iuris qd̄ in p̄mo vt in virog impuēt si a se nō exigit.

Duoctio facta nego- cia vxoris gessit mari- tus. dos nō solū dotis actioe: verū etiā negociorū gesto. ser- uari potest. hęc ita si in ne- gociis gestis maritus dū ge- rit a facere potuit. als em ipu- tari nō potest q̄ a se nō exegit. Sed et postea q̄ patrimoniu amiserit plena erit nego. ges- to. actio: q̄uis si dotis actio- ne maritus cōueniatur ab solu- uēdus est. Sed hīc quidam modus seruandus est: vt ita querele locus sit in quantum facere potuit: q̄uis postea a- miserit: si illo tēpore quo ges- sit et soluere potuit. non enim euectigio in officio deliquit:

Q In officio. s. qd̄ prestare dz gestor. s. culpam latas et leue regulariter. vt. C. eo. tutou.

R Si nō prius. i. nō statim distraxit res suas ad pecunia habendā. p soluenda dote. Nā interest viuētium Intest. ne precipitent. vt. J. de interro. actio. l. 1. qz. debuit ḡ tran- sfire aliq̄ temp̄ ne precit- pitetur

si non protin⁹ res suas distra- xit ad pecuniam redigēdam preterire deniq̄ aliquid tēpo- ris debet: q̄ cessasse videat. Si interea priusq̄ offi- cū impleat res amissa ē p̄n- de nego. gesto. non tenet ac si nūq̄ facere possit. Sz et si facere possit maritus: actio ne- gociorū gestorū inducit: qz for- te periculū est ne facere posse desinat. Illud autē non cre- dimus teneri: qui gerit nego- cia debitoris ad reddendū pi- gnus cū pecunia ei debeatur: nec fuerit qd̄ sibi possit exol- uere. Sz nec redhibitorie spe- cie venire in negociorum ges- torum actionem: et per hoc

quo videat cessat se. qd̄ est. x. dierū fm̄ q̄sdā. vt. J. de p̄sti. pe. l. p̄missor vel put iudici vi debet. vt. J. de iure delibe. l. i. in prin. vel quoddā me- dioere tps. vt. J. d̄ sol. l. qd̄ dicimus. 1. l. raium. vel ta- le q̄ salua digni- tate sua possit expedire. vt. J. de verb. sig. l. nepos proculo. f. **Q** Si in- terea. i. infra illud temp̄ qd̄ dat ei priusq̄ impleat officiu. i. anteq̄ possit ei imputa- ri q̄ a se nō exigit t. Res amissa id est patrimoniu

sit diminuti q̄ hē soluēdo. **V** Perinde. id est ita.

R Nō tenet. s. insolidū ac si nūq̄ fuisset soluēdo et sic transi ad tertiu casum. quē et quartū potes dicere si p̄cedēt distinctionē pro duob⁹ p̄potes. Sz p̄dictz er- go collige q̄ his duob⁹. s. si dū gerit potuit facere et nūc pot. Itē si potuit. et nūc post motā nō pot insolidū tene- tur. item si potuit et protin⁹ nō potuit. itē et qn̄ nūq̄ potuit nō tenet insolidū. Sz quid si prius nō fuit soluē- do et nūc tñ est. Rñ. tenetur nisi exigit a se. et ad hoc p̄t adduci. J. pri. sed et si. relexpone ibi vt ad p̄mū casuz referas vt sit nō p̄mū casus: et tñ erit versū quod dixi.

S Sz et si. hic redditur rō quare cū fuit soluēdo et est conuertat in istam. Et sic no. hic q̄ aduētici casus: ex- Casus pectant. Sz p̄tra. J. qui et a qd̄ ma. li. non fiunt. l. iul. et aduētici. J. de re iudi. l. i. qd̄ ab alio. in prin. So. hic spectat qd̄ in cū spe futuro p̄tingere p̄t propter delictuz gestoris qui a se nō cōtatur. exegit. at ibi nullius delicti habetur ratio.

I Illi. p̄dicta s̄a sunt qn̄ gestor dz et sibi nil debet sz si gestor dz aliqd̄ qd̄ dz iō qz sibi debet: vt qz dz pign⁹ et hz p̄t debiti nō tenet a se exigere illd̄ pign⁹: vt p̄tinua vt dixim⁹ qn̄ debitor gerit negocia creditoris: nunc c̄. Sz. **P** possit. vt. J. de pecu. si noxali. s. qd̄ autem. i. si. sz si sibi soluit: nunqd̄ in se trāstulit dñiū est a dño nō habu- it mādatū. vt q̄ n. vt. J. de reg. iur. l. id qd̄ n̄fz. Rñ. p̄ ra- to dz hīc qd̄ vtilit ē gestū. vt. J. e. l. p̄po. et J. d̄ admi. tu. q̄tēs. s. scit. et J. d̄ Jhē. epr. fistulas. s. i. itē qd̄ si nō soluit sibi cū potuit i q̄ puniit. Rñ. i hoc qz si vfare currebāt ammodo nō curret. vt. J. de admi. tu. l. q̄tēs. s. scit. itē fm̄. h. finita a admistratioe tenet red dere pign⁹ etiā sine pecunia: si non sit debitor soluendo.

A Actionē. si aliq̄s p̄ditor motuof alalis gerit nego- cū emptoris non venit hęc obligatio nisi q̄ hic sequunt inueniantur in bonis emptoris.

P Non em̄ euectigio. i. in p̄ncipio gestiois

S Sz et si. hīc redditur rō quare cū fuit soluēdo et est conuertat in istam. Et sic no. hic q̄ aduētici casus: ex- Casus pectant. Sz p̄tra. J. qui et a qd̄ ma. li. non fiunt. l. iul. et aduētici. J. de re iudi. l. i. qd̄ ab alio. in prin. So. hic spectat qd̄ in cū spe futuro p̄tingere p̄t propter delictuz gestoris qui a se nō cōtatur. exegit. at ibi nullius delicti habetur ratio.

I Illi. p̄dicta s̄a sunt qn̄ gestor dz et sibi nil debet sz si gestor dz aliqd̄ qd̄ dz iō qz sibi debet: vt qz dz pign⁹ et hz p̄t debiti nō tenet a se exigere illd̄ pign⁹: vt p̄tinua vt dixim⁹ qn̄ debitor gerit negocia creditoris: nunc c̄. Sz. **P** possit. vt. J. de pecu. si noxali. s. qd̄ autem. i. si. sz si sibi soluit: nunqd̄ in se trāstulit dñiū est a dño nō habu- it mādatū. vt q̄ n. vt. J. de reg. iur. l. id qd̄ n̄fz. Rñ. p̄ ra- to dz hīc qd̄ vtilit ē gestū. vt. J. e. l. p̄po. et J. d̄ admi. tu. q̄tēs. s. scit. et J. d̄ Jhē. epr. fistulas. s. i. itē qd̄ si nō soluit sibi cū potuit i q̄ puniit. Rñ. i hoc qz si vfare currebāt ammodo nō curret. vt. J. de admi. tu. l. q̄tēs. s. scit. itē fm̄. h. finita a admistratioe tenet red dere pign⁹ etiā sine pecunia: si non sit debitor soluendo.

A Actionē. si aliq̄s p̄ditor motuof alalis gerit nego- cū emptoris non venit hęc obligatio nisi q̄ hic sequunt inueniantur in bonis emptoris.

Duoctio- nis qn̄ fieri pot- sit de iu- re cano- nico.

Selhor- a se exi- gere dz

DICERET

a **C** Sex mensibus infra quosvltiles durat redhibito-
ria. vt. l. de edil. edic. sciendum. §. fina.

b **C** Non inuenit. s. culpa emptoris vel ei⁹ familie vel
procuratoris eius. vt. l. de edil. edic. redhibere. §. fina.

c **C** Eo inuento. s. mancipio in bonis emptoris.

d **C** Fact⁹ esset.
Sed nōne retinē-
do de precio pote-
rat sibi cōsulere?
Rñ. hoc casu loq-
tur i pmutatiōe.
vt. l. de edil. edic.
l. sciendū. §. pe.

e **C** Non ex re
emptoris. nā illd
remanet empto-
ri. vt. l. de edil. edi.
l. cū autē. §. si. r. l.
seq. Idē si iuria
factā sit fno in ei⁹
emptoris pume-
liam. vt. l. de edil.
edic. l. bouem. §.
si quis. Accur.

f **C** Nec receptif
set. nā hec oia d⁹
recipere ab ep^o-
re. vt. l. de edil. edi.
l. cū autē. §. si. Acc.

g **C** Ceterum si
ex alia. s. q⁹ de do-
te: et sic referat
id qd ex dote di-
xit. vel dic ad p^o
mū hoc mō. dixit
s. si hec non inue-
niant: nō puer⁹ti-
tur. q. d. si iueniā
tur cōuertunt: qz
est temporalis. vt. l. de o. l. snautē. §. i. Ceterū p sed rē.

Sed nōne pōt expirare dies ppetuo: pone q⁹ cepit ge-
rere nō superāt nisi duo dies a d eā finiedā: r in ipa ge-
stione finita est: Rñ. q neq⁹ tpalis neq⁹ ppetua trāsit in
ac. nego. ge. nūl i ipa gestōe expiret: r si expirat vtraq⁹
trāsit. s. iō facit dñam qz tpalis sepi⁹ expirare ptingit.
ad ea em se retulit q plerūq⁹ accidunt. r hoc fm Jo. sed
certe etiā si nō expirēt: si tñ ver⁹ actio nō erat vsuraria:
optet tñ dicere q trāseat fm Azo. ex illo sbo vtrq⁹ si ne-
q⁹ vsurariū rē. vt. l. de o. l. si pupilli. §. si. r. l. e. q sine. Et est
hoc verū in tpali r in ppetua. qtuor em sunt cause spā-
les qre pma actio deuoluat in act. nego. ges. vt tñ cōpe-
tat vtraq⁹ nisi in casu isto quē primo assigno. puma qz
antiqua expirat in gestione. Scda qz antiq⁹ nō erat vsu-
raria. Tertia qz in antiqua habebat debitor puiuegiū
neg. ge. qd amittit in scda. Quarta qz dñs negociorū in āntiqua
nō habebat puiuegiū qd hz in scda. i. in actōe tutele. vt
alia que dat ex gestione. vt hac. l. i. rñ. r. §. i. l. i. et. l. pri.
s. r. l. de adm. tu. quotiens. §. nec quisq⁹.

Actio
pma de
uoluit
in act.
neg. ge.
sto. qua
tuor de
caulis.

Sex mensibus⁹ ex actis perire.
C Si vel mācip⁹ in reb⁹ nō
iuenit⁹ vel eo iucto⁹ qd acces-
sionis noie additū est: vel q⁹
deterior: homo fact⁹ esset: vl⁹
qd p eū esset acq⁹itū nō ex re
emptoris⁹ nec iuenit nec rece-
pisset: nec eēt in ipius empto-
ris negocijs q gerebat vnde
sibi in p⁹enti redderet. **C** Le-
terū si ex alia⁹ cā ppetue obli-
gationis cū sit locuples⁹ de-
beat: nō est imputandū q nō
soluerit: vtrq⁹ si neq⁹ vsurariū
ratio querelā⁹ mouet. Diuer-
sumq⁹ est in tutore debitorē:
qz ibi iterfuit ex p⁹ore obliga-
tione⁹ solui vt deberet ex tu-
tele actione.

C Qui soluit creditori credi-
toris sui ex eadē causa libera-
tur ipso iure. **P**aulus.

S I liber homo bona fi-
de michi seruicū mutu-
am pecuniā sumpserit: eāq⁹ i-
rē meā verterit: qua actōe id

tutele: qz i vtraq⁹ ita demū sputat si sibi soluere potuit.
s. in hoc diuersuz: qz si pma est ppetua r vsuraria r so-
lidi psecutoria nō trāsit in actōez ne. ges. vt. l. de p⁹ri. dixi-
mus: s. in actionē tutele sic vt subijcit. Et si rō: qz qdā
hz tutele actio q non hz alia. s. factā h⁹ p⁹the cā. vt. l. de
de adm. tu. p. of-
ficio. r iō sit puer-
sio vt subijcit hic.
r. l. de adm. tu. l.
qnēs. §. nec d⁹sq.
In alio tamē §.
pcedenti dicit nō
esse tutore impu-
tandū si nō satis-
faciat cū sit locu-
ples: r sic est con-
tra. Sol. fm. ad.
ibi non intererat
pupilli pueri cū
aliū erat soluēda
pecunia. s. credi-
tori tutor⁹ apud
quē intercesserat
p⁹ pupilli. h autē
erat ipius pupil-
li pncipalit debi-
tor. vñ iteret sua
vt cōuertat in su-
is factis: vel eri-
gar a seipso: qz ē
earū rerū q in ar-
cha pupilli sūt te-
netur reddere ra-
tionē. vt. l. de ad-
mi. tu. l. tutor q.
rep. §. pecunie q
est in archa.
l. Obligatiōe.
scilz ex illa q pre-
cedat tutelam.

S I liber. debeam. scilicet il-
li libero homini bona fide possesso.
Non enim. videtur q nulla.
O Danda est actio. ei q bona fide seruiri: vt h. r. §. e. l.
at qui. §. si libero. r. l. si pupilli. §. si quis quasi. creditor
autem datur de in rem ver. contra me. vt. l. de pecu. l. l.
in fi. r. C. qd cum eo. l. et qui. in fi.
P Desinit. ipso iure. vt. l. de pig. act. l. soluti. §. vñ si
domū. nō iure cōpensationis q nō sit: nisi cū opponit ab
hoie. s. qz hui⁹ gestōis iā michi videt interesse. hec autē
actio dat ad interesse. Azo. Aliū dicit q p exceptionē. Ac.
Ius pte. ex ea re fact⁹. vt si tūc est locupletior: te-
neatur. als em non tenet vt hic. r. §. e. l. si pupilli.
in p⁹. r. l. de solu. l. in pupillo. sic. l. qd me. cā. quantū. in
p⁹. si tñ tunc nō est: sed tpe sine satis est. vt. l. de peti. de
redi. si a p⁹re. §. q tpe. r. l. illud. idē r si āte lit. cōto. psum-
pta est in alia rē pupilli. vt. l. qd me. cā. l. si ipsa. Et hoc
in vtilibus negocijs: in necessarijs aut nō inspiciat si lo-
cupletior vel nō. vt. l. de solu. l. in pupillo. §. i. dixi. §. e. l. si
r. **E**t periculū. s. culpa eueniens (pupilli in p⁹.
sic etiam. l. cō. si vt certo. §. cōmodatū. et ex eo quod hic
subijcit optime pbatur. de tali enim periculo tenetur: Nego.
vt hic. r. §. i. cer. peti. l. periculū. r. C. arbi. tu. l. nota. r. §. gestio-
mā. si remunerādi. §. ap⁹. sic. l. de peti. h⁹. itē videndū. de p⁹ri.
Ex ea actione. qua debitores conueniuntur. Ac. lo tenet

S I liber. debeam. scilicet il-
li libero homini bona fide possesso.
Non enim. videtur q nulla.
O Danda est actio. ei q bona fide seruiri: vt h. r. §. e. l.
at qui. §. si libero. r. l. si pupilli. §. si quis quasi. creditor
autem datur de in rem ver. contra me. vt. l. de pecu. l. l.
in fi. r. C. qd cum eo. l. et qui. in fi.
P Desinit. ipso iure. vt. l. de pig. act. l. soluti. §. vñ si
domū. nō iure cōpensationis q nō sit: nisi cū opponit ab
hoie. s. qz hui⁹ gestōis iā michi videt interesse. hec autē
actio dat ad interesse. Azo. Aliū dicit q p exceptionē. Ac.
Ius pte. ex ea re fact⁹. vt si tūc est locupletior: te-
neatur. als em non tenet vt hic. r. §. e. l. si pupilli.
in p⁹. r. l. de solu. l. in pupillo. sic. l. qd me. cā. quantū. in
p⁹. si tñ tunc nō est: sed tpe sine satis est. vt. l. de peti. de
redi. si a p⁹re. §. q tpe. r. l. illud. idē r si āte lit. cōto. psum-
pta est in alia rē pupilli. vt. l. qd me. cā. l. si ipsa. Et hoc
in vtilibus negocijs: in necessarijs aut nō inspiciat si lo-
cupletior vel nō. vt. l. de solu. l. in pupillo. §. i. dixi. §. e. l. si
r. **E**t periculū. s. culpa eueniens (pupilli in p⁹.
sic etiam. l. cō. si vt certo. §. cōmodatū. et ex eo quod hic
subijcit optime pbatur. de tali enim periculo tenetur: Nego.
vt hic. r. §. i. cer. peti. l. periculū. r. C. arbi. tu. l. nota. r. §. gestio-
mā. si remunerādi. §. ap⁹. sic. l. de peti. h⁹. itē videndū. de p⁹ri.
Ex ea actione. qua debitores conueniuntur. Ac. lo tenet

S I liber. debeam. scilicet il-
li libero homini bona fide possesso.
Non enim. videtur q nulla.
O Danda est actio. ei q bona fide seruiri: vt h. r. §. e. l.
at qui. §. si libero. r. l. si pupilli. §. si quis quasi. creditor
autem datur de in rem ver. contra me. vt. l. de pecu. l. l.
in fi. r. C. qd cum eo. l. et qui. in fi.
P Desinit. ipso iure. vt. l. de pig. act. l. soluti. §. vñ si
domū. nō iure cōpensationis q nō sit: nisi cū opponit ab
hoie. s. qz hui⁹ gestōis iā michi videt interesse. hec autē
actio dat ad interesse. Azo. Aliū dicit q p exceptionē. Ac.
Ius pte. ex ea re fact⁹. vt si tūc est locupletior: te-
neatur. als em non tenet vt hic. r. §. e. l. si pupilli.
in p⁹. r. l. de solu. l. in pupillo. sic. l. qd me. cā. quantū. in
p⁹. si tñ tunc nō est: sed tpe sine satis est. vt. l. de peti. de
redi. si a p⁹re. §. q tpe. r. l. illud. idē r si āte lit. cōto. psum-
pta est in alia rē pupilli. vt. l. qd me. cā. l. si ipsa. Et hoc
in vtilibus negocijs: in necessarijs aut nō inspiciat si lo-
cupletior vel nō. vt. l. de solu. l. in pupillo. §. i. dixi. §. e. l. si
r. **E**t periculū. s. culpa eueniens (pupilli in p⁹.
sic etiam. l. cō. si vt certo. §. cōmodatū. et ex eo quod hic
subijcit optime pbatur. de tali enim periculo tenetur: Nego.
vt hic. r. §. i. cer. peti. l. periculū. r. C. arbi. tu. l. nota. r. §. gestio-
mā. si remunerādi. §. ap⁹. sic. l. de peti. h⁹. itē videndū. de p⁹ri.
Ex ea actione. qua debitores conueniuntur. Ac. lo tenet

S I liber. debeam. scilicet il-
li libero homini bona fide possesso.
Non enim. videtur q nulla.
O Danda est actio. ei q bona fide seruiri: vt h. r. §. e. l.
at qui. §. si libero. r. l. si pupilli. §. si quis quasi. creditor
autem datur de in rem ver. contra me. vt. l. de pecu. l. l.
in fi. r. C. qd cum eo. l. et qui. in fi.
P Desinit. ipso iure. vt. l. de pig. act. l. soluti. §. vñ si
domū. nō iure cōpensationis q nō sit: nisi cū opponit ab
hoie. s. qz hui⁹ gestōis iā michi videt interesse. hec autē
actio dat ad interesse. Azo. Aliū dicit q p exceptionē. Ac.
Ius pte. ex ea re fact⁹. vt si tūc est locupletior: te-
neatur. als em non tenet vt hic. r. §. e. l. si pupilli.
in p⁹. r. l. de solu. l. in pupillo. sic. l. qd me. cā. quantū. in
p⁹. si tñ tunc nō est: sed tpe sine satis est. vt. l. de peti. de
redi. si a p⁹re. §. q tpe. r. l. illud. idē r si āte lit. cōto. psum-
pta est in alia rē pupilli. vt. l. qd me. cā. l. si ipsa. Et hoc
in vtilibus negocijs: in necessarijs aut nō inspiciat si lo-
cupletior vel nō. vt. l. de solu. l. in pupillo. §. i. dixi. §. e. l. si
r. **E**t periculū. s. culpa eueniens (pupilli in p⁹.
sic etiam. l. cō. si vt certo. §. cōmodatū. et ex eo quod hic
subijcit optime pbatur. de tali enim periculo tenetur: Nego.
vt hic. r. §. i. cer. peti. l. periculū. r. C. arbi. tu. l. nota. r. §. gestio-
mā. si remunerādi. §. ap⁹. sic. l. de peti. h⁹. itē videndū. de p⁹ri.
Ex ea actione. qua debitores conueniuntur. Ac. lo tenet

S I liber. debeam. scilicet il-
li libero homini bona fide possesso.
Non enim. videtur q nulla.
O Danda est actio. ei q bona fide seruiri: vt h. r. §. e. l.
at qui. §. si libero. r. l. si pupilli. §. si quis quasi. creditor
autem datur de in rem ver. contra me. vt. l. de pecu. l. l.
in fi. r. C. qd cum eo. l. et qui. in fi.
P Desinit. ipso iure. vt. l. de pig. act. l. soluti. §. vñ si
domū. nō iure cōpensationis q nō sit: nisi cū opponit ab
hoie. s. qz hui⁹ gestōis iā michi videt interesse. hec autē
actio dat ad interesse. Azo. Aliū dicit q p exceptionē. Ac.
Ius pte. ex ea re fact⁹. vt si tūc est locupletior: te-
neatur. als em non tenet vt hic. r. §. e. l. si pupilli.
in p⁹. r. l. de solu. l. in pupillo. sic. l. qd me. cā. quantū. in
p⁹. si tñ tunc nō est: sed tpe sine satis est. vt. l. de peti. de
redi. si a p⁹re. §. q tpe. r. l. illud. idē r si āte lit. cōto. psum-
pta est in alia rē pupilli. vt. l. qd me. cā. l. si ipsa. Et hoc
in vtilibus negocijs: in necessarijs aut nō inspiciat si lo-
cupletior vel nō. vt. l. de solu. l. in pupillo. §. i. dixi. §. e. l. si
r. **E**t periculū. s. culpa eueniens (pupilli in p⁹.
sic etiam. l. cō. si vt certo. §. cōmodatū. et ex eo quod hic
subijcit optime pbatur. de tali enim periculo tenetur: Nego.
vt hic. r. §. i. cer. peti. l. periculū. r. C. arbi. tu. l. nota. r. §. gestio-
mā. si remunerādi. §. ap⁹. sic. l. de peti. h⁹. itē videndū. de p⁹ri.
Ex ea actione. qua debitores conueniuntur. Ac. lo tenet

S I liber. debeam. scilicet il-
li libero homini bona fide possesso.
Non enim. videtur q nulla.
O Danda est actio. ei q bona fide seruiri: vt h. r. §. e. l.
at qui. §. si libero. r. l. si pupilli. §. si quis quasi. creditor
autem datur de in rem ver. contra me. vt. l. de pecu. l. l.
in fi. r. C. qd cum eo. l. et qui. in fi.
P Desinit. ipso iure. vt. l. de pig. act. l. soluti. §. vñ si
domū. nō iure cōpensationis q nō sit: nisi cū opponit ab
hoie. s. qz hui⁹ gestōis iā michi videt interesse. hec autē
actio dat ad interesse. Azo. Aliū dicit q p exceptionē. Ac.
Ius pte. ex ea re fact⁹. vt si tūc est locupletior: te-
neatur. als em non tenet vt hic. r. §. e. l. si pupilli.
in p⁹. r. l. de solu. l. in pupillo. sic. l. qd me. cā. quantū. in
p⁹. si tñ tunc nō est: sed tpe sine satis est. vt. l. de peti. de
redi. si a p⁹re. §. q tpe. r. l. illud. idē r si āte lit. cōto. psum-
pta est in alia rē pupilli. vt. l. qd me. cā. l. si ipsa. Et hoc
in vtilibus negocijs: in necessarijs aut nō inspiciat si lo-
cupletior vel nō. vt. l. de solu. l. in pupillo. §. i. dixi. §. e. l. si
r. **E**t periculū. s. culpa eueniens (pupilli in p⁹.
sic etiam. l. cō. si vt certo. §. cōmodatū. et ex eo quod hic
subijcit optime pbatur. de tali enim periculo tenetur: Nego.
vt hic. r. §. i. cer. peti. l. periculū. r. C. arbi. tu. l. nota. r. §. gestio-
mā. si remunerādi. §. ap⁹. sic. l. de peti. h⁹. itē videndū. de p⁹ri.
Ex ea actione. qua debitores conueniuntur. Ac. lo tenet

Non essent. quo casu non tenetur. vt hic. r. J. de magi. conue. l. i. §. si magistratus.

Tenebit. venia petita si est emancipatus. alio nullo modo agit. vt. C. de in ius voc. l. ij. Videbat forte eum no teneri. vel ppter affectionem paternam vel reuerentiam.

Uti si oportuit. qz dies venit ante gestio ne vt statim inu. it. vel dic vt qz is aliquando tpe here rat in administra. tione. vt. S. eo. di. uotio. §. sed hic quida r. puma verios est. Et sic nota est a se exige re. vt. J. de pecu. §. r. si danti. §. pterea. in fi. §. r. S. eo. diuotio. §. ceterp.

Pterito. i. transacto. i. iudicio. i. actione nego. ge. que est bonifi. vt in. stit. de actio. §. actionum.

Fenerass. i. p. ditione sue per. sone. vt habes C. de vsu. l. eos. qd erit vtz vt sol ues in. fi. huius legis.

Maximas. id est centesimas quibus nulle sit maiores. r. vt q centesimas. qm vbi quis r.

Negocia. i. tutelaria negocia i. publica. i. pecunia.

Conuertit. scilicet malo modo.

Maximas. i. centesimas. vt modo dixi. et hoc i tu tote planu est si clam couertat. vt. J. de admi. tu. no exi. stimo. et sic intelligitur. C. arbi. tute. l. curatore. r. J. de admi. tu. l. tutor. q. §. pecunie. r. C. de vsu. pu. l. i. Na le. gitime appellatur centesime pdictis tribus legib. Sed ad id qd dicit negociave: q gestoz ad centesimas tenea tur est ar. ptra J. manda. i. d. §. §. et si pecunia. vbi ad co. sruas in regioe t. h. dicit teneri Sol. ibi palā hic clā. vt ars. J. de admi. tuto. l. quotiens. §. no tantu. r. d. l. no exi. stimo. Alij vt. B. dicunt hic appellari maximas. i. ma. gnas. sic. J. loca. si merces. §. qui colina. et sic erit que i regioe frequētant. que sunt maxime respectu legitima rā. i. quas stipulari. p. ditione sue p. sone poterat: qd maiores frequētabant. tu dic qz hec duo tutelā negocia ve. p. vno ponit. l. negocia tutelaria. aliud ergo i officio quod est p. nati profus. vt in pcuratore r. gestore. vt in. l. contraria dicitur.

Sed istius. respondet obiectioni. Accepit. ar. p. qstione q tutor pecunia qua acce. pit. p copulanda pupilla non teneat restituere. Licentia. i. ppter licentiam. Maximus. i. centesimis. et ex hoc p. z q sola obla: Oblato

os couertit maxias vsuras pstat. vt est constitutum a diuis p. cipib. Sz istius diuersa cā ē q no sibi sumpsit ex ad ministracione nūmos: sed ab amico accepit: et ante nego. ge. administracionem. Nam et illi de quib. constitutu ē: cū gratuitam certe itegrā et ab. stinētē omni lucro p. stare fi. dē deberent licentia qua vi. dentur abuti maximis vsur. vice cuiusdā pene subijctunf. hic bona rōne accepit ab alio mutuū et in vsuris qz no sol. uit: no qz ex negocijs que ge. rebat ad se pecunia transfuit cōdēnā dus est. Multū autez refert incipiat nūc debitū an ante nomē fuerit d. bitozis: qd satis est ex no vsurario facere vsurarium.

Inuitum et ignoratē pos sumus liberare: non autem actionem ei auferre. h. d.

Soluendo qd qz. p alio licz inuito r. igno. rāte liberat eum. Ad autez alicui debetur alius sine vo. luntate eius non potest ture exigere. Naturalis enim si. mul r. ciuillis ratio suadet alie

legio loquit qd affert gaudis capienti: constat autez qz inuitus nemo gaudet. vt in. x. col. titu. qd sit feu. c. i. J. rē ptra. C. de iur. deli. l. nec emere. r. J. de bo. pos. l. i. §. inui. to. r. J. de dona. l. hoc iure. §. no pōr. sol. ibi directo pferri non pōt. hic p mediā psonā pferit. vel tractat ibi de aliq. dominio rei vel rez acqrendo. hic autē de liberatione acquirenda: qd est facile. vt ar. J. de actio. r. ob. l. arrian. v. Exigere. i. ab inuito extorquere pecuniā. hoc enim inuiti sibi exigere. vt. J. de lega. iij. fideicō. §. si rem. pe. tere vero alius potest qnqz vt cōiucta psona. vt. S. de. p. cu. §. r. he. i. rñ. que est J. Sz p. m. i. f. exigere fallit rōne officioz. vt. C. de admi. tu. l. debitorub. r. l. tutores. i. fi. et. J. de admi. re. ad ci. p. l. ij. §. si eo tpe. r. l. si. §. pe. Item fallit si exigenti pariter debeat. vt. J. de duob. re. l. pe. et l. ex duob. reis sit. az. J. rē fallit. vt. C. qn. fi. vel pzi. d. sui de. l. ij. r. iij. r. J. de cur. bo. dā. l. ij. J. rē fallit. vt. J. de ap. l. no tñ. r. J. de lib. cā. l. ij. et. iij. In adiecto abt no fallit: qz ipē n agit l. z recte soluat. vt. J. de sol. l. q. si stipular. i. fi.

tio facit cessare pe sola pe. nam vt in eaz qd nā cessa non incidat sicut re facit. vsurā que noduz cepit currere euz hic vsurā appel. let penaz. vt. J. de arbi. celsus. r. C. de vsur. l. si per te J. rē no. q. punit Utēs il. qui illicite vtur licite p. pmissis. sic r. C. missis de iude. l. iud. punitur

Soluendo. li. berat. vñ re. petit p actionem nego. gesto. quia fusi est negociuz ipso gestu.

Est. no. inui. to bñficiū pferi li. berationis. vt hic et. J. de solu. l. solu. tionē. r. l. si. p. me et. J. de exer. l. i. §. pe. in fi. §. J. de no. ua. l. stichuz. §. fi. et arg. S. r. i. l. i. in. fi. Sz J. de regu. iur. l. inuito. sol. ibi directo. phibe tur: h. p. bliquuz pcedit. argu. J. de acq. re. do. l. etiā. r. de ver. obli. §. v. et ante. vel ibi in bñficio. i. in pziui

Inuito bñficiuz liberati onis cō fertur.

Inuit nemo gaudet

Uti si oportuit. qz dies venit ante gestio ne vt statim inu. it. vel dic vt qz is aliquando tpe here rat in administra. tione. vt. S. eo. di. uotio. §. sed hic quida r. puma verios est. Et sic nota est a se exige re. vt. J. de pecu. §. r. si danti. §. pterea. in fi. §. r. S. eo. diuotio. §. ceterp.

Uti si oportuit. qz dies venit ante gestio ne vt statim inu. it. vel dic vt qz is aliquando tpe here rat in administra. tione. vt. S. eo. di. uotio. §. sed hic quida r. puma verios est. Et sic nota est a se exige re. vt. J. de pecu. §. r. si danti. §. pterea. in fi. §. r. S. eo. diuotio. §. ceterp.

C Non posse. ratio civilis fuisse non fieri deteriorem vt. C. de sol. l. inuito. Naturalis ratio suadet non fieri deteriorē. vt. J. de regu. iur. l. iure nature.

C Communes edes. ruinosas. **P**refitero. ex cautione.

C Potius. ete ctive et non ppa- tiue ponit. vt p3 per rōnē q̄ sequit qz partē meā zc. vnde cōi diui. lo- cū h̄re nō p̄r. vt J. cōi di. si q̄s pu. s. hoc aut. s3 nego. gest. vt h. z. C. e. si ue. Jtē no. q. p p te potuit cauere. vt hic. z. J. cōi di. si q̄s pu. s. si dāni. s3 J. de dam. in fec. l. in stipulatio ne. vbi dicit qz ni- si in totū caueat i pos. mittit actor Sol. ibi loquit qh vnus erat dñs: h̄ qh plures. Uel ibi qñ tota dom⁹ mi- nabat ruina. hic aut qñ p̄ricula q̄ dā et erat ampla dom⁹. vt. J. de dā. infec. l. si finita. s. ex hoc. Uel veri⁹ ibi si dē qz vno nō cauetē i pos. toti⁹ mittat actor. sed nisi i totū caueat mittit i pos. s. p3 p q̄ non cauet. z sic illa fm istā in telligit. Jtē no. qz

Expēse p pte so cū repe t. autur.

C In re cōmuni quis facit nō ex necessitate p̄muntionis venit in actione negotiorum gestoz. h. d. Bar. **P**an. **S** J cōes edes⁹ tecū ha- beā et p tua pte dāni. i facti vicino cauero: dicēdū ē qd̄ p̄stitero nego. gest. ac. po tius⁹ q̄ cōi diuidundo iudi- cio posse me petere. qz potui pte meā ita defendere: vt socij partem defendere non cogere.

C Seruus non est in peculio suipius: sed est res dñi z iō quod impendit circa eū insoli- dum non de peculio repeti- tur. h. d. Bar. **I** dem.

C Uteruū meū me igno- rante vel absente in o- rali cā defendit⁹: negotioz gestoz in solidū meū non de peculio aget.

C Mādātū serui non spedit hanc actionē cōtra dñm: licet possit etiam ex persona serui conueniri. h. d. **I** dem.

C Serui mei rogatu ne- gocia mea suscepis si dūtaxat admonit⁹ a seruo meo id feceris: erit inter nos

quidā ibi putabant contra sed male. **C** Quia. rō quare nego. gesto. non cōi di. agatur. **C** Defendere. f. cauendo.

C Uti suū. defenderit. et emendauit dāni. **C** Nō de peculio. hoc aut intellige si vtili⁹ fuit resarcire maleficiū q̄ noxe dare mancipiū. vt. J. de peti. her. l. vtilis. z J. de bo. aut iudi. pos. p̄oz ait. s. his vbi s3 cur de peculio nō agit. vt. J. e. si pupilli. s. sed si ego. Rñ. qz nō ē dicēdū qd̄ peculiare negociū qd̄ ē gestū: qz nemo est in peculio suipius. vt. J. de pecu. depositi. s. si- chus. z J. de pecu. leg. l. si chus. in fine.

Nemo est in pe culio suipius.

C Serui. nego. gesto. insolidū nō de peculio sed est verbū habile ad mādātū interuenit. f. admonitio z rogat⁹ deberet dari mādātū. vt. J. mā. l. i. et isti. de obli. ex quas p̄tra. in prin. q̄ sunt cōtra sol. fm. p. et. R. refert an admonitio fiat a seruo: tunc non faciet mādātūz

vt hic. an a libero et t̄lic sc̄: vt in J. r̄is. Uel dic qz hic fuit admonitio et rogat⁹ talis ex qua nulla nascit obligatio qz nō fuit facta admonitio a lo obligādi: sed p̄siliū dā di. sic z. J. man. l. idē qz. s. si q̄s ea. z. C. e. si negociū. z. J. b k **C** Mādātū. seq̄ns et⁹ fidē.

C Agere. f. a- ctione mādātū est hac adiectione de peculio vel de in rez ver. vt. J. de pe cu. l. iij. s. cui con gruit.

C Qui gerit negociū alteri ipso gestu habet hanc actio- nem. h. d. Bar. **I** abeo.

C Um pecuniā eius noie solueres q̄ tibi nichil mādauerat. neg. ge. actio tibi cōpetit⁹: cuz ea solutione de bitoz a creditore liberat⁹ sit. nisi⁹ si qd̄ debitoris interfu- it⁹ eā pecuniā non solui.

C Factus affectioe paterna non venit in hac actione. hoc dicit Bar. **I** planus

C S qui amicitia⁹ ducit⁹ paterna pupillis tuto- re petierit vel suspectos tuto- res postulauerit nullā aduer sus eos hz actionē: fm diui se ueri constitutionem.

C Expense in honoribus fa- cte hac actione repetuntur. h. d. Bar. **I** dem.

C Ue vtiliter in negocia alicuius erogant⁹: in q̄- bus est etiam sumptus⁹ hone ste ad honores⁹ per gradus pertinentes⁹ factus: actione nego. gesto. peti possunt.

C Factus liber non tenetur ex ante. gesto. h. d. Bartol⁹.

choauerit. vt. J. e. l. sed an vltro. s. i. et. J. man. l. si mādā uero. in prin. vel si alius erat donaturus. C. e. l. ij.

C S qui amicitia. s. s. est. l. si quis. **C** Nullā. no. nō agit q̄ p paterna gerit amici- tia. vt. h. et. C. eo. si paterno. z. J. e. l. ex duobus. s. si. s3 J. e. si pupilli. s. sed si ego. So. hic nō gessit p̄replatione amicitie. f. simp̄r. sed amicitia paterna. i. ea affectione qua pater gessit filij negocia. f. pietate semp̄ p̄sumpta potest etiā pietatis motus distingui et misericordie. vt J. de relig. et sump. fu. at si quis. s. sed interdū.

C Ue vtiliter. sumptus. factus honeste.

C Ad honores. i. propter honores. **C** Pertinentes. i. obueniēs p grad⁹: siue gradatim hono- res repetit⁹ vt hic dicit. honores em p grad⁹ deserunt: velu res per ti de minorib⁹ ad maiores. vt. J. de mu. z ho. l. gradatim gradus z. l. hono- municipalis. s. gerendoy. Alioqn casum vt deseruit

des appetere qd ad summi loci fastigis postpositis gradibus p abrupta qrit ascensum. vt in decre. dist. xlviii. c. sic aut neophili. Sz qud honeste sicut tales sumpti? Rñ. oli emebant honores fm, qsd. sz hodie est p. vt. f. ad leg. fal. ambi. l. i. Uel dic q palā et hodie pnt peti. vt. f. d pol li. l. i. si. alie autē

expēse fm confue tudine sunt de q bus indubitably ter hic pōt intelli gi. vt in aut. vt iu di. sine quod suf. h. ec. aut omia. col. ij. et aut. scri. ptū explar. col. ij. et de san. epif. s. p. consuētudinib. col. ix. et f. de pe. h. f. l. h. r. f. p. fo. l. si societatem vniuersitatis. s. fi. r. c. b. p. x. fa. scri. l. vnicuiq. Sz ad si symoniace bedi p aliquo r hz rati vel a? māda to bedi an habes actionē. Rñ. non. vt. f. m. l. i. l. frenu nerādi. s. rei. r. l. si hō nō re. s. l. a. dolescens. s. ar. p. r. f. de in re. h. l. iij. s. necnō.

Qui pure testamento libertate acceperunt: actio que viuentibus dñis administrantur rōne reddere nō p pellūt

In negotio qd est alteri ipio gestu tenetur ille ad que vere pertinet: licet contemplatione alteri gestus sit. Bar.

Titius pecuniā creditoribus hereditarijs soluit: cōstitmans sorore suā defuncto herede testamēto extitisse q̄uis aio gerendi voratis negotia id fecisset: in veritate tamē filioz defuncti q̄ sui heredes patri sublatō testamēto erāt gessisset. quia equum est in dāno eū nō verari: actioe ne go. gest. id eū petere. placuit.

Qui cōtemplatione pcuratoris gerit negociuz quod spectat ad dñm solum vigore mandati cōtra dñm actionez nō hz. sec. si pteplatione dōmini gesserit. b. d. B. A. fric.

Andasti filio meo vt tibi fundum emeret:

vt plene dixi. s. eo. si pnpilli. s. quid ergo inq̄t. vt dic aut suo nomine et tunc contraria: aut hereditario. vt. f. l. si. f. aut nōle tertij et tunc est idē quod hic. Andasti. aut titio. cui dā extraneo. Accur. d. C. l. i. filij. e. Ad dāti. p. filiū michi q̄sta. f. Actionem. mandati.

De peculio id est mādati de peculio. imo in solidū debet teneri pater vt r tūc qh tutelā filij qz erat tutor agnouit. vt f. de tutelis. si fili us. q̄ est p. Solu. pat de peculio ex filij psona tenet: vt h et nichilomi nō ex sua tenet in solidū vt si dñus for qz rati videbitur habuisse vt ibi. et f. qd iussu. l. i. s. r. strati. r. f. ad mu nicip. l. ij. vt spāle est ibi fauore pu pilloz. vt videat agnoscere tutelā dātū. nō alicic in testamētaria. vt. f. de adm. tu. lucius tui. vel h ptefar. est p. id est q nollēt habe re rati mādatuz in p̄iudiciū sui. vt si nō esset. ptefa tus: si tñ ob hoc principālē gere =

bat vt sibi obliget filium: nō vt habeat rati tenet de peculio tñ vt hic. sed ibi nō filij obligari sibi: sed factū si lq̄ rati haberi volebat. Uel verius dic hic gessit pat: vt nec ipse p filij vel filius qui mandatū suscepit tene retur. ibi cō vt tenet. Uel hic vt extraneus gessit qd filij erat facturus ad instar dñi fideiubentis pro seruo qui non tenetur ob hoc quod iussu. cum aliud sit iubere r. c. vt. f. quod iussu. l. i. s. qd ergo. Sz ad quid pater de peculio puenitur. Rñ. si inter sit dñi negocioz poti emi a filio q̄a patre: qz cautius emisset. idē si dicat filij cōmississe culpā vel ego pater. nā si qd culpabiliter p filio gessit filio rati habente qd pōt: qz suum est negociū cura et sollicitudine et suo noie gessi: ipse videt culpā cōmississe quā ego cōmissit et id ex eius psona de peculio teneor: vt hic dicit. si vero rati nō habeat male gessit a me: tñ nec ipse tenet si nō fuit culpa ex eo q nō gessit nec ego. s. si dolo feci ego pat l solidū teneor. vt. f. cōmo. l. iij. s. si filio s. r. bene gestum autē a me rati habere p̄pellitur filius. vt. f. eo. l. pōpo. cū eius sit negociū cura r sollicitudine vt dixi. sic. s. eo. l. si pupilli in p̄iudiciū.

Quia r titius. f. extraneus. s. 30.

Fideiusserim. nā distinguat. vt. f. cui pteplatione fideiussit. et sic etiā itelligit. f. manda. si hō nō re. s. si filio p̄dicta aūt pbat ad instar extranei: qz si pponat r. c.

quod cum cognouissem ipse eum tibi emi: puto referre q̄ mente emerim. Nā si ppter ea q tibi necessariū esse scirez et te eius volūtatis eē vt em ptū hē velles: agemus inter nos nego. gest. sicut agerem si aut nullum omnino mandatum intercessisset: aut titio mandasses. sed ego quia per me commodius possim negotium conficere emissem Si hō ppterea emerim ne filius meus mandatū iudicio teneatur: magis est vt ex persona eius et ego tecū mādatū agere possim: et tu mecum habeas actionē de peculio

Quia r titius. f. extraneus. s. 30. Fideiusserim. nā distinguat. vt. f. cui pteplatione fideiussit. et sic etiā itelligit. f. manda. si hō nō re. s. si filio p̄dicta aūt pbat ad instar extranei: qz si pponat r. c.

Symo. niace dāa pto aliq nō repetit

DICTA

casibus tantū loquitur hic titulus. s. quādo accepit pecuniam vt faceret quis negociū per calūniā: et quando vt nō faceret. vt. l. i. in pun. N eum. nisi sit parēs: vel patronus: vel fisco. vt. l. de obsequijs. l. parēs. puto tñ eos hoc ca

su teneri actioe in factuz generali: q̄ datur in subsidiū que i multis arti culis admittit. vt. l. d. p̄scrip. ver. quotiens. r. C. de sacrosan. eccl. fan. amus. ne lucent huiusmodi perso ne inique. vt. l. de dolo. l. nō debet. l. fi. r. l. seq. r. C. de dolo. si sup̄stare. et C. d. iure doti. l. i. Sed an in hoc casu hec subsidia: r̄ia datur in qua: d̄uplū: potest di ci q̄ sic. vt. l. d. fur. si q̄s vroi. s. i. l. z marito in vroz̄z penalīs nō datur. vt. C. rerum amo tarum. l. ij. b. C. nō faceret. cū facere vellet. s. z an qui dedit vt faceret teneat̄ simili pena. Rñ. tenet vt argu. C. de epif. r. cle. l. si quēd̄. in fine. et. C. de pena iudi. auten. nouo iure. et. l. i. s. sed r̄ cōstitutio.

c. In quadruplum. an totum sit pena vel non: dic vt. l. i. in heredem. s. finali. d. Annum. vñlem. vt. l. i. annus. e. Cōpetit. ei qui dedit vt nō fieret: et ei ob cuius ma lum vel bonū fuit datum. vt. l. eo. et. generaliter. s. illud. et. l. si quis ab alio. sed an hec actio infamet: quidaz q̄ sic. vt. dicitur. s. de infra. l. i. Accursius. f. Hoc autem. crimina. si q̄s accipiat ob ea instituen da vel non instituenda. g. Negociū. criminale vel forsan pecuniariū. vt. l. ad l. iul. repe. l. antepe. ibi iudiciuz capitis pecunie r̄c. sed B. cōtra. Et no. q̄ hic tenet q̄nḡ modis. p̄mo hoc edi cto. s. cō. l. iul. repetū. vt. hic q̄ imponit penā extraordi. vt. l. ad. l. iul. repetū. l. i. lex iulia. s. hodie. tertio tenet cri mine falsi. q̄d penā deportatiōis vel vltimi supplicij cō tinet. vt. l. ad leg. cor. de fal. l. i. i. rñ. et. s. fi. Quarto tenet de crimine cōcussionis. vt. l. de cōcussio. l. fi. et. hys q̄tuor modis tenet q̄ pecuniā vel simile accepit. vt. l. e. et. gñali ter. Sed i alio differit. q̄ lex cor. r̄ iul. repetun. nō d̄stin guit faciēbas p calūniā vel nō faciēbas. sed satis est q̄ accepisti. At hoc edicto r̄ crimine cōcussionis ita demū tenoris si ita accepisti q̄ negociū calūniōse instituas vel nō instituas. Quinto tenetur lege remia. sed hec ob aliam causam punit. s. q̄ crimen inchoatū nō p̄sequit: et punit ad similitudinē supplicij vel extraordinem. vt. l. ad turpil. l. i. in pun. et. C. de accu. l. si in pun. s. an vna via p aliā tollat. Rñ. hoc edictū per alianon. vt. C. quādo a. ac. cri. p̄e. l. i. repetundarum vero et de falsis inuicē tollunt. vt. l. de accu. fenatus. lex remia p aliā nō

Primo ponit mentem edi cti. scōdo icipit exponere: scōba ibi hoc aut. bar. Alpianus.

Neū^o qui vt calūnie causa ne gociū face ret/ vel nō faceret^o pe cuniā acce pisse dicit: intra annū in qua d̄uplū^o et^o pecunie quā acce pisse dicit: post annū^o simpli in factum actio cōpetit.

Hic exponit verbū negoci um. Et breuiter. h. d. Negoci um intelligit siue in causa ciui li siue in criminali siue priua ta siue publica. Barto.

Hoc autē iudiciū nō solū in pecuniarijs causis: sed etiā ad publicā crimina^o pertinere p̄ponius scribit. Maxime cum et lege iulia repetūdarū teneatur qui ob negociū^o fa ciendū vel nō faciendū p ca lumniā pecuniam acceperit. Qui autē a cepit pecuniā: si ue ante iudiciū siue post iudi ciū a ceptum tenetur^o.

Qui corripit iudicē v̄ ad uersariū litē perdere debz: se cus si bona fide trāsigit. bar. Sed et cōstitutio impato ris nostrū q̄ scripta est ad cas sū fabinū: phibuit iudici vel aduersario^o in publicis vel in priuatis vel in fiscalibus cau sis pecuniā dare: r̄ ex hac cā litē perire^o iussit: nā et tracta

tollitur. qz ex alio facto datur. vt. l. de accu. libellozū. s. sed r̄ si aliud. item hoc edictum penam venire facit ad burfam actoris: alia ad fisci.

h. Tenetur. facit. s. de pac. l. iurisgentium. s. sed si fraudandi. r̄. l. de pecu. summa. s. pe.

meret veniā. in aut. vt. l. i. i. u. s. ij. col. ix. et prima sequē tia hys. nam r̄c. q. d. sine dubio līs perit vbi p calūniāz facta est cōtentio lins. i. recessum est a lite p corruptelā. vt. s. pri. s. Nam r̄ si nō per calūniā sit facta adhuc du biū est. et hoc est nā r̄c. et dic casuz sic. dñs litē calū. isti tuit: et postea pcuratorē ordinauit: q̄ pcurator trāsegit habēs liberā administratiōē. vt. s. de. pecu. l. procura tor cui l. vel speciale mādātū. vt. s. de pac. l. rescriptū. s. fi. als enī nō posset trāsigere: valet q̄dez hec trāfactio poti^o inspecta bona fide. pcurator q̄ mala dñi. vt. l. de p̄trahē. emptio. in h̄mō. et. l. de edil. edic. l. cū mācipi. et sic aduersarius exponet vt. s. scilz procura. aduersa rij. Sed qd si ipse dñs litis trāsegerit. dic q̄ valet semp trāfactio nisi in casu qñ. s. actor calūniōse agit: quo casu nō valet r̄ p̄t dici hoc edictū habere tūc locum. vt. l. de p̄di. indebi. l. in summa. s. i. secus si nulla dicat: ideo qz de tali crimine non licet trāsigi. vt. C. de p̄hen. r̄ cōmit. stipu. siquidē. in fi. tūc enī nō cadit in hoc edictū. Et vt plene scias qñ locuz habeat hoc edictum vt percat l. r̄. distingue an dedi pcuratorū vel tutorū vel aduocato ad uersarij: an ipsi aduersario. p̄mo casu litē p̄do vt h̄c. et. l. de iur. fil. l. in fisci. r̄. l. eius q̄. i. rñ. idēz si dedi iudici vt. p me iudicet. Idē dico r̄ si simpliciter dedi vt p̄nunc iet. h. d. d̄d̄irerit. vt. l. de cōdic. ob tur. cau. l. ij. s. fi. sed et actio de dolo ad dāna r̄ ad exp̄sas p̄tra me dat dño si pcurator nō est soluēdo. vt. l. d. dolo. l. r̄ elegāter. s. pe. In duob^o tñ casib^o litē nō p̄do. p̄m^o si sp̄ōte sui cōfess us. vt. C. de pena iudi. in aut. nouo. Alius qñ dñi volū tate transegessem. in scōdo casu qñ ipsi aduersario: semp valet trāfactio: vt p totū titu. de trāfac. in. C. r̄. ff. nisi in casu. vt. l. de condic. indebi. in summa. in pñ. et hoc si cā erat pecuniaria. si p̄o criminalis r̄ poterat trāsigi. vt qz

Qui corripit iudicē v̄ ad uersariū litē perdere debz: se cus si bona fide trāsigit. bar.

Sed et cōstitutio impato ris nostrū q̄ scripta est ad cas sū fabinū: phibuit iudici vel aduersario^o in publicis vel in priuatis vel in fiscalibus cau sis pecuniā dare: r̄ ex hac cā litē perire^o iussit: nā et tracta

meret veniā. in aut. vt. l. i. i. u. s. ij. col. ix. et prima sequē tia hys. nam r̄c. q. d. sine dubio līs perit vbi p calūniāz facta est cōtentio lins. i. recessum est a lite p corruptelā. vt. s. pri. s. Nam r̄ si nō per calūniā sit facta adhuc du biū est. et hoc est nā r̄c. et dic casuz sic. dñs litē calū. isti tuit: et postea pcuratorē ordinauit: q̄ pcurator trāsegit habēs liberā administratiōē. vt. s. de. pecu. l. procura tor cui l. vel speciale mādātū. vt. s. de pac. l. rescriptū. s. fi. als enī nō posset trāsigere: valet q̄dez hec trāfactio poti^o inspecta bona fide. pcurator q̄ mala dñi. vt. l. de p̄trahē. emptio. in h̄mō. et. l. de edil. edic. l. cū mācipi. et sic aduersarius exponet vt. s. scilz procura. aduersa rij. Sed qd si ipse dñs litis trāsegerit. dic q̄ valet semp trāfactio nisi in casu qñ. s. actor calūniōse agit: quo casu nō valet r̄ p̄t dici hoc edictū habere tūc locum. vt. l. de p̄di. indebi. l. in summa. s. i. secus si nulla dicat: ideo qz de tali crimine non licet trāsigi. vt. C. de p̄hen. r̄ cōmit. stipu. siquidē. in fi. tūc enī nō cadit in hoc edictū. Et vt plene scias qñ locuz habeat hoc edictum vt percat l. r̄. distingue an dedi pcuratorū vel tutorū vel aduocato ad uersarij: an ipsi aduersario. p̄mo casu litē p̄do vt h̄c. et. l. de iur. fil. l. in fisci. r̄. l. eius q̄. i. rñ. idēz si dedi iudici vt. p me iudicet. Idē dico r̄ si simpliciter dedi vt p̄nunc iet. h. d. d̄d̄irerit. vt. l. de cōdic. ob tur. cau. l. ij. s. fi. sed et actio de dolo ad dāna r̄ ad exp̄sas p̄tra me dat dño si pcurator nō est soluēdo. vt. l. d. dolo. l. r̄ elegāter. s. pe. In duob^o tñ casib^o litē nō p̄do. p̄m^o si sp̄ōte sui cōfess us. vt. C. de pena iudi. in aut. nouo. Alius qñ dñi volū tate transegessem. in scōdo casu qñ ipsi aduersario: semp valet trāfactio: vt p totū titu. de trāfac. in. C. r̄. ff. nisi in casu. vt. l. de condic. indebi. in summa. in pñ. et hoc si cā erat pecuniaria. si p̄o criminalis r̄ poterat trāsigi. vt qz

Calūni osus qñ qz mo dis pu nitur.

Calūni osus qñ qz mo dis pu nitur.

ingerit penā sanguinis valet trāfactio quantum ad accu-
sariū. vt. j. d. bo. eoz. l. i. sed accusator incidit in turpillia.
et maxie si innocēs erat accusatus nec pbatū est crimē
in eo. Si vero nocens nō tenetur hoc edicto qz pctā no-
nocētū centū rē. vt. j. de iniur. c. qui. in pun. incidit tamen in
dūr esse turpil. vt. C. de az-
nota. dul. l. ferui. itē nō
scidit in turpil. si
innocēs erat. si tñ
crimē fuit pbatū.
j. ad turpil. l. i. s.
scidit. si hō trāsigi
nō poterat: vt qz
crimē erat capita
le: nec igerit. f. sā-
guls penā. vt. C.
de trāfac. l. trāsi-
gere. accusat⁹ ha-
bet. p cōfesso. vt. j.
de pueni. l. fi. et
cessat hoc edictū.
a **Aduersari⁹**
id est procurator
aduersarij.
b **Pro pecunia**
large enī dē pecu-
nia. vt. j. de h. sig.
de sumi pecu. l. ij. in fine.
Accursius.

Quinetiaz. l. is
beratus sit.
vt. j. de regu. iur. l.
si qz obligatiōe: r
dic p acceptilario
nem vt differat a
sequenti. l. s. hoc
edicto.
d **Utreda data**
nam interusuriū
remulisse videt. et
sic est arg. j. ma-
gistros. ad qd fa-
at. j. de leg. i. si fer-
uus legatus. s. fi.
e **Generaliter**
siue fecerit. scilicet
calumniose.
f **Siue nō fece-
rit. et sic punitur**
siue sine sequat effect⁹. vt
effectū s. de postu. l. i. s.
punit. idēz senatus. et. s. qz quisqz iur. l. iij. in pn. sed arg. ptra.
s. de his qui nor. infra. l. qui autem.

Quinetiaz. l. is
beratus sit.
vt. j. de regu. iur. l.
si qz obligatiōe: r
dic p acceptilario
nem vt differat a
sequenti. l. s. hoc
edicto.
d **Utreda data**
nam interusuriū
remulisse videt. et
sic est arg. j. ma-
gistros. ad qd fa-
at. j. de leg. i. si fer-
uus legatus. s. fi.
e **Generaliter**
siue fecerit. scilicet
calumniose.
f **Siue nō fece-
rit. et sic punitur**
siue sine sequat effect⁹. vt
effectū s. de postu. l. i. s.
punit. idēz senatus. et. s. qz quisqz iur. l. iij. in pn. sed arg. ptra.
s. de his qui nor. infra. l. qui autem.

Quinetiaz. l. is
beratus sit.
vt. j. de regu. iur. l.
si qz obligatiōe: r
dic p acceptilario
nem vt differat a
sequenti. l. s. hoc
edicto.
d **Utreda data**
nam interusuriū
remulisse videt. et
sic est arg. j. ma-
gistros. ad qd fa-
at. j. de leg. i. si fer-
uus legatus. s. fi.
e **Generaliter**
siue fecerit. scilicet
calumniose.
f **Siue nō fece-
rit. et sic punitur**
siue sine sequat effect⁹. vt
effectū s. de postu. l. i. s.
punit. idēz senatus. et. s. qz quisqz iur. l. iij. in pn. sed arg. ptra.
s. de his qui nor. infra. l. qui autem.

Quinetiaz. l. is
beratus sit.
vt. j. de regu. iur. l.
si qz obligatiōe: r
dic p acceptilario
nem vt differat a
sequenti. l. s. hoc
edicto.
d **Utreda data**
nam interusuriū
remulisse videt. et
sic est arg. j. ma-
gistros. ad qd fa-
at. j. de leg. i. si fer-
uus legatus. s. fi.
e **Generaliter**
siue fecerit. scilicet
calumniose.
f **Siue nō fece-
rit. et sic punitur**
siue sine sequat effect⁹. vt
effectū s. de postu. l. i. s.
punit. idēz senatus. et. s. qz quisqz iur. l. iij. in pn. sed arg. ptra.
s. de his qui nor. infra. l. qui autem.

Quinetiaz. l. is
beratus sit.
vt. j. de regu. iur. l.
si qz obligatiōe: r
dic p acceptilario
nem vt differat a
sequenti. l. s. hoc
edicto.
d **Utreda data**
nam interusuriū
remulisse videt. et
sic est arg. j. ma-
gistros. ad qd fa-
at. j. de leg. i. si fer-
uus legatus. s. fi.
e **Generaliter**
siue fecerit. scilicet
calumniose.
f **Siue nō fece-
rit. et sic punitur**
siue sine sequat effect⁹. vt
effectū s. de postu. l. i. s.
punit. idēz senatus. et. s. qz quisqz iur. l. iij. in pn. sed arg. ptra.
s. de his qui nor. infra. l. qui autem.

Quinetiaz. l. is
beratus sit.
vt. j. de regu. iur. l.
si qz obligatiōe: r
dic p acceptilario
nem vt differat a
sequenti. l. s. hoc
edicto.
d **Utreda data**
nam interusuriū
remulisse videt. et
sic est arg. j. ma-
gistros. ad qd fa-
at. j. de leg. i. si fer-
uus legatus. s. fi.
e **Generaliter**
siue fecerit. scilicet
calumniose.
f **Siue nō fece-
rit. et sic punitur**
siue sine sequat effect⁹. vt
effectū s. de postu. l. i. s.
punit. idēz senatus. et. s. qz quisqz iur. l. iij. in pn. sed arg. ptra.
s. de his qui nor. infra. l. qui autem.

ri potest si aduersari⁹ nō p
calūniā sed trāsigendi animo
pecuniam accepit: an cōstitu-
tio cesset. et puto cessare: si cu-
ti hoc quoqz iudiciū. neqz enī
trāfractionibus est interdictū:
sed sordidīs concussionibus.
C **Pecuniā accipe dicit qz
qz modo burfale cōmodū cō-
sequatur. h. d. Barto.**

C **Pecuniā at accepisse dē
si aliqd p pecuniā accepisset.
Ametiā si qz Paul⁹.**

Qbligatiōe liberat⁹ sit:
pōt videri accepisse. Idēz ē
si gūita pecunia vteda data
sit: aut minoris locata vedita
ve res sit. Nec refert an ipse
pecuniā accepit: an alij dari
iusserit: vel acceptum suo no-
mine ratū habuerit. **Alpia.**

A generaliter idēz erit
si qd oino ppedij sensit
propter hoc siue ab aduersa-
rio: siue ab alio quocunqz.

Punitur affectus licet non
sequatur effectus quando lex
solum affectum sine effectu
considerat. **h. d. Barto.**

Si igitur accepit vt nego-
cium faceret: siue fecerit / siue
nō fecerit tenetur. Et qz acce-
pit ne faceret et si fecerit tenet
hoc edicto tenet etiaz is qui
depactus est. Depactus au-
tem dicitur turpiter pactus.

Si turpitudine versat etiam
ex parte dantis ei nō competit
repetitio: sed soluz ei in cuius

hac disijunctione vt sibi nō fieret: aut illi fieret negotiū
per calūniā: aut sub hac cōiunctione vt sibi non fiat et
vt alij fiat: Respon. vt dixim⁹ in simili. j. de cōdi. ob tur.
cau. l. vbi autem.

Duobus iudicijs. i. duabus actionib⁹ in factum.

Prejudiciū dātū est. **h. d. Bar.**
Illud erit notandū: qz qui
dedit pecuniaz vt negociū qz
pateret / nō habebit ipse repe-
titionem. turpiter enim fecit.
Sed ei dabit repetitio ppter
quē dātū est vt calūniā ei fiat
Quare si qz a te pecuniā ac-
ceperit vt michi negociū face-
ret: et a me ne michi faceret:
michi duob⁹ iudicijs tenebit.

Duob⁹ modis legit in glo.
primo qz hec actio cōpetit ad
simplū quādo cōpetit pdictio
ob turpē causā. ista lec. nō est
vera. vt. j. l. pri. s. fi. fm aliam
h. d. l. hec actio nō datur here-
di nisi ad simplū. **B. Gaius.**

Hec actio heredi qz dēz
nō cōpetit: qz sufficere
ei debet qz eā pecuniā quā de-
fūctus dedit repetere potest.

Hec actio datur contra he-
redem quatenus ad eum per-
uenit. **h. d. Barto. Alpia.**

In id qd ad eū peruenit
Nā est cōstitutū turpia lucra
ab heredib⁹ quoqz extorqueri
licet crimina extingūatur vt-
tudici ob gratiosaz sententiaz
dātū heredi extorqzbit⁹. et si
quid aliud scelere quesitū est.

Hec actio qstūm ad sim-
plum concurrat cum cōdictio-
ne ob tur. causam: et vna per
aliam tollitur. **h. d. Barto.**

Sed etiam ppter hanc

ergo actioez factū dari ex hoc edicto heredi etiā i qua-
druplū infra annū. nec dicas qz sit ad vindictā. cū enim
iō def qz ad eū puenit: nō pōt dici ad solā vindictā dari.

M heredi. dantis vt non fiat calūniā. **Accur.**
Potest. s. actione in factum ex hoc edicto.

N heredem. extingūatur. morte. s. vt. C. si reus vel
ac. mor. fuerit. l. i. ij. r. iij.

Extorquebit. vt hic. r. j. qz met⁹ cā. l. qd autē. et. l.
qd dixim⁹. s. fi. vnde Cato. Nemo diu gaudet qz sub ini-
quo iudice vincit. Sed cui dabit⁹: quidā sisco. vt. j. de iur

propo- pposituz licet nō
sitū sine sequat effect⁹. vt
effectū s. de postu. l. i. s.
punit. idēz senatus. et. s. qz quisqz iur. l. iij. in pn. sed arg. ptra.
s. de his qui nor. infra. l. qui autem.

ff. lucius. puto tñ magis alteri parti subaudi si nō ver-
setur turpitudō ex pte dantis. D. vt. s. l. et generaliter.
Sillud. et arg. contra. J. de liti. l. si. Accur.
a **A**ctionem. s. in factum ex hoc edicto.
b **C**ondictio. scilz ob tur. causam.
c **A**ccipietio.

vt si dedi ne mi-
chi faceres nego-
cium per calūniā.
vt. J. de condi. ob
tur. cām. l. i.

d **E**antis. ve-
luti si fuerit datū
iudici vt male iu-
diceret: vel aduerfa-
riū procuratori. vt
s. eo. l. i. s. penul.
e **C**ondictio. i.
repetitum p. d. i.
ob tur. cau.

f **U**trū tollat.
caute nota tres q̄
siones an i totuz
quadruplū tollat
vel rōe simpli: vel
in nichilū hec ac-
tio in factū p con-
dictionez ob tur.
cām: ad quas con-
fise responderet di-
cens sufficere al-
terutrā. q̄ expo-
ne. i. alterā. et hoc
sej quantū ad rei
psecutionē: sed in
pena durat actio.
vt arg. J. de fur. si
pignore. s. cū fur-
a. et sic est respon-
sum et q̄ innuit
in scda: et nō i ter-
tia q̄sione. nec et q̄ innuit in p̄ma. Bzo. Alij dicūt vnā
p̄tius p aliā tolli. licet emz vna ad rem altera ad pe-
nam detur. tamen est vna ordinaria altera extraordi. et
ideo tolli videt. vt. J. nau. cau. sta. l. idem. s. fi. et. J. q̄ me.
cā. l. metū. s. licet. et sic respō. et q̄ innuit in p̄ma: non
ad id q̄ innuit in scda et tertia. Sed p̄ma verior est.
Itē nūq̄d totū quadruplū est pena: an inest rei psecutio
vt in actione q̄d me. cā. quidā dicūt totū esse penā vt in
actione furti. vt. J. eo. si q̄s ab alio. in fi. i. respō. et. s. item
si filius. in fi. s. cui opinioni illud solum obstat. qz post
annū dat in simpli q̄d videt esse rei psecutio qz quadru-
plo in situ infra annū. vt. J. q̄d met. cau. si cū. s. i. in p̄n. S3
dices tūc q̄ illud simpli sit pena tēpore minorata. Alij
dicūt q̄d est verius qz nō est totū quadruplū pena. r q̄d
dicit in. d. l. si q̄s ab alio. verū est qz vnus l quadruplū
agit alter in simpluz. qui tñ p̄uis egerit claudit aliū
vā agēdi rōne simpli. vt arg. C. de cōdi. fur. l. i. scdam
approbo. vt distinguē an agat vna persona: vt hic. an
duerfe. vt. J. si q̄s ab alio. ar. J. de p̄di. inde. l. iulian. i. fi.
g **U**bi autem. cōpetit. vt quādo dedi ne michi fieret
negocium per calūniām.
h **P**ost annum. sed infra annum forte datur in tris-
plum s. n. Bzo.

actionē p̄dictio p̄petit si sola
turpitudō accipientis verset.
nā r si dāt: melior causa erit
possidētis. Querit si fuerit cō-
dictū vtruz tollat hec actio:
an vero in triplū danda sit: an
exēplo furis r in quadrupluz
actionē damus r cōdictionē.
Sed puto sufficere alterutrā
actionē. Ubi autē cōdictio cō-
petit ibi non est necesse post
annū dari in factū actionem.

Annus in hac actioe com-
putatur a tempore scientie.
h. d. Barto.

Annus autē in personā
quidē et q̄ dedi pec-
uniā ne secū ageret: ex eo tē-
pore cedit et q̄ dedit: si modo
ptās ei fieret experiundi. In
illi vero psonā cū quo vt aga-
tur alī pecuniā dedit: dubita-
ri pōt vtrū ex die date pecu-
nie numerari debeat: an potit
ex quo cognouit datā esse: qz
qui nescit is videt experiūdi
potestātē nō habere. Et verū
est ex eo annum numerari ex

Annus ageret. s. calūniose: als valeret transactio.
vt dixi. s. e. l. i. s. sed r constitutio.

Cognouit. erit ergo hic annus a p̄ncipio sui vtilis
ad sui p̄gressum continuus: sicut r in biduo vel tri duo
dato olum ad appel. vt. J. q̄i ap. sit. l. i. s. dies. sed in edil.

quo cognouit.
Hec actio p̄petit danti nō
turpiter: r etiā ei ob cuius ne-
gociū datū est licet ipse nō de-
derit. h. d. Barto. Paulus.

Si quis ab alio accepe-
rit pecuniam ne michi
negocium faceret: si quidem
mādato meo ei datū est: vel
a procuratore meo omnū re-
rū: vel ab eo qui negociū meū
gerere volebat et ratum ha-
bui: ego dedisse intelligor. Si
autē non mandato meo alius
et licet misericordie causa de-
derit ne fieret: neqz ratum ha-
bui: tunc et ipsum repetere
et me in quadruplum agere
posse. Si vt filiofamil. nego-
cium fieret acceptum est: eti-
am patri actio danda est.

Item si filiofamil. pecuni-
am acceperit vt faceret nego-
cium: vel nō faceret: in ipsum
iudiciū dabitur: et si alius no-
mine meo ei dederit: ne fiat
tunc et ipsum repetere: et me
in quadruplum agere posse.

facta est. Accur.

In quadruplū. s. infra annū. naz post annū nullo
modo agam cū totū quadruplū sit pena. Licet q̄daz cō-
tra. vt dixi. s. e. l. in heredē. s. fi. Uel dic vt ibi no. S3 hec
pena an sit hodie correcta p̄ autem. C. de pena iudi. autē.
nouo iur. vbi alia pena imponit: Rñ. nō. qz illa pena p̄-
statutur fisco. hec autē puato. nec est cautū illa lege vt hec
actio tollat. vt. J. de act. r obli. l. quotiens. r. C. de sepul.
vio. l. iij. r. J. de incen. rui. nau. quo loco. s. fi. s. m. yr. p̄d
etiā dici vt ibi loquat cū datū est iudici rātū. hic cū pu-
uato rātuz. q̄ nō placet: qz hic titulus generaliter dicit
cūcunqz detur: vnde p̄ma verior est. Item est contra
institū. de acti. s. omnes. Sed hic nulli datur vtra qua-
druplum actio.

Patri. quo ad exercitium. est tamen actio filij quo
ad dominiū et iure veteri. vt. J. de actio. r obli. l. in
factum. Accursius.

Non faceret. calūniose semp̄ intelligas. Accur.

Meo. als nōle meo. als mādato nō meo. Accur.

Ne fiat. supple r ego nō habui rati: als ego solus
agerē. vt. s. in p̄n. hu. l. prout habes nōle meo: s. m. aliā
idez quo ad quadruplū. vt. s. qz nec rati habere potui.

Posse. hic est arg. qz totum quadruplum sit pena.
p ij

actio. p̄dico: quia
lex dicit simplicif
vile tps esse. vt. J.
de edil. edic. scien-
dū. s. fi. r. l. cū ser.
vñ dico semp vti-
le. l3 q̄daz p̄dicar.

Si q̄s ab. fa-
ceret. scilicet
calūniose.

Meo. s. speci-
alivt differat a se-
quenti casu.

Rati habui
neqz potui. qz nō
ē meo nōle gessū.

Reputere.
q̄d dedit vel p̄dic.
ob turpē causam
vel certi cōdi. vel
act. i factū vel etiā
ex hoc edicto. ar.
s. eo. r generaliter
in fi. et sic not. mi-
rabile qz repetit
datū causa p̄cta-
tis. vt hic r. C. de
nupt. l. patrē. hoc
autē ideo: qz versa
delictū accipietis
uel dic mīa fuit q̄
ad me. p cui vtili-
tate dabatur: nō q̄
ad eū cui dabat.

Et me. ob cu-
ius bonum datio

Datus
cā p̄cta-
tis quā
doqz re-
petit.

Liber Quartus

Publi- **C**um publicanus publican^{us} est qui publico frui-
can^o q^o vt. f. de pub. l. i. §. i.
lit.

Mancipia. f. alicuius q^o bñ soluerat tributū.
Pecunia est. f. ob mācipia restituēda. calūniari ei
videt inique retinēdo fm yrne. r vt ipale in publicano
vt hoc edicto tali

Cum publican^{us} mācipia^o
retineret dataq^{ue} ei pecunia ef-
set^{ur} que nō deberetur: r ipe ex
hac parte edicti^o i factū actio-
ne tenetur.

Qui accipit pecuniā vt de
sistat ab accusatiōe calūniose
crimine non p^{ro}bato hac actio-
ne tenetur. h. d. Bar. **U**lpia.

Sab eo qui innocens^{us}
fuit sub spē criminis a-
licuius q^o in eo p^{ro}batur nō est
pecuniā acceptā is^{us} cuius de
ea re notio est edoctus fuerit:
id q^o illicite extortū est (fz edi-
cti^o formā q^o de his ē q^o pecu-
niā vt negocium facerent aut
nō facerēt accepisse dicerēt)
restitui iubeat: r ei q^o id cōmi-
sit p^{ro} mō delicti penā irroget.

Separatoz separata d^{is} est
ratio. h. d. Bar. **P**apinian^{us}.

Dpostulet q^ostio habeat:
quo absoluto in duplū^o precij
d^{is}o a^{cc}usator dānatur^{us}. fz et
citra^o precij estimatiōe q^orit
de calūnia eius. separatus^{us} et
enim est calūnie^o crimē a dā-

Separatū. no. sic. C. de do. iter viri r vro. l. si marit^{us}
p^{ro} Calūnie. q^o est extraordinariū vel ordinariū ad
similitudinē supplicij. C. de accu. l. si. Accursius.

De restitutiōe in integrū. Dicit^{ur} est. f. de nego. gest.
ab alijs qualiter rata habere cogamur: nūc qualiter a
nobis ipsis etiam
gesta rata habere
nō cogamur: fz
resciedere petim^{us}.
Accursius.

Explicit liber tertius.

Incipit quartus.

De restitutiōe in integrū
Titulus. i.

Ista lex nō indiget summa-
rio. potes tñ dicere breuiter
q^o legis qualitercunq^{ue} subue-
niat māifeste p^{ro}met ad publi-
cam utilitatem. hoc dicit Bar.

Ulpianus.

Vtilitas hu-
ius tituli nō
eget p^{ro}men-
datiōe: ipe
ei se ondit^{ur}
Nam sub
hoc titulo^o

plurifariam^{us} p^{ro}etoz homini-
bus vel lapsis^{us} vel circumscri-
ptis^{us} subuenit: siue metu^o: siue
calliditate^o: siue etate^o: siue ab-
sentia^o inciderint in captiōe.

Sue per **P**aulus.
status^{us} mutationez/aut
iustum errorem^{us}.

Restitutiō conceditur co-
gnito q^o causa ex qua petitur

cio. vt. f. de mino. l. q^o si minor §. fi.

Lapsis. sua facilitate.

Circumscriptis. aduersarij dolo. Accur.

Metu. de quo habes. f. ti. i. Accur.

Calliditate. de qua habes. f. ti. ij.

Etate. r de hoc est. f. de mino.

Absentia. de qua est. f. ex qui. cau. ma. r no. q^o absen-
tia mea vel aduersarij dat michi restitutiōe. sed dolo dat resti-
tū aduersarij nō meus dat michi in integrum restitutiōez
tionem. Accursius.

Sue p^{ro} status. in libertate aduersus quā vel p^{ro} qua
q^o restituit nō hz hic ti. locū: q^o cū res mutat sta-
tū nulli restitutiōi locus ē. vt. f. de mino. si ex cā. §. papi.
r §. aduersus. quare dicit^{ur} q^odam poni exēplū in minore
arrogato. vt. f. de mino. l. ij. §. si q^o. fm Bzo. r. h. Alij di-
cūt vt. f. de capi. di. l. legatū. r. l. eas. Sz certe ibi nō perit
actio. r ibi nō est necessaria restiō. Tu dicas q^o hoc ponit^{ur}
hic. p^{ro}pter tū illū q^o est. f. de capi. di. vbi est loci restitutiō
ni vel q^o eadē q^o est minima capi. dimi. vt. f. alij ad que
bona capite minuti peruenerunt. vt. f. de ca. di. l. ij. i. m.
et. §. i. r. l. tutelaz. §. si libertate.

Errorem. de quo dicit vt. f. de insti. l. habebat. in fi. i.

no q^o in seruo p^{ro}pter questio-
nem domino datū est.

Vtilitas hu-
ius tituli nō
eget p^{ro}men-
datiōe: ipe
ei se ondit^{ur}
Nam sub
hoc titulo^o

hur^{us} edicti: q^o nō
habem^{us} q^o ad hba.
r **O**stendit. vñ
ab alio ostendi ne
cesse nō est. vt. C.
quādo r q^o quar-
ta pars. l. ij. i. me-
dio. l. Accursius.

Sub hoc titu-
lo. f. gnali: vt cū
gallina cōgregat
pulos suos sub
alis: sic hic ti. cō-
prehendit sequē-
tes vsq^{ue} ad ti. d. or-
bi. Alij dicūt sub
hoc. i. post hunc.
sic. f. si cer. pe. l. i. r
f. dinterdi. l. ij. §.
recuperande. nō
est vis quia in idē
readit.

Plurifaria. i.
pluribus modis.
naz q^osi iure act.
vt. f. ti. i. r. f. tit. ij.
q^osi iudicis offi-

ciō. vt. f. de mino. l. q^o si minor §. fi.
r **L**apsis. sua facilitate.
r **C**ircumscriptis. aduersarij dolo. Accur.
r **M**etu. de quo habes. f. ti. i. Accur.
r **C**alliditate. de qua habes. f. ti. ij.
r **E**tate. r de hoc est. f. de mino.
r **A**bsentia. de qua est. f. ex qui. cau. ma. r no. q^o absen-
tia mea vel aduersarij dat michi restitutiōe. sed dolo dat resti-
tū aduersarij nō meus dat michi in integrum restitutiōez
tionem. Accursius.

Sue p^{ro} status. in libertate aduersus quā vel p^{ro} qua
q^o restituit nō hz hic ti. locū: q^o cū res mutat sta-
tū nulli restitutiōi locus ē. vt. f. de mino. si ex cā. §. papi.
r §. aduersus. quare dicit^{ur} q^odam poni exēplū in minore
arrogato. vt. f. de mino. l. ij. §. si q^o. fm Bzo. r. h. Alij di-
cūt vt. f. de capi. di. l. legatū. r. l. eas. Sz certe ibi nō perit
actio. r ibi nō est necessaria restiō. Tu dicas q^o hoc ponit^{ur}
hic. p^{ro}pter tū illū q^o est. f. de capi. di. vbi est loci restitutiō
ni vel q^o eadē q^o est minima capi. dimi. vt. f. alij ad que
bona capite minuti peruenerunt. vt. f. de ca. di. l. ij. i. m.
et. §. i. r. l. tutelaz. §. si libertate.

Errorem. de quo dicit vt. f. de insti. l. habebat. in fi. i.

ciō. vt. f. de mino. l. q^o si minor §. fi.
r **L**apsis. sua facilitate.
r **C**ircumscriptis. aduersarij dolo. Accur.
r **M**etu. de quo habes. f. ti. i. Accur.
r **C**alliditate. de qua habes. f. ti. ij.
r **E**tate. r de hoc est. f. de mino.
r **A**bsentia. de qua est. f. ex qui. cau. ma. r no. q^o absen-
tia mea vel aduersarij dat michi restitutiōe. sed dolo dat resti-
tū aduersarij nō meus dat michi in integrum restitutiōez
tionem. Accursius.

Sue p^{ro} status. in libertate aduersus quā vel p^{ro} qua
q^o restituit nō hz hic ti. locū: q^o cū res mutat sta-
tū nulli restitutiōi locus ē. vt. f. de mino. si ex cā. §. papi.
r §. aduersus. quare dicit^{ur} q^odam poni exēplū in minore
arrogato. vt. f. de mino. l. ij. §. si q^o. fm Bzo. r. h. Alij di-
cūt vt. f. de capi. di. l. legatū. r. l. eas. Sz certe ibi nō perit
actio. r ibi nō est necessaria restiō. Tu dicas q^o hoc ponit^{ur}
hic. p^{ro}pter tū illū q^o est. f. de capi. di. vbi est loci restitutiō
ni vel q^o eadē q^o est minima capi. dimi. vt. f. alij ad que
bona capite minuti peruenerunt. vt. f. de ca. di. l. ij. i. m.
et. §. i. r. l. tutelaz. §. si libertate.

Errorem. de quo dicit vt. f. de insti. l. habebat. in fi. i.